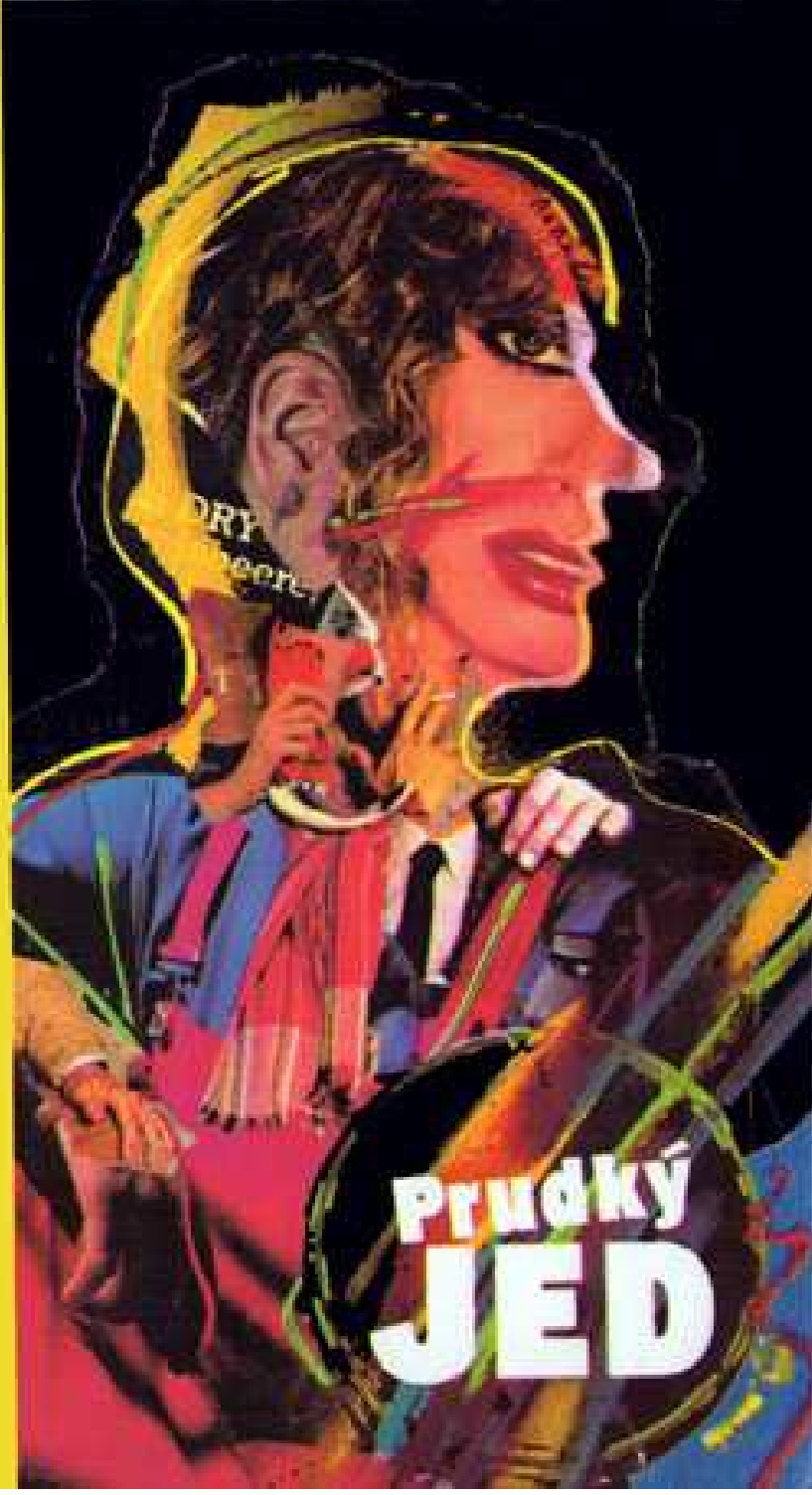

DOROTHY L. SAYERSOVÁ

Dorothy
L. Sayersová

PRUDKÝ
JED

Slovenský spisovateľ

Vydal Slovenský spisovateľ, Bratislava 1992.
Číslo publikácie 3929. Vydanie prvé
Vytlačili Polygrafické závody, š. p., závod 03, Trnava
Zodpovedná redaktorka Jarmila Cihová

Preložené z anglického originálu Dorothy L. Sayers:
Strong Poison, ktorý vyšiel vo vydavateľstve The New English
Library, London 1968

Translation (c) Silvia Červenčíková 1992
Cover Design © Svetozár Mydlo 1992

ISBN 80-220-0378-6
Digitalizácia: MIMO I

Na sudcovom stole boli karminovočervené ruže. Vyzerali ako krvavé škvrny.

Sudca bol starý muž, taký starý, akoby prežil celý ľudský vek, prežil zmenu i smrť. Mal vycivenú papagájovitú tvár, škreklavý papagájovitý hlas a starecké žilnaté ruky. Jeho jasnočervený talár ostro kontrastoval s tmavou červeňou ruží. Už tri dni sedel v dusnej súdnej sieni, ale neboli na ňom vidieť známky únavy.

Keď si urovnal poznámky na úhl'adnú kôpku a obrátil sa k porote, na obžalovanú ani nepozrel, zato obžalovaná sa pozrela naňho. Jej oči ako dve tmavé šmuhy pod širokým klenutým obočím hľadeli bez strachu a zároveň bez nádeje. Čakali.

„Vážená porota!“

Zhovievavé staré oči si prezerali členov poroty, akoby zvažovali ich celkovú inteligenciu. Traja vážení obchodníci — jeden vysoký, hašterivý, druhý zavalitý, rozpačitý s ovisnutými fúzmi a tretí utrápený so silnou nádchou; riaditeľ veľkej spoločnosti, ktorému záležalo na tom, aby stratil čo najmenej svojho drahocenného času; nemiestne rozjarený krčmár; dvaja mladí remeselníci, starší človek, zrejme vzdelaný, ktorý mohol byť čímkoľvek; umelec s ryšavou bradou skrývajúcou nevýraznú sánku; tri ženy — stará slečna, tučná podnikavá majiteľka obchodu s cukrovinkami a uštvaná manželka a matka, ktorej myšlienky zrejme jednostaj zabiehali k opustenému rodinnému kozubu.

„Vážená porota, veľmi trpezlivo a pozorne ste si vypočuli svedecké výpovede v tomto veľmi smutnom prípade, a teraz je mojou povinnosťou zhrnúť fakty a argumenty, ktoré vám predložil verejný žalobca a obhajca, a čo najprehľadnejšie ich zrekapitulovať, aby ste mohli dospieť k vlastnému záveru.

Ale najprv by som mal hádam povedať zopár slov o samotnom rozhodovaní. Určite poznáte dôležitý princíp anglického práva, že

každý obžalovaný sa pokladá za nevinného až dovtedy, kým sa nedokáže opak. Nie je nevyhnutné, aby dokázal svoju nevinu. Samozrejme, že sa nesmiete dať ovplyvniť sympatiami k obžalovanej, práve tak ako nesmiete prijať dôkaz o jej vine bez dôkladného uváženia. Je na obžalobe, aby dokázala jej vinu, a pokiaľ nie ste úplne presvedčení, je vašou povinnosťou vyriešiť rozsudok Nevinný alebo Nevinná. To ešte neznamená, že obžalovaná dokázala svoju nevinu. Znamená to iba toľko, že obžalobe sa nepodarilo jednoznačne vás presvedčiť o jej vine.“

Salcombe Hardy zdvihol na chvíľu modré, vodnaté oči od poznámkového bloku, načmáral niekoľko slov na zdrap papiera a podstrčil ho Wafflesovi Newtonovi. „Sudca je zaujatý.“ Waffles prikývol. Boli to skúsení kozáci.

Sudca škrekl'avo pokračoval.

„Pravdepodobne by ste odo mňa radi počuli, čo sa myslí slovami ‚odôvodnená pochybnosť‘. Myslí sa tým práve taká miera pochybnosti, ktorú by ste mohli mať o bežných záležitostiach každodenného života. Tu však ide o vraždu, takže je celkom prirodzené, ak sa nazdávate, že tie slová znamenajú čosi viac. Ale nie je to tak. Neznamenajú, že máte hľadať fantastické riešenie toho, čo sa vám zdá jasné a jednoduché. Neznamenajú nijaké mučivé pochybnosti, ktoré nás občas moria o štvrtej nad ránom po bezsennej noci. Znamenajú, že musí ísť o taký dôkaz, aký by vás presvedčil pri takej jednoduchej veci ako predaj a kúpa alebo pri podobnej bežnej činnosti. Samozrejme, že obžalovanej nemusíte veriť o nič väčšmi ako dôkazu o jej vine bez dôkladného uváženia.

Týchto pár slov som vám povedal preto, aby ste sa necítili príliš zaťažení veľkou zodpovednosťou, ktorá pre vás vyplýva z vašej občianskej povinnosti, a teraz začnem od začiatku a pokúsim sa čo najjasnejšie zrekapitulovať všetko, čo sme si vypočuli.

Obžaloba hovorí, že obžalovaná Harriet Vaneová zavraždila Philipa Boyesa tým, že ho otráвила arzénom. Nebudem vás

zdržiavať uvádzaním jednotlivých dôkazov, ktoré predložil sir James Lubbock a ostatní lekári, keď vypovedali o príčine smrti. Obžaloba tvrdí, že zomrel na otravu arzénom, a obhajoba to nepopiera. Existuje teda dôkaz, že smrť spôsobila otrava arzénom, a to musíte prijať ako fakt. Jedinou otázkou pre vás zostáva, či mu obžalovaná podala arzén zámerne s úmyslom zavraždiť ho.

Nebohý Philip Boyes bol, ako ste počuli, spisovateľ. Mal tridsaťšesť rokov a vydal päť románov a väčšie množstvo esejí a článkov. Všetky tieto literárne práce patrili k typu, ktorému sa hovorí aj ‚pokrokový‘. Propagovali názory, ktoré sa niekomu z nás môžu zdať nemorálne a buričské, ako napríklad ateizmus, anarchia a to, čomu sa hovorí voľná láska. Zdá sa, že aspoň určitý čas sa jeho súkromný život zhodoval s týmito názormi.

Tak či onak, niekedy v roku 1927 sa Philip Boyes zoznámil s Harriet Vaneovou. Stretli sa v jednom z tých umeleckých či literárnych kruhov, kde sa diskutuje o ‚pokrokových‘ témach, a po čase sa dôverne spriatelili. Aj obžalovaná je povolaním spisovateľka a je veľmi dôležité mať na pamäti, že je autorkou takzvaných ‚záhadných‘ alebo ‚detektívnych‘ románov, v ktorých sa píše o rôznych dômyselných metódach, ako spáchať vraždu a iné zločiny.

Počuli ste výpoveď obžalovanej a vypočuli ste si aj viacerých ľudí, ktorí prišli vypovedať o jej povahových vlastnostiach. Dozvedeli ste sa, že je to veľmi schopná mladá žena, vychovaná v prísnych náboženských pomeroch, ktorá — nie vlastnou vinou — sa vo veku dvadsaťtri rokov ocitla v situácii, že si sama musela zarábať na živobytie. Odvtedy — teraz má dvadsaťdeväť rokov — usilovne pracovala a treba jej pripísať ku cti, že sa vlastným úsilím a bez cudzej pomoci stala nezávislou a že nikomu nie je zaviazaná.

Sama nám veľmi otvorene porozprávala, ako sa postupne čoraz väčšmi zbližovala s Philipom Boyesom a že dlho odolávala jeho presviedčaniu, aby s ním žila v nemanželskom zväzku. V

skutočnosti nebol nijaký dôvod, prečo by sa s ňou nebol mohol riadne oženiť, ale zjavne vystupoval ako človek, ktorý je z morálnych dôvodov proti formálnemu manželstvu. Máte svedeckú výpoveď Sybil Marriottovej a Eiluned Priceovej, že obžalovaná bola z tohto jeho postoja veľmi nešťastná, a takisto ste počuli, že Philip Boyes bol veľmi pekný a príťažlivý muž, ktorému by len máloktorá žena vedela odolať.

V každom prípade v marci 1928 obžalovaná, ako nám povedala, unavená jeho ustavičným naliehaním, sa dala presvedčiť a súhlasila, že s ním bude žiť v spoločnej domácnosti bez uzavretia manželstva.

Teraz sa vám možno celkom oprávnene zdá, že nekonala správne. Aj keď beriete do úvahy jej nezabezpečené postavenie, môže sa vám vidieť, že je to osoba bez pevných morálnych zásad. Nedajte sa oklamať falošným romantickým čarom, ktorým niektorí spisovatelia opriadajú ‚voľnú lásku‘ a usilujú sa, aby ste v nej videli čokoľvek, len nie obyčajný a vulgárny prejav zlého správania. Sir Impey Biggs, ktorý veľmi správne využil svoju výrečnosť v prospech svojej klientky, vykreslil konanie Harriet Vaneovej vo veľmi ružových farbách. Hovoril o jej nesebeckej obetavosti a sebaobetovaní a pripomenul vám, že v takejto situácii žena za to vždy platí oveľa viac ako muž. Som si istý, že tomu nebudete venovať priveľkú pozornosť. Viete veľmi dobre rozlíšiť, čo je v takýchto prípadoch správne a čo nie, a možno prídete k záveru, že keby Harriet Vaneová nebola bývala do určitej miery nakazená nezdravými vplyvmi, ktoré ju obklopovali, bola by prejavila viac statočnosti tým, že by vylúčila Philipa Boyesa zo svojej spoločnosti.

Na druhej strane však musíte dávať pozor, aby ste tomuto chybnému kroku nepripisovali priveľkú dôležitosť. Jedna vec je, ak muž alebo žena žije nemorálnym životom, a niečo celkom iné, keď spácha vraždu. Môžete si pomyslieť, že jeden krok na ceste k

páchaniu zla zvädza k druhému, ale takú okolnosť nesmiete preceňovať. Môžete ju vziať do úvahy, ale nesmiete sa dať priveľmi ovplyvniť.“

Sudca na chvíľu zmĺkol a Freddy Arbuthnot štuchol lorda Petra Wimseyho, zahĺbeného do chmúrnych úvah, lakťom do rebier.

„To by som si vyprosil. Dočerta, keby každý románik viedol k vražde, polovicu z nás by повеšali za to, že odkrágľovala tú druhú.“

„A v ktorej polovici by si bol ty?“ spýtalo sa jeho lordstvo, prebodlo ho chladným pohľadom a opäť sa zadívalo na lavicu obžalovaných.

„Medzi obeťami,“ povedal Freddy, „medzi obeťami. Bol by som mŕtvola v knižnici.“

„Philip Boyes a obžalovaná žili spolu takmer rok,“ pokračoval sudca. „Na svojich priateľov pôsobili dojmom, že sa majú veľmi radi, ako nám tu dosvedčili. Slečna Priceová povedala, že hoci Harriet Vaneová očividne ťažko niesla svoje nevýhodné postavenie — prestala sa stýkať s rodinnými priateľmi a odmietala chodiť do spoločnosti, v ktorej by jej spoločenská vydedenosť mohla vyvolávať rozpaky a podobne — bola svojmu milencovi úplne oddaná a vyhlasovala, že je šťastná a hrdá na to, že je jeho družka.“

Napriek tomu sa táto dvojica vo februári 1929 pohádala a rozišla. Nik nepopiera, že došlo k hádke. Manželia Dyerovci, ktorí bývajú v byte priamo nad bytom Philipa Boyesa, vypovedali, že počuli hlasnú vravu a nahnevané hlasy, muž nadával a žena plakala a že na druhý deň si Harriet Vaneová zbalila všetky veci a navždy odišla z domu. Zvláštnou okolnosťou v tomto prípade, ktorú musíte veľmi starostlivo zvážiť, je uvedený dôvod hádky. K dispozícii máme jedine svedeckú výpoveď obžalovanej. Podľa slečny Marriottovej, ku ktorej sa Harriet Vaneová po rozchode s

Boyesom uchýlila, obžalovaná vytrvalo odmietala baviť sa na túto tému a povedala iba toľko, že ju Boyes nehanebne oklamal a už nikdy nechce počuť jeho meno.

Z toho by ste mohli usudzovať, že obžalovaná mala dôvod hnevať sa na Boyesa preto, že jej bol neverný, že sa k nej správal bezohľadne alebo jednoducho preto, že ustavične odmietal uviesť ich vzťah v očiach verejnosti do poriadku. Ale obžalovaná to rozhodne odmieta. Podľa jej vyhlásenia — a v tomto bode jej svedeckú výpoveď potvrdzuje list, ktorý Philip Boyes napísal svojmu otcovi — jej Boyes nakoniec ponúkol manželstvo, a práve to sa stalo príčinou hádky. Možno si poviete, že je to veľmi zvláštne tvrdenie, ale obžalovaná to vyhlásila pod prísahou.

Bolo by prirodzené, keby ste si mysleli, že obžalovaná už nemala dôvod hnevať sa na Boyesa, keďže jej ponúkol manželstvo. Človek by povedal, že za daných okolností si nemala prečo želať smrť toho mladíka, ale skôr naopak. Napriek tomu však došlo k hádke a sama obžalovaná tvrdí, že sa z tejto čestnej, hoci oneskorenej ponuky nepotešila. Nevraví — a bolo by to bývalo od nej veľmi nerozumné, ešteže to namiesto nej veľmi účinne a pôsobivo urobil jej obhajca — že táto ponuka úplne vylučuje zámienku na nevraživosť voči Philipovi Boyesovi. To hovorí sir Impey Biggs, ale nie obžalovaná. Obžalovaná tvrdí — a vy sa musíte pokúsiť predstaviť si seba na jej mieste a pochopiť, ak je to možné, jej stanovisko — že sa na Boyesa hnevala preto, lebo ju najprv proti jej vôli presvedčil, aby prijala jeho zásady správania, a potom od nich sám ustúpil, čím, ako sa vyjadrila, z nej urobil blázna.

A vy teraz musíte zvážiť, či sa táto ponuka, ktorá bola skutočne urobená, dá chápať ako motív vraždy. Musím vám pripomenúť, že zo svedeckých výpovedí nijaký iný motív nevyplýva.“

Bolo vidieť, ako si v tej chvíli stará slečna v parochni niečo zapisuje — energicky, ako sa dalo usudzovať z pohybu ceruzky po papieri. Lord Peter Wimsey dva či tri razy pomaly pokrútil hlavou a čosi ticho zamrmľal.

„Zdá sa,“ pokračoval sudca, „že nasledujúce tri mesiace sa nič mimoriadne neprihodilo, iba ak to, že Harriet Vaneová odišla z domu slečny Marriottovej a prenajala si malý byt na Doughty Street, kým naopak Philip Boyes, ktorého samota deprimovala, prijal pozvanie svojho bratanca pána Normana Urquharta a nastáhoval sa k nemu do jeho domu na Woburn Square. Hoci Boyes a obžalovaná bývali v jednej štvrti, po rozchode sa zrejme nevideli často. Raz či dva razy sa náhodou stretli u niektorého z priateľov. Dátum týchto stretnutí ťažko presne určiť — boli to celkom neformálne večierky — ale existujú určité dôkazy, že sa stretli koncom marca, potom v druhom aprílovom týždni a tretí raz niekedy v máji. Tieto časové údaje sú hodné povšimnutia, ale pretože presné dni nie sú známe, nesmiete ich význam preceňovať.

Teraz sa však dostávame k veľmi dôležitému dátumu. Desiateho apríla vošla do drogérie na Southampton Row, ktorej majiteľom je pán Brown, mladá žena, ktorú neskôr identifikovali ako Harriet Vaneovú, a kúpila si dve unce arzénu s odôvodnením, že ho potrebuje na vyhubenie potkanov. Do knihy záznamov o predaji jedov sa podpísala ako Mary Slaterová, ale rukopis bol identifikovaný ako rukopis obžalovanej. Navyše obžalovaná sama priznáva, že jed kúpila a vraj na to mala svoje dôvody. Z tohto hľadiska je teda dosť nepodstatné — ale možno to budete pokladať za dôležité — že správkyňa domu, kde Harriet Vaneová býva, vypovedala, že po celý čas, čo v dome býva, tam nijaké potkany neboli.

Piateho mája tu máme ďalší nákup arzénu. Ako obžalovaná sama hovorí, kúpila si plechovicu herbicídu obsahujúceho arzén, a to rovnakej značky, ako bol prípravok použitý v Kidwellyho

travičskom prípade. Tentoraz sa podpísala ako Edith Watersová. Pri dome, v ktorom býva, nie je nijaká záhrada a ani v dome samom pripravok na hubenie buriny nemala na čo použiť.

V čase od polovice marca do začiatku mája obžalovaná pri rôznych príležitostiach kúpila aj iné jedy vrátane kyanidu draselného (údajne na fotografické účely) a strychnínu. Pokúšala sa zohnať aj akonitín, ale to sa jej nepodarilo. Zakaždým nakupovala v inom obchode a pod iným menom. Arzén je jediný jed, ktorý s týmto prípadom priamo súvisí, ale aj ostatné nákupy sú dosť dôležité, pretože objasňujú konanie obžalovanej v tom čase.

Obžalovaná nám tieto nákupy vysvetlila a je na vás, aby ste jej výpoveď správne zvážili. Hovorí, že v tom čase písala román o travičstve a že tie jedy kúpila preto, aby si overila, ako ľahko si obyčajný človek môže zadovážiť vražedný jed. Ako dôkaz predložil pán Trufoot, jej vydavateľ, rukopis knihy. Mali ste ho v rukách, a ak budete chcieť, dostanete ho znova, keď zhrniem celý prípad, aby ste si ho mohli vo svojej miestnosti preštudovať. Prečítali vám z neho pasáže, ktoré dokazujú, že témou knihy je vražda arzénom a že sa v ňom píše o tom, ako mladá žena vošla do drogérie a kúpila značné množstvo tejto smrtiacej látky. A musím ešte spomenúť to, čo som mal spomenúť už skôr — totiž že arzén kúpený u pána Browna bol bežný arzén, aký dostať v obchodoch, prifarbený spódiom alebo indigom, ako to vyžaduje zákon, aby omylom nedošlo k jeho zámene za cukor alebo nejakú inú neškodnú látku.“

Salcombe Hardy si povzdychol: „Panebože, ako dlho ešte budeme počúvať tieto nezmysly? Dnešní vrahovia to všetko vedia už v plienkach.“

„Chcem, aby ste si dobre zapamätali tieto dátumy — pripomeniem vám ich znova: desiaty apríl a piaty máj.“

Porotcovia si ich poznačili. Lord Peter Wimsey zahundral: „Všetci si zapísali na tabuľky: *Ona neverí, že to má vôbec nejaký*

zmysel.“ Freddy sa opýtal: „Čože?“ a sudca obrátil ďalšiu stránku svojich poznámok.

„Približne v tom čase sa u Philipa Boyesa začali opäť prejavovať črevné ťažkosti, ktorými trpel už od detstva. Prečítali ste si svedeckú výpoveď doktora Greena, ktorý ho na niečo podobné liečil počas vysokoškolského štúdia. To už je pomerne dávno, ale máme tu aj svedectvo doktora Weara, ktorý mu v roku 1925 vystavil recept pri podobnom záchvate. Nie je to vážne ochorenie, ale zato bolestivé a vyčerpávajúce, spojené s nevoľnosťou a s bolesťami končatín. Takéto ťažkosti máva veľa ľudí. Tu však predsa len ide o časovú zhodu, ktorá môže byť závažná. Jednotlivé záchvaty — podľa záznamov doktora Weara — sa vyskytli tridsiateho prvého marca, pätnásteho apríla a dvanásteho mája. Zrejme si poviete — trojnásobná zhoda okolností: Harriet Vaneová a Philip Boyes sa stretli koncom marca a tridsiateho prvého marca dostal Boyes záchvat gastritídy; desiateho apríla kúpila Harriet Vaneová dve unce arzénu, v druhom aprílovom týždni sa stretli znovu a pätnásteho apríla mal Boyes ďalší záchvat; piateho mája Vaneová kúpila prípravok na hubenie buriny, niekedy v máji sa zasa stretli a dvanásteho mája Boyes ochorel po tretí raz. Asi si pomyslíte, že je to dosť zvláštne, ale nesmiete zabudnúť, že obžaloba sa nepodarilo dokázať, že by Harriet Vaneová kúpila nejaký arzén pred stretnutím v marci. Majte to na pamäti, keď sa budete zaoberať týmto bodom.

Po treťom záchvate — v máji — lekár Boyesovi odporúčal zmenu vzduchu, a tak Boyes odcestoval do severozápadného Walesu, do Harlecha. Pobyt tam mu veľmi prospel a cítil sa oveľa lepšie. Spoločnosť mu robil priateľ Ryland Vaughan, ktorého ste tu videli, podľa neho však Philip nebol šťastný. Pán Vaughan dokonca vyslovil názor, že Boyes sa trápil kvôli Harriet Vaneovej. Telesne sa zotavil, ale duševne bol čoraz depresívnejší. A tak

šestnásteho júna napísal slečne Vaneovej. Pretože tento list je dôležitý, znovu vám ho prečítam:

Drahá Harriet, život vôbec nemá zmysel. Už to tu dlhšie nevydržím. Rozhodol som sa odtiaľto zutekať a odísť na západ. Ale predtým Ťa chcem ešte raz vidieť, aby som zistil, či by sa to všetko nemohlo ešte napraviť. Urob, samozrejme, ako chceš, ale ešte vždy nechápem Tvoj postoj. Ak Ťa ani tentoraz nepresvedčím, aby si veci videla v správnom svetle, tak sa na to navždy vykašlem. Dvadsiateho budem v meste. Daj mi vedieť, kedy sa môžem u Teba zastaviť. Tvoj P.

Nuž, ako iste uznáte, zmysel listu je veľmi nejasný. Sir Impey Biggs na základe veľmi závažných argumentov tvrdí, že výrazmi *odtiaľto zutekať a odísť na západ*, už to tu dlhšie nevydržím a navždy sa na to vykašlem pisateľ vyjadruje úmysel skoncovať so životom, ak sa mu s obžalovanou nepodarí pomeriť. Poukazuje na to, že výraz *odísť na západ* je známa metafora pre umieranie, čo znie, samozrejme, presvedčivo. Ale pán Urquhart, keď sa ho na to žalobca pýtal, vyslovil názor, že nebohý mal zrejme na mysli plavbu cez Atlantik na ostrov Barbados, ktorú mu navrhol on sám kvôli zmene prostredia. Prokurátor sa zároveň domnieva, že slovami *už to tu dlhšie nevydržím* pisateľ myslí iba Britániu alebo Harlech a že keby tá veta nejako súvisela so samovraždou, napísal by iba „už to dlhšie nevydržím“.

Nepochybne ste si o tom vytvorili vlastný názor. Je dôležité, aby ste si všimli, že zosnulý žiada o schôdzku na dvadsiateho. Odpoveď na tento list je predo mnou. Znie takto:

Drahý Phil, ak chceš, tak sa zastav dvadsiateho o pol desiatej večer, ale určite ma nepresvedčíš, aby som si to rozmyslela.

A namiesto podpisu iba H. Akiste si pomyslíte, že je to veľmi chladný list a jeho tón je takmer nepriateľský. A napriek tomu je čas schôdzky určený na pol desiatu.

Už nebudem dlho unavovať vašu pozornosť, a hoci ste po celý čas počúvali veľmi trpezlivo a pozorne, teraz mi ju venujte vo zvýšenej miere, pretože sa dostávame priamo ku dňu smrti.“

Starý sudca si položil obe ruky na kôpku poznámok a mierne sa nahol dopredu. Mal to všetko v hlave, i keď ešte pred tromi dňami o prípade nič nevedel. Zatiaľ preňho nenastal čas, keď bude tárať o zelených lúkach a spomínať na detstvo; ešte vždy mal prítomnosť pevne v rukách; pevne ju držal vráskavými prstami so zosivenými popraskanými nechtami.

„Devätnásteho večer sa Philip Boyes a pán Vaughan vrátili spolu do mesta. Niet vôbec nijakých pochyb o tom, že Boyes sa tešil dobrému zdraviu. Prespal u pána Vaughana a spolu sa naraňajkovali — mali ako zvyčajne vajcia na slanine, hrianky, pomarančový džem a kávu. O jedenástej si dal Boyes pivo značky Guinness a poznamenal, že naozaj robí človeku dobre, ako tvrdí reklama, O jednej sa výdatne naobedoval vo svojom klube a poobede si zahral niekoľko setov tenisu s pánom Vaughanom a ďalšími priateľmi. Počas hry jeden z hráčov prehodil, že pobyt v Harlechu Boyesovi prospel, načo Boyes odpovedal, že už celé mesiace sa necítil tak dobre.

Po pol ôsmej odišiel na večeru k svojmu bratancovi Normanovi Urquhartovi. Ani pán Urquhart, ani slúžka, ktorá ich obsluhovala pri stole, nezbadali na jeho správaní a výzore vôbec nič nezvyčajné. Večera sa podávala presne o ôsmej a myslím, že by ste si ten čas mali poznačiť (ak ste to už neurobili), a takisto zoznam jedál a nápojov.

Bratanci večerali sami a na začiatok si obaja dali ako aperitív pohárik sherry. Bolo to jemné víno značky Oleroso, ročník 1847, a slúžka ho preliala z práve otvorenej fľaše do karafy a naliala ho do

pohárov. Pán Urquhart zachováva starý, dôstojný zvyk, že jedlo podáva na stôl slúžka, čo nám poskytuje výhodu, že pre prvú časť večera máme dvoch svedkov. Slúžku Hannah Westlockovú ste videli na lavici svedkov a myslím, že na vás pôsobila dojmom citlivej a vnímavej osoby.

Pili teda sherry. Potom nasledovala šálka studeného bujónu, ktorý im Hannah Westlocková naservírovala z polievkovej misy na príborníku. Bola to veľmi silná, dobrá polievka, zhustená na priezračný rôsol. Obaja muži bujón zjedli a po večeri kuchárka a slečna Westlocková v kuchyni dojedli zvyšky.

Po polievke prišla na rad kambala v omáčke. Porcie slúžka opäť nakrájala na príborníku a omáčku si nabral z omáčnika každý sám; zvyšok jedla slúžka odniesla do kuchyne, kde ho dojedli.

Potom sa podávalo *poulet en casserole*, pokrájané kurča pomaly dusené na zelenine v ohňovzdornej mise. Obaja páni sa najedli a zvyšok potom dojedli slúžky v kuchyni.

Posledným chodom bola sladká omeleta, ktorú pripravil priamo na stole na liehovom variči sám Philip Boyes. Aj pán Urquhart, aj jeho bratanec veľmi dbali na to, aby sa omeleta jedla hneď po upečení. Je to veľmi dobrá zásada a všetkým odporúčam, aby jedli omelety čerstvé a nenechali ich stáť, lebo rýchlo tuhnú. Slúžka priniesla štyri vajcia v škrupine a pán Urquhart ich jedno za druhým rozbil do nádoby. Potom pridal cukor z cukorničky a nádobu podal pánu Boyesovi so slovami: Philip, ty si skutočný odborník na omelety, nechám to na teba. Philip Boyes ušľahal vajcia s cukrom, upiekol omeletu na variči, naplnil ju teplým džemom, ktorý priniesla Hannah Westlocková, a sám ju rozdelil na dve porcie, jednu dal pánu Urquhartovi a druhú si vzal sám.

Chcel som vám pripomenúť všetky tieto skutočnosti preto, aby vám bolo jasné, že z každého chodu, ktorý sa podával, jedli prinajmenšom dve osoby, ale väčšinou až štyri. Omeletu, jediný chod, ktorého zvyšky slúžka neodniesla do kuchyne, pripravil

Philip Boyes sám a podelil sa o ňu so svojím bratancom. Ani pán Urquhart, ani slečna Westlocková, ani kuchárka pani Petticanová nepocítili nijaké škodlivé účinky jedla.

Mal by som ešte pripomenúť, že k Večeri patrilo čosi, čo skonzumoval Philip Boyes celkom sám, a to fľaša burgundského. Šlo o jemný starý Corton, ktorý slúžka priniesla na stôl v pôvodnej fľaši. Pán Urquhart vytiahol zátku a podal fľašu Philipovi Boyesovi so slovami, že on piť nebude — lekár mu odporúča, aby pri jedle nepil. Philip Boyes vypil dva poháriky a zostatok fľaše sa našťastie zachoval. Ako ste už počuli, víno neskôr analyzovali a zistilo sa, že je úplne neškodné.

Tým sme sa dostali k deviatej hodine. Po večeri sa podávala káva, ale Boyes ju zdvorilo odmietol s odôvodnením, že tureckú kávu nemá rád a navyše mu kávu pravdepodobne ponúkne Harriet Vaneová. O štvrt' na desať Boyes opustil dom pána Urquharta na Woburn Square a taxíkom sa odviezol do domu na Doughty Street číslo 100, kde bývala slečna Vaneová. Vzdialenosť medzi oboma domami je asi pol míle. Ako vieme od samej Harriet Vaneovej, od pani Brightovej, ktorá býva na prízemí, a od policajného strážnika číslo 1234, ktorý v tom čase prechádzal ulicou, päť minút pred pol desiatou zvonil pri dverách obžalovanej. Už ho čakala a ihneď mu otvorila.

Pretože rozhovor sa odohral medzi štyrmi očami, môžeme vychádzať iba z toho, čo nám povedala sama obžalovaná. Vypovedala, že hneď ako vošiel, ponúkla mu šálku kávy prichystanú na ohrievači pri plynovom kozube. Keď to prokurátor počul, okamžite sa spýtal, v čom káva bola. Obžalovaná, očividne si neuvedomujúc zmysel otázky, odpovedala, že na ohrievači, aby nevychladla. Keď otázku zopakoval jasnejšie, vysvetlila, že kávu pripravila v kastróliku a ten postavila na ohrievač pri kozube. Prokurátor obžalovanú upozornil na jej predchádzajúcu výpoveď, v ktorej stálo: Keď prišiel, mala som už preňho pripravenú šálku

kávy. Hneď uvidíte, aké je to dôležité. Ak totiž šálky nachystala a naliala pred príchodom zosnulého, ľahko mohla do jednej z nich nasypať jed, a potom ju ponúknuť Philipovi Boyesovi. Ale ak kávu nalievala z kastrólika v prítomnosti zosnulého, možnosť nasypať do šálky jed bola oveľa menšia, hoci to, pravda, mohla ľahko spraviť, kým Boyesovu pozornosť na chvíľu niečo odpútalo. Obžalovaná vysvetlila, že vo výpovedi použila výraz šálka kávy len na označenie určitého množstva kávy. Sami dozaista viete posúdiť, či je to bežný a normálny výraz. Povedala, že nebohý si do kávy nedal mlieko ani cukor, a páni Urquhart. a Vaughan dosvedčili, že mal vo zvyku po večeri piť nesladenú kávu bez mlieka.

Podľa svedeckej výpovede obžalovanej rozhovor nebol uspokojivý. Z oboch strán zazneli výčitky a asi tak o desiatej nebohý prejavil úmysel odísť. Povedala, že nevyzeral dobre, aj poznamenal, že sa zle cíti, a dodal, že ho veľmi rozrušilo jej správanie.

Desať minút po desiatej — tento čas si veľmi dobre poznačte — Philip Boyes pristúpil k taxikárovi Burkoyi, ktorý stál na stanovišti na Guilford Street, a požiadal ho, aby ho odviezol na Woburn Square. Podľa Burkovej výpovede Boyes rozprával rýchlo a úsečne ako duševne či telesne vyčerpaný človek. Keď taxík zastal pred domom pána Urquharta, Boyes nevystúpil a Burke otvoril dvere, aby sa pozrel, čo s ním je. Našiel Boyesa schúleného v kúte, ruku si pritláčal na žalúdok a bledú tvár mal zaliatu potom. Spýtal sa ho, či mu je zle, a nebohý odpovedal: „Áno, príšerne.“ Burke mu pomohol vystúpiť a zazvonil pri dverách, pričom jednou rukou ho stále podopieral. Dvere otvorila Hannah Westlocková. Philip Boyes sa sotva držal na nohách. Bol prehnutý vo dvoje a stonajúc sa zvalil na stoličku v hale a pýtal si koňak. Služka mu z jedálne priniesla veľkú dávku koňaku so sódou, a keď ho Boyes

vypil, spamätal sa natoľko, že vládol vytiahnuť z vrečka peniaze a zaplatiť za taxík.

Pretože sa zdalo, že mu je stále veľmi zle, Hannah Westlocková zavolala z knižnice pána Urquharta. Privítal Boyesa so slovami: Ahoj, starec, čo je s tebou? Boyes odpovedal:

Bohvie! Cítim sa hrozne. Určite to nebude z kurčaťa. Pán Urquhart vyjadril nádej, že nie, nevšimol si, že by bolo zlé, a Boyes s ním súhlasil, nazdával sa, že je to zasa zvyčajný záchvat, hoci nikdy predtým sa necítil až tak zle. Odviedli ho do spálne, uložili do postele a telefonicky privolali doktora Graingera, ktorý mal ordináciu najbližšie.

Skôr ako lekár prišiel, pacient začal prudko vracať, a odvtedy vracal stále. Doktor Grainger diagnostikoval jeho ťažkosti ako akútnu gastritídu. Pacient mal vysokú teplotu, zrýchlený pulz a brucho veľmi citlivé na dotyk, ale lekár nezistil nič, čo by poukazovalo na zápal slepého čreva alebo pobrušnice. Preto sa vrátil do ordinácie a pripravil upokojujúci liek na zastavenie dávenia — zmes z draselskej jedlej sódy, pomarančového extraktu a chloroformu. Nijaké iné lieky mu nepredpísal.

Na druhý deň vracanie pokračovalo, a tak doktor Grainger prizval na konzultáciu doktora Weara, pretože dobre poznal pacientov stav.“

Sudca na chvíľu zmĺkol a vrhol pohľad na hodiny.

„Čas beží, a pretože ešte musíme prebrať svedeckú výpoveď lekárov, prerušujem zasadanie súdu a vyhlasujem obedňajšiu prestávku.“

„Akurát v najnevhodnejšiu chvíľu, keď každého úplne prešla chuť,“ povedal Freddy. „Pod', Wimsey, posilníme svoju telesnú schránku kotletou, čo povieš? Haló, počuješ ma?“

Wimsey si ho nevšímal a zamieril do čela súdnej siene, kde stál sir Impey Biggs a radil sa so svojimi podriadenými.

„Zas mu to nedá pokoj,“ poznamenal pán Arbuthnot zamyslene. „Zrejme chce predložiť novú teóriu. Načo som sem vlastne chodil? Je to nuda, a keby to dievča aspoň bolo pekné! Tuším, že sa sem po obede už nevrátim.“

Pretlačil sa von a ocitol sa zoči-voči vojvodkyni z Denveru.

„Podťte sa naobedovať, pani vojvodkyňa,“ povedal Freddy s nádejou. Mal totiž starú vojvodkyňu veľmi rád.

„Ďakujem, Freddy, ale čakám na Petra. Aký zaujímavý prípad a aj ľudia sú veľmi zaujímaví, čo povieť? Ale neviem, ako si s tým porota poradí, väčšina z nich má tvár ako zemiak okrem toho umelca, ktorý by nemal vôbec nijaký výraz, nebyť tej otrasnej kravaty a brady, s ktorou vyzerá ako Kristus, ibaže nie skutočný Kristus ale jeden z tých talianskych výtvorov v ružovom rúchu a belasom plášti. Nie je v porote tá Petrova slečna Climpsonová? Rada by som vedela, ako sa ta dostala...“

„Myslím, že jej kdesi v okolí prenajal dom,“ povedal Freddy, „na prízemí jej zariadil opisovaciu agentúru, ona býva na poschodí a okrem toho uskutočňuje tie jeho smiešne dobročinné nápady. Zvláštna stvora, čo myslíte? Ako vystrihnutá z časopisu z deväťdesiatych rokov. Zdá sa však, že mu vyhovuje a robí svoju prácu dobre.“

„Áno, koná záslužnú prácu, keď odpovedá na všetky tie podozrivé inzeráty a odhaľuje pravú tvár tých naničhodníkov a je aj odvážna, lebo mnohí z nich sú odporní podvodníci a vrahovia, nečudovala by som sa, keby mali vo vreckách automatické búchačky a boxery alebo mali plynovú pec plnú kostí ako ten Landru. to bol ale prešibaný chlap, však? A skutočne *také* ženy, rodené vrahyne, ako sa o nich niekedy hovorí, s prasačími tvármi, hoci za to, samozrejme, nemôžu a možnože tak chuderky vyzerajú asi len na fotografii.“

Vojvodkyňa hovorí ešte nesúvislejšie ako zvyčajne, pomyslel si Freddy. Ako hovorila, oči jej s akousi úzkosťou, pre ňu nezvyčajnou, zabúdili k synovi.

„Skvelé, že sa Wimsey vrátil, však?“ ozval sa Freddy. „Je to vynikajúce, že má o tieto veci taký záujem, čo poviete? Len čo sa vráti domov, hneď zas kluše do poľa ako vojnový kôň, keď zavetrí pušný prach. Je v tom večne až po uši.“

„Je to prípad hlavného inšpektora Parkera a oni sú s Petrom takí dobrí priatelia, veď viete, ako Dávid a Batšeba — alebo to bol Daniel?“

Práve v tej chvíli sa k nim pridala Wimsey a s láskou chytil matku pod pazuchu.

„Je mi strašne ľúto, že som ťa nechal čakať, mama, ale musel som povedať zopár slov Biggymu. Prežíva ťažké chvíle a ten starý sudca sa tvári, akoby sa chystal vyniesť rozsudok smrti. Idem domov a spálím všetky svoje knihy. Nezdá sa vám, že vedieť niečo o jedoch je nebezpečné? Nech by si bol číry ako ľad, čistý ako čerstvo napadaný sneh, aj tak trestu neujdeš.“

„Zdá sa, že slečna sa neriadila týmto pravidlom, však?“ utrúsil Freddy. „Mal by si sedieť v porote,“ nezvyčajne ostro odsekol Wimsey, „stavím sa, že práve teraz hovoria to isté. Predseda poroty je určite abstinent — videl som, ako do miestnosti poroty niesli zázvorové pivo. Dúfam, že praskne a vnútornosti mu vytečú cez temeno lebky.“

„Dobre, dobre,“ upokojoval ho pán Arbuthnot, „hlavne ty si potrebuješ niečo vypiť.“

Boj o miesta ustával. Vrátila sa porota. Na lavici obžalovaných sa náhle objavila obžalovaná a sudca znovu zaujal svoje kreslo. Z červených ruží odpadlo niekoľko lupeňov. Starecký hlas pokračoval v rozprávaní tam, kde prestal.

„Vážená porota! Myslím, že priebeh choroby Philipa Boyesa netreba podrobne opakovať. Dvadsiateho prvého júna zavolali ošetrovateľku a v ten deň lekári navštívili pacienta tri razy. Jeho stav sa neprestajne zhoršoval. Stále vracal a mal hnačku. Neudržel v sebe ani stravu, ani lieky. Nasledujúci deň, dvadsiateho druhého júna, mu bolo ešte horšie. Trpel veľkými bolesťami, pulz mu slabol a pokožku okolo úst mal suchú a odlupovala sa mu. Lekári robili, čo bolo v ich silách, ale nemohli mu nijako pomôcť. Zavolali jeho otca, a keď prišiel, zistil, že syn je pri vedomí, ale nevládze sa zdvihnúť. Rozprávať však mohol a v prítomnosti otca a sestry Williamsovej vyslovil túto poznámku: Umieram, otec, a budem rád, keď to už budem mať za sebou. Harriet sa ma konečne zbaví. Nevedel som, že ma tak veľmi nenávidí. Sú to veľmi pozoruhodné slová a vypočuli sme si ich dva veľmi rozdielne výklady. Vy musíte rozhodnúť, či nimi podľa vás myslel: Podarilo sa jej zbaviť sa ma. Nevedel som, že ma tak veľmi nenávidí, až ma nakoniec otrávi, alebo nimi myslel: Keď som si uvedomil, ako veľmi ma nenávidí, rozhodol som sa, že už viac nechcem žiť, alebo nemal na mysli ani jedno, ani druhé. Keď sú ľudia veľmi chorí, niekedy mávajú fantastické nápady a zavše sa im myšlienky popletú. Možno usúdite, že nemá zmysel si nad tým lámať hlavu. Tak či onak, tieto slová sú súčasťou výpovede a vy máte právo vziať ich do úvahy.

Cez noc mu čoraz väčšmi ubúdalo síl a stratil vedomie. O tretej nad ránom zomrel, pričom k vedomiu už neprišiel. Stalo sa to dvadsiateho tretieho júna.“

Až dovtedy nevzniklo vôbec žiadne podozrenie. Obaja lekári, Grainger aj doktor Weare prišli k názoru, že príčinou smrti bola akútna gastritída, a nesmiete im vyčítať, že dospeli k tomuto záveru, pretože bol v súlade jednak so symptómami ochorenia a jednak s predchádzajúcim zdravotným stavom pacienta. Úmrtný list bol vystavený bežným spôsobom a pohreb sa konal dvadsiateho ôsmeho júna.

Nuž a potom sa stalo to, čo sa v takýchto prípadoch často stáva, že totiž niekto začne šíriť klebety. V našom prípade to bola ošetrovatel'ka slečna Williamsová, hoci si isto pomyslíte, že to bolo od nej veľmi nesprávne, môžeme byť radi, že to urobila. Samozrejme, o svojom podozrení mala hneď povedať doktorovi Wearovi a doktorovi Graingerovi, ale neurobila tak. Môže nás však upokojiť vedomie, že podľa názoru lekárov aj keby im o ňom bola povedala a boli by zistili, že ochorenie spôsobila otrava arzénom, neboli by mohli urobiť viac na záchranu života toho nešťastného človeka. Slovom, sestru Williamsovú posledný júnový týždeň poslali opatrovať ďalšieho pacienta doktora Weara, ktorý náhodou patril k tým istým literárnym kruhom ako Philip Boyes a Harriet Vaneová. Spomenula pred ním Philipa Boyesa a povedala, že podľa nej jeho ochorenie veľmi pripomínalo otravu, ba dokonca spomenula arzén. Nuž a viete, ako to v takýchto prípadoch chodí. Jeden človek to povie druhému, a potom sa už o tom rozpráva na čajových večierkoch alebo, ako sa im hovorí, na koktailoch a chýr sa veľmi rýchlo šíri, ľudia začnú vyslovovať mená a nadržovať jednému či druhému. Dozvedeli sa o tom slečna Marriottová a slečna Priceová a dostalo sa to i do uší pána Vaughana. Pána Vaughana smrť Philipa Boyesa veľmi sklúčila a prekvapila, o to väčšmi, že s ním bol vo Walese a vedel, ako veľmi sa mu počas dovolenky zlepšilo zdravie, a takisto bol presvedčený, že Harriet Vaneová sa v ich ľúbostnej afére nezachovala pekne. Pán Vaughan usúdil, že by sa s tou vecou malo niečo urobiť, zašiel teda za

pánom Urquhartom a so všetkým sa mu zveril. No pretože pán Urquhart je advokát, má sklon dívať sa na takéto chýry a podozrenia opatrne, preto pána Vaughana varoval, že nie je múdre začať niekoho obviňovať, hrozí totiž, že to bude brať ako urážku na cti. Zároveň mu, prirodzene, bolo veľmi nepríjemné, že sa také veci rozprávajú o jeho príbuznom, ktorý zomrel v jeho dome. Rozhodol sa — a veľmi správne — že sa poradí s doktorom Wearom, a navrhol, že ak si lekár bude celkom istý, že smrť zapríčinila gastritída, podnikne kroky, aby bola sestra Williamsová pokarhaná a chýry sa prestali šíriť. Doktor Weare bol, samozrejme, nesmierne prekvapený a znepokojený, keď sa dopyčul, čo sa povráva, ale pretože také podozrenie vzniklo, nemohol poprieť, že vzhľadom na príznaky jestvuje malá možnosť, že išlo o niečo podobné, pretože, ako ste si už vypočuli v lekárskom svedectve — príznaky otravy arzénom a akútnej gastritídy sú skutočne na nerozoznanie.

Keď sa to pán Vaughan dozvedel, jeho podozrenie sa potvrdilo, a tak napísal otcovi pána Boyesa a navrhol celú vec vyšetriť. Pán Boyes bol, prirodzene, šokovaný a okamžite súhlasil, aby sa do toho pustili. Vedel o pomere s Harriet Vaneovou a bolo mu nápadné, že sa na chorého Philipa neprišla ani len spýtať, ba nebola ani na pohrebe, čo od nej pokladal za veľmi bezcitné. Nakoniec sa obrátil na políciu a získal povolenie na exhumáciu.

Počuli ste výsledky analýzy, ktorú vykonal sir James Lubbock a pán Stephen Fordyce. Dlhو sa diskutovalo o metódach analýzy a o tom, ako arzén pôsobí v ľudskom tele a tak ďalej, ale myslím, že sa týmito jemnými detailami nemusíme príliš zaťažovať. Hlavné body ich svedeckej výpovede sú tieto, a ak chcete, môžete si ich poznačiť.

Lekári vybrali z tela niektoré orgány — žalúdok, črevá, obličky, pečeň a tak ďalej, urobili rozbor a zistili, že všetky obsahujú arzén. Podarilo sa im zmerať množstvo arzénu v častiach

týchto orgánov a vypočítať na základe neho celkové množstvo arzénu nachádzajúceho sa v tele. Pritom museli vziať do úvahy množstvo arzénu vylúčeného z tela vracaním a hnačkou a takisto močom, pretože pri vylučovaní tohto špeciálneho jedu hrajú obličky veľmi významnú úlohu. Po prihliadnutí na všetky tieto skutočnosti dospeli k názoru, že tri dni pred smrťou nebohý požil veľkú a smrteľnú dávku arzénu, pravdepodobne štyri až päť zrníček.

Nevieme, či ste dostatočne sledovali všetky technické podrobnosti, ktoré s prípadom súvisia. Pokúsim sa vám zopakovať hlavné body tak, ako som ich sám pochopil. Pre arzén je typické, že telom prechádza veľmi rýchlo, hlavne ak sa použije v jedle alebo bezprostredne po ňom, pretože dráždi výstelku vnútorných orgánov a urýchlí vylučovací proces. Arzén pôsobí rýchlejšie, keď sa použije v tekutom alebo v práškovom stave. Ak sa arzén použije v jedle alebo hneď po ňom, takmer celý jeho objem sa vylúči močom do dvadsaťštyri hodín po prepuknutí ochorenia. Vidíte teda, že hoci sa vám zdá množstvo jedu zisteného v organizme príliš malé, sám fakt, že sa v ňom toto množstvo vôbec zachovalo po troch dňoch ustavičného vracania a prehánania, poukazuje na to, že obeť musela požiť veľkú dávku.

Veľa sa diskutovalo aj o čase, keď sa prejavili prvé príznaky. Obhajoba sa nazdáva, že Philip Boyes si mohol vziať arzén sám po odchode od Harriet Vaneovej, prv ako zastavil taxík na Guilford Street. Na dôkaz predkladá knihy, v ktorých sa uvádza, že v mnohých prípadoch sa prvé príznaky začnú prejavovať veľmi krátko po požití arzénu — myslím, že najkratším spomínaným časom, keď bol arzén požitý v tekutej forme, bola štvrt'hodina. Podľa výpovede obžalovanej — a inú nemáme — Philip Boyes od nej odišiel o desiatej a o desať minút bol na Guilford Street. Vtedy už vyzeral chorý. V takú nočnú hodinu sa na Woburn Square dostanete autom za pár minút, a keď ta prišli, mal už veľké bolesti

a sotva sa držal na nohách. Guilford Street je veľmi blízko Doughty Street — asi tri minúty chôdze, musíte si teda položiť otázku, čo robil tých desať minút, pokiaľ je výpoveď obžalovanej pravdivá. Strávil ten čas tak, že sa utiahol na nejaké tiché miesto a požil dávku arzénu, ktorú musel mať v tom prípade so sebou, lebo vopred tušil, že jeho rozhovor s obžalovanou sa neskončí dobre? Tu by som vám chcel pripomenúť, že Obhajoba nepredložila nijaký dôkaz o tom, že by si bol Philip Boyes niekedy kúpil arzén, alebo že by bol mal k arzénu prístup. Tým však nechcem povedať, že si ho nemohol zadovážiť — nákupy, ktoré urobila Harriet Vaneová, dokazujú, že zákon o predaji jedov nie je vždy taký účinný, ako by sme si želali, ale skutočnosťou zostáva, že obhajobe sa nepodarilo dokázať, že by nebohý bol mal niekedy arzén. A keď už o tom hovoríme, chcel by som poznamenať ešte jednu dosť kurióznú vec, že pri analýze na počudovanie nenašli nijaké stopy drevného uhlia ani indiga, ktoré sa pridávajú do prípravkov obsahujúcich arzén. Či už arzén kúpila obžalovaná, alebo sám zosnulý, dalo by sa očakávať, že sa v ňom nájdu stopy týchto farbív. Ale možné je aj to, že všetky stopy sa z tela vylúčili ustavičným vracaním a purgáciou.

Pokiaľ ide o názor, že šlo o samovraždu, budete si musieť položiť otázku, čo sa odohralo v tých desiatich minútach — či Boyes požil dávku arzénu, alebo či — čo je takisto možné — mu prišlo zle a niekde si sadol, aby sa spamätal, alebo sa len tak bezcieľne túlal, ako to niekedy robievame, keď sme nesvoj i a cítime sa nešťastní. Môžete tiež usúdiť, že obžalovaná sa zmýlila, alebo nesprávne uviedla čas, keď zosnulý odišiel z jej bytu.

Máme aj výpoveď obžalovanej, že skôr ako od nej Boyes odišiel, spomenul, že sa necíti dobre. Ak sa domnievate, že to nejako súvisí s arzénom, potom to prirodzene vylučuje predpoklad, že jed požil po odchode z jej bytu.

Vidíme teda, že otázka, kedy sa prejavili prvé príznaky, zostáva veľmi nejasná. Prišli sem viacerí lekári a porozprávali vám o svojich vlastných skúsenostiach a o prípadoch, ktoré uvádzajú lekárske autority vo svojich knihách, a určite ste si všimli, že sa vôbec nedá s určitosťou povedať, kedy by sa mali očakávať prvé príznaky. Niekedy je to štvrtá hodina alebo polhodina, niekedy dve hodiny, inokedy dokonca päť alebo šesť hodín, a pokiaľ viem, v jednom prípade sa prejavili až sedem hodín po požití jedu.“

Vtedy prokurátor vstal a úctivo povedal: „V tom prípade, vaša ctihodnosť, bol jed, ak sa nemýlim, požitý nalačno.“

„Ďakujem vám za vašu láskavú pripomienku. Šlo o prípad, keď bol jed požitý na lačný žalúdok. Uvádzam tieto prípady iba preto, aby som vám ukázal, že ide o veľmi neurčitý jav. Preto som vám znovu pripomenul, kedy Philip Boyes v ten deň, dvadsiateho júna, jedol. Je totiž viac ako pravdepodobné, že to budete musieť vziať do úvahy.“

„Beštia, ale aspoň je nezaujatý,“ zamrmľal lord Peter Wimsey.

„Náročky som sa až doteraz nezmienil o ďalšom bode, ktorý vyplýva z analýzy, a to o prítomnosti arzénu vo vlasoch. Nebohy mal dlhé kučeravé vlasy. Vlasy na čele merali po vyrovnaní miestami pätnásť až sedemnásť centimetrov. A v týchto vlasoch sa našiel arzén, v časti pri pokožke. Nedostal sa až ku koncu najdlhších vlasov, ale nachádzal sa pri korienkoch a sir James Lubbock vraví, že jeho množstvo bolo väčšie, než možno vysvetliť prirodzeným spôsobom. Stáva sa totiž, že celkom normálni ľudia majú vo vlasoch, pokožke a podobne nepatrné stopy arzénu, ale nikdy nie v takom množstve ako v tomto prípade. To je názor sira Jamesa.

Dozvedeli ste sa — a v tom sa všetky lekárske svedectvá zhodujú — že ak človek požíje arzén, časť z neho sa uloží v pokožke, nechtoch a vlasoch. Ukladá sa vo vlasových korienkoch a ako vlasy rastú, arzén postupuje, takže na základe toho, pokiaľ

siaha, si môžete utvoriť približnú predstavu, ako dlho bol dotyčnému podávaný. Veľmi veľa sa o tom diskutovalo, ale myslím, že napokon sa takmer všetci zhodli na tom, že po požití jednej dávky arzénu sa dajú jeho stopy očakávať v časti vlasov pri pokožke asi o desať týždňov. Vlasý narastú za rok približne pätnásť centimetrov a arzén rastie s nimi, až kým sa nedostane po konce, ktoré sa strihajú. Som si istý, že dámy v porote tomu veľmi dobre rozumejú, lebo sa nazdávam, že to isté sa deje v prípade takzvaných trvalých ondulácií. Ondulácia sa robí na určitej dĺžke vlasov, ktoré po čase vyrastajú, takže vlasý pri korienkoch sú znova rovné a treba ich opäť naondulovať. Podľa toho, aká časť vlasov je zvlnená, sa dá určiť, kedy boli vlasý naondulované. To isté pozorujeme na nechte, ak bol pomliaždený, jeho stmavnutá časť postupne vyrastá, kým nedosiahne dĺžku, keď ju môžete nožnicami odstrihnúť.

Už sme hovorili o tom, že prítomnosť arzénu v korienkoch vlasov Philipa Boyesa a v ich blízkosti svedčí o tom, že arzén musel požiť najmenej tri mesiace pred smrťou. Musíte zvážiť, do akej miery je to dôležité vzhľadom na to, že obžalovaná kúpila arzén v apríli a máji a že nebohý mal záchvaty ochorenia v marci, apríli a máji. S obžalovanou sa pohádal vo februári; ochorel v marci a zomrel v júni. Medzi hádkou a smrťou prešlo päť mesiacov a štyri mesiace medzi prvým ochorením a smrťou, takže tieto časové údaje budú pre vás zrejme dôležité.

Teraz sa dostávame k vyšetrovaniu polície. Keď vzniklo podozrenie, detektívi pátrali, kade sa Harriet Vaneová pohybuje, a potom ju navštívili v jej byte, aby zaznamenali jej výpoveď. Keď jej oznámili, že Boyes zomrel na otravu arzénom, nezatvárala sa veľmi prekvapene a povedala: Arzénom? To je ale čudné! A potom sa zasmiala: Viete, ja práve píšem o otrave arzénom román. Pýtali sa jej, či kupovala arzén a ostatné jedy, a ona sa k tomu ochotne priznala, a hneď podala rovnaké vysvetlenie ako tu na

súde. Spýtali sa jej, čo s tými jedmi urobila, načo odpovedala, že ich spálila, pretože je nebezpečné mať také veci doma. Byt prehľadali, ale nijaké jedy nenašli, iba bežné lieky ako napríklad aspirín. Obžalovaná rozhodne poprela, že by Philipovi Boyesovi dala arzén alebo akýkoľvek iný jed. Spýtali sa jej, či sa arzén nemohol dostať do kávy náhodou, ale vyhlásila, že je to vylúčené, pretože všetky jedy zničila pred koncom mája.“

Na tomto mieste sa prihlásil sir Impey Biggs a pokorne jeho ctihodnosť požiadal, aby porote pripomenul výpoveď pána Challonera.

„Samozrejme, sir Impey, ďakujem za upozornenie. Spomínate si, že pán Challoner je literárny agent Harriet Vaneovej. Prišiel nám sem povedať, že s ňou už v decembri minulého roka debatoval o téme jej novej knihy, a vtedy mu povedala, že pôjde o prípad travičstva, najpravdepodobnejšie arzénom. Môžete teda pripísať obžalovanej k dobru, že už nejaký čas pred hádkou s Philipom Boyesom mala v úmysle preskúmať, ako ľahko sa dá arzén kúpiť a ako sa podáva. Očividne venovala tejto téme veľkú pozornosť, pretože na policiach mala množstvo kníh o súdnom lekárstve a toxikológii a takisto protokoly niektorých slávnych travičských procesov, vrátane procesu Madeleine Smithovej a prípadu Seddona a Armstronga — vo všetkých šlo o otravu arzénom.

Myslím teda, že prípad, ktorý máte posúdiť, vyzerá takto. Táto žena je obvinená z vraždy svojho bývalého milenca pomocou arzénu. Nebohý nepochybne arzén požil, a ak pokladáte za dostatočne dokázané, že mu arzén skutočne podala s úmyslom uškodiť mu, alebo ho zabiť, a že na následky toho umrel, potom je vašou povinnosťou vyhlásiť ju za vinnú z vraždy.

Sir Impey Biggs vám vo svojej vynikajúcej a obsažnej obhajobe dokazoval, že na túto vraždu mala veľmi slabý motív, ale ja vám musím pripomenúť, že vraždy sa veľmi často páchajú z

motívov, ktoré sú zdanlivo úplne nedostatočné — ak, pravda, vôbec možno povedať, že nejaký motív je na spáchanie takeého zločinu dostatočný. Hlavne tam, kde ide o manželov alebo o osoby, ktoré spolu žijú ako manželia, ľahko prepuknú vášne, ktoré môžu u ľudí s nízkymi morálnymi zásadami a duševne nevyrovnaných viesť k násilnému činu.

Obžalovaná mala prostriedok — arzén, mala odborné znalosti a mala príležitosť arzén podať. Obhajoba tvrdí, že to nestačí. Tvrdí, že obžaloba musí ísť ďalej a dokázať, že jed nemohol byť požitý nejakým iným spôsobom — nešťastnou náhodou alebo so samovražedným úmyslom. Je na vás, aby ste to posúdili. Ak sa domnievate, že existuje nejaká odôvodnená pochybnosť, že obžalovaná dala Philipovi Boyesovi jed úmyselne, musíte ju oslobodiť. Nie ste povinní zistiť, ako mu bol jed podaný, ak mu ho nepodala ona. Posudzujte okolnosti prípadu ako celok a oznámte, k akému záveru ste dospeli.“

„Myslím, že im to nepotrvá dlho,“ povedal Waffles Newton. „Je to nad slnko jasnejšie. Vieš čo, idem to odnieť do redakcie. Dáš mi vedieť, ako sa to skončilo?“

„Samozrejme,“ odpovedal Salcombe Hardy, „a prosím ťa, hod' mi po ceste môj článok k nám. Nemohol by si mi po telefóne poslať niečo na pitie? Jazyk sa mi už lepí na podnebie.“ Pozrel na hodinky. „Obávam sa, že zmeškáme prvé vydanie o pol siedmej. Starý pán je dôkladný, ale strašne pomalý.“

„Slušnosť si vyžaduje, aby sa tvárili, že sa o tom radia,“ povedal Newton. „Tipujem to na takých dvadsať minút. Budú si chcieť pofajčiť. Aj ja som dostal chuť na cigaretu. O desať minút som určite späť.“

Pretlačil sa von. Cuthbert Logan, ktorý písal reportáže pre ranné noviny, a mal teda viac času, sa pustil do opisovania súdneho procesu. Bol to flegmatický a rozvážny muž a rovnako dobre sa mu písalo v súdnej sieni ako kdekoľvek inde. Vždy bol rád na mieste činu, aby si mohol robiť poznámky o pohľadoch, tónoch hlasu, farebných efektoch a podobne.

Jeho články boli vždy zábavné a niekedy dokonca vynikajúce.

Freddy Arbuthnot, ktorý po obede predsa len neodíšiel domov, usúdil, že je najvyšší čas, aby sa pobral. Nervózne sa vrtel a Wimsey sa na neho zamračil. Stará vojvodkyňa prešla uličkou medzi lavicami a prisadla si k lordovi Petrovi. Sir Impey Biggs, ktorý obhajoval záujmy svojej klientky až do samého konca, sa vytratil v priateľskom rozhovore s generálnym prokurátorom, nasledovaný mladšími právnikmi. Lavica obžalovaných bola prázdna. Na sudcovskom stole stáli osamelé červené ruže s opadávajúcimi lupeňmi.

Hlavný inšpektor Parker sa vymanil z kruhu priateľov, pomaly sa pretlačil davom ľudí a pozdravil vojvodkyňu. „A čo si o tom

myslíš ty, Peter?“ obrátil sa k Wimseymu. „Je to dosť jednoznačné, nie?“

„Charles,“ odpovedal Wimsey, „nemali by ťa bezo mňa nikam púšťať. Spravil si chybu, človeče.“

„Chybu?“

„Neurobila to.“

„Ale chod’!“

„Neurobila to. Je to všetko veľmi presvedčivé a nevyvratiteľné, ibaže je to omyl.“

„To predsa nemyslíš vážne!“

„Myslím.“

Parker bol z toho nešťastný. Veril Wimseyho úsudku a napriek svojmu vnútornému presvedčeniu sa cítil otrasený.

„Panebože, kde v tom vidíš nejakú trhlinu?“

„Nikde. Je to úplne vodotesné. Nie je v tom vôbec nijaké chybné miesto, až na to, že to dievča je nevinné.“

„Začínaš fušovať psychológom do remesla,“ povedal Parker s nervóznym úsmevom, „však, pani vojvodkyňa?“

„Je mi ľúto, že som to dievča nepoznala skôr,“ povedala vojvodkyňa vyhýbavo, „má takú zaujímavú a skutočne pozoruhodnú tvár, nie vyslovene krásnu, ale o to zaujímavejšiu, pretože pekné ženy sú zvyčajne kravy. Čítala som jednu z jej kníh, bola celkom dobrá a dobre napísaná, až po dvestú stranu som nevedela uhádnuť, kto je vrah, a to je čo povedať, lebo väčšinou to viem už na pätnástej strane. Je to veľmi zvláštne, keď niekto píše o zločinoch, a potom je sám obžalovaný z vraždy, niektorí ľudia by povedali, že je to boží trest.“

Zaujímalo by ma, ak to nespravila, či už prišla na to, kto je vrah. Mám taký dojem, že autori detektívok toho v skutočnom živote veľa nevypátrajú, čo myslíte, samozrejme, okrem Edgara Wallacea, ktorý sa tuším vždy všade pripletie, a nášho drahého Conana Doylea a toho čierneho, ako sa len volá, a samozrejme, je tu

ten Slater, taký škandál, hoci teraz mi zišlo na um, že to bolo v Škótsku, a tam majú také strašne čudné zákony, hlavne tie o uzavieraní manželstva. Nuž, domnievam sa, že o chvíľu budeme o niečo múdrejší a dozvieme sa ak aj nie pravdu, tak aspoň názor poroty.“

„Áno. Trvá im to dlhšie, než som predpokladal. Ale predseda, Wimsey, bol by som rád, keby si mi povedal...“

„Prineskoro, prineskoro, teraz už do toho nemôžeš zasiahnuť. Zamkol som svoje srdce do striebornej skrinky a upevnil ho zlatou ihlicou. Ničí názor už nezaváži, len názor poroty. Myslím, že slečna Climpsonová sa ujala slova. Keď raz začne, hodinu-dve sa nezastaví.“

„Už sú tam pol hodiny,“ povedal Parker.

„Ešte vždy nič?“ spýtal sa Salcombe Hardy, ktorý sa vrátil k stolu novinárov.

„Áno. Tak tomuto hovoríš dvadsať minút?! Ja to odhadujem na trištvrte hodiny.“

„Už sa radia hodinu a pol,“ povedalo dievča, ktoré sedelo za Wimseym, svojmu snúbencovi. „O čom môžu debatovať?“

„Možno si myslia, že to napokon predseda len neurobila.“

„To je nezmysel! Samozrejme, že to urobila. Vidieť jej to na tvári. Mala taký tvrdý výraz a ani len raz sa nerozplakala alebo čo.“

„No, neviem,“ povedal mladý muž.

„Frank, azda nechceš povedať, že si ju obdivoval?“

„Čo ti ja viem. Ale nevyzerala na vrahyňu.“

„A odkiaľ vieš, ako taká vrahyňa vyzerá? Už si nejakú videl?“

„Hej, videl som ich niekoľko v múzeu pani Tussaudovej.“

„Aha, v panoptiku! V panoptiku každý vyzerá ako vrah.“ „Možno máš pravdu. Vezmi si čokoládový cukrík.“

„Dve a štvrt' hodiny,“ poznamenal Waffles Newton netrepezlivo. „Určite zaspali. Z toho bude zvláštne vydanie. A čo, ak im to bude trvať do rána?“

„Tak tu budeme sedieť do rána.“

„Teraz je rad na mne, idem si vypiť. Zavolaj mi, dobre?“
„Jasné.“

„Rozprával som sa s jedným zriadencom,“ povedal dôležite pán Vševed svojmu priateľovi. „Sudca sa práve informoval, či môže porote nejako pomôcť.“

„Naozaj? A čo odpovedali?“

„Neviem.“

„Už sú tam tri a pol hodiny,“ zašepkalo dievča za Wimseym. „Začínam mať príšerný hlad.“

„Naozaj, drahá? Pôjdeme?“

„Nie, chcem počuť rozsudok. Keď už tak dlho čakáme, nemali by sme odísť.“

„Dobre, tak idem kúpiť nejaké obložené chlebíčky.“

„To by bolo fajn. Ale nebud' dlho, pretože po vypočutí rozsudku určite dostanem hysterický záchvat.“

„Budem sa čo najviac ponáhľať. Bud' rada, že nie si v porote, oni nemajú dovolené vôbec nič.“

„Čože, nič jesť ani piť?“

„Vôbec nič. Myslím, že si nesmú ani svietiť, ani zakúriť v kozube.“

„Chudáci! Ale veď je tu ústredné kúrenie, či nie?“ „Horúco tu teda je. Už sa teším, že sa nadýcham čerstvého vzduchu.“

Päť hodín.

„Na ulici je obrovský dav ľudí,“ povedal pán Vševed, keď sa vrátil z obchôdzky. „Niektorí začali vyvolávať obžalovanej na hanbu a hŕstka chlapov sa na nich vrhla a jedného odviezla sanitka.“

„To je skutočne psina. Pozrite sa! Tam je pán Urquhart. Vrátil sa. Je mi ho tak ľúto, vám nie? Musí to byť strašné, keď človeku niekto zomrie v dome.“

„Rozpráva sa s prokurátorom. Tí sa určite riadne naobedovali.“

„Prokurátor nie je taký fešák ako sir Impey Biggs. Je to pravda, že chová kanáriký?“

„Prokurátor?“ „Ale nie, sir Impey.“

„Áno, je to pravda. Vyhráva s nimi ceny.“ „To je ale smiešny nápad!“

„Vydrž, Freddy,“ povedal lord Peter Wimsey. „Všimol som si akýsi pohyb. Už prichádzajú, moji milí, moji drahí, krokom nevídane svižným.“

Všetci vstali. Sudca zaujal svoje miesto. Obžalovaná, pri elektrickom osvetlení veľmi bledá, sa znovu objavila na lavici obžalovaných. Dvere vedúce do miestnosti poroty sa otvorili.

„Dívaj sa im na tváre,“ povedala snúbenica svojmu nastávajúcemu. „Hovorí sa, že keď sa chystajú vyniesť rozsudok Vinný, nikdy sa na obžalovaného nepozrú. Och, Archie, chyt' ma za ruku!“

Súdny zapisovateľ oslovil porotu tónom, v ktorom sa miešala formálnosť s výčitkou.

„Vážená porota, dohodli ste sa na rozsudku?“

Predseda poroty vstal s urazeným a podráždeným výrazom na tvári.

„Žiaľbohu sa nám nepodarilo na ničom dohodnúť.“

Súdnou sieňou sa rozľahol dlhý povzdych a potláčaný prejav nevôle. Sudca sa predklonil, veľmi zdvorilý a vonkoncom nie unavený.

„Domnievate sa, že keby ste mali trochu viac času, mohli by ste dosiahnuť zhodu?“

„Obávam sa, že nie, vaša ctihodnosť.“ Predseda poroty zúrivo fľochol na lavicu porotcov, kde v kúte sedela stará slečna so zvesenou hlavou a tuho zopnutými rukami. „Nevidím vôbec nijakú nádej, že by sme sa mohli dohodnúť.“

„Môžem vám nejako pomôcť?“

„Nie, ďakujeme, vaša ctihodnosť. Predložené dôkazy sú nám úplne jasné, ale na rozsudku sa nevieme dohodnúť.“

„To je veľká škoda. Myslím, že by ste sa o to mali ešte raz pokúsiť, a ak sa ani potom nedohodnete, prídte mi to oznámiť. Ak vám nejako môžu pomôcť moje znalosti práva, som vám, samozrejme, plne k dispozícii.“

Členovia poroty zachmúrene vyšli von. Sudca v šarlátovom talári zmizol za sudcovskou stolicou. Tlmené hlasy v súdnej sieni sa zmenili na hlasné frflanie.

„Preboha, Wimsey,“ ozval sa Freddy Arbuthnot, „tak sa mi vidí, že to divadlo tuším preťahuje tá tvoja slečna Climpsonová. Videl si, ako na ňu predseda poroty zazrel?“

„Skvelá žena,“ povedal Wimsey. „Skutočne skvelá, skvelá žena! Je príšerne tvrdohlavá. Tá sa len tak nedá.“

„Zdá sa mi, že ovplyvňuje porotu, Wimsey. Že si jej dal nejaké znamenie alebo dačo podobné.“

„Nedal,“ povedal Wimsey. „Či veríš, alebo nie, ani len brvou som nepohol.“

„Presne, tak, ako vraví,“ zamrmľal Freddy, „nech mu to slúži ku cti. Ale voči tým, čo majú hlad, je to strašne kruté.“

Šesť hodín. Šesť a pol hodiny.

„Konečne!“

Keď sa porotcovia jeden za druhým vracali do siene, bolo na nich vidieť únavu a vyčerpanosť. Uštvaná žena z domácnosti ešte vždy plakala a vzlykala do vreckovky. Muž so silnou nádchou vyzeral polomŕtvy. Umeľcove rozstrapatené vlasy pripomínali kúdeľ. Riaditeľ obchodnej spoločnosti a predseda poroty vyzerali,

akoby chceli niekoho zaškrtiť, a stará slečna mala privreté oči a pery sa jej pohybovali, ako keby sa modlila.

„Vážená porota, dohodli ste sa na rozsudku?“

„Nie. Sme si celkom istí, že sa nikdy nedohodneme.“

„Ste si naozaj istí?“ spýtal sa sudca. „V nijakom prípade vás nechcem súriť. Som ochotný čakať tak dlho, ako budete chcieť.“

Až na balkóne bolo počuť, ako riaditeľ obchodnej spoločnosti zavrčal. Predseda poroty sa ovládol a odpovedal hlasom zachrípnutým od zlosti a vyčerpania. „Nikdy sa nedohodneme, vaša ctihodnosť — ani keby sme tu sedeli do súdneho dňa.“

„To je veľmi mrzuté,“ povedal sudca, „v tom prípade však, samozrejme, nemôžem urobiť nič iné, len vás rozpustiť a dať príkaz, aby otvorili nový súdny proces. Som presvedčený, že ste urobili, čo bolo vo vašich silách, a že ste vynaložili všetok svoj um na vyriešenie tohto prípadu, ktorý ste tak trpezlivo a starostlivo sledovali. Uvoľňujem vás z funkcie a ďalších dvanásť rokov ste oslobodení od povinnosti zasadať ako členovia poroty.“

Záverečné formality sa ešte ani neskončili a sudcov talár celkom nezmizol v tmavých dverách, keď sa Wimsey predral do prednej časti súdnej siene a chytil obhajcu za cíp talára.

„Výborne, Biggy! Máš ďalšiu šancu. Vezmi ma do partie a vyhráme to!“

„Myslíš, Wimsey? Priznávam, že to dopadlo lepšie, ako som očakával.“

„Nabudúce to dopadne ešte lepšie. Počuj, Biggy, zaviaz ma prísahou ako nejakého zapisovateľa. Chcem sa s ňou zhovárať.“

„S kým, s mojou klientkou?“

„Áno. Tento prípad vo mne vzbudil podozrenie. Musíme ju z toho dostať a ja viem, že sa to podarí.“

„Tak príd' za mnou zajtra. Teraz sa s ňou musím porozprávať. O desiatej budem vo svojej kancelárii. Dobrú noc.“

Wimsey sa rozbehol k bočnému východu, z ktorého vychádzali porotcovia. Ako celkom posledná sa v nich objavila stará slečna s klobúkom nakrivo a s plášťom nešikovne prehodeným cez plecia. Wimsey sa ponáhlal k nej a chytil ju za ruku.

„Slečna Climpsonová!“

„Lord Peter! Božemôj, to bol ale strašný deň! Viete, to hlavne ja som spôsobila tie komplikácie, hoci ešte dvaja ďalší ma veľmi odvážne podporovali a počujte, lord Peter, dúfam, že som neurobila nič zlé, ale nemohla som, nie, s čistým svedomím som *nemohla* povedať, že to spravila, keď som si istá, že to nespravila, však? Ach, božemôj, božemôj!“

„Máte úplnú pravdu. Neurobila to a vďaka Bohu ste im statočne vzdorovali a dali ste jej ďalšiu šancu. Dokážem, že to nespravila. A chcem vás vziať na večeru a — ešte čosi, slečna Climpsonová!“

„Čo?“

„Dúfam, že nebudete mať nič proti tomu, pretože od rána som sa neholil, ale teraz vás odvediem do najbližšieho tichého kúta a tam vás pobožkám.“

Nasledujúci deň bola nedeľa, ale sir Impey Biggs zrušil dohovorenú partiu golfu (ani to veľmi neľutoval, lebo lialo ako z krhly) a zvolal mimoriadnu vojnovú poradu.

„Tak teda, Wimsey,“ spustil, „čo si o tom myslíš? Dovoľ, aby som ti predstavil pána Croftsa z advokátskej firmy Crofts a Cooper.“

„Myslím si, že to slečna Vaneová neurobila,“ povedal Wimsey. „Dovolím si tvrdiť, že táto myšlienka zišla na um už aj vám, ale podopretá váhou môjho skvelého intelektu nepochybne podporí aj vašu predstavivosť.“

Pán Crofts si nebol istý, či to bolo vtipné, alebo hlúpe, a tak sa len neurčito usmial.

„Presne tak,“ povedal sir Impey, „ale rád by som vedel, koľko členov poroty to vidí v tomto svetle.“

„Tak aspoň to ti môžem povedať, lebo jednu porotkyňu poznám. Ide o jednu ženu, pol ženy a asi tri štvrtiny muža.“

„Čo to presne znamená?“

„Nuž, moja známa trvala na tom, že slečna Vaneová nie je typ vrahyne. Samozrejme sa ju pokúšali zastrašiť, pretože nevedela prstom ukázať na konkrétne slabé miesto v rade výpovedí, ale tvrdila, že správanie obžalovanej je súčasťou jej svedeckých výpovedí a že ona má právo brať to do úvahy. Našťastie je to energická, šľachovitá staršia osoba s dobrým trávením a bojovným kresťanským svedomím, pozoruhodne neoblomná a má úžasnú výdrž. Uštvla ich všetkých na smrť, a potom vyhlásila, že tomu aj tak neverí a nemieni predstierať opak.“

„Veľmi užitočné,“ poznamenal sir Impey. „Osoba, ktorá verí všetkým článkom kresťanskej viery, sa nedá odradiť takou maličkosťou, ako sú nepriaznivé dôkazy. Ale nemôžeme dúfať, že

v porote budú sedieť samí tuhí veriaci. A čo tá druhá žena a ten muž?“

„S tou ženou sme nerátali. Je to tá zavalitá, blahobytné vyzerajúca majiteľka obchodu s cukrovinkami. Vyhlásila, že sa jej dôkazy nezdarujú dostačujúce a že Boyes mohol požiť jed sám, alebo mu ho mohol dať jeho bratanec. Je to dosť čudné, ale ovplyvnila ju skutočnosť, že sa zúčastnila jedného či dvoch procesov, pri ktorých šlo o otravu arzénom a v niektorých ďalších prípadoch nebola spokojná s rozsudkom, najmä v Seddonovom procese. O mužoch nemá vysokú mienku (pochovala už tretieho) a zásadne neverí nijakému odbornému posudku. Vyhlásila, že osobne si myslí, že slečna Vaneová to mohla urobiť, ale na základe lekárskeho svedectva by neobesila ani psa. Najprv chcela hlasovať s väčšinou, ale znepáčil sa jej predseda poroty, ktorý sa ju snažil ponížiť svojou mužskou autoritou, a napokon vyhlásila, že bude podporovať moju priateľku slečnu Climpsonovú.“

Sir Impey sa zasmial.

„Veľmi zaujímavé. Kiežby sme vždy mali k dispozícii takéto priame informácie o porote. Drieme ako kone, aby sme pripravili dôkazy, a potom sa niekto rozhodne na základe toho, čo ani nie je skutočným dôkazom, a druhý ho podporuje preto, že na dôkazy sa nedá spoliehať. A čo ten muž?“

„Ten muž je umelec a jediný skutočne rozumel spôsobu života, ktorý títo ľudia viedli. Uveril verzii tvojej klientky o hádke a povedal, že ak tá dievčina naozaj mala k nemu taký vzťah, je úplne vylúčené, že by ho chcela zavraždiť. Skôr by zobďaleč pozorovala, ako trpí — ako ten človek s dierou v zube v komickej piesni. Bol tiež ochotný uveriť jej vysvetleniu, pokiaľ šlo o nákup jedov, čo ostatní, samozrejme, pokladali za veľmi nepresvedčivé. Takisto povedal, že podľa toho, čo počul, Boyes bol samolúby domýšľavec, a ten, kto ho zabil, urobil verejnosti dobrú službu. Mál tú smolu, že čítal niektoré z jeho kníh, a preto pokladá Boyesa

za nepríjemný vred na tele spoločnosti. Podľa jeho mienky je viac ako pravdepodobné, že spáchal samovraždu, a ak niekto vysloví tento názor, bude ho podporovať. Porotu vystrašil aj svojím vyhlásením, že je zvyknutý na ponocovanie a vysedávanie v dusnej atmosfére a nebude mu prekážať, ak tu zostanú hoci do rána. Slečna Climpsonová sa pridala a vyhlásila, že keď ide o spravodlivú vec, človek musí niečo vydržať, a doložila, že vďaka náboženstvu je zvyknutá na pôst. Vtedy tretia žena dostala hysterický záchvat a ďalší muž, ktorý mal na druhý deň dôležité obchodné rokovanie, sa tak rozzúril, že predseda poroty, aby zabránil fyzickému násiliu, navrhol, aby sa radšej dohodli na tom, že sa nedohodnú. Takto to teda bolo.“

„Nuž čo, dali nám novú šancu,“ ozval sa pán Crofts, „tým lepšie pre nás. Na rad prideme až na najbližšom zasadaní, čiže máme asi mesiac čas. Zrejme dostaneme Bancrofta, a ten nie je taký prísny ako Crossley. Otázka teda znie: Čo môžeme urobiť pre to, aby sa zlepšili vyhliadky nášho prípadu?“

„Ja sa pousilujem zo všetkých síl,“ povedal Wimsey. „Niekde musí byť predseda nejaký dôkaz! Viem, že ste všetci pracovali ako včeličky, ale ja budem drieť ako kôň. Navyše mám pred vami jednu obrovskú výhodu.“

„Viac rozumu?“ uškrnul sa sir Impey.

„Nie, to by som nerád tvrdil, Biggy. Ale ja verím, že slečna Vaneová je nevinná.“

„Dočerta, Wimsey, azda som ťa svojou výrečnosťou nepresvedčil, že v jej nevinu verím celým srdcom?“

„Samozrejme, že áno. Až sa mi slzy tisli do očí. To je celý Biggy, vravel som si, chystá sa vzdať funkcie a podrezať si žily, ak to nevyhrá, pretože už nebude môcť veriť v britskú spravodlivosť. Nie, kamarát, tvoj triumf je v tom, že sa ti podarilo dosiahnuť nezhodu. Pričinil si sa o to väčšmi, než si myslíš. Tak ako si sám

povedal. Mimochodom, ak to nie je odo mňa bezočivé — Biggy, kto ťa platí?“

„Firma Crofts a Cooper,“ odpovedal sir Impey prešibane.

„Predpokladám, že v tom nejdú len tak pre nič za nič.“

„To nie. Pravdu povediac, trovy v tomto prípade hradí vydavateľ slečny Vaneovej a... no, jedny noviny, ktoré uverejňujú na pokračovanie jej novú knihu. Rátajú s tým, že nakoniec zhrabnú riadny balík peňazí. Ale medzi nami neviem, čo povedia na výdavky spojené s novým procesom. Myslím, že sa mi dnes ráno ozvú.“

„Hyeny,“ povedal Wimsey. „Ale bolo by dobre, keby si to nerozmysleli. Povedz im, že dostanú záruku. Moje meno však radšej nespomínaj.“

„To je veľmi šľachetné...“

„Vôbec nie. Za nič na svete by som si tú zábavu nenechal ujsť. Takýto prípad je pre mňa rozkošou. Ale na revanš musíš urobiť ty niečo pre mňa. Chcem sa stretnúť so slečnou Vaneovou. Musíš ma k nej prepašovať ako člena svojho tímu, aby som si nikým nerušený mohol vypočuť jej verziu príbehu. Tak čo?“

„Myslím, že by to šlo,“ povedal sir Impey. „To je všetko?“

„Zatiaľ. Ale ešte na niečo prídem, nemaj obavy. Už som začal podryvať sebadôveru polície. Hlavný inšpektor Parker odišiel domov a vije si vence z vrbového prútia na vlastný náhrobok.“

„Bud' opatrný,“ povedal sir Impey. „Všetko, čo zistíme, bude mať oveľa väčší efekt, ak o tom obžaloba nebude vopred vedieť.“

„Dám si pozor. Ale ak nájdem skutočného vraha (ak existuje), nebudete mať, dúfam, námietky, keď ho budem chcieť zatknúť.“

„Nie, voči tomu nebudem namietat'. Ale polícia možno áno. Nuž, páni, ak je to nateraz všetko, mali by sme naše stretnutie skončiť. Pán Crofts, postaráte sa o to, aby lord Peter dostal povolenie, ktoré žiada?“

Pán Crofts sa pousiloval, a tak už na druhé ráno stál lord Peter s potrebnými dokladmi pred bránou Hollowayskej väznice.

„Ale áno, vaše lordstvo. Budete mať také isté práva ako právny zástupca obžalovanej. Áno, dostali sme už tú zvláštnu správu od polície, a je to v poriadku, vaše lordstvo. Dozorca vás zavedie dolu a vysvetlí vám predpisy.“

Dozorca zaviedol Wimseyho po prázdnych chodbách do malej miestnosti so sklenými dverami. Bol v nej dlhý stôl z hrubých dosák a dve ohavné stoličky, na každom konci stola jedna.

„Sme na mieste, vaše lordstvo. Vy budete sedieť na jednom konci a obžalovaná na druhom a nesmiete sa pohnúť z miesta, ani si podávať nijaké predmety. Budem sa zvonku na vás dívať cez sklo, ale počuť vás nebudem. Prosím, sadnite si, privediem obžalovanú, vaše lordstvo.“

Wimsey si sadol a čakal. Zmocnili sa ho čudné pocity. Potom sa ozvali kroky a vošla obžalovaná v sprievode dozorkyne. Sadla si na stoličku oproti Wimseymu, dozorkyňa odišla a dvere sa zavreli. Wimsey vstal a odkašľal si.

„Dobré ráno, slečna Vaneová,“ povedal bezvýrazne.

Obžalovaná naňho pozrela.

„Prosím, sadnite si,“ ozvala sa zvláštnym, hlbokým hlasom, ktorý ho upútal už na súde. „Pokiaľ viem, ste lord Peter Wimsey a posielala vás pán Crofts.“

„Áno,“ povedal Wimsey. Jej upretý pohľad ho znervózňoval. „Áno. Ja — ehm — bol som na procese a — ehm — pomyslel som si, že by som hádam pre vás niečo mohol urobiť, veď viete.“

„To je od vás veľmi láskavé,“ povedala obžalovaná.

„Ale kdeže, kdeže, čerta starého! Chcem povedať, viete, ja veľmi rád vyšetrujem neobjasnené prípady.“

„Viem. Ako autorka detektívnych príbehov som, prirodzene, so záujmom sledovala vašu činnosť.“

Zrazu sa naňho usmiala, až sa mu rozbúchalo srdce.

„To som rád, pretože v tom prípade chápete, že nie som taký hlupák, ako teraz vyzerám.“

To ju rozosmialo.

„Nevyzeráte na hlupáka, aspoň nie tak, ako by vyzeral hociktorý iný muž za týchto okolností. Prostredie vôbec nezodpovedá vášmu štýlu, ale je na vás veľmi povzbudivý pohľad. A som vám naozaj veľmi vdáčná, hoci si myslím, že môj prípad je dosť beznádejný.“

„To nevravte. Nemôže byť beznádejný, ak ste to neurobili, a ja viem, že ste to neurobili.“

„Nie, neurobila som to. Ale mám pocit, že je to ako v jednej mojej knihe. Vymyslela som taký dokonalý zločin, že som nemohla prísť na nijaký spôsob, ako by ho môj detektív dokázal, a musela som sa uchýliť k vrahovmu priznaniu.“

„Ak bude treba, urobíme to isté. Vy náhodou neviete, kto je vrah, však?“

„Domnievam sa, že nijaký neexistuje. Skutočne si myslím, že Philip sa otrávil sám. Viete, bol to taký defetista.“

„Žeby sa nevedel zmieriť s vašim rozchodom?“

„Sčasti možno hej. Ale podľa mňa skôr trpel pocitom, že nie je dostatočne ocenený. Nazdával sa, že ľudia sa proti nemu spojili, aby mu zabránili v úspechu.“

„A nebolo to tak?“

„Nie, myslím, že nie. Zato viem, že veľmi veľa ľudí urazil. Mal sklon požadovať veci ako svoje právo — viete, a to ľudia nemajú radi.“

„Áno, chápem. Vychádzal so svojím bratancom dobre?“

„Ale áno, hoci samozrejme stále tvrdil, že je vlastne povinnosťou pána Urquharta starať sa oňho. Pán Urquhart je veľmi bohatý, pretože má dosť veľkú klientelu, ale Philip si na jeho peniaze skutočne nerobil nijaké nároky, lebo to neboli rodinné

peniaze. Jednoducho bol presvedčený, že veľkí umelci si zaslúžia, aby ich živili a vydržovali obyčajní smrteľníci.“

Wimsey veľmi dobre poznal tento druh umeleckej náture. Prekvapil ho však tón odpovede, v ktorom zacítil trpkosť, ba dokonca pohrdanie. Ďalšiu otázku položil s určitým váhaním.

„Prepáčte, že sa pýtam, ale... mali ste Philipa Boyesa veľmi rada?“

„Vzhľadom na okolnosti zrejme áno, čo myslíte?“ „Nie je to také isté,“ povedal Wimsey trúfalo, „možno ste ho ľutovali, alebo vás očaril, alebo vás jednoducho uštvál.“

„Z každého trochu.“

Wimsey chvíľu premýšľal. „Boli ste priatelia?“

„Nie,“ vyhrkla s akousi potláčanou zúrivosťou, ktorá ho prekvapila. „Philip nebol ten typ muža, čo sa vie priatelieť so ženou. Chcel oddanosť. Dala som mu ju. Ale nezniesla som, aby zo mňa robil blázna. Nemohla som strpieť, že ma mal na skúšku ako kancelárskeho poslíčka, aby sa presvedčil, či som dosť dobrá na to, aby mi láskavo venoval svoju pozornosť. Najprv som sa domnievala, že to myslí úprimne, keď tvrdil, že v manželstvo neverí — a potom sa ukázalo, že to bola skúška, aby zistil, či moja oddanosť bola dostatočne vrúcna. Nuž, nebola. Nepáčilo sa mi, že mi ponúka manželstvo ako odmenu za zlé správanie.“

„Ja vás neobviňujem,“ povedal Wimsey.

„Naozaj?“

„Nie. Zdá sa mi, že ten chlap bol riadny nafúkanec — ak nechcem rovno povedať grobian. Ako ten ničomník, čo predstieral, že je maliar krajinár, a potom obťažkal nešťastné mladé dievča bremenom, pre ktoré sa nenarodilo. Vôbec nepochybujem, že bol potom úplne neznesiteľný, s tými svojimi dubovými povalami, rodinným striebrom, poklonkujúcimi nájomníkmi a so všetkým ostatným.“

Harriet Vaneová sa zase zasmiala.

„Áno, je to smiešne, ale aj ponižujúce. Ale je to raz tak. Uvedomila som si, že Philip zosmiešnil seba i mňa, a keď mi to došlo, celá záležitosť sa pre mňa skončila — hotovo!“

Rukou naznačila, že je definitívny koniec.

„To plne chápem,“ povedal Wimsey. „Taký viktoriánsky postoj u človeka s modernými názormi! On iba pre Boha, ona pre Boha v ňom a tak ďalej. Nuž, som rád, že to takto beriete.“

„Naozaj? V súčasnej kríze nám to však veľmi nepomôže.“

„To nie, ale ja sa dívam ďalej. Mal som na mysli, že keď sa toto všetko skončí, ožením sa s vami, ak by ste neboli proti.“

Harriet sa prestala usmievať, zamračila sa a v očiach sa jej zjavil neurčitý výraz nevôle.

„Tak aj vy? Už ste štyridsiaty siedmy.“

„Prosím?“ Wimsey sa cítil zaskočený.

„Štyridsiaty siedmy, ktorý mi ponúka manželstvo. Každý deň dostávam ponuky poštou. Zrejme existuje množstvo hlupákov, ktorí sa chcú oženiť s niekým, kto sa smutne preslávil.“

„Ach tak,“ povedal Wimsey. „Panebože, to je nepríjemné. Ja totiž o nijakú slávu nestojím. Viem sa dostať do novín vlastným pričinením. Ale vôbec mi na tom nezáleží. Asi by som už o tom nemal hovoriť.“

Hlas mu znel urazene a v očiach dievčaťa sa zjavili výčitky svedomia.

„Prepáčte, ale v mojom položení človek niekedy reaguje unáhlene. Prežila som toľko hrôzy a hnusu!“

„Viem,“ povedal lord Peter. „Bolo to odo mňa hlúpe...“

„Nie, myslím, že to bolo hlúpe odo mňa. Ale prečo...?“

„Prečo? No... áno, jednoducho myslím, že ste príťažlivá žena, s akou by som sa rád oženil. To je všetko. Slovom, padli ste mi do oka. Neviem vám povedať prečo. To je nevyspytateľné, ved' viete.“

„Viem, a je to od vás veľmi milé.“

„Škoda, že to znie, ako keby sa vám to videlo smiešne. Viem, že vyzerám hlúpo, ale na tom sa nedá nič zmeniť. Pochopte, túžim po niekom, s kým by som sa mohol rozumne pohovárať a s kým by bol život zaujímavý. A mohol by som vám poskytnúť mnoho námetov na knihy, ak sa to dá považovať za dôvod.“

„Ale asi by ste nechceli, aby vaša žena písala knihy, všakže?“

„Ale áno. Bolo by to veľmi zábavné. Oveľa zaujímavejšie, ako byť ženatý so ženou, ktorá má plnú hlavu šiat a klebiet. Hoci, samozrejme, pokiaľ sa to nepreháňa, tak na tom nie je nič zlé. Nechcem tým povedať, že som proti móde.“

„A čo tie dubové povaly a rodinné striebro?“

„S tým by ste nemali nijaké problémy. To má na starosti môj brat. Ja zbieram prvé vydania kníh a prvotlače, čo je dosť otravné, ale ak nebudete chcieť, nebudete sa nimi musieť zaoberať.“

„To som nemala na mysli. Čo by na to povedala vaša rodina?“

„V tom prípade ide iba o moju matku, a na ňu ste na procese zapôsobili veľmi dobrým dojmom.“

„Takže vy ste si ma dali preveriť?“

„Ale, dočerta, vôbec nie, tuším dnes táram samé nezmysly. Prvý deň na súde som bol úplne ohúrený, a tak som letel za matkou, je strašne zlatá a patrí k ľuďom, ktorí veciam skutočne rozumejú, a povedal som jej: Počuj, mama, našiel som tú, ktorú som tak dlho hľadal, a prežíva príšerné, strašné veci, tak tam, preboha, pod' so mnou a drž ma Za ruku! Nemáte ani potuchy, aké to bolo hrozné.“

„To je mi naozaj ľúto. Mrzí ma, že som sa správala tak surovo. Mimochodom, nezabudli ste, dúfam, že som mala milenca?“

„Pravdaže nie. Pokiaľ ide o to, aj ja som mal milenku. Vlastne niekoľko mileníek. Niečo také sa môže stať každému. A môžem vám predložiť celkom slušné odporúčanie. Vraj som celkom dobrý milenec — momentálne som však v nevýhode. Človek sa nemôže

prejaviť, keď sedí na opačnom konci stola a nejaký chlapík sa naňho díva spoza pootvorených dverí.“

„Som ochotná vám uveriť. Ale hoci prechádzať sa nepozorovane záhradou krásnych snov je nádherné, neodváža to našu myseľ od témy, ktorá je rovnako závažná? Pravdepodobne sa však...”

„Ak viete citovať Kai Lunga, určite si budeme dobre rozumieť.“

„Je však pravdepodobné, že sa nedožijem toho, aby som to vyskúšala.“

„Nebudte taká pesimistická,“ povedal Wimsey. „Už som vám predsa vysvetlil, že tento prípad vyšetrujem ja. Človek by povedal, že mi neveríte.“

„Už neraz sa stalo, že ľudí odsúdili nespravodlivo.“

„Ved' práve. To preto, že som pri tom nebol.“

„To som si neuvedomila.“

„Tak si to teraz uvedomte. Bude to pre vás veľmi príjemné a povzbudivé. A mne to hádam pomôže, aby ste ma odlíšili od tých štyridsiatich šiestich, keby ste náhodou zabudli, ako vyzerám. Mimochodom — dúfam, že vám nie som protivný alebo niečo podobné? Lebo ak áno, hneď vyčiarknem svoje meno zo zoznamu čakateľov.“

„Nie,“ odpovedala Harriet prívetivo a trochu smutno, „nie ste mi protivný.“

„Nepripomínam Vám slizké slimáky a nenaskakujú vám pri pohľade na mňa zimomriavky?“

„Vôbec nie.“

„To som rád. Keby ste si želali nejaké menšie zmeny, ako napríklad aby som si česal vlasy na cestičku, alebo si nechal narásť fúzy, či prestal nosiť monokel, ochotne vám vyhoviem.“

„Prosím vás,“ povedala slečna Vaneová, „nerobte na svojom zovňajšku nijaké zmeny.“

„To myslíte vážne?“ Wimsey sa mierne začervenal. „Neznamená to, dúfam, že aj tak by mi to nepomohlo? Zakaždým prídem v inom obleku, aby ste si o mne mohli utvoriť názor. Bunter — to je môj komorník — sa o to postará. Pokiaľ ide o kravaty, ponožky a podobné veci, má vynikajúci vkus. Ale myslím, že by som mal ísť. Ak budete mať voľnú chvíľku, ešte o tom, ehm, porozmýšľajte, dobre? Netreba sa náhliť. Len neváhajte a povedzte, ak si myslíte, že s tým nijako nemôžete súhlasiť. Viete, nechcem vás donútiť vydieraním, aby ste si ma vzali. Chcem tým povedať, že budem pokračovať vo vyšetrovaní prípadu, lebo ma to baví, bez ohľadu na to, čo bude potom.“

„To je od vás veľmi milé...“

„Nie, nie, vôbec nie. Je to môj koníček. Nemyslím ponuky na manželstvo, ale vyšetrovanie záhad. Takže hor sa veselo do práce. Ak dovolíte, tak vás zasa navštívim.“

„Prikážem lokajovi, aby vás pustil,“ povedala obžalovaná vážne. „Pre vás som vždy doma.“

Wimsey kráča po špinavej ulici s pocitom, že sa mu mierne krúti hlava.

„Pevne verím, že sa mi to podarí. Samozrejme, je precitlivená, ale po tých ohavnostiach sa niet čo čudovať, hlavne, že sa jej nehnusím, človek sa nemôže vyrovnáť s tým, že niekoho odpudzuje. Pokožku má ako med, mala by nosiť tmavočervené šaty a staré granáty a mnoho prsteňov, najradšej staromódnych, samozrejme, mal by som prenajať dom, chuderka, musím poriadne zabráť, aby som ju z toho dostal, a má aj zmysel pre humor a je inteligentná, človek sa s ňou nebude nudiť, keď sa ráno prebudí, bude mať pred sebou deň plný príjemných vecí, potom príde domov a pôjde spať, aj to bude príjemné, a kým by ona písala, ja by som si vybavoval svoje veci, takže ani jeden z nás by sa nenudil, ktovie, či mi Bunter vybral správny oblek, tak sa mi vidí, že je trochu tmavý, ale strih má dobrý...“

Zastavil sa pred výkladom, aby sa v ňom nenápadne poobzeral. Do oka mu padol veľký farebný plagát:

MIMORIADNA PONUKA IBA JEDEN MESIAC

„Božemôj,“ povedal potichu a náhle vytriezvel. „Jeden mesiac, štyri týždne, tridsaťjeden dní. To nie je veľa času, A neviem, kde začať.“

„Povedzte,“ pýtal sa Wimsey, „prečo sa ľudia navzájom zabíjajú?“

Sedel v súkromnej pracovni slečny Katharine Climpsonovej. Jej podnik navonok fungoval ako pisáreň, a naozaj tu pracovali tri vynikajúce pisárky, ktoré z času na čas poskytli nenahraditeľné služby spisovateľom a vedeckým pracovníkom. Obchody sa očividne robili vo veľkom a prekvitali, pretože mnohé ponuky museli odmietnuť z dôvodu, že pisárky sú preťažené. Na ostatných poschodiach budovy sa však vykonávala iná činnosť. Pracovali tu samé ženy — väčšinou staršie, ale zopár bolo ešte mladých a prítiažlivých — a keby niekto nazrel do súkromnej kartotéky v ocelovom trezore, zistil by, že všetky tieto ženy patrili predtým do katechézie, ktorej sa neúctivo hovorí ako o „zbytočnej“. Boli medzi nimi staré dievky s nevelkým príjmom alebo bez príjmu, vdovy bez rodiny, ženy opustené prelietavým manželom, žijúce zo skromných alimentov, ktoré predtým, než našli zamestnanie u slečny Climpsonovej, nemali nič iné ako bridge a klebety v lacných penziónoch. Boli to sklamané učiteľky na dôchodku, herečky bez angažmánu, podnikateľky, ktorým skrachovali modistvá a čajovne, a boli medzi nimi dokonca i mladé včeličky, ktoré už omrzeli koktaily a nočné bary. Všetky tieto ženy venovali zrejme väčšinu času odpovediam na inzeráty. A tieto inzeráty pochádzali zväčša od slobodných pánov, ktorí túžili stretnúť sa s finančne zabezpečenými dámami so zámerom uzavrieť manželstvo, od jarých šesťdesiatnikov, ktorí potrebovali gazdiné na vidiecke samoty, od podnikavých mužov, zháňajúcich kapitál pre svoje finančné plány, od literátov, ktorí túžia po spolupracovníčke, a od solídne sa tváriacich pánov, ktorí hľadajú mladé talenty pre vidiecke divadlá, od dobroprajníkov, ktorí ochotne ľuďom poradia, ako vo voľnom čase zarobiť peniaze —

všetci títo páni často dostávali odpovede od niektorej zo zamestnankýň slečny Climpsonovej. Asi to bola iba zhoda okolností, že sa čoskoro nato ocitli pred súdom obvinení z podvodu, vydierania, pokusu o kupliarstvo, ale faktom zostáva, že kancelária slečny Climpsonovej sa pýšila priamou telefonickou linkou na Scotland Yard a že málokto z jej pracovníčok bola taká bezbranná, ako sa zdalo. Je tu aj ten fakt, že zdroj peňazí, z ktorého sa platilo nájomné a údržba priestorov, by sa pri horlivom hľadaní dal vystopovať až k bankovému kontu lorda Petra Wimseyho. Jeho lordstvo sa o tomto svojom podniku vyjadrovalo pomerne zdržanlivo, ale príležitostne, v dôvernom rozhovore s hlavným inšpektorom Parkerom alebo inými blízkymi priateľmi o ňom hovoril ako o svojom „útulku“.

Skôr ako slečna Climpsonová odpovedala, naliala mu šálku čaju. Na chudých, očipkovaných zápästiach nosila množstvo tenkých pestrých náramkov, ktoré pri každom pohybe prenikavo cengali.

„To naozaj neviem,“ povedala a zjavne ten problém považovala za psychologický. „Je to také nebezpečné a zároveň také zvrátené, až sa človek čuduje, že niekto má tú bezočivosť a dá sa na to. A zvyčajne tým tak málo získa.“

„Presne to mám na mysli,“ povedal Wimsey, „čo tým chcú získať? Samozrejme, niektorí ľudia to robia pre zábavu, ako tá Nemka, ako sa len volala, ktorá sa rada dívala, ako ľudia umierajú.“

„Skutočne čudná záľuba,“ povedala slečna Climpsonová. „Bez cukru, však? Viete, drahý lord Peter, patrilo k mojim smutným povinnostiam sedieť pri mnohých smrteľných posteliach, a hoci to vo väčšine prípadov — ako napríklad môj drahý otec — boli kresťania a zomreli dôstojnou, krásnou smrťou, nemôžem povedať, že to bolo zábavné. Ľudia majú, prirodzene, rôzne predstavy o zábave, ale ja osobne som nikdy o Georgea Robeyho

veľmi nestála, hoci Charlie Chaplin ma niekedy rozosmeje, no aj tak pri každom úmrtí je toľko nepríjemných okolností, že by človek myslel, že sa to nemôže nikomu páčiť, ani tomu najzvrátenejšiemu.“

„Celkom s vami súhlasím,“ povedal Wimsey. „V určitom zmysle však musí byť zábavné, keď človek vie, že rozhoduje o živote a smrti.“

„Taký človek si privlastňuje právo, ktoré náleží výlučne nášmu stvoriteľovi,“ povedala slečna Climpsonová.

„Ale to je príjemné vedomie pokladať sa za akéhosi boha a vznášať sa vysoko nad svetom. Pripúšťam, že je to fascinujúce. Ale pre praktické účely je to diabolská teória — prepáčte, slečna Climpsonová, pri všetkej úcte k svätcom — chcem tým povedať, že nie je uspokojivá, pretože by sa hodila na kohokoľvek. Ak by som musel nájsť vraždiaceho maniaka, môžem si rovno sám podrezať hrdlo.“

„Tak nevravte,“ prosila slečna Climpsonová, „ani zo žartu. Vaša práca — taká dôležitá a cenná — stojí za to, aby ste žili, aj napriek tým najtrpkejším osobným sklamaniam. Poznám prípady, keď sa podobné žarty skončili veľmi zle, a pritom celkom nečakane. Kedysi som poznala jedného mládenca, ktorý mal veľmi zlý zvyk hovoriť, čo mu práve prišlo na jazyk — bolo to veľmi dávno, lord Peter, ešte ste boli v plienkach, ale už vtedy boli mládenca diví, nech si dnes hovoria o konci minulého storočia, čo chcú — a jedného dňa povedal mojej nebohej matke: Pani Climpsonová, ak dnes nebudem mať dobrý úlovok, zastrelím sa, veľmi rád totiž chodil na poľovačku, vzal si pušku a odišiel, no keď schádzal schodíkmi medzi živým plotom, zachytila sa mu oň spúšť, puška vystrelila a hlava sa mu rozletela na kusy. Bola som ešte malá, ale strašne ma to rozrušilo, pretože to bol veľmi veľký fešák. Výstrel mu úplne spálil fúzy, ktoré sme na ňom obdivovali, hoci dnes by sme sa na nich smiali, a zboku mal na hlave strašnú

dieru, aspoň tak ľudia hovorili, pretože mne, samozrejme, nedovolili pozrieť sa naňho.“

„Chudáčisko,“ povedal lord Peter. „No ale pustíme teraz z hlavy vraždiaceho maniaka. Kvôli čomu sa ešte ľudia navzájom zabíjajú?“

„Ešte z vášne,“ slečna Climpsonová spočiatku trochu zaváhala. „Nerada by som tento cit nazvala láskou, keďže je taký neovládateľný.“

„To je vysvetlenie, ktoré predložila obžaloba,“ povedal Wimsey, „Ale ja ho odmietam.“

„Prirodzene. Ale nie je predsa len možné, že tu bola nejaká iná nešťastná mladá žena, ktorá milovala pána Boyesa a chcela sa mu pomstiť?“

„Áno, alebo žiarlivý muž. Ale problém je s časom. Musíte mať nejakú vierohodnú zámienku, aby ste do chlapa dostali arzén. Nemôžete si naňho jednoducho počkať pri dverách a povedať mu: Tu máš, vypi to!“

„Ešte je tu tých desať minút, na ktoré sa pozabudlo,“ poznamenala slečna Climpsonová bystro. „Nemohol si zájsť do nejakého hostinca na pohárik a tam sa stretnúť so svojím sokom?“

„Panebože, to je možné,“ Wimsey si to poznačil a pochybovačne pokrútil hlavou. „Ale to by bola dosť veľká náhoda. Ibaže by sa vopred dohodovorili, že sa tam stretnú. Ale i tak si to treba overiť. V každom prípade je jasné, že dom pána Urquharta a byt slečny Vaneovej nie sú jediné miesta, kde Boyes mohol v čase medzi siedmou a desiatou hodinou desiatou minútou ten večer jesť a piť. Výborne. Pod nadpisom Vášň nachádzame: 1) slečna Vaneová (vylúčená *ex hypothesi*), 2) žiarlivá milenka, 3) žiarlivý sok. Miesto — hostinec (overiť). A teraz pristúpme k ďalšiemu motívu, a to sú peniaze. Výborný motív na zavraždenie niekoho, kto ich má, ale v Boyesovom prípade neobstojí. Ale povedzme, že motívom boli peniaze. Tu prichádzajú do úvahy tri možnosti: 1)

lúpežné prepadnutie (veľmi nepravdepodobné), 2) životná poistka, 3) dedičstvo.“

„Vám to ale myslí,“ povedala slečna Climpsonová.

„Keď umriem, nájdete na mojom srdci nápis Schopnosť. Nevieam, koľko peňazí mal Boyes pri sebe, ale asi ich nebolo veľa. Urquhart a Vaughan by to mali vedieť. Nie je to však až také dôležité, pretože ak chcete niekoho olúpiť, arzen je veľmi nepraktický jed. Trvá dosť dlho, kým začne pôsobiť, a obeť nikdy celkom nezneškodní. Iba ak by sme predpokladali, že ho otrávil a okradol taxikár, lebo niekto iný z takéhoto hlúpeho zločinu nemohol nič získať.“

Slečna Climpsonová súhlasila a natrela si maslom ďalšiu sušienku.

„Tak teda poistka. Ďalej môžeme len predpokladať, čo sa stalo. Bol Boyes poistený? Zrejme nikomu nešlo na um, aby to zistil. Pravdepodobne nebol. Títo spisovatelia sú strašne nepredvídavi a nedbajú o také maličkosti, ako je platenie poistného. Ale mali by sme si to overiť. Kto by mohol mať záujem na poistke? Jeho otec, jeho bratanec (možno), iní príbuzní (ak nejakých má), jeho deti (pokiaľ má deti) a — dajme tomu — slečna Vaneová, ak uzavrel poistku v čase, keď s ňou žil. A každý, kto mu na takú poistku požičal peniaze. Možností je veľa. Už sa cítim lepšie, slečna Climpsonová, som rozhodne veselší a optimistickejší. Buď mi začína zapáľovať, alebo je to zásluhou vášho čaju. Máte veľmi pekný, solídny čajník. Je v ňom ešte niečo?“

„Pravdaže,“ povedala slečna Climpsonová natešene. „Otec hovorieval, že viem z jednej kanvice naliať maximálne množstvo čaju. Tajomstvo je, že do nej musíte stále dolievať a nikdy sa nesmie úplne vyprázdniť.“

„Dedičstvo,“ pokračoval lord Peter. „Mal vôbec čo odkázať? Povedal by som, že ani nie. Najlepšie urobím, ak zájdem k jeho

vydavateľovi. Žeby si v poslednom čase nadobudol nejaký majetok? To by mal vedieť jeho otec alebo bratanec. Otec je farár — „sakramentský kšeft“, ako hovorí ten protivný odroň novému spolužiakovi v jednej z kníh Deana Farrara. Vyzerá dosť chudobne. Nemyslím, že by v rodine bolo veľa peňazí. Ale človek nikdy nevie. Niekoľko mohol odkázať Boyesovi majetok pre jeho pekné oči alebo z obdivu k jeho knihám. Ak je tak, komu ho odkázal Boyes? Otázka znie: Napísal nejaký závet? Ale obhajoba predsa na tieto veci musela myslieť! Začína ma to znova deprimovať.“

„Dajte si obložený chlebík,“ ponúkla ho slečna Climpsonová.

„Ďakujem,“ odpovedal Wimsey, „alebo za hrst' sena. Niet nad seno, ak sa človek cíti nanič, ako správne poznamenal Biely kráľ. Nuž, tým sme viac-menej zlikvidovali motív peňazí. Zostáva vydieranie.“

Slečna Climpsonová, ktorá pri svojej činnosti získala o vydieraní bohaté vedomosti, si súhlasne povzdychla.

„Aký ten Boyes vlastne bol?“ položil Wimsey rečnícku otázku. „Nič o ňom neviem. Možno to bol surovec najhrubšieho zrna. Možno vedel nepríjemné veci o svojich priateľoch. Prečo nie? Alebo možno písal knihu, v ktorej chcel niekoho odhaliť, takže ho bolo treba za každú cenu umlčať. Doparoma, veď jeho bratanec je advokát! Čo ak spreneveril majetok, ktorý mu bol zverený, alebo niečo podobné a Boyes sa mu vyhrážal, že ho udá? Býval v Urquhartovom dome a mal množstvo príležitostí, aby niečo zistil. Urquhart mu nasype trochu arzénu do polievky a — v tom je háčik. Nasype arzén do polievky, ktorú bude sám jesť? To nesedí. Obávam sa, že svedectvo Hannah Westlockovej túto možnosť vylučuje. Musíme sa vrátiť k záhadnému neznámemu v hostinci.“

Chvíľu premýšľal a potom povedal:

„A potom je tu ešte možnosť samovraždy, a práve tá sa mi vidí najpravdepodobnejšia. Arzén je síce idiotský prostriedok na spáchanie samovraždy, ale už sa to stalo. Napríklad taký vojvoda de Praslin — ak, pravdaže, spáchal samovraždu. Ibaže — kde je fľaštička?“

„Fľaštička?“

„Musel predsa jed v niečom mať! Ak to bol prášok, mohol ho mať aj v papieriku, ale to by bolo nešikovné. Hľadal niekto fľaštičku alebo nejaký papierik?“

„Kde ich mali hľadať?“ spýtala sa slečna Climpsonová.

„V tom je práve problém. Ak ich nemal pri sebe, potom ich mohol zahodiť niekde v okolí Doughty Street, a bola by to riadna drina nájsť fľaštičku alebo papierik odhodený pred polrokom. Nenávidím samovraždy — tak ťažko sa dokazujú!

Ale slaboch nikdy nezíska ani len zdrap papiera. Pozrite, slečna Climpsonová, máme na to necelý mesiac. Jesenné zasadanie sa končí dvadsiateho prvého. Dnes je pätnásteho. Takže teraz už tento prípad nebudú prejednávať. Zimné zasadanie sa začne až dvanásteho januára. Ak nebudeme mať dôvod na odklad, pravdepodobne príde na rad ako prví. Zostávajú nám štyri týždne, aby sme získali nové dôkazy. Vynaložíte na to vy a vaše dievčatá všetko svoje úsilie? Zatiaľ neviem, čo budem potrebovať, ale niečo asi bude treba.“

„Samozrejme, lord Peter. Ved' viete, že je pre nás potešením, keď pre vás môžeme niečo urobiť. A to aj vtedy, keby celý tento podnik nepatril vám. Len mi dajte vedieť, v ktorúkoľvek dennú či nočnú hodinu, a urobím všetko, čo bude v mojich silách, aby som vám pomohla.“

Wimsey jej poďakoval, spýtal sa, ako im ide práca v kancelárii, a rozlúčil sa. Zakýval na taxík a dal sa zaviezt' na Scotland Yard.

Hlavný inšpektor Parker bol ako vždy rád, že vidí lorda Petra, ale keď sa so svojim návštevníkom vítal, mal na obyčajnej, hoci príjemnej tvári znepokojený výraz.

„O čo ide, Peter? Zase prípad Vaneová?“

„Áno. Ak chceš vedieť, riadne si to zbabral, človeče.“

„No, nie som si taký istý. Zdalo sa nám to úplne jasné.“

„Drahý chlapče, nikdy never jasným prípadom, človeku, čo sa ti díva rovno do očí, a tipom z naj dôveryhodnejších zdrojov. Iba najprefíkanejší podvodník si môže dovoliť byť celkom úprimný. Dokonca aj dráha svetla je zakrivená — aspoň tak nám to tvrdia. Preboha, človeče, urob, čo sa dá, aby si celú vec do budúceho zasadania napravil. Ak nie, nikdy ti to neodpustím. Dočerta, azda nechceš dať obesiť nevinného človeka. A navyše ženu!“

„Trhni si nohou,“ povedal Parker. „Čo si taký nazúrený? Čo sa to s tebou deje? Je mi ľúto, ak sme trafili vedľa, ale je úlohou obhajoby, aby ukázala, kde robíme chybu, a myslím, že sa veľmi neblysla.“

„To teda nie, čert aby ich vzal! Biggy robil, čo mohol, ale ten odporný darebák Crofts mu nedal nijaké podklady. Bodaj okrivel! Viem, ten chumaj je presvedčený, že to urobila.“

Dúfam, že sa bude škvariť v pekle na štiplavej paprike a donesú ho na stôl v žeravej mise.“

„Kde sa v tebe berie tá výrečnosť?“ poznamenal Parker bez nadšenia. „Človek by si myslel, že si sa do toho dievčaťa buchol.“

„Takto hovorí priateľ?“ roztrpčil sa Wimsey. „Keď si stratil hlavu kvôli mojej sestre, možno som sa k tebe nesprával práve najlepšie — nie možno, ale iste — no prisahám, že som nešliapal po tvojich nežných citoch a o tvojej mužnej láskyplnej oddanosti som sa nevyjadril slovami, že si sa do nej buchol. Neviem, kam na také výrazy chodíš, ako povedala pani farárka svojmu papagájovi. Vraj buchnutý! Nikdy som nič vulgárnejšie nepočul!“

„Panebože,“ zvolal Parker, „hádám nechceš vážne povedať...“

„Ale nie,“ odsekol Wimsey trpko. „Nemôžeš odo mňa chcieť, aby som bol vážny. Som predsa šašo. Mám ti zatancovať?“

„Prepáč,“ povedal Parker, ktorý jeho narážku vycítil skôr z tónu hlasu než zo slov. „Ak je to tak, starký, je mi strašne ľúto. Čo však môžem pre teba urobiť?“

„Konečne múdra reč. Pozri sa — najpravdepodobnejšie je, že ten odporný darebák Boyes spáchal samovraždu. Tí neschopní obhajcovia neboli schopní zistiť, či vlastnil nejaký arzén. Lenže oni by zrejme ani pomocou lupy nenašli čriedu Čierneho dobytká na zasneženom poli na pravé poludnie. Chcem, aby sa toho ujali tvoji ľudia.“

„Boyes — zistiť arzén,“ poznačil si Parker do bloku. „Ešte niečo?“

„Áno. Zisti, či Boyes navštívil nejaký hostinec v blízkosti Doughty Street medzi povedzme deväť päťdesiat a desať desať v noci dvadsiateho júna — či sa s niekým stretol a čo si dal na pitie.“

„Vykonám. Boyes — zistiť hostinec.“ Parker si urobil ďalšiu poznámku. „Ďalej?“

„Po tretie, či sa niekde v okolí nenašla nejaká fľaštička alebo papierik, v ktorých mohol byť arzén.“

„Ale čo! A nechcel by si, aby som ti našiel lístok na autobus, ktorý odhodila pani Brownová pred obchodným domom Selfridges v predvianočnej tlačnici? Ani by to nebolo také ťažké!“

„Bude to skôr fľaštička ako papierik,“ pokračoval Wimsey a nevšímajúc si ho, „pretože vzhľadom na to, ako rýchlo arzén pôsobil, ho asi požil v tekutom stave.“

Parker už neprotestoval a poznačil si „Boyes — Doughty Street — nájsť fľaštičku“ a čakal.

„A ďalej?“

„To je zatiaľ všetko. Mimochodom, začal by som parčíkom na Mecklenburgh Square. Pod kríkmi môže taká vecička ležať pekne dlho.“

„Dobre, pousilujem sa. Ale ak prídeš na niečo, čo by skutočne dokazovalo, že ideme po falošnej stope, daj nám vedieť, dobre? Nechceme pred očami verejnosti urobiť chybu ktorá by nás zosmiešnila.“

„Nuž, práve som slávnostne sľúbil obhajobe, že to neurobím. Ale ak zistím, kto je vrah, dám ti vedieť, aby ste ho mohli zatknúť.“

„Vďaka aj za malé skutky milosrdenstva. Tak teda veľa šťastia! Je to zvláštne, že my dvaja sme sa ocitli na opačných stranách, však?“

„Veľmi,“ povedal Wimsey. „Je mi ľúto, ale je to tvoja chyba.“

„Nemal si odísť z Anglicka. Mimochodom...“

„Áno?“

„Uvedomuješ si, že náš mladý priateľ možno v tých chýbajúcich desiatich minútach jednoducho stál niekde na Theobalds Road alebo v jej okolí a čakal na taxík?“

„Zavri zobák!“ odsekol Wimsey a odišiel.

Svitol slnečný a pekný deň, a keď Wimsey uháňal po ceste k Tweedling Parva, bol trochu rozjarený. Pani Merdlová, ako nazýval svoje auto, pretože podobne ako ona vážená dáma nemalo rado rámus, spokojne priadla všetkými dvanástimi valcami a vzduch bol mrazivý. Takéto veci zdvihnú človeku náladu.

Wimsey dorazil do svojho cieľa asi o desiatej a dal si ukázať cestu k fare, ktorá bola jedným z tých rozľahlých domov s mnohými zbytočnými prístavbami, čo zhltnú všetky príjmy svojho majiteľa počas jeho života a spôsobujú starosti dedičom, pretože musia zaplatiť mastný účet za najnevyhnutnejšiu údržbu.

Reverend Arthur Boyes bol doma a bol ochotný lorda Petra Wimseyho prijať.

Bol to vysoký, chorľavý muž s tvárou hlboko zbrázdnenou starosťami a s láskavými modrými očami, trochu zmätenými a sklamanými týmto svetom. Starý čierny kabát mu v nepekných záhyboch padal zo zhrbených, úzkych pliec. Podal Wimseymu chudú ruku a ponúkol ho, aby si sadol.

Lord Peter nevedel, ako by mal vysvetliť svoju návštevu. Jeho meno tomuto miernemu kňazovi, povznesenému nad svetské veci, očividne nič nehovorilo. Rozhodol sa, že radšej nespomenie svoju záľubu vyšetrovať zločiny, a predstaví sa, celkom pravdivo, ako priateľ obžalovanej. Môže sa to reverenda dotknúť, ale aspoň sa to dá pochopiť. Začal teda dosť váhavo.

„Veľmi nerád vás obťažujem, tým väčšmi, že je to všetko veľmi skľučujúce a tak, ale ide o smrť vášho syna, súdny proces a podobne. Prosím, nemyslite si, že sa chcem vnucovať, ale mám o celú vec veľký záujem — osobný záujem. Poznám totiž slečnu Vaneovú a — pravdu povediac, mám ju veľmi rád a viete, nemôžem sa ubrániť myšlienke, že sa niekde stala chyba a — a rád by som sa pokúsil to napraviť.“

„Ale áno, áno!“ povedal pán Boyes. Starostlivo si očistil cviker a nasadil si ho na nos trochu nakrivo. Zvedavo si premeral Wimseyho a s tým, čo videl, bol zrejme spokojný, pretože pokračoval:

„Úbohé poblúdené dievča! Ubezpečujem vás, že necítim voči nej nevraživosť — chcem povedať, nik by nebol šťastnejší ako ja, keby vyšlo najavo, že ten strašný zločin nespáchala. Naozaj, lord Peter, aj keby bola vinná, veľmi by ma bolelo, keby musela podstúpiť trest smrti. Čokoľvek urobíme, mŕtvemu život nevrátíme a človek by mal napokon radšej nechať pomstu v rukách Toho, ktorému prislúcha. Určite nie je nič hroznejšie ako pripraviť o život nevinného. A keby som mal mať čo i len najmenšie podozrenie, do smrti by ma tá myšlienka prenasledovala. Priznávam sa, že keď som videl slečnu Vaneovú na súde, veľmi som pochyboval, či ju polícia obvinila právom.“

„Ďakujem,“ povedal Wimsey, „je od vás veľmi milé, že to hovoríte. To mi uľahčuje úlohu. Prepáčte, ale povedali ste, keď som ju videl na súde. Predtým ste sa s ňou nestretli?“

„Nie. Samozrejme, vedel som, že môj nebohý syn žije v nezákonnom zväzku s nejakou mladou ženou, ale nevedel som sa odhodlať stretnúť sa s ňou. A myslím si, že aj ona práve z tohto dôvodu nedovolila Philipovi, aby ju zoznámil so svojimi príbuznými. Lord Peter, ste odo mňa mladší, patríte ku generácii môjho syna a hádam tomu budete rozumieť, ale hoci Philip nebol zlý, a nemôžem povedať, že by bol skazený, medzi nami nevládla taká dôvera, aká by medzi otcom a synom mala byť. Je to nepochybne z veľkej časti moja vina. Keby bola žila jeho matka...“

„Drahý pane,“ povedal Wimsey, „úplne vás chápem. Často sa to stáva. Vlastne je to bežné. To je tá povojnová generácia a tak. Mnohí mladí ľudia vybočia z koľaje — niežeby na tom bolo niečo zlé. Len si nerozumejú so staršími. Po čase sa to obyčajne napraví.“

V skutočnosti z toho nemožno nikoho viniť. Mladosť sa musí vyburíť a — ehm — tak nejako.“

„Nemôžem schvaľovať názory,“ pokračoval smutne pán Boyes, „ktoré sú v príkrom rozpore s náboženstvom a morálkou — azda som sa vyjadril až priveľmi otvorene. Keby som bol mal viac pochopenia...”

„To sa nedá,“ povedal Wimsey. „Ľudia na to musia prísť sami. A ak píšú knihy a tak a dostanú sa do tejto spoločnosti, majú sklón vyjadrovať sa trochu silácky, ak chápete, čo mám na mysli.“

„Možno, možno. Robím si však výčitky. Ale to vám vôbec nepomôže. Prepáčte. Ak sa naozaj stal omyl a porota zjavne nebola spokojná, musíme vynaložiť všetko úsilie, aby sme to napravili. Ako vám môžem pomôcť?“

„Tak v prvom rade,“ začal Wimsey, „a obávam sa, že je to dosť nepríjemná otázka, povedal váš syn, alebo napísal vám niekedy niečo, čo by vás mohlo priviesť na myšlienku, že... bol unavený životom alebo niečo podobné? Odpusťte mi, že sa na to pýtam.“

„Nie, nie, vôbec nič. Rovnakú otázku mi, samozrejme, položila i polícia a obhajcovia. Môžem popravde povedať, že takáto myšlienka mi nikdy nezišla na um. Vôbec nič tomu nenasvedčovalo.“

„Ani keď sa rozišiel so slečnou Vaneovou?“

„Ani vtedy nie. Zdalo sa mi, že je skôr nahnevaný ako zúfalý. Musím povedať, že som bol veľmi prekvapený, keď som sa dopočul, že po tom všetkom, čo sa medzi nimi stalo, sa nechcela zaňho vydať. Ešte vždy to nechápem. Jej odmietnutie ho určite veľmi zranilo. Predtým mi o tom tak nadšene písal. Pamätáte sa na ten list?“ Prehŕňal sa v zásuvke. „Mám ho tu, ak by ste sa chceli naň pozrieť.“

„Stačí, ak mi z neho príslušnú časť prečítate,“ navrhol Wimsey.

„Ale áno, samozrejme. Hneď to nájdem. Aha, tu je to: Tvoja morálka, otec, bude iste rada, že som sa rozhodol znormalizovať situáciu, ako dobrí ľudia vravia. Chudák chlapec, niekedy hovoril a písal nedbanlivo, ale mal veľmi dobré srdce. Áno, a potom toto. Moja mladá žienka je hotový poklad, a tak som sa rozhodol, že to dám do poriadku. Skutočne si to zaslúži a dúfam, že ak sa to urobí pri všetkej počestnosti, zahrnieš aj ju svojou otcovskou láskou. Nebudem od Teba chcieť, aby si nás sobášil — ako vieš, sobáš na radnici mi bude skôr po chuti, a hoci bola odchovaná v ovzduší Božej milosti tak ako ja, nemyslím, že by trvala na hlase, ktorý sa vznáša nad Edenom. Dám Ti vedieť, keď sa to bude konať, aby si mohol prísť a dať nám svoje požehnanie (*qua* otec, ak už nie *qua* farár), ak sa Ti bude chcieť. Vidíte, lord Peter, celkom vážne sa zaoberal myšlienkou dať to do poriadku a dojalo ma, že si želal, aby som bol pri tom.“

„Presne tak,“ povedal lord Peter a pomyslel si: Keby ten darebák bol medzi živými, s nesmiernou chuťou by som ho kopol do zadku!

„No, a potom prišiel ďalší list, v ktorom píše, že svadba sa konať nebude. Tu je. Drahý otecko, je mi ľúto, ale Tvoju gratuláciu nemôžem prijať. Zo svadby zišlo, nevesta mi ušla.

Nemá zmysel sa o tom rozpisovať. Harriet sa podarilo zosmiešniť seba i mňa, takže to je koniec. No a neskôr som sa dozvedel, že sa necíti dobre — ale to už všetko viete.“

„Uviedol pre svoje ťažkosti nejaký dôvod?“

„Nie, boli sme presvedčení, že sa ohlásili jeho staré zažívacie ťažkosti. Nikdy nemal príliš pevné zdravie. Tón jeho listov z Harlecha bol veľmi optimistický, písal, že sa má oveľa lepšie a že plánuje cestu na Barbados.“

„Naozaj?“

„Áno. Veril som, že mu to veľmi prospeje a že príde na iné myšlienky. Spomínal to iba ako nejasné plány, niežeby sa bol definitívne rozhodol.“

„Nezmienil sa o Harriet Vaneovej?“

„Už nikdy jej meno predou mnou nevyslovil, až keď ležal na smrteľnej posteli.“

„Áno — a ako sté chápali to, čo vám vtedy povedal?“

„Nevedel som, čo si mám myslieť. Vtedy sme, prirodzene, netušili, že šlo o otravu, a domnieval som sa, že sa to týka hádky, ktorá viedla k ich rozchodu.“

„Chápem. Dobre, pán Boyes, ak to nebola samovražda...“

„Skutočne si myslím, že nebola.“

„Viete o niekom, kto by mohol mať záujem na jeho smrti?“

„Kto by to mohol byť?“

„Napríklad nejaká iná žena?“

„Nikdy som o nijakej nepočul. A myslím, že by sa mi to bolo dostalo do uší. Phil nebol v týchto veciach tajnostkár. Bol veľmi otvorený a priamy.“

To hej, komentoval v duchu Wimsey, verím, že sa rád chvastal. Len aby mohol niekoho trápiť. Dočerta aj s takým chlapom. Nahlas poznamenal: „Sú aj iné možnosti. Napísal, napríklad, závet?“

„Napísal. Niežeby toho po ňom zostalo veľa, chudáčik. Jeho knihy boli veľmi múdro napísané — mal prenikavý intelekt — ale nevynášali mu veľa peňazí. Posielal som mu malú podporu a spolu s tými článkami do časopisov nejako vystačil.“

„Predpokladám však, že niekomu odkázal autorské práva.“

„Želal si, aby zostali mne, ale musel som mu pripomenúť, že jeho dedičstvo nemôžem prijať. Viete, lord Peter, neschvaľoval som jeho názory a nepokladal by som za správne, keby som z nich ťažil. Nie. Odkázal ich svojmu priateľovi pánu Vaughanovi.“

„Aha! A smiem sa pýtať, kedy ten závet napísal?“

„Je datovaný do obdobia jeho pobytu vo Walese. Zdá sa mi však, že už predtým napísal závet, v ktorom odkázal všetko slečne Vaneovej.“

„Skutočne?“ povedal Wimsey. „Predpokladám, že o tom vedela.“ Mysľou mu prebehlo množstvo protirečivých možností a dodal: „Ale v nijakom prípade nešlo o veľkú sumu, však?“

„Nie, nie. Môj syn zarobil na svojich knihách ročne nanajvýš päťdesiat libier. Hoci som počul,“ starý pán sa smutne usmial, „že jeho nová kniha sa teraz bude lepšie predávať.“

„To je veľmi pravdepodobné,“ povedal Wimsey. „Stačí sa dostať do novín, naša drahá čitateľská obec sa nezaujíma prečo. No ale... Vráťme sa k veci. Nemal teda nejaké peniaze, ktoré by niekomu mohol odkázať?“

„Ani halier. V našej rodine, lord Peter, nikdy neboli peniaze, ani v manželkinej. Sme ako tie príslovečné kostolné myši.“ Chabo sa usmial nad svojím farárskym vtipom. „Vari okrem Cremorny Gardenovej.“

„Okrem... koho, prosím?“

„Tety mojej manželky, Cremorny Gardenovej, ktorá sa preslávila v šesťdesiatych rokoch.“

„Božemôj, to myslíte tú herečku?“

„Áno. O nej sme však, samozrejme, nikdy nehovorili. Nikto nezisťoval, akým spôsobom prišla k peniazom. Dovolím si tvrdiť, že o nič horším ako ostatní. Ale v tých časoch nás hneď všetko pohoršovalo. Nevideli sme ju viac ako päťdesiat rokov, ani sme nič o nej nepočuli. Teraz už určite bude úplne senilná.“

„Preboha! Nemal som ani potuchy, že je ešte nažive!“

„Áno, pokiaľ viem, ešte žije, hoci iste už má vyše deväťdesiat. Philip od nej určite nikdy nijaké peniaze nedostal.“

„Takže peniaze sú mimo hry. Nemal váš syn náhodou životnú poistku?“

„O tom nič neviem. Medzi jeho papiermi sme nič také nenašli, pokiaľ viem, nik sa nedomáhal vyplatenia poistky.“ „Nezanechal dlhy?“

„Iba zanedbateľné — nezaplatené účty u miestnych obchodníkov. Spolu hádam dajakých päťdesiat libier.“

„Ďakujem vám veľmi pekne,“ povedal Wimsey a vstal. „Pomohlo mi to ujasniť si veľa vecí.“

„Obávam sa, že ste sa oveľa ďalej nedostali.“

„Aspoň som sa dozvedel, kde mám hľadať,“ povedal Wimsey, „a tým ušetrím čas. Je od vás veľmi milé, že ste mi venovali toľko času.“

„Ale vôbec nie. Pokojne sa spýtajte na všetko, čo potrebujete vedieť. Nikto sa nebude väčšmi tešiť ako ja, keď tú mladú ženu oslobodia.“

Wimsey mu ešte raz poďakoval a pobral sa. Prešiel takmer dva kilometre, keď sa v ňom ozvali výčitky svedomia. Obrátil pani Merdlovú a vrátil sa ku kostolu, horko-ťažko vopchal za hrst bankoviek do otvoru škatule s nápisom Na cirkevné výdavky a pokračoval v ceste do mesta.

Keď sa autom preplietal cez uličky City, zišlo mu čosi na um, a tak namiesto na Picadilly, kde býval, obrátil voz a zabočil do ulice južne od Strandu, kde sídlilo vydavateľstvo Grimsby a Cole, ktoré vydávalo knihy Philipa Boyesa. Po krátkom čakaní ho uviedli do pracovne pána Colea.

Pán Cole bol bodrý, statný muž a veľmi ho potešilo, keď sa dozvedel, že slávny lord Peter Wimsey sa zaujíma o aféru rovnako slávneho pána Boyesa. Wimsey predstieral, že ako zberateľ prvých vydaní by si rád zabezpečil všetky Boyesove knihy, ktoré dosiaľ vyšli. Pánu Coleovi bolo veľmi ľúto, že mu nemôže poslúžiť, a pod vplyvom drahej cigary sa mu jazyk rozviazal.

„Nechcem, aby to vyznelo cynicky, drahý lord Peter,“ povedal a znovu sa uvelebil v kresle, pričom svoju trojitú bradu naskladal

do šiestich alebo siedmich záhybov, „ale medzi nami — pán Boyes nemohol pre seba urobiť nič lepšie, ako sa dať zavraždiť. Týždeň nato, ako noviny priniesli výsledok exhumácie, sa predali všetky knihy, ktoré boli na sklade, dva veľké náklady boli rozpredané ešte pred začiatkom procesu za pôvodnú cenu sedem a pol šilinga a kníhkupcovia sa dôrazne dožadovali aj starších zväzkov, ktoré sme museli zväčša znovu dotlačiť. Nanešťastie sme sadzbu rozmetali, a tak sadzači museli pracovať vo dne v noci, ale stihli sme to. Čoskoro dáme na pulty trojšilingové vydanie a chystáme aj šilingové vydanie. Obávam sa, že prvé vydanie v Londýne nezoženiete, ani keby ste ponúkali neviemčo. Aj my máme len archívne výtlačky, ale pripravujeme zvláštne spomienkové vydanie na ručnom papieri s fotografiami v obmedzenom počte a číslované, zväzok za jednu guineu. Samozrejme, že to nie je to isté, ale...”

Wimseyho požiadal, aby mu rezervoval celý súbor po jednej guinei, a dodal:

„Je smutné, že autor z toho nebude mať zisk, však?“

„Je to veľmi skľučujúce,“ súhlasil pán Cole a na lícach sa mu vytvorili od nozdier k ústam dva zvislé záhyby. „A čo je ešte smutnejšie, nenapíše už nijakú ďalšiu knihu. Viete, lord Peter, bol to veľmi talentovaný mladík. Pán Grimsby i ja budeme vždy pociťovať akúsi melancholickú hrdosť na to, že sme objavili jeho kvality, skôr ako bola akákoľvek nádej na finančný efekt. *Succés d'estime*, to bolo všetko, až kým sa nestala tá tragická udalosť. Ale keď je kniha dobrá, nemáme vo zvyku dať sa ovplyvňovať peňažným ziskom.“

„Veru,“ povedal Wimsey, „niekedy sa oplatí púšťať po vode. Znie to dosť nábožne, však, ale určite to poznáte: Ak štedro budeš činiť dobré skutky, budeš štedro odmenený. Dvadsiaty piaty po Trojici.“

„Presne tak,“ povedal Cole bez veľkého nadšenia, možno preto, že modlitebnú knižku poznal iba povrchrne, alebo preto, že vo Wimseyho hlase vycítil náznak posmechu. „Veľmi ma tešilo, že som sa mohol s vami pohovárať. Ľutujem, že vám s prvými vydaniaми nemôžem pomôcť.“

Wimsey mu povedal, aby sa tým už netrápil, srdečne sa rozlúčil a náhlivo zbehol dolu schodmi.

Potom navštívil pána Challonera, literárneho agenta Harriet Vaneovej. Challoner bol nevľúdny, drobný človečik s bojovným výzorom, neposlušnými vlasmi a hrubými okuliarmi.

„Zvýšený dopyt?“ spýtal sa, keď sa mu Wimsey predstavil a prejavil záujem o slečnu Vaneovú. „Áno, samozrejme, že sa predaj zvýšil. Je to dosť nechutné, ale nedá sa s tým nič robiť. Musíme pre našu klientku urobiť maximum, za každých okolností. Knihy slečny Vaneovej sa vždy predávali pomerne dobre — tak trištyritisíc len v Anglicku — ale samozrejme, táto udalosť zapôsobila ako silný stimul. Posledná kniha vyšla v troch vydaniach a z najnovšej sa objednalo sedemtisíc kusov ešte skôr, ako vyšla.“

„Takže po finančnej stránke je to výborné, čo?“

„Áno, ale úprimne povedané, neviem, či takáto reklama z dlhodobého hľadiska prispeje k zlepšeniu autorkinej reputácie. Hore ako raketa, dolu ako sekera, veď to poznáte. Keď slečnu Vaneovú prepustia...“

„Som rád, že hovoríte keď.“

„Nepripúšťam si myšlienku, že by sa to mohlo skončiť inak. Ale keď ju pustia, záujem verejnosti zrejme veľmi rýchlo opadne. Samozrejme, že sa v tejto chvíli usilujem zabezpečiť čo najvýhodnejšie zmluvy pre tri či štyri ďalšie knihy, ale zatiaľ môžem disponovať len so zálohami. Skutočné príjmy budú závisieť od predaja, a práve tam očakávam veľký pokles. Veľmi

dobré sa mi však darí s novinovými seriálmi, ktoré sú dôležité z hľadiska okamžitého zisku.“

„Ako obchodník sa teda vôbec netešíte, že sa to stalo?“

„Z hľadiska dlhodobej perspektívy nie. A hádam nemusím hovoriť, že osobne som z toho veľmi smutný a som hlboko presvedčený, že došlo k nejakému omylu.“

„Aj ja si to myslím,“ povedal Wimsey.

„Podľa toho, Čo o vašom lordstve viem, si dovoľím tvrdiť, že váš záujem a pomoc sú najväčším šťastím, aké mohli slečnu Vaneovú postretnúť.“

„Ďakujem, ďakujem veľmi pekne. Čo som to chcel — tá kniha o arzéne, nemohol by som do nej nazrieť?“

„Ale áno, ak vám to pomôže.“ Pán Challoner zazvonil. „Slečna Warburtonová, prineste mi stĺpcové korektúry *Smrti v čajníku*. U Trufoota jej vydanie veľmi súria. Kniha ešte nebola hotová, keď slečnu Vaneovú zatkli. S mimoriadnym zápalom a odvahou ju dokončila a sama aj skorigovala stĺpce. Samozrejme, nič sa nesmeli robiť bez vedomia riaditeľstva väznice. My sme však nič nechceli skrývať. To úbohé dievča vie o arzéne skutočne všetko. Stĺpce sú kompletne, slečna Warburtonová, však? Nech sa páči. Potrebujete ešte niečo?“

„Už iba maličkosť. Čo si myslíte o pánoch Grimsbym a Coleovi?“

„Nevenujem im pozornosť,“ povedal pán Challoner. „Dúfam, lord Peter, že s nimi nemienite nadviazať spoluprácu?“

„Nie, nemyslím — aspoň nie vážne.“

„Ak áno, pozorne si prečítajte zmluvu. Tým nechcem povedať, že sa máte obrátiť na nás...“

„Ak by som niekedy mal v úmysle vydať niečo u Grimsbyho a Colea,“ vyhlásil lord Peter, „sľubujem, že sa najprv spojím s vami.“

Na druhý deň ráno lord Wimsey vošiel do Hollowayskej väznice v radostnej nálade. Harriet Vaneová ho pozdravila s trochu smutným úsmevom.

„Takže ste prišli znova?“

„Panebože, samozrejme! Dúfam, že ste ma čakali. Aspoň som mal dojem, že ste to tak pochopili. Počujte, zišla mi na um výborná zápleтка pre detektívku.“

„Skutočne?“

„Perfektná zápleтка. Viete, toho typu, o ktorom ľudia po prečítaní vyhlásia: Často som pomýšľal na to, že to napíšem sám, len keby som mal čas si k tomu sadnúť! Domnievam sa, že ak chcete napísať majstrovské dielo, to hlavné je sadnúť si a pustiť sa do písania. Ale moment, najprv sa musím dostať k našej záležitosti. Kde to mám...“ Wimsey predstieral, že sa díva do poznámkového bloku. „Aha, tu je to. Neviete náhodou, či Philip Boyes napísal závet?“

„Myslím, že áno, v čase, keď sme žili spolu.“

„V čí prospech?“

„V môj. Niežeby bol mal, chudák, veľký majetok. Napísal ho hlavne preto, že chcel, aby sa niekto postaral o jeho literárnu pozostalosť.“

„Čiže vy ste teraz vykonávatelkou jeho poslednej vôle?“

„Preboha! To mi nikdy nezišlo na um. Pokladala som za samozrejmé, že závet po našom rozchode zmenil. Som presvedčená, že to urobil, lebo inak by som o tom po jeho smrti niečo bola počula, nie?“

Úprimne sa naňho zadívala a Wimsey sa cítil trochu nesvoj.

„Vy teda nevíete o tom, že by ho bol zmenil? Chcem povedať, kým umrel.“

„Pravdu povediac, už som o tom nikdy nerozmýšľala. Samozrejme, keby mi to zišlo na um, bola by som si to zistila. Prečo?“

„Ale nič,“ povedal Wimsey. „Ibaže som rád, že sa závet nespomínal na tom...“

„Chcete povedať na súde? Nemusíte byť taký ohľaduplný. Domnievate sa, že keby som si bola myslela, že som ešte vždy jeho dedička, mohla som ho zavraždiť pre peniaze? Tie však nestáli za to. Ja som zarábala štyrikrát viac ako on.“

„To je všetko pre tú hlúpu zápletku. Teraz vidím, že je naozaj dosť hlúpa.“

„No tak mi ju porozprávajte.“

„Tak teda...“ Wimsey sa spočiatku trochu zajakával, no potom až priveľmi ľahko vysypal svoj nápad.

„Slovom — ide o dievča (mohol by to byť aj muž, ale dajme tomu, že to bolo dievča), ktoré píše romány, presnejšie detektívne príbehy. A má... priateľa, ktorý takisto píše. Ani jeden z nich nepíše bestsellery, sú to iba obyčajní spisovatelia.“

„Hej? Môže byť.“

„A ten priateľ napíše závet, v ktorom odkazuje všetky peniaze — autorské honoráre a tak ďalej — dievčaťu.“

„Rozumiem.“

„Dievča, ktoré ho už má pomaly dosť, vymyslí perfektný plán, ktorý z nich oboch urobí autorov bestsellerov.“ „Ale čo!“

„Áno. Zbaví sa ho rovnakou metódou, akú použila vo svojej poslednej detektívke.“

„Tomu sa povie trúfalosť,“ povedala slečna Vaneová s obdivom.

„Áno. Samozrejme, jeho knihy sa okamžite stanú bestsellermi. A ona zhrabne všetok zisk.“

„Je to naozaj dômyselné. Úplne nový motív na vraždu — taký hľadám už roky. Ale nemyslíte, že by to bolo dosť nebezpečné? Ved' by ju mohli podozrievať z vraždy.“

„Potom by sa aj jej knihy stali bestsellermi.“

„To je pravda! Zrejme by sa však nedožila toho, aby si to, čo získala, aj užila.“

„Samozrejme, v tom je ten háčik.“

„Pretože keby na ňu nepadlo podozrenie, nedostala by sa do väzenia a pred súd, a ten plán by sa podaril iba z polovice.“

„Správne,“ povedal Wimsey, „ale ako skúsená pisateľka detektívok by ste mohli vymyslieť nejaké východisko.“

„Pokúsím sa. Napríklad by mohla dokázať, že má spoľahlivé alibi. Alebo keby bola veľmi zlomyselná, šikovne by zvalila vinu na niekoho iného. Alebo by ľudom vnukla myšlienku, že jej priateľ spáchal samovraždu.“

„To nie je dosť konkrétne,“ povedal Wimsey. „Ako by to urobila?“

„To vám hneď teraz nemôžem povedať. Najprv si to dobre premyslím a potom vám to poviem. Alebo — už to mám!“ „Áno?“

„Trpí na monomániu — nie, nie, nemyslím na vražednú. To by bolo nudné a neférové voči čitateľovi. Ale je tu niekto, komu chce pomôcť, niekto — povedzme otec, matka, sestra, milenec alebo dakto iný — kto súrne potrebuje peniaze. Napíše závet v jeho alebo jej prospech a nechá sa obesiť za vraždu s vedomím, že predmet jej lásky tie peniaze zdedí. Čo vy na to?“

„Skvelé!“ nadšene zvolal Wimsey. „Ale — počkajte chvíľku. Predsa by jej priateľove peniaze nevyplatili. Nikto nemôže ťažiť zo zločinu.“

„Doparoma, to je pravda. Takže potom by išlo len o jej peniaze. A tie mohla pokojne darovať. Alebo takto! Keby to urobila hneď po vražde — majetkový prevod alebo darovanie celého svojho majetku — týkalo by sa to aj všetkého, čo jej

pripadlo na základe priateľovho závetu. Vtedy by sa to dostalo priamo milovanej osobe a nemyslím, že by to zákon mohol prekaziť.“

Dívala sa naňho s rozžiarenými očami.

„Počujte,“ povedal Wimsey. „Vy ste nebezpečná žena. Ste príliš múdra. Ale mám taký dojem, že je to dobrá zápleтка, čo povieť?“

„Bude to trháč! Napíšeme to?“

„Dajme sa do toho!“

„Obávam sa, že nebudeme mať príležitosť.“

„To nesmiete hovoriť. Samozrejme, že to napíšeme. Dočerta, načo som potom tu? Aj keby som sa zmieril s tým, že vás stratím, nedám sa pripraviť o šancu napísať bestseller.“

„Zatiaľ ste mi iba poskytli veľmi presvedčivý motív na vraždu. Neviem, či nám to nejako pomôže.“

„Urobil som to,“ povedal Wimsey, „aby som dokázal, že toto nebol motív.“

„Prečo?“

„Keby bol, nehovorili by ste takto. Boli by ste ma od tej témy nenápadne odvedli. A okrem toho...“

„Okrem toho?“

„Nuž, bol som za pánom Coleom od firmy Grimsby a Cole, takže viem, komu pripadne najväčšia časť zisku z kníh Philipa Boyesa. A akosi mi nejde do hlavy, že práve on by mal byť objektom vašej lásky.“

„Nie?“ spýtala sa slečna Vaneová. „A prečo nie? Neviete, že priam zbožňujem každú z jeho brád?“

„Ak obdivujete brady,“ povedal Wimsey, „pokúsím sa nejakú vypestovať, hoci to nebude ľahké. V každom prípade, neprestaňte sa usmievať, pristane vám to.“

Vyzerá to všetko veľmi pekne, pomyslel si Wimsey, keď sa za ním zavrela brána väznice. Veselé žartovanie pacientku povzbudí,

ale ďalej sa tak nedostaneme. A čo ten Urquhart? Na súde sa zdalo, že je s ním všetko v poriadku, ale človek nikdy nevie. Mal by som ho asi navštíviť a zistiť, čo je zač.

Vybral sa teda na Woburn Square, ale nepochodil. Pán Urquhart musel súrne odcestovať k chorej príbuznej. Otvoriť mu neprišla Hannah Westlocková, ale zavalitá staršia žena, zrejme kuchárka. Rád by sa jej bol na všeličo povypytoval, ale vedel, že pán Urquhart by ho asi neprijal veľmi vládne, keby zistil, že za jeho chrbtom ťahal rozumy zo služobníctva. Preto sa iba opýtal, ako dlho asi bude pán Urquhart preč.

„To vám presne nepoviem. Závisí to od stavu chorej. Ak sa stará pani z toho dostane, vráti sa hneď, pretože viem, že má teraz veľmi veľa práce. Keby však umrela, musel by tam nejaký čas zostať, aby usporiadal majetkové záležitosti.“

„Rozumiem,“ povedal Wimsey. „Je to dosť nepríjemné, lebo som s ním súrne potreboval hovoriť. Nemohli by ste mi dať jeho adresu?“

„Viete, nie som si istá, či by s tým pán Urquhart súhlasil. Ak ide o úradnú záležitosť, možno by vám mohli dať informácie v jeho kancelárii na Bedford Street.“

„Srdečná vďaka,“ povedal Wimsey a poznačil si adresu. „Zastavím sa tam. Možno mi tam povedia, čo potrebujem vedieť, a nebudem ho musieť obťažovať.“

„Áno, pane. Čo mám povedať, keby sa pýtal, kto ho hľadal?“

Wimsey jej podal svoju navštívenku, na ktorú pripísal *In re Vaneová* a dodal:

„Je nádej, že sa vráti čoskoro?“

„Myslím, že hej. Naposledy tam bol iba zopár dní a vďaka pánu bohu, že sa vrátil tak skoro, lebo vtedy chudák pán Boyes umieral tým strašným spôsobom.“

„Veru naozaj,“ povedal Wimsey, rád, že reč prišla sama na túto tému. „Určite to pre vás všetkých bol hrozný otras.“

„To teda bol,“ súhlasila kuchárka. „Ešte vždy na to nerada spomínam. Keď taký gentleman umrie niekomu v dome, a navyše na otravu a človek mu pritom vlastnoručne navarí večeru, tak sa ho to naozaj veľmi dotkne.“

„Ale veď večera vôbec nebola na vine,“ prehodil Wimsey.

„Nie, to nie — to sme veľmi starostlivo prešetrili. V mojej kuchyni sa niečo také nemôže stať — to by som sa pozrela! Ale ľudia radi šíria klebety, a najmä keď sa prihodí niečo také. Z každého pokrmu sme jedli všetci, pán, Hannah a ja, a tomu som veľmi rada, to vám hádam nemusím ani hovoriť.“

„To určite, chápem vás.“ Wimsey práve formuloval ďalšiu otázku, keď ich prerušilo silné zvonenie od zadného vchodu.

„To bude mäsiar,“ povedala kuchárka. „Ospravedlňte ma, ale musím mu ísť otvoriť. Služka leží s chrípkou a ja som tu dnes ráno na všetko sama. Poviem pánu Urquhartovi, že ste tu boli.“

Zavrela dvere a Wimsey sa pobral na Bedford Row, kde ho prijal starší úradník a bez všetkého mu dal adresu pána Urquharta.

„Nech sa páči, vaše lordstvo. Je u pani Wrayburnovej, Applefold, Windle, Westmorland. Ale pochybujem, že bude preč veľmi dlho. Mohli by sme vám zatiaľ niečím poslúžiť?“

„Nie, ďakujem. Radšej by som sa s ním pohováral osobne, viete. Ide totiž o tú nešťastnú smrť jeho bratanca pána Philipa Boyesa.“

„Veru, bola to hrozná tragédia, vaše lordstvo. Pána Urquharta veľmi trápilo, že sa to stalo v jeho dome. Pán Boyes bol mimoriadne príjemný mladý muž. On a pán Urquhart boli veľkí priatelia, preto si to bral veľmi k srdcu. Zúčastnili ste sa na procese, vaše lordstvo?“

„Áno. Čo povieť na rozsudok?“

Vedúci kancelárie zošpúlil pery.

„Môžem povedať, že som bol prekvapený. Zdalo sa mi, že je to veľmi jasný prípad. Ale poroty sú veľmi nespoľahlivé, najmä

dnes, keď sú v nich ženy. V tejto profesii je veľmi veľa príslušníčok nežného pohlavia,“ povedal vedúci kancelárie s jedovatým úsmevom, „a iba málo z nich sa vyznačuje právnickým myslením.“

„Skutočne, máte pravdu,“ povedal Wimsey. „Nebyť ich, bolo by oveľa menej súdnych procesov, takže z obchodníckeho hľadiska je to dobre.“

„Haha! To je výborné, vaše lordstvo. Nuž, veci treba brať tak, ako prídu. Ale podľa môjho názoru — ja som veľmi konzervatívny človek — ženy boli najpôvabnejšie vtedy, keď boli ozdobou a inšpiráciou a neplietli sa mužom do remesla. Napríklad naša mladá pisárka. Nie že by bola zlá pracovníčka, ale čosi ju pochytilo, vydala sa a mňa nechala v kaši práve vtedy, keď pán Urquhart musel odcestovať. Mladého muža manželstvo zvyčajne privedie k rozumu, ešte väčšmi sa sústreďí na svoje povolanie, ale s mladou ženou je to práve naopak. Nemám nič proti tomu, že sa vydala, ale prišlo to veľmi nevhod, lebo do advokátskej kancelárie ťažko zohnať dočasnú výpomoc. Jednak veľká časť práce je prísne dôverná a jednak je potrebná istá kontinuita.“

Wimsey prejavil účasť s jeho starosťami a vládne sa s ním rozlúčil. Potom sa rozbehol do telefónnej búdky na Bedford Row a zavolať slečne Climpsonovej.

„Tu lord Peter Wimsey. Dobrý deň, slečna Climpsonová! Ako sa vám darí? Všetko v najlepšom poriadku? Výborne. No a teraz počúvajte. V advokátskej kancelárii pána Urquharta na Bedford Row hľadajú dôveryhodnú pisárku. Máte niekoho? Skvelé. Áno, pošlite ich tam všetky, veľmi mi záleží na tom, aby som tam aspoň jednu dostal. Ale nie, žiadne zvláštne pátranie, len aby zbierala všetko, čo sa týka prípadu slečny Vaneovej. Áno, vyberte tie, čo vyzerajú najsolídnejšie, a nech sa veľmi nenapudrujú, a postarajte sa, aby im sukne siahali aspoň desať centimetrov pod kolená. Je tam taký starý vedúci kancelárie, ktorý si momentálne nepotrpí na

sexappeal, lebo jedna pisárka sa im práve vydala. Správne! Prepašujte ju tam a potom jej dám inštrukcie. Boh vám žehnaj a nech je váš tieň stále štíhly!“

„Bunter!“

„Vaše lordstvo?“

Wimsey bubnoval prstami po liste, ktorý práve dostal.

„Cítite sa vo forme? Žiari vaše oko mladistvým leskom napriek zimnému počasiu? Máte pocit dobyvateľa? Dojem, že ste don Juan alebo tak dajako?“

Bunter, ktorý pomocou prstov udržiaval táciu s raňajkami v rovnováhe, skromne zakašľal.

„Povedal by som, že máte peknú, urastenú, pôsobivú postavu,“ pokračoval Wimsey, „keď nie ste v službe, máte smelý a bystrý pohľad, pohotový jazyk, Bunter, a som presvedčený, že máte čosi do seba. Čo viac by mohla nejaká kuchárka alebo slúžka chcieť?“

„Vždy som šťastný,“ odpovedal Bunter, „keď môžem využiť všetky svoje schopnosti na službu vášmu lordstvu.“

„Som si toho vedomý,“ pripustilo jeho lordstvo. „Znovu a znovu si hovorím: Wimsey, to nebude dlho trvať. Jedného pekného dňa tento vzácny muž zhodí zo seba jarmo služby a otvorí si nejaký hostinec či čosi podobné, ale napodiv zatiaľ sa nič nedeje. Ráno čo ráno mi prináša kávu, chystá kúpeľ, naostrí britvu, pripravuje kravaty a ponožky a na striebornej tácii servíruje raňajky. Ale to sem nepatrí. Tentoraz žiadam od vás oveľa nebezpečnejší prejav oddanosti — veľmi nebezpečný pre nás oboch, môj drahý Bunter, pretože ak vás unesú a stanete sa bezmocnou obeťou manželstva, kto mi potom bude nosiť kávu, pripravovať kúpeľ, brúsiť britvu a vykonávať všetky ostatné posvätné obrady? A predsa...“ „Kto je tá žena, vaše lordstvo?“

„Sú dve, Bunter, dve dámy žili v letohrádku Binnorie, och, čo to je Binnorie, ako sa hovorí v piesni. Slúžku ste už videli. Volá sa Hannah Westlocková. Môže mať zo tridsať rokov a je celkom pekná. Druhá je kuchárka — nemôžem vám zašepkať nežné

slabiky jej mena, pretože ho nepoznám, ale nepochybne to bude Gertrude, Cecily, Magdalen, Margaret, Rosalys alebo nejaké podobné sladké ľubozvučné meno — a je to rúča žena, Bunter, síce v zrelom veku, ale to jej neuberá na pôvaboch.“

„Určite nie, vaše lordstvo. Rád by som poznamenal, že žena v zrelom veku s majestátnou postavou je často prístupnejšia jemným prejavom pozornosti ako prelietavá a povrchná mladá krásavica.“

„Správne. Dajme tomu, Bunter, že by ste mali odnieť zdvorilý úradný list istému pánu Normanovi Urquhartovi na Woburn Square. Vedeli by ste sa za ten krátky čas, ktorý by ste mali k dispozícii, zahniezdiť takpovediac ako had na prsiach jeho domácnosti?“

„Ak si to želáte, vaše lordstvo, pousilujem sa tam votrieť, aby bolo vaše lordstvo so mnou spokojné.“

„To je od vás veľmi šľachetné. V prípade žaloby pre porušenie manželského sľubu alebo následkov podobného druhu náklady, prirodzene, pôjdu na konto šéfa.“

„Som vášmu lordstvu veľmi zaviazaný. Kedy si vaše lordstvo želá, aby som začal?“

„Hneď ako napíšem list pánu Urquhartovi. Zazvoním.“

„Prosím, vaše lordstvo.“

Wimsey si sadol k písaciemu stolu. Po chvíli trochu nervózne zdvihol oči.

„Bunter, mám pocit, že nado mnou niekto stojí. A ja to nemám rád. Je to nezvyčajné a znervózňuje ma to. Preboha vás prosím, nestojte nado mnou. Je vám tá úloha proti srsti, alebo chcete, aby som si kúpil nový klobúk? Čo vás trápi?“

„Prosím vaše lordstvo o prepáčenie. Prišlo mi na um, že by som sa mal vášho lordstva vo všetkej úcte opýtať...“

„Prepánajána, Bunter, prestaňte s tou servilnosťou. Neznesiem to. Vysypte to zo seba a hotovo! Tak o čo ide?“

„Chcel by som sa spýtať, či vaše lordstvo nezamýšľa nejaké zmeny v domácnosti.“

Wimsey položil pero a vytřeštil na sluhu oči.

„Zmeny, Bunter? Potom, čo som sa tak výrečne vyjadril, ako nesmierne lipnem na každodennej káve, kúpeli, britve, ponožkách, vajciach a slanine, na starých, dôverne známych tvárach? Azda mi nechcete dať výpoved’?“

„Nie, to nie, vaše lordstvo. Veľmi nerád by som odišiel zo služby u vášho lordstva. Ale domnieval som sa, že keď sa vaše lordstvo chystá zmeniť štýl...“

„To som mohol tušiť, že zas pôjde o oblečenie! Nemám nič proti tomu, Bunter, ak to pokladáte za nevyhnutné. Máte na mysli kravatu alebo...“

„Vaše lordstvo mi nerozumie. Mal som na mysli životný štýl, vaše lordstvo. Keď gentleman reorganizuje svoju domácnosť kvôli manželstvu, pani možno bude chcieť rozhodnúť o tom, kto bude pánovým komorníkom, a v tom prípade...“

„Bunter!“ zhrozil sa lord Wimsey. „Môžem sa vás spýtať, kam chodíte na také nápady?“

„Dovolil som si to vydedukovať, vaše lordstvo.“

„To má človek z toho, keď niekoho vyškolí na detektíva. Hádam som len pri vlastnom kozube nechoval sliediča? Smiem sa vás spýtať, či ste sa dostali až tak ďaleko, že môžete uviesť meno tej dámy?“

„Isteže, vaše lordstvo.“

Na chvíľu zavládlo ticho.

„No a čo na ňu povie, Bunter?“ spýtal sa Wimsey trochu miernejším tónom.

„Veľmi sympatická dáma, ak tak môžem povedať, vaše lordstvo.“

„Aj vy si to myslíte, však? Hoci okolnosti sú dosť nezvyčajné.“

„Áno, vaše lordstvo. Dokonca by som si dovolil povedať, že sú romantické.“

„Mohli by ste si dokonca dovoliť povedať, Bunter, že sú diabolské.“

„Áno, vaše lordstvo,“ povedal Bunter s účasťou v hlase.

„Neopustíte loď, Bunter?“

„V nijakom prípade, vaše lordstvo.“

„Potom ma už takto nestrašte. Moje nervy už nie sú také, aké bývali. Tu máte ten list. Odneste ho a urobte, čo bude vo vašich silách.“

„Pousilujem sa, vaše lordstvo.“

„Ešte niečo, Bunter.“

„Vaše lordstvo?“

„Zdá sa, že to na mne priveľmi vidieť. A to si naozaj neželám. Ak zistíte, že to na mne vidieť, upozorníte ma na to.“
„Samozrejme, vaše lordstvo.“

Bunter sa ticho vytratil a Wimsey nedočkavo pristúpil k zrkadlu.

„Nič nevidím,“ povedal sám sebe. „Nijaké bledé líca zrosené horúčkovitým potom úzkosti. Ibaže Buntera sa mi i tak nikdy nepodariť oklamať. Nič to. Najprv sú na rade povinnosti. Vyprázdnil som jeden, dva, tri, štyri brlohy. Ktorý bude ďalší? A čo ten Vaughan?“

Keď Wimsey potreboval nejaké informácie z bohémskeho prostredia, mal vo zvyku obrátiť sa na slečnu Marjorie Phelpssovú. Zarábala si na živobytie výrobou porcelánových figúrok, a preto ju obyčajne našiel buď v jej ateliéri, alebo v ateliéri niekoho iného. Ak jej zavolá o desiatej ráno, zrejme ju zastihne pri miešaní vajec na plynovom variči. Je pravda, že v časoch prípadu v klube Bellona vznikol medzi ňou a lordom Petrom dôvernejší vzťah, takže bolo teraz trochu nepríjemné a netaktné zaťažovať ju do záležitosti Harriet Vaneovej, ale keďže mal tak málo času na výber

prostriedkov, odhodil gentlemanské ohľady. Vykrútil jej číslo a odlahlo mu, keď začul jej hlas.

„Dobré ráno, Marjorie! Tu Wimsey. Ako sa ti darí?“

„Ďakujem, dobre. Teším sa, že znovu počujem tvoj melodický hlas. Čo môžem urobiť pre lorda Najvyššieho vyšetrovateľa?“

„Poznáš nejakého Vaughana, o ktorom sa hovorilo v súvislosti s vraždou Philipa Boyesa?“

„Ale, Peter! Ty si sa do toho pustil? To je úžasné! Na čej si strane?“

„Na strane obhajoby.“

„Hurá!“

„Prečo ten nadšený jasot?“

„Je to oveľa vzrušujúcejšie a ťažšie, či nie?“

„Obávam sa, že áno. Mimochodom, poznáš slečnu Vaneovú?“

„Áno i nie. Videla som ju s boyesovsko-vaughanovskou partiou.“

„Páčila sa ti?“

„Ako-tak.“

„A čo on? Myslím Boyes.“

„Nikdy sa mi kvôli nemu nerozbúchalo srdce.“

„Pýtal som sa, či sa ti páčil.“

„Mne nie. Do toho sa človek buď bláznivo zamiluje, alebo vôbec nič. Vieš, nebola s ním vôbec zábava.“

„Aha! A čo Vaughan?“

„Pijavica.“ „Ale čo!“

„Strážny pes. Môjmu priateľovi géniovi nesmie nič stáť v ceste. Niečo na ten spôsob.“

„Ale čo!“

„Nehovor stále ale čo! Chceš sa s tým Vaughanom stretnúť?“

„Ak ťa to nebude príliš obťažovať.“

„Tak sa teda dnes večer zastav po mňa taxíkom a obehneme to. Určite naňho niekde naďabíme. Aj na klan súperov, čiže na priaznivcov Harriet Vaneovej.“

„Myslíš tie dievčatá, ktoré svedčili na súde?“

„Áno. Eiluned Priceová sa ti iste bude páčiť. Pohádza všetkým, čo nosí nohavice, ale v núdzi sa na ňu možno spoľahnúť.“

„Tak prídem, Marjorie. Môžem ťa pozvať na večeru?“

„Je mi veľmi ľúto, Peter, ale obávam sa, že to nepôjde. Mám príšerne veľa roboty.“

„No dobre. Prídem teda okolo deviatej.“

A tak o deviatej sedel Wimsey s Marjorie Phelpsovou v taxíku a vydali sa na okružnú cestu po ateliéroch.

„Obtelefonovala som pol Londýna,“ povedala Marjorie, „a myslím, že ho nájdeme u Kropotkovcov. Sú to boyesovci, bolševici a muzikanti a to, čo pijú, stojí za figu, zato ich ruský čaj sa dá piť. Necháme taxík čakať?“

„Áno. Vyzerá to, že sa nám zídne možnosť rýchleho ústupu.“

„Vidím, že to má svoje výhody. Je to tu vo dvore, vpravo nad bývalými stajňami Petrovičovcov. Radšej pôjdem dopredu.“

Potkýnali sa hore úzkym schodiskom zaprataným kadejakými rárohami. Na jeho konci príjemný zvuk klavíra a sláčikových nástrojov prehlušovaný hrmotom kuchynského riadu oznamoval, že zábava je v plnom prúde.

Marjorie hlasno zabúchala na dvere, nečakala, kým k nim niekto príde, a otvorila ich dokorán. Wimseyho, ktorý jej šiel v päťách, udrela do tváre vlna dusného tepla, hluku, dymu a pripálenej masti.

Miestnosť bola veľmi malá, slabo osvetlená jedinou žiarovkou, ktorú ešte tlmilo tienidlo z farebného skla, a prepchatá postavami, ktorých hodvábné lýtko, obnažené plecia a bledé tváre sa vynárali z tmy ako svetielkujúce húsenice. Uprostred sa vznášali a prevaľovali kúdoly tabakového dymu. Antracitové kachle v

jednom kúte, zlovestne rozpálené dočervena, súperili s plynovým sporákom v druhom kúte v pokuse zohriať vzduch na bod varu. Z obrovskej plechovej kanvice na kachliach sa valila para; na menšom stolíku sa parilo zo samovaru; pri sporáku stála nejasná postava a vidličkou obracala klobásy na panvici, zatiaľ čo jej pomocník sa pri rúre venoval čomusi, čo Wimseyho jemný nos správne odhadol medzi ostatnými vôňami tohto presýteného ovzdušia ako údenáče. Pri klavíri, ktorý stál hneď pri dverách, sedel mladý muž so strapatou ryšavou hrivou a hral čosi; čo malo slovanský nádych, sprevádzaný na husliach mimoriadne ohybnou osobou neurčitého pohlavia vo svetri s nórsnym vzorom. Keď hostia vstúpili, nikto si ich nevšímal. Marjorie prekračovala nohy na dlážke, pristúpila k štíhlej mladej žene v červenom a čosi jej zakričala do ucha. Mladá žena prikývla a gestom zavolała Wimseyho. Wimsey sa predral k nej a bol predstavený jednoduchými slovami: „To je Peter — toto je Nina Kropotká.“

„Teší ma,“ zvolala madam Kropotká a usilovala sa prekričať hurhaj. „Sadnite si vedľa mňa. Váša sem prinesie niečo na pitie. Ako sa vám páči skladba? To je Stanislav, náš génus, a to je jeho nové dielo o stanici metra na Piccadilly, skvelé, *n'est-ce pas*? Päť dní sa vozil hore-dolu na pohyblivých schodoch, aby načerpal zvukové dojmy.“

„Kolosálne!“ zvolal Wimsey.

„Aj vy si to myslíte? Vidím, máte dobrý postreh! Viete, zložil to vlastne pre veľký orchester. Na klavíri to tak nevyznie. Chce to plechy, zvukové efekty, tympany — buuuuuuum! To je ono! Ale forma, obrysy sa dajú uchopiť! Ach, a ten záver! Jedinečné! Skvelé!“

Príšerný rachot stíchol. Klavirista si utrel tvár a zúrivo sa poobzeral okolo seba. Huslista odložil svoj nástroj, postavil sa a podľa nôh sa ukázalo, že je to žena. V izbe sa rozprúdila vrava, madam Kropotká preskočila niekoľkých hostí sediacich na zemi a

pobozkala spoteného Stanislava na obe líca. Za kanonády prskajúceho omastku odstavili zo sporáka panvicu, niekto skríkol „Váža!“ a nad Wimseym sa zjavila mŕtvolná tvár a hlboký hlas naňho vyštekol: „Čo budete piť?“ a zároveň mu nad plecom nebezpečne preplávala misa s údenáčmi.

„Ďakujem,“ povedal Wimsey, „už som večeral, už som večeral,“ zreval v zúfalstve, „som najedený, *complet!*“

Marjorie mu prišla na pomoc ešte prenikavejším hlasom a oveľa dôraznejším odmietnutím.

„Váža, odnes to svinstvo. Dvíha sa mi žalúdok. Daj nám čaj, čaj, čaj!“

„Čaj!“ zopakoval muž s mŕtvolnou tvárou ako ozvena. „Chcú čaj. Čo povieť na Stanislavovu hudobnú poému? Silná, moderná, čo? Duša vzbury v dave — konflikt, revolta v srdci spoločenskej mašinerie. Dáva buržoázii námet na premýšľanie, tak veru!“

„Ale čoby,“ zaznelo Wimseymu do ucha, keď sa muž s mŕtvolnou tvárou obrátil, „toto ešte nič nie je. Je to buržoázna hudba. Programová hudba. Mali by ste počuť Vrilovičovú Extázu na písmeno Z. To je čistá vibrácia bez zastaranej štruktúry. Stanislav si o sebe veľa myslí, ale jeho hudba je stará ako Matuzalem, za každou disonanciou môžete vycítiť zámer. Obyčajná kamuflovaná harmónia. Nič viac. Ale všetci sú ním unesení, lebo má ryšavé vlasy a je taký vycivený.“

On sám mal k tomu veľmi ďaleko, pretože bol plešivý a guľatý ako biliardová guľa. Wimsey ho tíšil:

„Čo už narobíte s tými nemožnými staromódnyimi nástrojmi v našich orchestroch? Diatonická stupnica, fuj! Trinásť mizerných, buržoázných poltónov, pch! Na vyjadrenie nekonečnej zložitosti pocitov dnešného človeka by ste potrebovali oktávu s tridsiatimi dvoma tónmi.“

„Prečo sa vôbec držať oktávy?“ spýtal sa tučný muž. „Pokiaľ neodhodíte oktávu a jej sentimentálne asociácie, budete spútaný okovami konvencie.“

„Presne tak!“ súhlasil Wimsey. „Ja by som sa pokojne zaobišiel bez všetkých nôt. Koniec koncov, mačka ich na svoje polnočné koncerty nepotrebuje, a i tak vyvolávajú pôsobivý dojem. Ani žrebec sa nestará o oktávy a intervaly, keď vydáva zo seba vášnivé zaerdžanie. To iba človek, dusený nezmyselnou konvenciou — prepáč, Marjorie, čo by si rada?“

„Pod' sa porozprávať s Rylandom Vaughanom,“ povedala Marjorie. „Povedala som mu, že si veľký obdivovateľ Boyesových kníh. Čítal si ich?“

„Niektoré. Ale tuším sa mi trochu krúti hlava.“

„O hodinu ti bude ešte horšie. Takže radšej pod' hneď.“ Odviedla ho do vzdialeného kúta neďaleko plynového sporáka, kde schúlený na vankúši na zemi sedel mimoriadne vysoký muž a vidličkou vyjedal kaviár z pohára. Wimseyho pozdravil s akýmsi smutným nadšením.

„Hrozné miesto,“ povedal, „hrozná spoločnosť. Je tu strašne horúco. Napite sa niečoho. Doparoma, čo iné už človeku zostáva? Chodievam sem preto, že sem chodieval Philip. Viete, zvyk. Nepáči sa mi tu, ale nemám kam ísť.“

„Určite ste ho veľmi dobre poznali,“ nadhodil Wimsey, usadil sa na odpadkovom koši a ľutoval, že nemá oblečené plavky.

„Bol som jeho jediný skutočný priateľ,“ povedal Ryland Vaughan smutne. „Všetci ostatní ho iba zneužívali. Opice! Papagáje! Celá tá nepodarená banda!“

„Čítal som jeho knihy a pokladám ich za dobré,“ poznamenal Wimsey, čiastočne úprimne. „Ale pripadal mi nešťastný.“

„Nikto mu nerozumel,“ poznamenal Vaughan. „Hovorili, že sa s ním ťažko dá vyjsť — bodaj by nie, keď musel zápasit' s toľkými prekážkami. Vyciciavali ho ako pijavice a tí jeho zlodejskí

vydavateľa zhrabli každý mizerný šesták, čo im prišiel pod ruku. A tá suka ho potom otráвила. Bože môj, čo to bol za život!“

„Ale čo ju k tomu viedlo — ak to vôbec urobila?“

„Určite to urobila. Zo zvyčajnej sprostej závesti a žiarlivosti. Pretože sama nebola schopná napísať nič iné iba brak. Harriet Vaneová si vzala do hlavy — ako všetky tieto šibnuté ženské — že niečo dosiahne. Dnešné ženy nenávidia mužov a nenávidia ich prácu. Človek by si myslel, že jej bude stačiť, keď môže géniovi ako Phil pomáhať a starať sa oňho, či nie? A keď si pomyslím, že sa s ňou ešte aj radil o svojej práci! Panebože!“

„A držal sa jej rád?“

„Nemohol, lebo mu nikdy neporadila! Vyhlásila, že o dielach iných autorov sa nikdy nevyjadruje. *Iných* autorov! Taká bezočivosť! Samozrejme, že sme ju neprijali medzi seba, ale prečo si nevedela uvedomiť rozdiel medzi svojím a Philovým intelektom? Pre Philipa vzťah s takouto ženou od začiatku, pravdaže, nemal nijaký zmysel. Géniovi treba slúžiť, nie sa s ním škriepiť. Vtedy som ho varoval, ale celkom stratil hlavu. A potom, keď si ju chcel vziať...!“

„Prečo sa s ňou chcel oženiť?“ spýtal sa Wimsey.

„Zrejme pozostatky náboženskej výchovy. Bolo to skutočne trápne. Navyše si myslím, že veľa zlej krvi narobil ten Urquhart. Úlisný rodinný právnik. Poznáte ho?“

„Nie.“

„Ten ho začal ovplyvňovať — myslím, že ho tým poverila rodina. Už predtým, než sa začali skutočné starosti, som videl, že sa Philip dostáva čoraz väčšmi do jeho područia. Hádám je lepšie, že umrel. Bolo by príšerné sledovať, ako sa z neho stáva konvenčný a vzorný manžel.“

„Kedy vlastne začal mať bratanec naňho taký veľký vplyv?“

„Asi tak pred dvoma rokmi, možno trochu dávnejšie. Začal ho pozývať na večere. Od prvej chvíle, čo som ho videl, som vedel, že

chcel Philipa zničiť, telesne i duševne. Philip potreboval slobodu a voľnosť, ale čo keď mal na krku tú ženu, a navyše bratanca a otca! Nemá zmysel teraz nad tým nariekať. Zostalo po ňom jeho dielo, a to je to najlepšie z neho.

Aspoňže ho odkázal mne, aby som sa oň postaral. Harriet Vaneovej sa napokon nepodarilo do toho vopchať nos.“

„Som si istý, že u vás je v najlepších rukách,“ povedal Wimsey.

„Ale keď si človek pomyslí, koľko vecí ešte mohol napísať,“ Vaughan sa nešťastne zadíval na lorda Petra krvou podliatymi očami, „najradšej by si podrezal žily, nezdá sa vám?“

Wimsey súhlasil.

„Mimochodom,“ povedal, „strávili ste s ním celý posledný deň, až kým nešiel k bratancovi. Čo myslíte, nemal pri sebe nejaký jed alebo niečo podobné? Nechápte to ako bezočivosť, ale bol nešťastný — je síce hrozné pomyslieť si, že...“

„Nie,“ povedal Vaughan, „nie. Dal by som hlavu za to, že to neurobil. Bol by mi to povedal, tie posledné dni sa mi zdôveroval. Vedel som o každej jeho myšlienke. Tá hnusná potvora ho hlboko ranila, ale nebol by odišiel bez slova alebo bez rozlúčky. A navyše by si nebol zvolil takýto spôsob. Prečo by aj? Mohol som mu dať...“

Zarazil sa, pozrel na Wimseyho, ale keďže na jeho tvári sa zračil len súcitný záujem, pokračoval.

„Spomínam si, že sme sa raz zhovárali o drogách. O hyoscíne, veronale a podobných veciach. Povedal mi vtedy: Keby sa mi niekedy zachcelo na druhý svet, Ryland, ukážeš mi cestu. A keby bol chcel, bol by som mu ju naozaj ukázal. Ale arzén? Philip, ktorý tak miloval krásu — myslíte, že by si bol vybral práve arzén? Prostriedok predmestských travičiek? To je úplne vylúčené.“

„Určite to nie je veľmi príjemný spôsob,“ podotkol Wimsey.

„Pozrite,“ chrapľavo zo seba vyrazil Vaughan, ktorý zalieval kaviár koňakom — jedným pohárom za druhým a postupne strácal zábrany, „pozrite na toto!“ Z náprsného vrecka vytiahol fľaštičku. „Toto čaká, kým skončím vydávanie Philových kníh. Viete, človeka upokojuje vedomie, že ju má. Môžem pokojne odísť cez bránu zo slonoviny — to je klasika, vychovali ma na klasikoch. Títo ľudia by sa mi vysmiali, ale veď im nemusíte hovoriť, že som to povedal — čudné, ako si takéto veci človek pamätá. *Tendevantque manus ripae ulterioris amore, ulterioris amore* — to je ten úryvok o dušiach, čo stoja v hustých šíkoch ako košaté stromy vo Vallombrose, nie, to je zas Milton, *amoris ultore — ulteriore*, dočerta, úbohý Phil!“

Vaughan sa rozplakal a potľapkal fľaštičku.

Wimsey, ktorému dunelo v hlave a zaliehalo v ušiach, ako keby sedel v strojnici, opatrne vstal a nechal ho tam. Ktosi začal nôtiť maďarskú pieseň a kachle boli rozpálené dobiela. Naznačil Marjorie, ktorá sedela v jednom kúte uprostred skupinky mužov, že je v tiesni. Jeden z nich jej zrejme recitoval do ucha vlastné básne a druhý čosi čmáral na zadnú stranu obálky, zatiaľ čo ostatní ho pritom povzbudzovali. Robili taký hurhaj, že pomýlili speváčku, takže sa zarazila a uprostred taktu nahnevane zvolala:

„Robíte hrozný rámus! Vyrúša ma to. Je to neznesiteľné! Veď nepočujem vlastný hlas. Ticho! Musím začať odznova!“

Marjorie vyskočila a ospravedlňovala sa.

„Prepáč, Nina, robím ti neporiadok vo zverinci. Sme hrozne otravní, ja viem. Odpusť, Mária, mám dnes zlú náladu. Radšej by som mala vziať Petra a vypadnúť. Zlatko, príd' mi zaspievať niekedy inokedy, keď sa budem cítiť lepšie a budeme mať viac priestoru na rozlet duše. Dobrú noc, Nina, bolo nám tu fantasticky a tá báseň, Boris, je to najlepšie, čo si doteraz napísal, len škoda, že som ju dobre nepočula. Peter, povedz im, aká som dnes otrávená, a odveď ma domov.“

„To je pravda,“ potvrdil Wimsey, „viete, je nervózna, a to sa prejavuje na jej spoločenskom správaní.“

„Spoločenské správanie,“ ozval sa nejaký bradatý muž nečakane a hlasno, „je buržoázny prežitok.“

„Celkom správne,“ súhlasil Wimsey. „Je to nemoderné a navyše vyvoláva hlúpe komplexy. Pod', Marjorie, lebo ešte všetci začneme byť zdvorilí.“

„Začínam odznova,“ vyhlásila speváčka.

„Fuj,“ vydýchol si Wimsey na schodisku.

„Ja viem. Myslím, že si zaslúžim metál, keď som to všetko vydržala. Ale aspoň si sa stretol s Vaughanom. Riadny chmuľo, čo?“

„Áno, ale nemyslím, že zavraždil Philipa Boyesa, ty áno? Musel som ho vidieť, aby som sa o tom presvedčil. Kam ideme teraz?“

„Zájdeme k Joeyovi Trimblesovi. To je tábor protivníkov.“

Joey Trimbles mal ateliér nad bývalými stajňami. Bolo uňho rovnako veľa ľudí, rovnako veľa dymu, viac údenáčov, ešte viac pijatiky, väčšia horúčava a väčší hurhaj. Navyše lampa svietila tak silno, až oslepovala, bolo tu päť psov, vyhrával gramofón a prerážal silný zápach olejového náteru. Sylvia Marriottová tu ešte nebola, ale čakali ju každú chvíľku. Wimseyho zatiahli do rozhovoru o voľnej láske, D. H. Lawrenceovi, chlípnosti prudérie a nemorálnosti dlhých sukní. Práve včas ho zachránil príchod mužatky v stredných rokoch so zlovestným úsmevom a s balíčkom karát, ktorá sa každému púšťala vykladať šťastie. Všetci sa zhýkli okolo nej, keď vtom vošlo akési dievča a oznámilo, že Sylvia si vyvrtila členok a nemôže prísť. Všetci súcitne zvolali: Chuderka, to je nepríjemné! a okamžite na ňu zabudli.

„Vypadneme,“ navrhla Marjorie. „Nenamáhaj sa s lúčením. Nik si ťa nevšímne. So Sylviou máme šťastie, lebo bude doma a neujde nám. Niekedy si želim, aby si všetci vyvrtili členky. Vieš, a

napriek všetkému takmer každý z týchto ľudí robí kus dobrej roboty. Dokonca aj tá partia u Kropotkej. Kedysi som sa v podobných veciach i ja vyžívala.“

„Obaja starneme,“ povedal Wimsey. „Prepáč mi, bolo to odo mňa nezdvorilé. Ale blížim sa už k štyridsiatke, Marjorie, ak náhodou nevieš.“

„Vyzeráš zachovalý. Ale dnes večer, milý Peter, sa mi vidíš unavený. Čo je s tebou?“

„Vôbec nič, jednoducho starnem.“

„Ak nedáš pozor, usadíš sa.“

„Pokial' ide o to, ja som sa usadil už dávno.“

„S Bunterom a knihami. Peter, niekedy ti závidím.“

Wimsey neodvetil. Marjorie sa naňho zadívala takmer vyľakane a zavesila sa doňho.

„Peter, prosím ťa, buď šťastný. Ty si predsa vždy patril k tým šťastlivcom, ktorých sa nič nemôže dotknúť. Dúfam, že sa nezmeníš.“

Už po druhý raz Wimseyho žiadali, aby sa nezmenil. Prvý raz ho takáto žiadosť potešila. Tentoraz ho naplnila hrôzou. Ako sa taxík drgáňal po dažďom vyumývanom nábreží, po prvý raz pocítil zlosť a tupú bezmocnosť, ktorá je prvým varovným príznakom triumfu premenlivosti. Ako otrávený Athulf z *Tragédie blázna* by mohol zvolat': Och, mením sa, mením sa, hrozne sa mením. Či už bude vo svojom pátraní úspešný, alebo nie, nič už nebude také ako predtým. Nie preto, že srdce bude mať zlomené nešťastnou láskou — búrlivé mladé lásky mal už za sebou, a práve v tomto oslobodení sa od ilúzií si uvedomoval, že čosi stratil. Odteraz bude každá hodina opojenia nie výsadou, ale víťazstvom, ďalšou sekerou, fľašou alebo brokovnicou, ktoré zachráni ako Robinson Crusoe z potápajúcej sa lode.

Po prvý raz tiež zapochyboval o vlastných schopnostiach uskutočniť to, na čo sa podujal. Už aj predtým sa pri pátraní zavše

citovo zaangažoval, ale nikdy nie natoľko, aby to ovplyvnilo jeho úsudok. Teraz tápal — neisto sa chytal tej či onej prchavej a zavádzajúcej možnosti. Kládol otázky naverímboha a krátkosť času, ktorá by ho bola kedysi pobádala, ho desila a miatla.

„Prepáč, Marjorie,“ povedal, keď sa vytrhol zo zamyslenia, „obávam sa, že som strašne nudný. Pravdepodobne je na vine nedostatok kyslíka. Mohol by som trochu otvoriť okno? Tak je to lepšie. Daj mi dobré jedlo a trochu vzduchu a budem poskakovať ako cap až do potupnej staroby. Ľudia budú na mňa ukazovať, keď sa budem vláčiť plešivý a zožltnutý a diskkrétne zošnúrovaný v korzete do nočných barov svojich pravnukov, a budú si hovoriť: Pozri, miláčik, to je ten skazený lord Peter, známy tým, že za posledných deväťdesiatšesť rokov nevyriekol ani jedno rozumné slovo. Je to jediný aristokrat, ktorý v revolúcii roku 1960 unikol gilotíne. Držíme si ho kvôli deťom. Nato pokrútim hlavou, vycerím nový umelý chrup a poviem: Chacha! Chúdence malé, sú tak vzorne vychované, kdeže by sa tie vedeli zabaviť ako my za mladých čias!“

„Keby boli takí vychovaní, tak by si už nenašiel nijaký nočný bar, do ktorého by si vliezol.“

„Ale áno, príroda sa pomstí. Budú sa ulievať zo štátnych spoločenských hier, aby si pri hrnčeku odstredeného mlieka v katakombách vykladali pasians. Sme na mieste?“

„Áno. Dúfam, že sa nájde niekto, kto nám príde otvoriť, keď má Sylvia vytknutý členok. Áno, počujem kroky. To si ty, Eiluned? Ako sa má Sylvia?“

„Dost' dobre, ibaže to má opuchnuté — teda ten členok. Ideš hore?“

„Môže prijímať návštevy?“

„Ale áno, neleží.“

„Dobre, pretože chcem vziať so sebou aj lorda Petra Wimseyho.“

„Teší ma,“ povedalo dievča. „Vy ste ten detektív, však? Prišli ste kvôli tej mŕtvoľe alebo niečomu inému?“

„Lord Peter sa usiluje pomôcť Harriet Vaneovej.“

„Naozaj? To je dobre. Som rada, že sa do toho niekto pustil.“ Eiluned bola územčistá dievčina s energickým nošekom a iskrivými očami. „Čo myslíte, kto to urobil? Ja tvrdím, že sa otrávil sám. Viete, patrila k ľuďom, čo ustavične ľutujú sami seba. Hej, Sylvia, je tu Marjorie s nejakým chlapíkom, ktorý chce dostať Harriet z basy.“

„Okamžite ho privedť!“ ozvalo sa znútra. Dvere sa otvorili do malej miestnosti, ktorá slúžila zároveň ako obývačka aj spálňa a bola zariadená veľmi stroho. Bledá mladá žena s okuliarmi sedela v kresle a obviazanú nohu mala vyloženú na debničke.

„Nemôžem vstať, lebo ako hovorí Jenny Wrenová, bolí ma chrbát a noha ma neposlúcha. Marjorie, kto je ten chlapík?“

Wimsey sa predstavil a Eiluned Priceová sa ihneď dost bojojne spýtala:

„Marjorie, pije kávu? Alebo by chcel nejaké chlapské občerstvenie?“

„Je to hotový svätec, spravodlivý, triezvy a pije všetko okrem kakaa a šumivej limonády.“

„Aha! Pýtala som sa len preto, lebo niektorý z tvojich mužských sprievodcov potrebujú životabudič. Nemáme príslušné zásoby a hostinec o chvíľu zavrú.“

Ťažkým krokom zamierila k skrini a Sylvia poznamenala:

„Eiluned si nevšímajte. Rada sa správa k mužom drsne. Povedzte mi, lord Peter, našli ste už nejakú stopu?“

„Neviem,“ povedal Wimsey. „Pustil som do dier niekoľko lasíc. Teraz čakám, čo z nich vylezie.“

„Stretli ste sa už s bratancom, s tým darebákom Urquhartom?“

„Mám s ním schôdzku zajtra. Prečo?“

„Sylvia si myslí, že ho otrávil on,“ vysvetlila Eiluned. „To je zaujímavé. Prečo?“

„Ženská intuícia,“ vyhrkla Eiluned. „Nepáči sa jej jeho účes.“

„Povedal som iba toľko, že je príliš úlisný,“ namietla Sylvia. „A kto iný by to mohol byť? Som si istá, že Ryland Vaughan to nebol. Je to hlúpy somár, ale skutočne ho to zdrvilo.“

Eiluned pohrdavo odfrkla a odišla s kanvicou na chodbu naberať vodu.

„Nech si Eiluned vraví, čo chce, nemôžem uveriť, že sa Philip Boyes otrávil sám.“

„Prečo nie?“ spýtal sa Wimsey.

„Toľko toho narozprával,“ povedala Sylvia, „a mal o sebe privysokú mienku. Nemyslím si, že by bol dobrovoľne pripravil svet o výsadu čítať jeho knihy.“

„Možno áno,“ povedala Eiluned. „Urobil by to z trucu, aby v nás vyvolal ľútosť. Nie, ďakujem,“ povedala Wimseymu, keď jej chcel pomôcť s kanvicou, „tri litre vody vládzem odniesť aj sama.“

„Znovu som dostal košom!“ konštatoval Wimsey.

„Eiluned je proti prejavom konvenčnej zdvorilosti medzi pohlaviami,“ poznamenala Marjorie.

„Veľmi správne,“ odvetil Wimsey priateľsky. „Zaujmem postavenie nehybnej dekorácie. Slečna Marriottová, máte nejakú predstavu, prečo by si bol ten príšerne úlisný advokát želal odstrániť svojho bratanca?“

„Ani najmenšiu. Iba som vychádzala z osvedčenej metódy Sherlocka Holmesa, že keď vylúčite nemožné, potom to, čo zostane, i keby to bolo nepravdepodobné, musí byť pravda.“

„Dupin to povedal už pred Sherlockom. So záverom súhlasím, ale v tomto prípade pochybujem o premisách. Ďakujem, cukor si neprosím.“

„Myslela som, že všetci muži si radi robia z kávy melasu.“

„Áno, ibaže ja som veľmi zvláštny. Ešte ste si to nevšimli?“

„Nemala som dost' času vás pozorovať, ale tú kávu vám pripočítam ako bod k dobru.“

„Srdečne vám ďakujem. Počujte, mohli by ste mi niekto povedať, ako slečna Vaneová reagovala na tú vraždu?“

„Nuž...“ Sylvia chvíľu uvažovala. „Keď zomrel... samozrejme, vzalo ju to...“

„Bola zdesená,“ povedala slečna Priceová, „ale podľa mňa bola rada, že sa ho zbavila. Niet sa čo čudovať. Bol to hrozný egoista! Využíval ju, celý rok ju trýznil, a nakoniec ju urazil a ponížil. A patril k tomu typu mužov, čo sa ničoho len tak nevzdajú. Bola rada, Sylvia, nemá zmysel to popierať.“

„Hádam áno. Odl'ahlo jej, že už bude mať od neho pokoj. Ale vtedy nevedela, že bol zavraždený.“

„Nie. Tá vražda to trochu pokazila — ak to bola vražda, čomu neverím. Philip Boyes chcel zo seba vždy robiť obeť, a veľmi ma hnevá, že sa mu to napokon podarilo. Som presvedčená, že to spravil práve preto.“

„Ľudia také veci skutočne robievajú,“ povedal Wimsey zamyslene. „Ale ťažko je to dokázať. Porota totiž oveľa ľahšie uverí v nejaký konkrétnejší dôvod ako napríklad peniaze. V tomto prípade však nijaké peniaze nemôžem nájsť.“

Eiluned sa zasmiala.

„Nie, nikdy nemali veľa peňazí, iba tie, čo zarobila Harriet. Hlúpa čitateľská obec Philipa Boyesa nedoceňovala. A to jej nevedel odpustiť.“

„Ale peniaze mu boli vhod?“

„Pravdaže áno, ale zároveň jej to zazlieval. Harriet mu mala pomáhať pri práci, a nie zarábať peniaze pre oboch svojimi brakmi. Ale to je pre chlapov typické.“

„Nemáte o nás vysokú mienku, čo?“

„Poznám priveľa takých, čo si požičiavali,“ povedala Eiluned Priceová, „a priveľa takých, ktorí chceli, aby ich človek viedol za

ručičku. Keď sa to tak vezme, ženy nie sú o nič lepšie, inak by to s mužmi nevydržali. Zaplaťpánboh, ja sama som si nikdy nepožičiavala a ani som nikomu nepožičala - iba ženám, a tie dlhy vracajú.“

„Myslím, že ľudia, ktorí ťažko pracujú, nezostávajú dlžní,“ vyhlásil Wimsey, „okrem géniov...“

„Geniálne ženy nikto nerozmaznáva,“ nahnevala sa slečna Priceová, „a preto s tým ani nerátajú.“

„Trochu sme odbočili od témy, nie?“ spýtala sa Marjorie.

„Ani nie,“ odpovedal Wimsey. „Vrhá mi to trochu svetla na hlavné postavy nášho prípadu — novinári ich radi nazývajú protagonistami.“ Ústa sa mu skrivili do mierne sarkastického úškrnu. „V oslepujúcom svetle na popravisku je človeku veľa vecí omnoho jasnejších.“

„Nehovorte tak,“ prosila Sylvia.

Niekde vonku zazvonil telefón a Eiluned Priceová ho išla zdvihnúť.

„Eiluned je proti mužom zaujatá,“ povedala Sylvia, „ale je to veľmi spoľahlivá osoba.“

Wimsey prikývol.

„Ale pokiaľ ide o Phila, mýli sa — prirodzene, nemohla ho ani cítiť, a má teda sklon domnievať sa...“

„Lord Peter, to je pre vás,“ povedala Eiluned, keď sa vrátila. „Utekajte, všetko vyšlo najavo. Domáhajú sa vás na Scotland Yarde.“

Wimsey sa náhlil k telefónu.

„To si ty, Peter? Hľadám ťa po celom Londýne. Našli sme ten hostinec.“

„Vážne?“

„Fakt. A sme na stope vrecúška s bielym práškom.“
„Panebože!“

„Môžeš sa tu zastaviť zajtra ráno? Dúfam, že ho už budeme mať.“

„Pricválam ako na splašenom koni. Všetky vám ešte ukážeme, pán inšpektor.“

„Dúfam, že áno,“ odsekol Parker priateľsky a položil.

Wimsey vtancoval späť do miestnosti.

„Stávka slečny Priceovej má nádej na úspech,“ oznámil. „Je to samovražda, pravdepodobnosť päťdesiat k jednej. Mám chuť od radosti vyceriť zuby a obehnúť celé mesto.“

„Škoda, že s vami nemôžem súhlasiť,“ ozvala sa Sylvia Marriottová, „ale som rada, že sa mýlim.“

„A ja sa teším, že mám pravdu,“ vyhlásila Eiluned Priceová rázne.

„A máte pravdu, že máte pravdu a všetko je v poriadku,“ povedal Wimsey.

Marjorie Phelpssová sa naňho bez slova zahľadela. Prepadol ju pocit, akoby prežila kúsok pekla.

Akými lichôtkami sa pánu Bunterovi podarilo zmeniť doručenie listu na prijatie pozvania na čaj, vie najlepšie on sám. O pol piatej v deň, ktorý sa pre lorda Petra skončil tak radostne, sedel v kuchyni domu pána Urquharta a opekal placky z chlebového cesta. V príprave placiek dosiahol veľkú zručnosť, a hoci trochu plytval maslom, neškodilo to nikomu, iba ak pánovi Urquhartovi. Prirodzene, že rozhovor sa krútil okolo vraždy. K hrejivému ohňu a plackám s maslom sa nič nehodí lepšie ako daždivé počasie a poriadna dávka miernej hrôzy. Čím väčšmi bičuje dážď do okien a čím sú podrobnosti príbehu hrôzostrašnejšie, tým lepšie placky chutia. V túto chvíľu boli všetky zložky príjemného posedenia plne zastúpené.

„Bol biely ako stena, keď vošiel,“ povedala kuchárka, pani Petticanová. „Videla som ho, keď po mňa poslali, aby som priniesla termofory. Dali mu tri, jeden na nohy, jeden na chrbát a ten najväčší na brucho. Bol biely a celý sa chvel a bolo mu strašne zle, človek by neveril, že je to možné. A ako žalostne stonal!“

„Mne sa zdal zelený, pani kuchárka,“ povedala Hannah Westlocková, „presnejšie povedané zelenožltý. Pomyslela som si, že sa ho chytá žltáčka, vyzeralo to skôr na ňu ako na tie záchvaty, čo mal na jar.“

„Aj vtedy mal zlú farbu,“ súhlasila pani Petticanová, „ale to nebolo nič proti tomu, ako vyzeral naposledy. A tie neznesiteľné bolesti a kŕče v nohách. Práve to sa zdalo veľmi čudné sestre Williamsovej — je to taká príjemná mladá osôbka, vôbec nie nafúkaná ako niektoré bývajú. Pani Petticanová, oslovila ma, čo považujem za slušnejšie než pani kuchárka, ako väčšinou hovoria, ani čo by ma platili za to, aby ma nemuseli oslovovať menom, pani Petticanová, povedala, nikdy predtým som podobné kŕče nevidela, iba v jednom prípade, ktorý sa tomuto podobá ako vajce vajcu,

povedala, zapamätajte si moje slová, pani Petticanová, tieto krčce nemá len tak pre nič za nič. Veru vtedy som ešte nechápala, čo tým myslí.“

„To je v prípade otravy arzénom typické, aspoň tak mi povedalo jeho lordstvo,“ odpovedal Bunter. „Veľmi bolestivé príznaky. Mal už predtým niečo podobné?“

„Nič, čo by sa dalo nazvať krčmi,“ povedala Hannah, „ale pamätám sa, že keď bol v lete chorý, sťažoval sa na mravčenie v rukách a nohách. Vraj akoby ho pichali špendlíky. Hnevalo ho to, lebo akurát narýchlo dokončieval nejaký článok, a čo už s takou rukou, a ešte aj oči ho rozboleli, chudáčisko, skutočne si pri písaní vytrpel.“

„Podľa toho, čo hovoril prokurátor a čo potvrdil aj sir James Lubbock,“ vyhlásil pán Bunter, „som vyrozumel, že mravčenie, zhoršený zrak a podobne svedčia o tom, že mu arzén podávali pravidelne.“

„Určite je to veľmi skazená žena,“ povedala pani Petticanová, „nože si, pán Bunter, vezmite ešte jednu placku — takto pomaly mučiť toho úbožiaka. Viem pochopiť, keď niekto v rozčúlení ovalí druhého po hlave alebo použije mäsiarsky nôž, ale otráviť niekoho, aby zomrel takouto hroznou zdĺhavou smrťou, je dielom diabla v ľudskej koži.“

„To ste dobre povedali, pani Petticanová,“ súhlasil návštevník.

„A tá zlomyseľnosť,“ zamiešala sa do rozhovoru Hannah, „aj keď odhliadneme, že tým spôsobila bolestivú smrť svojmu blížnemu. Veď iba vďaka milosrdnej Prozreteľnosti sme všetci neupadli do podozrenia.“

„Áno, skutočne,“ potvrdila pani Petticanová. „No a keď nám pán Urquhart povedal, že úbohého pána Boyesa vykopali a zistili, že je prešpikovaný tým hnusným arzénom, tak ma to ohúrilo, že sa so mnou celá izba zakrútila ako kolotoč. Milost'pán, vravím, chcete povedať, že sa to stalo v našom dome?! Presne to som

povedala a on mi na to: Pani Petticanová, tak mi povedal, pevne verím, že nie.“

Pani Petticanová bola spokojná s macbethovským nádychom, ktorý pridala svojmu rozprávaniu, a pokračovala:

„Áno, presné takto som mu to povedala. V našom dome, vravím mu, a veru som ďalšie tri noci ani oka nezažmúрила, veď viete, dom plný polície a ten strach a jedno s druhým.“

„Istotne ste však ľahko dokázali, že sa to vo vašom dome nestalo,“ poznamenal Bunter. „Slečna Westlocková tak krásne predniesla svoju výpoveď pred súdom, myslím, že to sudcovi i porote už ani nemohla povedať jasnejšie. Sudca vám blahoželal, slečna Westlocková, a som presvedčený, že povedal málo, veď ste pred celou súdnou sieňou vypovedali tak zrozumiteľne a pekne.“

„Nuž, nikdy som nebola hanblivá,“ priznala sa Hannah, „a potom s pánom Urquhartom a neskôr s políciou sme to všetko starostlivo prebrali. Vedela som, čo sa ma budú pýtať, a bola som na ich otázky takpovediac pripravená.“

„Čudoval som sa, že ste po takom dlhom čase vedeli o každej podrobnosti hovoriť tak presne.“

„Viete, pán Bunter, ešte v to ráno, keď pán Boyes ochorel, pán Urquhart prišiel za nami, sadol si na stoličku, na ktorej teraz sedíte vy, a priateľsky sa nám prihovoriť, tak ako to on už vie: Obávam sa, že pán Boyes je vážne chorý, vraví. Myslí si, že mu uškodilo nejaké jedlo a vraj to mohlo byť kurča. Preto chcem, hovorí, aby sme tu s pani kuchárkou a s vami prebrali všetko, čo sme včera večerali, a možno prideme na to, čo to bolo. Milost'pán, povedala som mu na to, som presvedčená, že pán Boyes nemohol u nás zjesť nič, čo by mu uškodilo, pretože pani kuchárka a ja sme jedli to isté — to, čo ste nám odložili nabok, pane — a všetko bolo také chutné, že už lepšie ani nemohlo byť, povedala som.“

„A ja som povedala to isté,“ pridala sa kuchárka. „Bola to taká jednoduchá ľahká večera — nijaké ustrice ani mušle, ani nič

podobné, pretože každý vie, že mäkkýše sú pre niektorých ľudí so slabším žalúdkom hotový jed, ale troška takej dobrej posilňujúcej polievky, kúsok čerstvej ryby a dusené kurča na okrúhlici a karotke so šťavou a omeleta, no môže byť niečo ľahšie a lepšie? Isteže, sú ľudia, ktorí nemôžu jesť vajcia na nijaký spôsob, moja matka bola presne taká, ak zjedla kúsok koláča, do ktorého išlo vajce, hneď jej prišlo zle a vyhodili sa jej vyrážky ako pri žihľavke, že by ste tomu neverili. Ale pán Boyes vajíčka priam zbožňoval a omelety zvlášť.“

„Áno, a v ten večer dokonca pripravoval omeletu sám, však?“

„Áno,“ povedala Hannah, „na to sa dobre pamätám, pretože pán Urquhart sa vypytoval práve na vajcia, či boli čerstvé, a ja som mu pripomenula, že to boli tie, čo on sám priniesol popoludní z obchodu na Lamb's Conduit Street, kde vždy mávajú čerstvé vajcia priamo z farmy, a pripomenula som mu tiež, že jedno z nich bolo trochu prasknuté a že mi povedal: Dnes večer ho použijeme do omelety, Hannah, a ja som priniesla čistú nádobu z kuchyne a položila som ich do nej, to puknuté s tromi ďalšími, a kým som ich neodniesla na stôl, viac som sa ich nedotkla. A ešte niečo, milost'pán, povedala som mu, z dvanástich ich tu osem zostalo, môžete sa sám presvedčiť, že sú naozaj čerstvé. Je tak, pani kuchárka?“

„Áno, Hannah. A pokiaľ ide o to kurča, bola to hotová rozprávka. Bolo také mladučké a mäkučké, celý čas som Hannah hovorila, že je priam hriech dať ho dusiť, pretože by sa krásne upieklo. Ale pán Urquhart má veľmi rád dusené kurča. Tvrdí, že na tento spôsob má lepšiu chuť, a tak ho pripravím, ako si to želá.“

„Keď sa podleje hovädzím vývarom,“ prehovoril pán Bunter znalecky, „pridá sa zelenina a prerastená, nie príliš masťná slaninka a všetko sa riadne osolí, okorení a opaprikuje, len málo jedál sa takému kurčaťu vyrovná. Pokiaľ ide o mňa, odporúčal by som štipku cesnaku, ale viem, že nie každý to má rád.“

„Ja nemôžem cesnak ani vidieť, ani cítiť,“ povedala pani Petticanová úprimne, „ale pokiaľ ide o to ostatné, súhlasím s vami. Vždy do prílohy dávam drobký a osobne by som ju ochutila hríbikmi, keď je sezóna, ale nie z konzervy alebo zavárané, tie síce vyzerajú pekne, ale nemajú o nič lepšiu chuť ako šnúrky do topánok. Ale tajomstvo úspechu sa skrýva vo varení, ako sám dobre viete, pán Bunter, pokrývka musí priliehať, aby vôňa neunikala, a musí sa to dusiť pomaly, aby všetko dobre pustilo šťavu, ako sa hovorí. Nepopieram, že takto je veľmi chutné, a Hannah aj ja sme si pochutili, hoci mám rada aj pečené kurča, keď sa dobre podlieva omastkom a má dosť plnky, aby znútra nebolo suché. Pán Urquhart však nechce o pečenej hydine ani počuť, a pretože nás platí on, má právo si rozkázať.“

„Nuž, keby s tým kurčat'om niečo nebolo v poriadku,“ povedal Bunter, „vy a slečna Westlocková by ste to určite boli na sebe spozorovali.“

„To určite,“ povedala Hannah, „pretože obe máme zdravý apetit a celé sme ho dojedli, až na malý kúsok, čo som dala mačke. Pán Urquhart chcel na druhý deň vidieť zvyšky a tuším bol dosť prekvapený, keď zistil, že sme ho zjedli a misu umyli — ako keby v tejto kuchyni niekedy zostal riad neumytý do rána.“

„Nestrpela by som, aby sa deň začínal umývaním špinavého riadu,“ povedala pani Petticanová. „Zostala kvapka polievky, nie veľa, iba trošička na dne, a pán Urquhart ju vzal ukázať doktorovi a ten ju ochutnal a povedal, že je veľmi dobrá, tak nám to aspoň povedala sestra Williamsová, hoci sama z nej nezjedla ani za lyžicu.“

„A pokiaľ ide o burgundské,“ povedala Hannah Westlocková, „ktoré pil iba pán Boyes, to mi pán Urquhart takisto kázal poriadne zaštopľovať a odložiť. A to sme aj spravili, pretože polícia ho chcela, samozrejme, hneď vidieť.“

„Od pána Urquharta bolo veľmi prezieravé, že urobil také bezpečnostné opatrenia,“ povedal Bunter, „hoci vtedy si nikto ani nepomyslel, že ten úbožiak nezomrel prirodzenou smrťou.“

„Aj sestra Williamsová to hovorila,“ odpovedala Hannah, „ale vysvetľovali sme si to tým, že je advokát a vie, čo sa má robiť v prípade náhleho úmrtia. Dal nám veľmi presné pokyny — kázal mi prelepiť hrdlo fľaše kúskom leukoplastu a napísať naň moje iniciály, aby ju niekto náhodou neotvoril. Sestra Williamsová stále tvrdila, že rátal so súdnym vyšetrovaním, ale keďže doktor Weare vedel od pána Boyesa, že takýmito žľzníkovými záchvatmi trpel celý život, samozrejme, nemal dôvod, aby nevystavil úmrtný list.“

„Samozrejme nie,“ povedal Bunter, „ale zdá sa, že pán Urquhart našťastie dobre vedel, čo je jeho povinnosť. Jeho lordstvo pozná nejeden prípad, keď sa nevinný človek len-len že nedostal na šibenicu, a to iba preto, že neboli urobené takéto jednoduché bezpečnostné opatrenia.“

„A keď si pomyslím, že v tom čase pán Urquhart ani nemal byť doma,“ povedala pani Petticanová, „až sa mi pri tom rozbúcha srdce. Odvolali ho k tej otravnej starene, ktorá stále umiera, a nikdy neumrie. Aj teraz je tam, u pani Wrayburnovej vo Windli. Podľa toho, čo sa povára, má peňazí ako pliev, ale nikto z toho nič nemá, pretože je celkom senilná. Ale aj takto bola zlá žena a jej príbuzní s ňou nechceli mať nič spoločné, okrem pána Urquharta, a aj ten by sa jej nebol ujal, ibaže je jej advokát, a je to teda jeho povinnosť.“

„Povinnosti nie sú vždy príjemné,“ poznamenal pán Bunter, „ako obaja veľmi dobre vieme, pani Petticanová.“

„Tí, čo sú bohatí,“ povedala Hannah Westlocková, „si veľmi ľahko nájdú ľudí, čo ich povinnosti spravujú za nich. A odvážim sa povedať, že ako poznám pána Urquharta, ten by pre pani

Wrayburnovú takisto ani prstom nepohol, keby bola chudobná, aj keby bola stokrát jeho pratetou.“

„Ach!“ povedal Bunter.

„Nechcem sa k tomu vyjadrovať,“ povedala slečna Westlocková. „Ale vy a ja, pán Bunter, vieme, ako to chodí.“

„Mám taký dojem, že pán Urquhart z toho niečo bude mať, keď stará pani umrie,“ podotkol Bunter.

„To je celkom možné. Nezmieňuje sa o tom,“ povedala Hannah, „ale to dá rozum, že nebude plytvať časom a terigať sa do Westmorlandu pre nič za nič. Hoci ja sama by som nesiahla rukou po peniazoch, ktoré boli získané nečestne. Tie by nepriniesli požehnanie, pán Bunter.“

„Dievčatko moje, to sa ti ľahko povie, keď človek nie je vystavený pokušeniu,“ povedala pani Petticanová. „V Anglicku je veľa významných rodín, o ktorých by nikdy nikto nepočul, nebyť toho, že niektorí z nich mali voľnejšie mravy, než aké nám vstúpovali. Keby sme tak poznali pravdu, koľko škandálnych tajomstiev by vyšlo najavo.“

„Ach!“ povedal Bunter, „to je pravda. Videl som diamantové náhrdelníky a kožuchy, ktoré by mali mať visačku *Odmena za hriech*, keby sa skutky konané potme dostali na svetlo, pani Petticanová. A sú rodiny, čo chodia s vysoko vztýčenými hlavami, a pritom by tu vôbec neboli, keby si nejaký kráľ alebo niekto podobný neužíval mimo manželskej postele a nezanechal ľavobočka, ako sa hovorí.“

„Povráva sa, že niekto z vysokej spoločnosti predsa len nebol dosť vysoko, že by ho nebola zaujímala pani Wrayburnová za mladi,“ povedala Hannah sucho. „Kráľovná Viktória jej nikdy nedovolila hrať pred kráľovskou rodinou, veľmi dobre totiž vedela o jej neprístopnostiach.“

„Bola herečka?“

„A vraj veľmi krásna, hoci si práve teraz nemôžem spomenúť na jej umelecké meno,“ lámala si hlavu pani Petticanová. „Viem, že bolo zvlášťne, Hyde Parková alebo tak nejako. Ten Wrayburn, za ktorého sa vydala, bol obyčajná nula a vzala si ho len preto, aby sa vyhla škandálu. Mala dve deti, ale od koho, to radšej nechcem hádať, obe zomreli na choleru — určite ju potrestal Pánboh.“

„Pán Boyes to hovoril ináč,“ Hannah cnostne ohrnula nos. „Diabol sa o svojich postará, tak hovorieval.“

„Veru, ten si nedával servítku pred ústa,“ povedala pani Petticanová, „a ani sa nečudujem, keď sa stýkal s takými ľuďmi. Ale keby bol zostal nažive, bol by sa iste včas spamätal. Keď chcel, vedel byť veľmi príjemný. Niekedy sem zaskočil, trochu si s nami potrkotal a býval veľmi zábavný.“

„Ste na pánov priveľmi mäkká, pani Petticanová,“ povedala Hannah. „Každý, kto je k vám milý a má chatrné zdravie, je pre vás hotový baránok.“

„Takže pán Boyes vedel o pani Wrayburnovej všetko?“

„Ach áno, veď patrila do rodiny, to viete, a od pána Urquharta vedel nepochybne viac, než povedal nám. Ktorým vlakom pán Urquhart povedal, že sa vráti, Hannah?“

„Kázal, aby sme večeru nachystali na pol ôsmu. Príde teda zrejme tým o pol siedmej.“

Pani Petticanová pozrela na hodiny a Bunter, ktorý to pochopil ako pokyn, vstal a rozlúčil sa.

„Dúfam, že zase prídete, pán Bunter,“ povedala kuchárka milo. „Náš pán nemá nič proti tomu, keď k nám príde na čaj taký slušný pán. V stredu mám voľné popoludnie.“

„Ja v piatok,“ doplnila Hannah, „a každú druhú nedeľu. Keby ste náhodou boli evanjelik, pán Bunter, reverend Crawford na Judd Street výborne káže. Ale možno strávite Vianoce na vidieku.“

Pán Bunter odpovedal, že sviatky určite strávia na zámku vojvodu z Denveru, a odišiel, obklopený žiarivou aureolou odlesku cudzej slávy.

„Konečne si tu, Peter,“ privítaj ho hlavný inšpektor Parker, „a tu je dáma, s ktorou si sa tak veľmi chcel stretnúť. Pani Bulfinchová, dovoľte, aby som vám predstavil lorda Petra Wimseyho.“

„Veľmi ma teší,“ povedala pani Bulfinchová. Zachichotala sa a prepudrovala si širokú bledú tvár.

„Pani Bulfinchová bola, predtým ako sa vydala za pána Bulfincha, dušou baru U deviatich kruhov na Gray's Inn Road,“ povedal Parker, „a všetci ju obdivovali pre jej šarm a duchaplnosť.“

„Ale chodíte, vy jeden,“ povedala pani Bulfinchová. „Nevšímajte si ho, vaše lordstvo. Veď viete, akí sú títo chlapci od polície.“

„Riadni darebáci,“ prikývol Wimsey. „Ja predsa nepotrebujem jeho odporúčania. Verím vlastným očiam a ušiam, pani Bulfinchová, a môžete si byť istá, že keby som bol mal to šťastie zoznámiť sa s vami skôr, ako bolo neskoro, bolo by mojím životným cieľom vytrieť pánu Bulfinchovi kocúra.“

„Ste presne taký darebák ako on,“ povedala pani Bulfinchová polichotene. „Ale neviem-neviem, čo by vám Bulfinch na to povedal. Bol dosť rozčúlený, keď ma prišiel strážnik požiadať, aby som s ním šla na Scotland Yard. Gracie, nepáči sa mi to, hovorí, toto bol vždy slušný podnik a nikdy sme nemali opletačky s výtržníkmi ani s podávaním nápojov po záverečnej, ale keď sa tam raz dostaneš, nikdy nevieš, na čo sa ťa budú vypytovať. Nebuď taký vyjašený, hovorím mu, všetci títo chlapci ma poznajú a nič proti mne nemajú, iba chcú vedieť o tom pánovi, čo si v Kruhoch zabudol ten balíček, neviem, prečo by som im o ňom neporozprávala, keď mám čisté svedomie. Čo by si pomysleli, povedala som, keby som odmietla ísť? Stavím sa, že by to v nich

vzbudilo nejaké podozrenie. No dobre, hovorí, idem tam s tebou. Ale čo, naozaj? pýtam sa. A čo s tým novým barmanom, ktorého si chcel dnes doobeda prijať? Pretože ja, hovorím, nemienim roznášať krígle ani fľaše, na to nie som zvyknutá, tak si vyber. S tým som odišla a nechala ho tak. Aby ste mi rozumeli, nezazlievam mu to. Nič proti Bulfinchovi nemám, ale polícia nepolícia, viem sa predsa o seba postarať sama.“

„Správne,“ povedal Parker trpezlivo, „pán Bulfinch sa nemusí znepokojovať. Chceme od vás iba to, aby ste nám o tom mladom mužovi porozprávali všetko, na čo si viete spomenúť, a pomohli nám nájsť biele papierové vrecúško. Možno je vo vašej moci zachrániť nevinného človeka pred odsúdením a som si istý, že proti tomu by váš manžel nenamietal.“

„Chuderka!“ povedala pani Bulfinchová. „Hneď keď som čítala správu o súdnom procese, som Bulfinchovi povedala...“

„Malý moment. Buďte taká dobrá a začnite od začiatku, pani Bulfinchová, aby lord Peter lepšie pochopil, čo nám chcete povedať.“

„Pravdaže. Tak teda, vaše lordstvo, skôr ako som sa vydala, bola som barmanka U deviatich kruhov, ako už povedal pán inšpektor. Vtedy som sa volala Montagueová. Je to krajšie meno ako Bulfinchová a dosť nerada som sa s ním lúčila, ale čo už! Dievča musí priniesť množstvo obetí, keď sa vydáva, a o jednu viac alebo menej, na tom nezáleží. Pracovala som vždy iba v barovom salóniku, nikdy som nečapovala pivo, pretože, viete, je to dosť podradná štvrť, hoci do salónika prichádza večer veľa slušných gentlemanov, väčšinou právnikov. Ako som už povedala, pracovala som tam až do svadby, no a vydávala som sa vlani v auguste cez tie voľné dni a spomínam si, ako jedného večera vošiel nejaký pán...“

„Nespomínate si náhodou na dátum?“

„Nie, presný deň nemôžem povedať, a nerada by som tvrdila niečo, čo nie je pravda, ale bolo to nejako tesne pred najdlhším dňom v roku, pretože si spomínam, že som sa o tom zmienila tomu pánovi len tak, ako sa vraví, aby reč nestála.“

„To súhlasí,“ povedal Parker. „Bolo to okolo dvadsiateho alebo dvadsiateho prvého júna, asi tak?“

„Tak nejako. A pokiaľ ide o hodinu, to vám môžem povedať — pretože viem, ako si vy detektívovia vždy potrpíte na presný čas.“ Pani Bulfinchová sa opäť zachichotala a koketne sa poobzerala, či nezaznie potlesk. „Sedel tam nejaký pán, nepoznala som ho, iste nebol z týchto končín, a ten sa pýtal, o koľkej zatvárame, a ja som mu odpovedala, že o jedenástej, načo povedal: Vďaka bohu, myslel som, že ma o pol jedenástej vyhodíte. Ja som sa pozrela na hodiny a povedala som: To máte ešte more času, nám tie hodiny aj tak idú štvrt' hodiny napred. Na hodinách bolo o desať minút pol, takže viem, že v skutočnosti muselo byť desať aj päť minút. Tak sme sa chvíľku bavili o tých, čo by chceli zaviesť prohibíciu, a o tom, že sa znova pokúšali zmeniť nám záverečnú hodinu na pol jedenástu, ešteže máme na súde dobrého priateľa pána Judkinsa, a kým sme sa takto rozprávali, jasne si spomínam, že sa dvere rozleteli dokorán a vošiel či vlastne vpotácal sa nejaký mladý pán a zakričal: Dvojité koňak, rýchlo. To viete, spočiatku som nemala chuť ho obslúžiť, bol taký čudne bledý, myslela som si, že už má trochu pod čapicou, a šéf bol na takéto veci zvlášť opatrný. Ale rozprával celkom normálne a neopakoval sa, ani nič podobné, a hoci oči mal trochu zvláštne, nemal ten sklený pohľad, ak mi rozumiete. Veď viete, v našom povolání musíme vedieť ľudí rýchlo odhadnúť. Zvalil sa na pult, celý poskrúcaný a prehnutý a hovorí: A poriadne silný, prosím vás. Je mi strašne zle. Ten pán, s ktorým som sa rozprávala, mu povedal: Vydržte, čo je s vami? a on mu na to: Niečo na mňa lezie. A takto sa chytil za brucho.“

Pani Bulfinchová sa chytila za žalúdok a dramaticky gúľala veľkými modrými očami.

„No a keďže som videla, že nie je opitý, naliala som mu dvojité martell s troškou sódy a on ho obrátil do seba a povedal: Už je to lepšie. A ten druhý pán ho objal okolo pliec a doviedol ho k stoličke. V bare bolo dosť iných ľudí, ale tí si ho nevšimli, lebo sledovali správy z dostihov. Potom ma ten pán požiadal o pohár vody a ja som mu ho priniesla a on mi hovorí: Prepáčte, že som vás vyľakal, ale práve som prežil strašný šok a udrelo mi to na žalúdok. Mávam problémy so žalúdkom, hovorí, a vždy keď sa rozčúlím, začne ma bolieť. Ale toto, pokračoval, mi dúfam pomôže. A vytiahol akési biele papierové vrecúško s nejakým práškom, nasypal si ho do pohára s vodou, zamiešal plniacim perom a vypil to.“

„Penilo to alebo niečo také?“

„Nie. Bol to obyčajný prášok a chvíľu trvalo, kým sa rozpustil. Vypil to a povedal: Už to zaberá, alebo niečo také. A potom hovorí: Veľmi vám ďakujem. Už je mi lepšie a radšej pôjdem domov, čo keď ma to chytí znovu. Zdvihol klobúk — bol to pravý gentleman — a odišiel.“

„Čo myslíte, koľko prášku si tam vsypal?“

„No, riadnu dávku. Vôbec ho nemeral, sypal ho rovno z vrecúška. Mohlo toho byť asi tak za čajovú lyžičku.“

„A čo sa stalo s vrecúškom?“ pobádal ju Parker.

„A sme pri tom.“ Pani Bulfinchová pozrela Wimseymu do tváre a zdalo sa, že je celkom spokojná s dojmom, ktorý vyvolala.

„Práve odišiel posledný zákazník — mohlo byť asi päť minút po jedenástej — a George zamykal dvere, keď som zbadala na stoličke čosi biele. Pomyslela som si, že niekto si zabudol vreckovku, ale keď som to zodvihla, videla som, že je to papierové vrecúško. Tak som povedala Georgeovi: Pozri, ten pán si tu zabudol liek. A George sa spýtal, aký pán, tak som mu to povedala

a on na to: Čo je to? a ja som pozrela, ale nálepka bola odtrhnutá. Bolo to také obyčajné vrečko z lekárne, veď viete, z vyhnutými okrajmi a prelepené nálepkou, ale z tej nezostal ani kúsok.“

„Nedalo sa ani rozoznať, či bola čierna alebo červená?“ „No,“ pani Bulfinchová premýšľala. „Nie, to veru neviem. Teraz, keď sa ma pýtate, sa mi zdá, že na vrecúšku bolo niekde niečo červené, ale nepamätám sa presne. Nemohla by som to odprisahať. Viem, že tam nebolo nijaké meno ani nič natlačené, lebo som si ho riadne poprezerala.“

„Predpokladám, že ste to nechutnali, alebo áno?“

„Eštežečo. Čo keby to bol jed? Hovorím vám, bol to čudný zákazník.“ Parker a Wimsey si vymenili pohľady.

„Mysleli ste si to už vtedy,“ vyzvedal Wimsey, „alebo vám to zišlo na um až neskôr, keď ste si prečítali o tom procese?“

„Samozrejme, že som si to myslela už vtedy,“ odsekla pani Bulfinchová dotknuto. „Či nehovorím, že práve preto som to nechutnala? A už vtedy som to povedala Georgeovi. Okrem toho, keby to nebol jed, mohol to byť kokaín alebo niečo také. Radšej sa toho nedotýkaj, povedala som Georgeovi a on mi na to: Hod' to do ohňa. Ale to som nechcela urobiť, lebo ten pán sa po to mohol vrátiť. Tak som to strčila na policu za barom, kde sú uložené liehoviny, a odvtedy som si na to ani len nespomenula až včera večer, keď sa na to prišiel spýtať ten váš policajt.“

„Hľadali ho tam,“ poznamenal Parker, „ale zrejme ho tam nemôžu nájsť.“

„No tak o tom nič neviem. Odložila som ho tam a z Kruhov som odišla v auguste, takže vám neviem povedať, čo sa s ním stalo. Možno ho vyhodili pri upratovaní. Ale počkajte — to nie je pravda, že som si naň už nikdy nespomenula. Spomenula som si na to, keď som čítala v novinách o tom procese a Georgeovi som povedala: Vôbec by ma neprekvapilo, keby to bol ten pán, čo raz večer prišiel do Kruhov a vyzeral tak zúbožene — čo ak to bol on?

A George odpovedal: Gracie, dievčatko moje, prestaň si vymýšľať. Predsa sa nechceš zaplietť do kriminálneho prípadu? Viete, George vždy nosil hlavu vysoko.“

„Škoda, že ste s tým vtedy za nami neprišli,“ povedal Parker prísne.

„Ale odkiaľ som mala vedieť, že je to dôležité? Ten taxikár ho videl pár minút nato, a vtedy mu už bolo zle, takže prášok s tým nemohol mať nič spoločné, ak to vôbec bol ten istý pán, Čo by som nemohla odprisahať. Ale aj tak, začala som nad tým rozmýšľať, až keď bolo po procese a všetko sa uzavrelo.“

„Bude nový proces,“ povedal Parker, „a vy na ňom asi budete musieť svedčiť.“

„Viete, kde ma nájdete,“ povedala pani Bulfinchová natešene. „Neujdem vám.“

„Sme vám veľmi zaviazaní, že ste sem prišli,“ dodal Wimsey zdvorilo.

„To nestojí za reč,“ odvetila pani Bulfinchová. „Viac ste už nič nechceli vedieť, pán hlavný inšpektor?“

„Nateraz je to všetko. Ak nájdeme vrecúško, asi vás požiadame, aby ste ho identifikovali. A mimochodom, bolo by dobre, keby ste o tejto veci nedebovali so svojimi priateľkami, pani Bulfinchová. Dámy občas bývajú klebetné, a napokon to dôjde tak ďaleko, že si spomínajú na príhody, ktoré sa nikdy nestali. Rozumiete.“

„Ja som nikdy nebola klebetná,“ povedala pani Bulfinchová urazene. „A podľa mňa, pokiaľ si niekto spočíta dva a dva tak, že mu vyjde päť, tak je to zvyčajne chlap.“

„Mám o tom informovať obhajobu?“ spýtal sa Wimsey, keď svedkyňa odišla.

„Samozrejme,“ povedal Parker, „preto som ťa sem volal, aby si si to vypočul — no neviem, či nám to pomohlo. Zatiaľ sa budeme usilovať nájsť vrecúško.“

„Dobre,“ povedal Wimsey zamyslene, „prirodzene, to musíte.“
Nezdalo sa, že by pána Croftsa novinka potešila.

„Ja som vás varoval, lord Peter,“ povedal, „kam to povedie, keď pred políciou odkryjete karty. Ak sa tejto príhody chytia, iste ju využijú vo svoj prospech. Prečo ste pátranie nenechali na nás?“

„Dočerta,“ nahneval sa Wimsey, „mali ste na to takmer tri mesiace a urobili ste figu borovú. Polícia to vyňuchala za tri dni. Dobre viete, aký je čas pre nás dôležitý.“

„To je síce pravda, ale uvedomujete si, že polícia neprestane, kým nenájde to vzácne vrecúško?“

„No a?“

„No čo keď v ňom vôbec nebude arzén? Keby ste to boli nechali na nás, boli by sme to na nich vytiahli v poslednej chvíli, keď už by nemali čas pátrať ďalej, a mohli sme potopiť celú obžalobu. Keby ste porote predložili výpoveď pani Bulfinchovej tak, ako odznela, museli by uznať, že existuje dôkaz, že nebohý sa otrávil sám. Ale teraz polícia, pravdaže, niečo nájde alebo podstrčí, aby dokázala, že ten prášok je úplne neškodný.“

„A čo ak ho nájdú a bude to arzén?“

„V takom prípade, samozrejme,“ povedal pán Crofts, „bude vynesení oslobodzujúci rozsudok. Ale veríte v takú možnosť, vaše lordstvo?“

„Je mi celkom jasné, že vy v ňu neveríte,“ vyskočil naňho Wimsey. „Vy si vlastne myslíte, že vaša klientka je vinná. Kým ja si to nemyslím.“

Pán Crofts pokrčil plecami.

„V záujme našej klientky,“ povedal, „musíme brať do úvahy nepriaznivé stránky všetkých svedeckých výpovedí, aby sme mohli predvídať, s čím by obžaloba mohla vyrukovať. Opakujem, vaše lordstvo, konali ste neopatrne.“

„Pozrite sa,“ povedal Wimsey, „nestojím o oslobodenie pre nedostatok dôkazov. Pokiaľ ide o česť a budúce šťastie slečny

Vaneovej, iba na základe pochybnosti ju práve tak môžu vyhlásiť za vinnú, ako oslobodiť. Ale ja chcem, aby bola úplne očistená a aby bol obvinený ten pravý. Nechcem, aby tu zostal čo i len tieň pochybnosti.“

„To si všetci želáme, vaše lordstvo,“ súhlasil advokát, „ale dovoľte, aby som vám pripomenul, že to nie je len otázka cti a šťastia, ale ide o záchranu krku slečny Vaneovej pred slučkou.“

„A ja vám vravím,“ vyhlásil Wimsey, „že by bolo pre ňu lepšie, keby ju rovno obesili, než by mala žiť s tým, že by ju všetci pokladali za travičku, ktorá unikla trestu len šťastnou náhodou.“

„Skutočne?“ spýtal sa pán Crofts. „Obávam sa, že to nie je postoj, s ktorým sa obhajoba môže stotožniť. Smiem sa vás spýtať, či ho zastáva aj slečna Vaneová?“

„Neprekvapilo by ma, keby áno,“ povedal Wimsey. „Ale ona je nevinná a ja vás, doparoma, prinútim, aby ste tomu uverili, aj keby ma to stálo neviem čo.“

„Výborne, výborne,“ povedal pán Crofts blahosklonne. „Nik nebude radšej ako ja. Ale opakujem, že podľa mojej skromnej mienky by vaše lordstvo urobilo múdrejšie, keby sa priveľmi nezdôverovalo hlavnému inšpektorovi Parkerovi.“

Keď Wimsey vchádzal do pracovne pána Urquharta na Bedford Row, ešte vždy v ňom vrel hnev. Vedúci kancelárie si ho pamätal a pozdravil ho s úctou, ktorá prináleží váženému a očakávanému návštevníkovi. Poprosil jeho lordstvo, aby si na chvíľu sadlo, a zmizol v šéfovej pracovni.

Keď sa dvere zatvorili, pisárka s hrubou a nepeknu, takmer mužskou tvárou zdvihla oči od stroja a krátko kývla lordovi Petrovi na pozdrav. Wimsey v nej spoznal jednu z Útulku a v duchu blahorečil slečne Climpsonovej, že to tak rýchlo a dobre zariadila. Nevymenili si však ani slovo. Po krátkej chvíli sa vedúci kancelárie vrátil a poprosil lorda Petra, aby šiel ďalej.

Norman Urquhart vstal od stola a priateľsky mu podal ruku. Wimsey ho videl na súde a všimol si jeho upravený odev, husté, hladké tmavé vlasy a typický výzor energického bezúhonného obchodníka. Teraz ho videl zblízka, a tak si všimol, že je trochu starší, než sa mu zdal na diaľku. Odhadoval, že môže mať čosi vyše štyridsať. Pokožku mal bledú a nezvyčajne čistú, až na niekoľko drobných škvŕniok, ktoré vyzerali ako pehy, čo bolo dosť nečakané v tomto ročnom období a u muža, ktorého výzor ničím nenaznačoval, že by veľa času trávil na slnku. Tmavé a bystré oči sa dívali trochu unavene ponad hnedé podkovy, ako keby dobre vedeli, čo sú starosti.

Advokát privítal host'a zvučným, príjemným hlasom a spýtal sa, čím mu môže poslúžiť.

Wimsey vysvetlil, že sa zaujíma o travičský proces s Harriet Vaneovou a že bol poverený firmou Crofts a Cooper, aby sa na pána Urquharta obrátil s určitými otázkami, a ako zvyčajne dodal, že dúfa, že neobťažuje.

„Ale kdeže, lord Peter, ani najmenej. Veľmi rád vám pomôžem, len sa obávam, že ste už počuli všetko, čo viem. Prirodzene, výsledok pitvy ma strašne prekvapil, ale musím sa priznať, že trochu mi odľahlo, keď som zistil, že na mňa pravdepodobne nepadne nijaké podozrenie, hoci okolnosti boli dosť zvláštne.“

„Bolo to pre vás iste strašne nepríjemné,“ súhlasil Wimsey. „Zdá sa však, že ste včas spravili mimoriadne bezpečnostné opatrenia.“

„Viete, my právnici už máme vo zvyku byť opatrní. Niežeby som bol už vtedy predpokladal, že môže ísť o otravu jedom — hádam netreba hovoriť, že v tom prípade by som bol hneď na mieste trval na vyšetrení celej veci. Skôr som mal na mysli otravu nejakými pokazenými potravinami. Nie priamo botulizmus, tomu symptómy vôbec nenasvedčovali, ale napríklad špinavý riad alebo

nejaký bacil priamo v potravinách. Som rád, že sa napokon ukázalo, že to tak nebolo, na druhej strane skutočnosť bola oveľa horšia. Nazdávam sa, že v prípadoch náhleho a nevysvetliteľného ochorenia by sa vždy mala robiť analýza výlučkov, ale zdalo sa, že doktor Weare nemá pochybnosti a ja som jeho úsudku plne veril.“

„Isteže,“ povedal Wimsey. „Človeku, prirodzene, len tak nenapadne, že niekto bol otrávený — hoci si dovoľím tvrdiť, že sa to stáva častejšie, než by sme predpokladali.“

„Zrejme máte pravdu, a keby som bol niekedy pracoval na kriminálnom prípade, asi by vo mne bolo vzniklo podozrenie, ale ja sa zaoberám takmer výlučne majetkovými prevodmi a podobnými záležitosťami — overovaním závetov, rozvodmi a tak podobne.“

„Keď už hovoríme o overovaní závetov,“ prehodil Wimsey, „nemal pán Boyes nejakú nádej na dedičstvo?“

„Pokiaľ viem, nijakú. Jeho otec rozhodne neoplýva peniazmi — je to obyčajný vidiecky farár s malým platom, obrovskou farou a rozpadávajúcim sa kostolom. Mimochodom, celá rodina patrí k nešťastnej zamestnaneckej strednej vrstve s príliš vysokými daňami a veľmi nízkym príjmom. Mám taký dojem, že Philipovi Boyesovi by nebolo pripadlo viac ako niekoľko sto libier, ani kedy sa bol nároku na ne dožil.“

„Zdalo sa mi, že mal nejakú bohatú tetu.“

„Ale nie — iba ak by ste mali na mysli starú Cremornu Gardenovú. To je prateta z matkinej strany. Ale dlhé roky sa s rodinou vôbec nestýkala.“

V tej chvíli lordovi Petrovi nečakane svitlo, ako to niekedy býva, keď sa dva nesúvisiace fakty v ľudskej mysli spoja. Po vzrušení, ktoré v ňom vyvolala Parkerova správa o bielom papierovom vrecúšku, nevenoval dostatočnú pozornosť Bunterovmu rozprávaniu o posedení pri čaji s Hannah Westlockovou a pani Petticanovou, ale teraz si spomenul na čosi o

herečke, „ktorá sa volala Hyde Parková alebo tak nejako“. Jednotlivé fakty zapadli do seba tak hladko a mechanicky, že nasledujúcu otázku vyslovil takmer okamžite.

„Nie je to tá pani Wrayburnová z Windlu vo Westmorlande?“

„Áno,“ povedal pán Urquhart. „Práve som ju bol navštíviť. Ale pravdaže, veď ste mi tam predsa písali. Chuderka stará, posledných päť rokov je už úplne senilná. Je to smutný osud — takto živiť a trápiť seba aj okolie. Vždy sa mi zdalo kruté, že človek nemôže takým starým úbožiacom pomôcť zo sveta, ako sa to robieva s obľúbeným zvieraťom, ale zákon nám neumožňuje, aby sme boli milosrdní.“

„Áno, spolok na ochranu zvierat by nás žaloval, keby sme nechali mačku sa trápiť,“ povedal Wimsey. „Je to hlúpe, čo? Ale to máte ako s ľuďmi, ktorí vypisujú do novín, že psi majú v búdach prievan, ale vôbec im neprekáža — a nedajú na to ani halier — že statkár ubytoval trinásťčlennú rodinu vo vlhkej pivnici s dierami namiesto okien. Toto ma vie naozaj rozčúliť, hoci inak som pokojný človek. Úbohá Cremorna Gardenová, tá už musí byť poriadne stará. Ale už tu asi dlho nebude.“

„Pravdu povediac, minule sme si všetci mysleli, že už je po nej. Má slabé srdce — chuderka, má vyše deväťdesiat a z času na čas máva takéto záchvaty. Ale niektoré staré dámy sú prekvapujúco vitálne.“

„Mám taký dojem, že teraz ste jej jediný živý príbuzný.“

„Myslím, že áno, okrem môjho strýka v Austrálii.“ Pán Urquhart prijal zmienku o rodinných vzťahoch a ani sa nespýtal, ako sa o nich Wimsey dozvedel. „Niežeby jej moja prítomnosť nejako pomohla. Som však zároveň jej právny zástupca, takže by som mal byť na mieste, keby sa niečo stalo.“

„Isteže. A keďže ste jej právny zástupca, samozrejme, viete, komu odkázala svoje peniaze.“

„Ale áno, pravdaže. Hoci celkom dobre nechápem, prepáčte, že to hovorím, ako to súvisí s naším problémom.“

„Viete,“ povedal Wimsey, „práve mi zišlo na um, že Philip Boyes sa hádam dostal do nejakých finančných ťažkostí — to sa môže stať každému — no a zvolil si tento spôsob, ako sa z toho dostať. Ale keby mohol dúfať, že mu pani Wrayburnová niečo odkáže, a pritom tá starena — chcem povedať úbohá stará pani — je takpovediac jednou nohou v hrobe, potom by bol, pochopiteľne, počkal, alebo si pomohol nejakou pôžičkou. Chápete, čo mám na mysli, nie?“

„Ale áno — pokúšate sa z toho urobiť prípad samovraždy. Nuž, súhlasím s vami, že pre priateľov slečny Vaneovej by bolo najlepšie, keby na tom postavili jej obhajobu, a pokiaľ to bude možné, budem vás podporovať. Teda v tom, že pani Wrayburnová Philipovi skutočne nič neodkázala. A pokiaľ viem, nemal ani najmenší dôvod dúfať, že tak spraví.“

„Ste o tom presvedčený?“

„Úplne. Pravdu povediac,“ pán Urquhart zaváhal, „no, môžem vám ešte prezradiť, že raz sa ma na to pýtal a musel som mu povedať, že nemá ani tú najmenšiu šancu, že od nej niečo dostane.“

„Naozaj sa na to pýtal?“

„Áno, naozaj.“

„To je zaujímavé, nemyslíte? Kedy to asi bolo?“

„Mohlo to byť asi pred rokom a pol. Nie som si istý.“

„A keďže pani Wrayburnová je už senilná, predpokladám, že nemal najmenšiu nádej, že by niekedy mohla zmeniť svoj závet.“

„Ani najmenšiu.“

„Aha. Nuž, myslím, že by sme to mohli využiť. Samozrejme, bolo to preňho veľké sklamanie, zrejme s tým dosť rátal. Mimochodom, je toho veľa?“

„Pomerne slušné, okolo sedemdesiat alebo osemdesiat tisíc.“

„To muselo byť hrozné, keď si predstavil, že taká kopa peňazí sa stráca v nedohľadné a on z toho nič nemá. Mimochodom, a čo vy? Dostanete niečo? Prosím o prepáčenie, som strašne zvedavý a vôbec, ale myslel som, že keď ste sa o ňu roky starali a ste jej jediný živý príbuzný, zrejme sa vám to vyplatí, nie?“

Advokát sa zamračil a Wimsey sa ospravedlnil.

„Viem, viem, som nezniesiteľne bezočivý. To je jedna z mojich zlých vlastností. Veď i tak to všetko bude v novinách, keď stará pani umrie, takže nechápem, prečo by som to z vás mal takto ťahať. Zabudnite na to — a prepáčte mi.“

„Vlastne nevidím dôvod, prečo by ste to nemali vedieť“, povedal pán Urquhart pomaly, „hoci profesionálny inštinkt mi káže nehovoriť o záležitostiach svojich klientov. Dedičom som vlastne ja.“

„Vy?“ povedal Wimsey so sklamaním v hlase. „Potom však celá verzia akosi stráca zmysel, nie? Chcem tým povedať, že v tom prípade si váš bratanec mohol myslieť, že by sa mohol obrátiť na vás — teda — samozrejme, neviem, aký bol váš názor...“

Pán Urquhart potriasol hlavou.

„Viem, čo máte na mysli, a je to len prirodzené. Ale v skutočnosti by bolo takéto použitie peňazí v priamom rozpore s výslovným želaním starej panej. Aj keby som ich mohol naňho legálne previesť, morálka by ma zaväzovala, aby som to neurobil, a musel som to Philipovi povedať. Samozrejme, z času na čas som mu mohol pomôcť príležitostnými peňažnými darmi, ale pravdu povediac, asi by som to nebol robil. Podľa mňa Philipa mohlo zachrániť jedine to, že bude mať so svojimi knihami úspech. Mal tak trochu sklón — hoci o mŕtvych nerád hovorím zle — priveľmi sa... sa spoliehať na iných.“

„Ach tak. Niet pochyb, že pani Wrayburnová si to myslela tiež.“

„Nie tak celkom. Bolo to trochu zložitejšie. Domnievala sa, že jej rodina sa voči nej nepekne zachovala. Skrátka — keď sme sa dostali až sem, radšej vám ukážem jej *ipsissima verba*.“

Stlačil zvonček na stole.

„Originál závetu tu nemám, ale mám jeho koncept. Slečna Murchisonová, buďte taká láskavá a prineste mi skrinku s dokladmi označenú menom Wrayburnová. Pán Pond vám ukáže, kde je. Nie je ťažká.“

Pani z Útulku potichu odišla hľadať skrinku.

„Konám trochu protiprávne, lord Peter,“ pokračoval pán Urquhart, „ale sú chvíle, keď priveľa diskretnosti škodí rovnako ako nediskretnosť, a bol by som rád, keby ste správne pochopili, prečo som bol nútený zaujať tento nekompromisný postoj voči svojmu bratancovi. Ďakujem, slečna Murchisonová.“

Skrinku otvoril kľúčom zo zväzku, ktorý vytiahol z nohavicového vrečka, a prehŕňal sa v množstve papierov. Wimsey ho sledoval s výrazom hlúpeho teriéra, ktorý čaká na nejakú maškrtu.

„Ach jaj,“ zvolal advokát, „zdá sa, že to tu nie je — samozrejme, ale som zábudlivý! Prepáčte, mám ho doma v trezore. V júni, keď vznikol ten posledný rozruch okolo ochorenia pani Wrayburnovej, som si v ňom niečo overoval a v zmätku, ktorý nastal po bratancovej smrti, som ho zabudol vrátiť. Išlo v ňom však hlavne o to, že...“

„To nič,“ povedal Wimsey, „času dosť. Čo keby som sa u vás zajtra zastavil, hádam by som sa naň mohol pozrieť tam.“

„Nech sa páči, ak to pokladáte za dôležité. Ospravedlňujem sa za svoju nedbanlivosť. Chceli by ste o celej záležitosti ešte niečo vedieť?“

Wimsey mu položil niekoľko otázok z oblasti, ktorú už pred ním presondoval Bunter, a rozlúčil sa. Slečna Murchisonová už

opäť pracovala v prednej kancelárii. Keď prechádzal okolo nej, ani nezdvihla hlavu.

„Zvláštne,“ hovoril si Wimsey, keď kráčal po Bedford Row, „každý mi s tým prípadom tak ochotne pomáha. S nadšením odpovedajú na otázky, ktoré človek nemá právo klásť, a podávajú úplne nepotrebné vysvetlenia. Zdá sa, že ani jeden z nich nemá čo skrývať. Je to dosť nezvyčajné. Možno ten darebák predsa len spáchal samovraždu. Dúfam, že áno. Škoda, že sa nemôžem spýtať jeho. Čert aby ho vzal! Mám už asi pätnásť rôznych rozborov jeho povahy — a každý iný... Je to hrozne neslušné, spáchať samovraždu a nenechať ani lístok s niekoľkými slovami, čo sa chystáte urobiť — ľudia z toho majú opletačky. Keď si vpálím guľku do hlavy ja...”

Zastavil sa.

„Dúfam, že nebudem mať prečo,“ povedal. „Dúfam, že k tomu nebude musieť dôjsť. Matke by sa to nepáčilo a pripomínalo by to bitúnok. Prestáva sa mi však páčiť táto práca, ktorou sa ženú ľudia na šibenicu. Je to surové voči ich priateľom... Nebudem myslieť na vešanie. Znervózňuje ma to.“

Wimsey sa dostavil do Urquhartovho domu na druhý deň ráno o deviatej a našiel ho pri raňajkách.

„Chcel som vás zastihnúť, skôr ako odídete do kancelárie,“ ospravedlňovalo sa jeho lordstvo. „Srdečne ďakujem, ale svoj ranný prídel ovsu som už mal. Nie, naozaj, vďaka, nikdy pred jedenástou nepijem. Zo zdravotných dôvodov.“

„Našiel som vám ten koncept,“ povedal pán Urquhart prívetivo. „Môžete sa na to pozrieť, kým si vypijem kávu, ak sa nenahneváte, že budem pokračovať v raňajkách. Nevrhá práve najlepšie svetlo na našu rodinu, ale je to už dávna história.“

Vzal zo stola list papiera a podal ho Wimseyemu, ktorý si automaticky všimol, že je napísaný na stroji Woodstock s chybným malým p a veľkým A, ktoré vybočovalo z riadku.

„Mal by som vám najprv vysvetliť rodinné vzťahy medzi Boyesovcami a Urquhartovcami,“ pokračoval, keď sa vrátil k stolu s raňajkami, „aby ste tomu závetu rozumeli. Naším spoločným predkom bol John Hubbard, vážený bankár zo začiatku minulého storočia. Žil v Nottinghame a banka, ako bolo vtedy zvykom, bola súkromným rodinným podnikom. John Hubbard mal tri dcéry, Jane, Mary a Rosannu. Dal im dobrú výchovu a mali nádej stať sa celkom bohatými dedičkami, ale starý pán sa nevyhol zvyčajným chybám, nerozumne špekuloval, priveľmi svojim klientom dôveroval — stará známa história. Banka zbankrotovala a dcéry zostali bez vena. Najstaršia Jane sa vydala za muža menom Henry Brown. Bol to učiteľ, veľmi chudobný a odporne morálny. Ich prvá dcéra Julie sa potom vydala za farára reverenda Arthura Boyesa a stala sa matkou Philipa Boyesa. Druhá dcéra, Mary, pochodila finančne o trochu lepšie, hoci po spoločenskej stránke sa vydala pod svoju úroveň. Vzala si istého Josiaha Urquharta, ktorý mal obchod s čipkami. Pre rodičov to bol úder, ale Josiah

pochádzal z pomerne slušnej rodiny a bol to veľmi vzácny človek, takže sa s ním napokon zmierili. Mary mala syna, Charlesa Urquharta, ktorému sa podarilo vymaniť z ponižujúcich obchodníckych kruhov. Nastúpil do advokátskej kancelárie, osvedčil sa a nakoniec sa stal partnerom firmy. Bol to môj otec a ja som sa stal jeho nástupcom.“

„Tretia dcéra, Rosanna, bola z iného cesta. Bola krásna, mala veľmi pekný hlas, ladne tancovala, a vôbec, bola to mimoriadne príťažlivá a rozmaznaná dievčina. Na zdesenie rodičov ušla a dala sa k divadlu. Jej meno vyčiarkli z rodinnej kroniky. Rozhodla sa, že potvrdí ich najhoršie obavy. Stala sa obľetovaným miláčikom londýnskej vysokej spoločnosti. Pod umeleckým menom Cremorna Gardenová dosahovala jeden škandalózne triumf za druhým. Ale mala dosť rozumu, nestalo sa jej nič podobné ako Nell Gwynneovej. Jej heslom bolo: Ber, keď ti dávajú — a drž si to. Brala všetko bez rozdielu — peniaze, šperky, zariadené byty, kone, kočiare — a premenila to na celkom pekný kapitál. Nikdy nič nerozdávala — okrem svojej osoby, čo pokladala za dostatočnú odmenu za prejavenu priazeň, a trúfam si povedať, že právom. Videl som ju až ako starú ženu, ešte predtým ako dostala porážku, ktorá zničila jej ducha i telo, a stále bolo na nej badať zvyšky pozoruhodnej krásy. Svojím spôsobom to bola múdra starena, a lakomá. Mala také malé, bacuľaté ruky a nič z nich nepustila — iba ak za peniaze. Poznáte ten druh ľudí.

Skrátka a dobre, najstaršia sestra Jane, tá, čo sa vydala za učiteľa, nechcela mať s čiernou ovcou rodiny nič spoločné. Ona i manžel sa zahalili do svojej cnosti a pri pohľade na nehanebné meno Cremorny Gardenovej na plagátoch pred Olympicom a Delphim sa striasli od hnusu. Listy jej vracali neotvorené a zakázali jej vstup do svojho domu. Vrcholom bolo, keď sa ju Henry Boyes pokúsil vyhodiť z kostola na manželkinom pohrebe.

Moji starí rodičia neboli takí úzkoprsí. Nenavštevovali ju a nepozývali ju, ale občas si kúpili lístok do lóže na jej predstavenie a poslali jej svadobné oznámenie svojho syna. Zachovávali si určitý odstup, ale boli voči nej korektní. V dôsledku toho udržiavala zdvorilé styky s mojím otcom a napokon zverila svoje obchodné záležitosti do jeho rúk. Otec zastával názor, že majetok je majetok bez ohľadu na to, ako bol nadobudnutý, a povedal, že keby právnik odmietol starať sa o špinavé peniaze, musel by polovici svojich klientov ukázať dvere.

Stará pani nikdy nikomu nič nezabudla, ani neodpustila. Už len zmienka o rodine Brownovcov a Boyesovcov ju vedela priviesť do zúrivosti. Keď teda začala písať závet, vložila doň odsek, ktorý máte teraz pred sebou. Upozornil som ju na to, že Philip Boyes, vlastne rovnako ako Arthur Boyes, nemal na jej perzekúcii nijaký podiel, ale stará rana ešte vždy pálila a nechcela o ňom počuť ani pol dobrého slova. Tak som napísal závet podľa jej želania. Keby som tak nebol urobil ja, bol by to urobil niekto iný.“

Wimsey prikývol a zahľbil sa do závetu, ktorý mal dátum spred ôsmich rokov. Určoval Normana Urquharta za jediného vykonávateľa závetu a okrem niekoľkých odkazov sluhom a divadelným dobročinným spoločnostiam v ňom stálo toto:

„Zvyšok svojho majetku, nech je to čokoľvek a kdekoľvek, odkazujem svojmu prasynovcovi Normanovi Urquhartovi, advokátovi na Bedford Row, a to doživotne. Po jeho smrti sa rozdelí rovnakým dielom medzi jeho legitímne potomstvo. Keby spomínaný Norman Urquharts zomrel bez legitímnych potomkov, tento majetok bude prevedený na (tu nasledovali presné názvy predtým spomenutých dobročinných spoločností). Svoj majetok mu odkazujem z vd'ačnosti za úctu, ktorú mi preukazoval spomínaný Norman Urquhart a jeho otec, nebohý Charles Urquhart po celý svoj život, a aby som zaistila, že nijaká časť

môjho majetku sa nedostane do rúk môjho prasynovca Philipa Boyesa ani jeho potomkov. A za týmto účelom a aby som zdôraznila, ako ťažko sa ma dotklo neľudské správanie rodiny spomínaného Philipa Boyesa voči mne, žiadam spomenutého Normana Urquharta o splnenie svojho posledného želania, aby spomínanému Philipovi Boyesovi nedaroval ani nepožičal žiadnu časť príjmu získaného zo spomínaného majetku, ktorým doživotne disponuje spomínaný Norman Urquhart, ani ho nepoužil v akejkolvek forme v prospech spomínaného Philipa Boyesa.“

„Hm!“ povedal Wimsey, „to je úplne jasné a pekne pomstychtivé.“

„Áno, to je, ale čo narobíte so starými dámami, ktoré si nedajú povedať? Dávala veľký pozor na to, či som použil dosť silné slová, kým sa pod to podpísala.“

„Philipa Boyesa to muselo riadne deprimovať,“ povedal Wimsey. „Ďakujem vám — som rád, že som to videl. Tým sa teória samovraždy stáva oveľa pravdepodobnejšou.“

Teoreticky by to tak mohlo byť, ale teória sa nezhodovala, tak ako by si to bol Wimsey želal, s tým, čo sa dozvedel o povahe Philipa Boyesa. Osobne sa prikláňal skôr k názoru, že rozhodujúcim momentom bol pre Philipa posledný rozhovor s Harriet. Ale ani to nebolo celkom uspokojivé. Nechcelo sa mu veriť, že by Philip pociťoval voči Harriet Vaneovej taký druh náklonnosti. Ale možno si to myslel iba preto, že na ňom nebol ochotný vidieť nič dobré. Obával sa, že city mu trochu zahmlievajú úsudok.

Vrátil sa domov a čítal obľahy Harrietinho románu. Nepochybne písala dobre, ale nepochybne vedela toho až priveľa o otravách arzénom. Navyše kniha bola o dvoch umelcoch, ktorí bývali v Bloomsberry a viedli ideálny život naplnený láskou a smiechom a chudobou, až kým niekto bezohľadne otrávil mladého muža a mladú ženu zanechal napospas zúfalému žiaľu a

vášnivému odhodlaniu pomstiť jeho smrť. Wimsey škripal zubami a kráčal k Hollowayskej väznici, kde sa takmer prejavil ako žiarlivec. Našťastie mu na pomoc prišiel zmysel pre humor, najprv však podrobil svoju klientku krížovému výsluchu, ktorý ju priviedol na pokraj zrútenia.

„Odpusťte,“ povedal. „Je to tým, že na toho Boyesa príšerne žiarlim. Nemal by som, ale žiarlim.“

„O to práve ide,“ povedala Harriet, „a vždy by ste žiarlili.“

„A keby som žiarlil, nedalo by sa so mnou žiť. Je to tak?“

„Boli by ste veľmi nešťastný. A malo by to aj ďalšie tienisté stránky.“

„Ale pozrite,“ povedal Wimsey, „keby ste sa za mňa vydali, nežiarlil by som, pretože by som vedel, že ma skutočne máte rada a tak ďalej.“

„To si iba myslíte, že by ste nežiarlili. Ale žiarlili by ste.“

„Naozaj? Určite nie. Prečo by som mal žiarliť? Je to presne to isté, ako keby som sa oženil s vdovou. Sú všetci druhí manželia žiarliví?“

„Neviem. Ale nie je to celkom to isté. Nikdy by ste mi naozaj neverili a boli by sme veľmi nešťastní.“

„Čert aby to všetko vzal,“ povedal Wimsey, „keby ste mi aspoň raz povedali, že o mňa trochu stojíte, bolo by všetko v poriadku. To by som vám veril. Ale keďže to nechcete povedať, predstavujem si tie najnemožnejšie veci.“

„I tak by ste si ich predstavovali. Nevedeli by ste byť voči mne spravodlivý. Ani jeden muž to nedokáže.“

„Ani jeden?“

„Nuž, máloktorý.“

„To by bolo zlé,“ povedal Wimsey vážne. „Samozrejme, keby sa ukázalo, že som taký idiot, bolo by to beznádejné. Viem, čo máte na mysli. Poznal som raz jedného chlapa, ktorý trpel chorobnou žiarlivosťou. Keď mu manželka stále nevisela okolo

krku, tvrdil, že to preto, lebo pre ňu nič neznamena. A keď mu prejavila svoju náklonnosť, nadával jej do pokrytco. Napokon to už nemohla vydržať a ušla mu s niekým, o koho ani zamak nestála, a on chodil a vyhlasoval, že mal celý čas pravdu. Ale všetci ostatní hovorili, že to bola jeho vlastná hlúposť. Je to všetko veľmi zložité. Zdá sa, že vo výhode je ten, kto začne žiarliť prvý. Možno by sa vám podarilo žiarliť na mňa. Bol by som rád, pretože to by dokazovalo, že máte o mňa aspoň trochu záujem. Chcete počuť niekoľko podrobností z mojej odpornej minulosti?“

„Prosím vás, nie.“

„Prečo nie?“

„Nechcem o ostatných ľudí nič vedieť.“

„Preboha, vážne? To vyzerá dosť sľubne. Chcem tým povedať, že keby ste voči mne prechovávali len materské city, usilovali by ste sa pomôcť mi a prejavíť mi pochopenie. Neznášam, keď mi pomáhajú a chápu ma. A koniec koncov ani jedna pre mňa veľa neznamenalala — samozrejme, okrem Barbary.“

„Kto bola Barbara?“ okamžite vyhlklo z Harriet.

„Ale, jedno dievča. Skutočne som jej za veľa zaviazaný,“ odpovedal Wimsey zamyslene. „Keď sa vydala za toho druhého, začal som sa venovať pátraniu, aby som si vyliečil zranené city, a keď sa to tak vezme, bolo to strašne zábavné. Veru, vtedy ma to poriadne vzalo. Dokonca som kvôli nej navštevoval špeciálny kurz logiky.“

„Panebože!“

„A to pre potešenie, ktoré som mal z opakovania vety *Barbara celarent dariiferio baralipton*. Tá veta mala v sebe akýsi tajomný romantický rytmus, ktorý akoby vyjadroval vášeň. Nejednu mesačnú noc som ju mrmlal slávikom v záhradách svätého Jána — hoci ja som bol, samozrejme, v Balliole, ale to bolo hneď vedľa.“

„Ak sa za vás niekedy niektorá vydá, tak to bude pre potešenie, ktoré bude mať z počúvania vašich táraním,“ povedala Harriet prísne.

„Ponižujúci dôvod, ale lepší ako nijaký.“

„Aj ja som kedysi mala vo zvyku strašne tárať,“ priznala sa Harriet so slzami v očiach, „ale už som sa to odnaučila. Viete, pokladali ma za veselú osobu — všetok tento smútok a nedôvera, to vôbec nie som ja. Akosi som však stratila nervy.“

„Nie div, úbohé dieťa. Ale raz sa to skončí. Len sa neprestaňte usmievať a ostatné nechajte na strýka Petra.“ Keď sa Wimsey vrátil domov, zistil, že naňho čaká list.

Drahý lord Peter, ako ste videli, dostala som to miesto. Slečna Climpsonová nás tam poslala šesť, každú, samozrejme, s inou minulosťou a odporúčaním, a pán Pond (vedúci kancelárie) ma na základe súhlasu pána Urquharta prijal.

Som tu iba pár dní, takže Vám toho o svojom zamestnávateľovi veľa nepoviem, akurát, že je maškrtný a má v písacom stole tajné zásoby čokoládových bonbónov a tureckého medu, ktoré potajomky je, keď diktuje. Pôsobí príjemným dojmom.

Ale je tu ešte jedna vec. Myslím, že by bolo zaujímavé preskúmať jeho finančné záležitosti. Viete, že som mala trochu do činenia s burzovým maklérstvom, a včera som zaňho v jeho neprítomnosti prevzala telefonický odkaz, ktorý nebol určený pre moje uši. Obyčajnému smrteľníkovi by nebol nič povedal, ale ja som pochopila, o čo ide, pretože o človeku na opačnom konci linky čo-to viem. Zistite, či pán U. spolupracoval s trustom Megatherium pred jeho veľkým krachom. Ďalšie správy, keď zistím niečo nové.

*So srdečným pozdravom
Joan Murchisonová*

„Trust Megatherium,“ spýtal sa Wimsey. „Je dobré, ak sa do takejto záležitosti zaplietol vážený advokát. Spýtam sa Freddyho Arbuthnota. Až na cenné papiere a účastiny je to somár, ale v cenných papieroch a účastiach sa z akýchsi záhadných dôvodov skutočne vyzná.“

Prečítal si list ešte raz a automaticky si všimol, že je napísaný na stroji Woodstock s poškodeným malým p a veľkým A, ktoré vybočovalo z riadku.

Náhle sa strhol, prečítal si ho po tretí raz a všimol si, tentoraz vonkoncom nie automaticky, poškodené p a vybočené veľké A.

Potom si sadol, na list papiera napísal zopár slov, poskladal ho, adresoval ho slečne Murchisonovej a poslal s ním Buntera na poštu.

Po prvý raz v tomto nepríjemnom prípade pocítil, ako sa vody nebadane pohli, keď sa z hlbín jeho mysle pomaly začala vynárať životaschopná myšlienka.

Keď už bol Wimsey starý a ešte utáranejší ako za mladi, vždy hovorieval, že ho Vianoce, ktoré vtedy strávil na zámku u vojvodu z Denveru, prenasledovali ako zlý sen noc čo noc celých dvadsať rokov. Ale je možné, že si ich pamätal horšie, ako v skutočnosti boli. Niet pochyb, že boli ťažkou skúškou pre jeho nervy. Začali sa nešťastne pri čaji, keď pani Dimsworthyová, známa ako Ježibaba, svojím prenikavým hlasom zapišťala: „Drahý lord Peter, je to pravda, že obhajujete tú príšernú travičku?“ Táto otázka zapôsobila ako vytiahnutie zátky z fľaše šampanského. Zadržiavaná zvedavosť celej spoločnosti vyrazila v spenenom prúde uštipačných rečí.

„Som si istý, že to urobila, a vôbec jej to nemám za zlé,“ vyhlásil kapitán Tommy Bates. „Bol to hrozný darebák. Viete, videl som jeho fotografiu na prebale knihy — taká obyčajná nula. Zvláštne, pre akých niktošov tieto intelektuálky strácajú hlavu. Mali by ich otráviť ako potkany. Pozrite na tú škodu, ktorú spôsobujú celému národu.“

„Ale bol to vynikajúci spisovateľ,“ namietla pani Featherstoneová, zrelá tridsiatnička, ktorej pevne zošnurovaná postava svedčila o neustávajúcom zápase o to, aby jej hmotnosť zodpovedala skôr významu prvých dvoch slabík jej mena ako jeho koncu.¹ „Jeho knihy sú svojou odvahou a zdržanlivosťou vyložene galské. Odvaha nie je nič výnimočné — ale ten dokonalý štýl je dar, ktorý...“

„Ak sa vám páči svinstvo,“ dost' bezočivo ju prerušil kapitán.

„Nenazvala by som to svinstvom,“ bránila sa pani Featherstoneová. „Je, samozrejme, otvorený, a to ľudia v tejto

¹ Feather – perie, páperie, pierko; stone – kameň, skala, balvan (pozn. prekl.)

krajine neodpúšťajú. Je to súčasť nášho národného pokrytectva. Ale krása jeho štýlu to všetko kladie na vyššiu rovinu.“

„Ja by som veru také svinstvo v dome nestrpel,“ vyhlásil kapitán rezolútne. „Prichytil som raz Hildu, ako to číta, a povedal som jej: Už aj tú knihu vrátiš do knižnice. Nechcem sa jej do ničoho miešať, ale všetko má svoje medze.“

„Ako ste vedeli, aká je tá kniha?“ spýtal sa Wimsey nevinne.

„Celkom mi postačil článok Jamesa Douglasa v *Expresse*,“ povedal kapitán Bates. „Úryvky, ktoré citoval, boli hnusné, skutočne hnusné.“

„Nuž, ako dobre, že sme si ich všetci prečítali,“ povedal Wimsey. „Vopred pripravený znamená vopred vyzbrojený.“

„Musíme byť novinám naozaj vďační,“ povedala vojvodkyňa vdova, „že pre nás povyberajú to najlepšie, a tým nám ušetrí námahu s čítaním kníh, nemyslíte? Chudáci chudobní ľudia, čo si nemôžu dovoliť zaplatiť sedem a pol šilinga, ba dokonca ani preukaz do knižnice, sú určite veľmi radi, hoci som si istá, že to vyjde dosť lacno, ak človek rýchlo číta. Niežeby chudobní siahli po takých knihách, pretože som sa pýtala svojej slúžky, je to výborné dievča a veľmi sa usiluje zušľachtiť si ducha, čo, žiaľ, o väčšine svojich priateľov nemôžem povedať, ale nepochybne to všetko zavinilo bezplatné vzdelanie pre široké vrstvy, a v duchu ju podozrievam, že volí labouristov, hoci som sa jej na to nikdy nepýtala, pretože si myslím, že by to nebolo férové, a okrem toho, keby som sa aj bola spýtala, nebola by som na to mohla nič povedať, však?“

„Aj tak si nemyslím, že ho tá mladá žena zabila z tohto dôvodu,“ povedala jej nevesta. „Podľa všetkého bola skazená rovnako ako on.“

„Ale choď,“ povedal Wimsey, „to predsa nemyslíš vážne, Helen. Dočerta, píše detektívky, a v detektívkach dobro vždy zvíťazí. Je to najmravnejšia literatúra, akú máme.“

„Diabol vždy pohotovo cituje z Písma Svätého, ak sa mu to hodí,“ povedala mladá vojvodkyňa, „a hovorí sa, že náklady jej kníh závratne stúpajú.“

„Nazdávam sa,“ ozval sa pán Haringay, mohutný žoviálny muž, mimoriadne bohatý človek s dobrými stykmi v bankárskych kruhoch, „že je to všetko reklamný trik, ktorý sa nevydaril. Človek nikdy nevie, čoho sú títo reklamní agenti schopní.“

„Mne to tentoraz pripomína podrezanie sliepky, ktorá znáša zlaté vajcia,“ hlasno sa zasmial kapitán Bates. „Iba ak by Wimsey nakoniec vyrukoval s nejakým kúzelníckym trikom.“

„Dúfam, že áno,“ povedala slečna Tittertonová. „Milujem detektívky. Zmenila by som jej trest na nútené práce pod podmienkou, že každého pol roka napíše novú detektívku. Bolo by to oveľa užitočnejšie, ako keby robila kúdel' zo starých povrazov alebo šila nepotrebné poštové vrecia.“

„Nepredbiehate trochu?“ spýtal sa Wimsey mierne. „Zatiaľ ju neodsúdili.“

„Ale nabudúce ju odsúdia. Proti faktom nemožno bojovať, Peter.“

„Samozrejme, že nie,“ povedal kapitán Bates. „Polícia vie, čo robí. Neposielajú ľudí na lavicu obžalovaných, ak nemajú skutočne odôvodnené podozrenie.“

To bolo strašné faux pas, pretože len pred niekoľkými rokmi sa vojvoda z Denveru ocitol pred súdom na základe neopodstatneného obvinenia z vraždy. Zavládlo hrobové ticho, ktoré prerušila vojvodkyňa ľadovým hlasom: „Ale prosím vás, kapitán Bates!“

„Čože? Ako? Samozrejme, chcel som povedať, že niekedy môže dôjsť k omylu, ale to je niečo celkom iné. Chcem povedať, že táto žena, ktorá nemá nijakú morálku, vlastne, chcem povedať...“

„Napi sa, Tommy,“ povedal lord Peter milo. „Dnes akosi nedosahuješ svoju zvyčajnú úroveň, pokiaľ ide o taktnosť.“

„Povedzte nám však niečo o tej osobe, lord Peter,“ zvolala pani Dimsworthyová. „Rozprávali ste sa s ňou? Myslím, že má veľmi príjemný hlas, hoci inak vôbec nie je pekná.“

„Príjemný hlas? Ale čoby,“ zavrátila ju pani Featherstoneová, „povedala by som, že skôr zlovestný. Až mi z neho zimomriavky behali po chrbte. Ale myslím, že keby bola lepšie oblečená, s tými zvláštnymi tmavými očami by vyzerala celkom príťažlivá. Viete, taká *femme fatale*. Peter, nepokúša sa vás zhypnotizovať?“

„Čítala som v novinách,“ povedala slečna Tittertonová, „že dostala stovky ponúk na manželstvo.“

„Z jednej slučky do druhej,“ zarehotal sa Haringay.

„Myslím, že by som nestála o manželstvo s vrahyňou,“ povedala slečna Tittertonová, „a už vôbec nie s takou, ktorá sa vyškolila na detektívkach. Človek aby ustavične rozmýšľal, či káva nemá nejakú čudnú chuť.“

„Všetci títo ľudia sú šibnutí,“ povedala pani Dimsworthyová. „Ovláda ich morbidná túžba po sláve. Pripomínajú šialencov, ktorí robia falošné priznania a udávajú sami seba za zločiny, ktoré nikdy nespáchali.“

„Z vrahyne by mohla byť celkom dobrá manželka,“ povedal Haringay. „Nepamätáte sa náhodou na istú Madeleine Smithovú? Mimo chodom, aj tá používala arzén. A potom sa vydala a šťastne sa dožila požehnanej staroby.“

„A dožil sa požehnanej staroby aj jej manžel?“ spýtala sa slečna Tittertonová. „To je dôležitejšie, či nie?“

„Nazdávam sa, že keď človek raz niekoho otrávi, urobí to aj druhý raz,“ povedala pani Featherstoneová. „Je to ako vášeň, ktorá vás úplne ovládne — ako alkohol a drogy.“

„Vyvoláva to v človeku opojný pocit moci,“ povedala pani Dimsworthyová. „Povedzte nám však, lord Peter...“

„Peter,“ oslovila ho matka, „prosím ťa, choď sa pozrieť, čo sa stalo s Geraldom. Povedz mu, že mu chladne čaj. Je asi v stajniach a vykladá Freddymu o rakovine kopyta či popraskaných zadných kopytách alebo niečom podobnom, s tými koňmi je otrava, stále im dačo je. Zle si si Geralda vychovala, Helen, ako chlapec takmer nikdy nemeškal. S Petrom boli vždy oveľa väčšie starosti, ale čím je starší, tým sa s ním dá lepšie vyjsť. Je to asi zásluhou toho skvelého chlapíka, čo sa oňho stará, je to skutočne pozoruhodný človek a taký inteligentný, viete, stará dobrá škola, úplný diktátor, ale aké má spôsoby! Za takého by hocijaký americký miliónár dal majetok, pôsobí veľmi dobrým dojmom, a rada by som vedela, či Peter nemá strach, že mu raz dá výpoveď, hoci som presvedčená, že ho má rád, teda Bunter Petra, no povedala by som, že to platí aj naopak, a som si istá, že Peter dá väčšmi na jeho mienku ako na moju.“

Wimsey medzitým ušiel a hneď zamieril do stajní. Stretol Geralda, vojvodu z Denveru, ako sa vracia s Freddym Arbuthnotom v päťach. Keď mu odovzdal matkin odkaz, Gerald sa uškrnul.

„Tuším tam budem musieť ísť,“ povedal. „Kiežby nikdy nikto nebol objavil čaj. Ničí nervy a kazí chuť na večeru.“

„Odporná žbrnda,“ súhlasil urodzený Freddy. „Počuj, Peter, práve som za tebou chcel ísť.“

„Aj ja som ťa hľadal,“ potvrdil Wimsey. „Tá konverzácia ma dosť vyčerpala. Poďme sa posilniť do biliardovej miestnosti, prv ako sa dostaneme pod sústredenú paľbu.“

„To je výborný nápad,“ povedal Freddy nadšene. Spokojne si vykračoval za Wimseym do biliardovej miestnosti a hodil sa do hlbokého kresla. „Strašná otrava, tieto Vianoce, však? Všetci ľudia, ktorých človek neznáša, sa stretnú v mene dobrej vôle a tak podobne.“

„Prineste nám dva poháriky whisky, James,“ prikázal Wimsey sluhovi. „A keď sa bude niekto pýtať na pána Arbuthnota alebo na mňa, radšej povedzte, že sme šli von. Tak, Freddy, na zdravie! Podarilo sa ti niečo vyňuchať?“

„Sledujem toho chlapa ako tieň,“ povedal pán Arbuthnot. „Čoskoro naozaj získam kvalifikáciu v tvojom odbore. Pýtal som sa v našej finančnej rubrike, ktorú rediguje strýko Buthie, a aj inde. Náš priateľ Urquhart je však veľmi opatrný. Musí byť — ako vážny rodinný právnik. Ale včera som stretol jedného človeka, ktorý pozná iného, a ten vie zasa od ďalšieho chlapíka, že Urquhart sa pre svoju ľahkomyselnosť dostal do poriadnych finančných ťažkostí.“

„Vieš to naisto, Freddy?“

„No nabetón nie. Ale ten človek, vieš, je mi, aby som tak povedal, zaviazaný za to, že som ho varoval, skôr ako to s Megatheriom vybuchlo, a ten si myslí, že keby sa mu podarilo zohnať toho chlapíka, čo to vie — nie toho, ktorý mu to povedal, chápeš, ale toho druhého — že by sa od neho mohol niečo dozvedieť, hlavne keby som tomu druhému chlapíkovi mohol prihrať niečo užitočné.“

„A ty máš nepochybne nejaké tajomstvá na predaj.“

„To áno, a dovoľm si tvrdiť, že by sa mu to mohlo vyplatiť, pretože sa mi zdá, že ten chlapík, ktorého ten môj známy pozná, sa dostal do veľkých ťažkostí, lebo sa napálil pri akciách Airwaysu, a keby som ho skontaktoval s Goldbergom, chápeš, mohol by sa z toho dostať. A Goldberg by to urobil, chápeš, pretože je to bratanec starého Levyho, ktorého zavraždili, a všetci títo židia si navzájom pomáhajú, a keď sa to tak vezme, ja si myslím, že je to od nich veľmi pekné.“

„Ale čo s tým má spoločné starý Levy?“ spýtal sa Wimsey a v duchu si preberal všetky udalosti súvisiace s týmto už takmer zabudnutým prípadom vraždy.

„No, aby si vedel,“ začal Freddy trochu nervózne, „eh, vyšlo mi to, ako ty hovoríš. Ráchel Levyová sa, eh, čoskoro stane pani Arbuthnotovou.“

„Čo nepovieš,“ povedal Wimsey a zazvonil. „Tak teda srdečne gratulujem. Ale už na tom dlho pracuješ, však?“

„No, áno, dosť dlho,“ pripustil Freddy. „Vieš, problém bol v tom, že som kresťan — prinajmenšom som bol pokrstený a tak, hoci som im povedal, že vôbec nie som dobrý kresťan, aj keď máme v kostole rodinnú lavicu, no sedávam tam zväčša len na Vianoce a podobné veľké sviatky. Zdá sa však, že im skôr prekáža, že nie som žid. A s tým sa, bohužiaľ, nič nedá robiť. A potom tu bol problém s deťmi, ak nejaké budeme mať. Ale vysvetlil som im, že je mi jedno, za čo ich budú pokladať, a naozaj je mi to jedno, vieš, pretože ako som už povedal, pre tých malých lapajov by bolo dobre, keby patrili do klanu Levyovcov a Goldbergovcov, najmä keby prejavili nejaké obchodné sklony. A potom som si naklonil lady Levyovú, keď som vyhlásil, že som pre Ráchel slúžil takmer sedem rokov — to som vymyslel dobre, čo povieš?“

„Ešte dve whisky, James,“ povedal lord Peter. „Priam skvelé, Freddy. Ako si na to prišiel?“

„V kostole,“ povedal Freddy, „na svadbe Diany Rigbyovej. Nevesta meškala päťdesiat minút, a tak som musel nejako zabíť čas. Zistil som, že si niekto v lavici zabudol Bibliu — ale bol prefíkaný ten starý Laban, však? — a povedal som si Vyskúšam to, keď ich nabudúce navštívim, to som aj urobil a starú lady to hrozne dojalo.“

„Skrátka a dobre, dosiahol si svoje,“ povedal Wimsey. „Tak na tú tvoju svadbu. Môžem ti ísť za družbu, Freddy, alebo bude sobáš v synagóge?“

„No, bude to v synagóge, s tým som musel súhlasiť,“ priznal Freddy, „ale myslím, že nejaký ženíchov priateľ sa na obrade

môže zúčastniť. Dúfam, že budeš stáť pri mne, kamarát. A nezabudni si nechať klobúk na hlave.“

„Budem to mať na pamäti,“ sľúbil Wimsey, „a Bunter mi vysvetlí, ako to tam chodí. Určite to vie. Ten vie všetko. Ale počuj, Freddy, nie aby si zabudol, že máš pre mňa niečo zistiť.“

„Neboj sa, starký, dávam ti svoje slovo, že nezabudnem. Hneď ako sa niečo dozviem, dám ti vedieť. Ale naozaj si myslím, že môžeš rátať s tým, že y tom niečo bude.“

Wimseyho to trochu upokojilo. V každom prípade sa aspoň natoľko pozbieral, že sa stal dušou dosť suchopárnych radovánok u vojvodu z Denveru. Len vojvodkyňa Helen pomerne kyslo utrúsila pred vojvodom, že Peter je už pristarý na to, aby zo seba robil šaša, a že by bolo lepšie, keby bral veci trochu vážne a usadil sa.

„Čo ti ja viem,“ odvetil vojvoda, „Peter je čudák, človek nikdy nevie, čo mu chodí po rozume. Raz mi pomohol z kaše, a tak nemám v úmysle sa mu do niečoho miešať. Nechaj ho na pokoji, Helen.“

Lady Mary Wimseyová mala na to iný názor. Na Štefana o druhej v noci vpochodovala do spálne svojho mladšieho brata. Večer predtým sa jedlo, tancovalo a hrali sa zložité a únavné šarády. Wimsey sedel v župane pri kozube, zahĺbený do myšlienok.

„Zdá sa mi, Peter,“ prihovorila sa mu lady Mary, „že akosi nie si vo svojej koži. Čo je s tebou?“

„Prejedol som sa koláčov,“ odpovedal Wimsey, „a presýtil vidieka. Som slovom mučeník a utápam sa v brandy, aby som nepokazil rodinnú zábavu.“

„Áno, je to príšerné, však? Ale ako sa máš inak? Nevidela som ťa celú večnosť. Bol si tak dlho preč.“

„Áno, a zdá sa, že ty si príliš zaujatá navrhovaním bytových doplnkov, do ktorého si sa pustila.“

„Človek musí niečo robiť. Už ma nebaví len sa tak nečinne ponevierať.“

„Viem. Počúvaj, Mary, nestretávaš sa občas s Parkerom?“ Lady Mary sa zadívala do ohňa.

„Keď som bola v Londýne, raz či dva razy som s ním išla na večeru.“

„Naozaj? Je to výborný chlapec. Spoľahlivý, úprimný — a vôbec. Aj keď nie práve zábavný...“

„Trochu privážny.“

„Tak ako vravíš — priveľmi vážny.“ Wimsey si zapálil cigaretu. „Bol by som veľmi nerád, keby sa Parkerovi pritrafilo niečo nepríjemné. Ťažko by to znášal. Chcem povedať, že by nebolo férové zahrávať sa s jeho citmi a podobne.“

Mary sa zasmiala.

„Robí ti to starosti, Peter?“

„N -nie, ale bol by som rád, keby sa s ním hrala čistá hra.“

„Pozri, Peter, nemôžem mu predsa povedať ani áno, ani nie, kým sa ma nespýta, nemám pravdu?“

„Prečo nie?“

„Nie je ten typ. Otriaslo by to jeho predstavami o dobrých spôsoboch, nemyslíš?“

„Myslím, že áno. Ale pravdepodobne by nimi otriaslo rovnako, keby ťa o ruku požiadal sám. Už sama predstava, že by počul ako komorník ohlasuje: Hlavný inšpektor a lady Mary Parkerovci, by sa mu videla šokujúca.“

„Je to teda neriešiteľná situácia, však?“

„Nemala by si s ním chodievať na večere.“

„Samozrejme, že by som nemala.“

„A už sám fakt, že to robíš — je mi to jasné. Myslíš, že by malo zmysel, keby som ho vo viktoriánskom štýle požiadal, aby mi oznámil svoje úmysly?“

„Prečo sa chceš tak odrazu zbavovať svojich príbuzných? Peter, dúfam, že ti nikto neublížil?“

„Nie, nie. Len si tak trochu pripadám ako blahosklonný strýčko, to je všetko. Hlásí sa staroba. Vášnivá túžba byť užitočný, ktorá pochyťí tých najlepších spomedzi nás, keď prekročia svoj zenit.“

„Preto som sa aj ja pustila do tých bytových doplnkov. Mimochodom, aj túto pyžamu som si navrhla sama. Čo povieš, nie je zaujímavá? Ale domnievam sa, že hlavný inšpektor Parker dáva prednosť staromódnym nočným košeliám ako ten doktor Spooner, alebo kto to bol.“

„To by sa ťa dotklo,“ povedal Wimsey.

„To nič. Budem poslušná a oddaná. A hneď na tomto mieste tú pyžamu odhodím!“

„Nie, nie,“ protestoval Wimsey, „nie na tomto mieste. Maj ohľad na city svojho brata. Dobré, musím teda svojmu priateľovi Charlesovi Parkerovi povedať, že ak odhodí svoju vrodennú skromnosť a požiada ťa o ruku, tak ty odhodíš svoju pyžamu a povieš áno.“

„Pre Helen to bude veľký šok, Peter.“

„Dočerta aj s Helen. Povedal by som, že to nebude najväčší šok, aký zažije.“

„Peter, ty máš za lubom nejakú čertovinu. No dobre. Ak chceš, aby som jej spôsobila prvý šok a nestihlo ju to všetko odrazu — urobím to.“

„Výborne!“ zvolal Wimsey.

Lady Mary ho objala okolo krku a zahrnula ho svojimi zriedkavými sesterskými prejavmi lásky.

„Ty môj zlatý starý blázon,“ povedala, „vyzeráš taký zničený. Chod' do postele.“

„A ty chod' dočerta,“ odpovedal lord Peter láskavo.

Keď slečna Murchisonová zazvonila pri dverách bytu lorda Petra Wimseyho, pocítila, ako sa jej od vzrušenia rozbúchalo srdce. Nespôsobilo to pomyslenie na jeho titul alebo jeho bohatstvo, a ani okolnosť, že je starý mládenec, pretože slečna Murchisonová bola po celý život zamestnaná a bola zvyknutá pri svojom povolaní navštevovať všelijakých starých mládencov a nepripisovala tomu zvláštny význam. Ale rozrušil ju jeho list.

Slečna Murchisonová mala tridsaťosem rokov a bola škaredá. Dvanásť rokov pracovala u daňového poradcu. Vcelku to boli dobré časy, a až pred dvoma rokmi si začala uvedomovať, že ten vynikajúci daňový poradca, ktorý žongloval s toľkými výnosnými transakciami, žongloval v čoraz ťažších okolnostiach o svoj život. Ako sa tempo zrýchľovalo, pridával vajce za vajcom k tým, ktoré už lietali vo vzduchu. Počet vajec, ktoré môžu ľudské ruky vyhadzovať do vzduchu, je obmedzený. Jedného dňa sa mu jedno vajce vyšmyklo z ruky a rozbilo sa. Potom ďalšie a ďalšie, až z nich bola omeleta. Žonglér ušiel z javiska a odišiel do zahraničia, jeho hlavný asistent si strelil guľku do hlavy, obecnosť kričala Fuj!, opona spadla a slečna Murchisonová vo svojich tridsiatich siedmich rokoch prišla o zamestnanie.

Potom si dala inzerát do novín a na mnohé ďalšie odpovedala. Zdalo sa, že väčšina žiadateľov chcela mladé sekretárky za lacný peniaz. Bolo to na zúfanie.

A potom prišla odpoveď na jej vlastný inzerát od akejsi slečny Climpsonovej, ktorá viedla pisáreň.

Nebolo to to, čo chcela, ale išla tam. A zistila, že to vôbec nie je obyčajná pisáreň, ale čosi oveľa zaujímavejšie.

Lord Peter Wimsey, ktorý sa za tým všetkým záhadne skrýval, bol v čase, keď slečna Murchisonová nastúpila do Útulku v zahraničí, a tak sa s ním zoznámila až pred pár týždňami. Ale

vlastne až teraz sa s ním bude prvý raz rozprávať. Zvláštny človek, pomyslela si, ale ľudia vravia, že je veľmi múdry. V každom prípade...

Dvere otvoril Bunter, ktorý na ňu zrejme čakal, a hneď ju zaviedol do obývačky, obloženej policami s knihami. Na stenách bolo niekoľko pekných grafík, na zemi aubussonsý koberec, krídlo, obrovská pohovka a zopár hlbokých a pohodlných kresiel obtiahnutých hnedou kožou. Závesy boli zatiahnuté, v kozube horel oheň a pred ním stál stolík so strieborným čajovým servisom, ktorého ladné tvary lahodili oku.

Keď vošla, jej zamestnávateľ sa vynoril z hĺbky kresla, odložil švabachom popísaný hárok, ktorý práve študoval, a pozdravil ju chladným, zastreným a trochu mdlým hlasom, ktorú už počula v pracovni pána Urquharta.

„To je od vás strašne milé, slečna Murchisonová, že ste prišli. Hrozné počasie, však? Som si istý, že neodmietnete čaj. Máte rada placky? Alebo by ste si dali radšej niečo menej staromódne?“

„Ďakujem,“ povedala slečna Murchisonová, keď Bunter úslužne zastal pri nej, „placky mám veľmi rada.“

„Výborne! V poriadku, Bunter, s čajníkom si poradíme aj sami. Podajte slečne Murchisonovej ešte jeden vankúš, a potom si môžete dať odchod. Takže sviatky už máme za sebou. Ako sa darí nášmu pánu Urquhartovi?“

„Dobre.“ Slečna Murchisonová nikdy nenarobila veľa rečí. „Chcela som vám niečo povedať...“

„Času dost,“ povedal Wimsey. „Pokojne si vypite čaj.“ Obsluhoval ju s úzkostlivou zdvorilosťou, čo jej lichotilo. Vyjadrila obdiv nad veľkými tehlovočervenými chryzantémami, ktorých bohaté kytice zdobili miestnosť.

„Som rád, že sa vám páčia. Moji priatelia hovoria, že pôsobia zoženšteným dojmom, aj keď sa o ne vlastne stará Bunter. Nemyslíte, že izbu farebne trochu osviežujú?“

„Ale knihy vôbec nepôsobia zoženštene.“

„Máte pravdu — viete, knihy sú môj koníček. Knihy a — samozrejme — zločiny. Ale zločiny nie sú veľmi dekoratívne, však? Nemám chuť zbierať povrazy z obesencov ani plášte vrahov. Čo by som si s nimi počal? Je ten čaj dobrý? Mal som požiadať vás, aby ste ho nalievali, ale vždy mi to pripadá akési nevhodné pozvať niekoho a potom mu kázať niečo robiť. Mimochodom, čo robíte, keď nepracujete? Máte nejakú tajnú záľubu?“

„Chodievam na koncerty,“ povedala slečna Murchisonová. „Ak nie je nijaký koncert, počúvam gramofónové platne.“

„Hráte na niečom?“

„Nié, nikdy som si nemohla dovoliť vážne sa venovať hudbe. Asi som sa však predsa len mala. No sekretárka zarobí oveľa viac.“

„To si myslím.“

„Pokiaľ nie ste virtuóz, a to by som ja nikdy nebola. A treťotriedni muzikanti nestoja za nič.“

„A navyše sú na tom mizerne,“ povedal Wimsey. „Je mi ich tak ľúto, keď ich vidím v biografoch, úbožiakov, ako hrajú tie príšerné gýče, do ktorých sem-tam vložia takt z Mendelssohna alebo úryvok z *Nedokončenej*. Dajte si obložený chlebík. Máte rada Bacha? Alebo iba modernu?“

Wimsey si sadol ku klavíru.

„Nechám to na vás,“ povedala mierne prekvapená slečna Murchisonová.

„Dnes večer mám chuť zahrať si *Taliansky koncert*. Lepšie by to znelo na čembale, ale čembalo nemám. Nazdávam sa, že Bach podporuje myslenie. Upokojuje a tak ďalej.“

Zahral celý koncert a potom, po krátkej prestávke, pokračoval časťou zo *Štyridsiateho ôsmeho*. Hral dobre a pôsobil zvláštnym dojmom ovládanej sily, ktorá bola u takéto útleho muža

neočakávaná, ba dokonca trochu znepokojujúca. Keď skončil, zostal sedieť pri klavíri a povedal:

„Už ste niečo zistili o tom písacom stroji?“

„Áno, kúpili ho ako nový pred tromi rokmi.“

„Dobre. Mimochodom, myslím, že ste mali pravdu, pokiaľ ide o Urquhartovo spojenie s Megatheriom. Táto informácia mi veľmi pomohla. Zaslúžite si poriadnu pochvalu.“

„Ďakujem.“

„Máte niečo nové?“

„Nie, iba ak to, že v ten večer, keď ste navštívili pána Urquharta, zostal vo svojej pracovni ešte dlho potom, čo všetci odišli, a niečo písal na stroji.“

Wimsey pravou rukou zaimprovizoval kadenciu a pýtal sa ďalej.

„Odkiaľ viete, ako dlho zostal a čo robil, keď ste všetci odišli?“

„Povedali ste, že chcete vedieť o každej maličkosti, ktorá by bola niečím nezvyčajná. Zdalo sa mi čudné, že zostáva v práci sám, a tak som sa prechádzala hore-dole po Princeton Street a okolo Red Lion Square až do pol ôsmej. Potom som videla, ako zhasol a odišiel domov. Na druhý deň som si všimla, že papiere, čo som si nechala pod krytom písacieho stroja, sú poprehadzované. Z toho som usúdila, že písal na stroji.“

„A čo ak to urobila upratovačka?“

„Tá nie. Tá sa nedotkne ani prachu, nieto písacieho stroja.“

Wimsey prikývol.

„Uvažujete ako prvotriedny detektív, slečna Murchisonová. Výborne. V tom prípade sa do toho budeme musieť pustiť. Počúvajte — je vám jasné, že to, o čo vás chcem požiadať, je tak trochu nezákonné?“

„Áno, je mi to jasné.“

„A nebojíte sa?“

„Nie. Dúfam, že ak by ma pri tom chytili, zaplatíte všetky nevyhnutné výdavky.“

„Samozrejme.“

„A ak sa dostanem do väzenia?“

„Myslím, že to vám nehrozí. Pripúšťam, že tu je malé riziko — teda ak sa mýlim v tom, čo si myslím, že sa deje — že by vás mohli obžalovať za pokus o krádež alebo za vlastnenie nástrojov na vylúpenie trezora, ale to je to najhoršie, z čoho by vás mohli obviniť.“

„Nuž, to hádam patrí k veci.“

„To myslíte vážne?“

„Áno.“

„Skvelé. Tak teda — pamätáte sa na tú skrinku s dokladmi, ktorú ste priniesli do pracovne pána Urquharta, keď som bol uňho?“

„Áno, s menom Wrayburnová.“

„Kde je uložená? V prednej kancelárii, kde k nej máte prístup?“

„Áno, je na polici spolu s mnohými inými.“

„Dobre. Mohli by ste niekedy zostať v kancelárii sama, dajme tomu takú polhodinu?“

„Nuž — hádam cez obedňajšiu prestávku. Zvyčajne odchádzam o pol jednej a vraciam sa o pol druhej. Pán Pond odchádza tiež, ale pán Urquhart sa niekedy vráti. Nemohla by som si byť istá, že ma neprekvapí. A vyzeralo by to zrejme čudne, keby som chcela zostať dlhšie ako do pol piatej. Iba ak by som predstierala, že som niečo zle napísala a že chcem zostať, aby som to opravila. To by som mohla urobiť. Alebo by som mohla prísť včasnšie ráno, keď je tam upratovačka — alebo by bolo zle, keby ma videla?“

„Ani nie,“ povedal Wimsey zamyslene. „Pravdepodobne by si myslela, že tú skrinku potrebujete k svojej bežnej práci. Nechám na vás, aby ste si zvolili správny čas.“

„Ale čo mám spraviť? Ukradnúť tú skrinku?“

„Nie celkom. Viete zámku otvoriť pakľúčom?“

„Obávam sa, že nie.“

„Často som si kládol otázku, načo vlastne chodíme do školy,“ povedal Wimsey. „Zdá sa, že sa v nej nenaučíme nič naozaj užitočné. Mne ide otváranie zámok pomerne slušne, ale pretože nemám veľa času a vy budete potrebovať trochu intenzívnejší výcvik, myslím, že urobím lepšie, keď vás vezmem k odborníkovi. Vadilo by vám, keby ste si obliekli kabát a zašli so mnou k jednému priateľovi?“

„Vôbec nie. Pôjdem veľmi rada.“

„Býva na Whitechapel Road, ale je to veľmi milý človek, pokiaľ vám nebude prekážať jeho náboženská horlivosť. Ja osobne ju pokladám za dosť zábavnú. Bunter! Zavolajte nám, prosím, taxík!“

Na ceste do East Endu Wimsey hovoril iba o hudbe, čo slečnu Murchisonovú mierne znepokojilo. Nazdávala sa, že v tom, ako odmieta hovoriť o účele ich cesty, je čosi podozrivé.

„Mimochodom,“ odvážila sa Wimseyho prerušiť, keď jej práve vysvetľoval formu fúgy, „ten človek, ktorého ideme navštíviť — má nejaké meno?“

„Dobre, že to spomínate. Myslím, že má, ibaže ho ním nikdy neoslovujú. Volá sa Rumm. Ibaže odkedy sa stal abstinentom, to meno nerád používa.“

„Ako ho teda oslovujú?“

„Ja mu hovorím Bill,“ povedal Wimsey, keď taxík zastavil pri vchode do úzkeho dvora, „ale keď bol na vrchole svojej slávy, volali ho Bystrozraký Bill. Kedysi to bol slávny muž.“

Keď zaplatil taxikárovi (ktorý ich očividne pokladal za sociálnych pracovníkov, kým nezistil výšku prepitného, a potom nevedel, kam ich má zaradiť), viedol svoju spoločníčku špinavým priechodom medzi dvoma domami. Na konci dvora bol domček, z ktorého osvetlených okien sa niesli hlasné tóny zborového spevu sprevádzaného harmóniom a ďalšími nástrojmi.

„Ach jaj, panebože!“ vzdychol Wimsey. „Práve majú zhromaždenie. No nedá sa nič robiť. Tadiaľto.“ Počkal, kým sa po skončení piesne ozvalo čosi ako vrúcna modlitba, a silno zabúchal na dvere. O chvíľu sa z nich vynorila hlava dievčatka, ktoré keď zbadalo lorda Petra, vykričlo od radosti.

„Ahoj, Esmeralda Hyacinta!“ pozdravil ju Wimsey. „Je ocko doma?“

„Prosím áno, pane, ten bude mať radosť, a prosím vás...“ „No čo by si rada?“

„Prosím vás, zaspievate nám tú pieseň o Nazarete?“

„Nie, rozhodne nebudem spievať *Nazaret*, Esmeralda. Čo ti to vošlo do hlavy?“

„Ocko hovorí, že tá pieseň nie je svetská, a vy ju spievate tak krásne!“ povedala Esmeralda a ústa sa jej krivili do plaču.

Wimsey si skryl tvár do dlaní.

„To mám za to, že som raz spravil hlúposť,“ povedal. „Budú mi to pripomínať celý život. Nesľubujem, Esmeralda, ale uvidíme. Potrebujem sa porozprávať s ockom, keď sa skončí zhromaždenie.“

Dieťa prikývlo. V tom okamihu modliaci sa hlas zmĺkol a ozvali sa výkriky. Haleluja! Esmeralda využila túto krátku prestávku, aby otvorila dvere dokorán a hlasno zvolala:

„Je tu pán Peter a nejaká dáma!“

Miestnosť bola malá, prekúrená a plná ľudí. V jednom rohu bolo harmónium a okolo neho skupina hudobníkov. Uprostred pri okrúhlom stole prikrytom červeným obrusom stál statný, hranatý

muž s tvárou buldoga. V ruke držal knihu a zdalo sa, že chce práve oznámiť číslo ďalšej piesne, keď však zbadal Wimseyho a slečnu Murchisonovú, podišiel im v ústrety a srdečne im podával veľkú ruku.

„Ste nám obaja vítaní,“ povedal. „Bratia a sestry, tu je drahý brat a sestra v Pánu, ktorí k nám prišli z brlohov bohatého a samopašného života vo West Ende, aby si spolu s nami zaspievali siónské piesne. Spievajme a chváľme Pána. Haleluja! Vieme, že mnohí prídu od východu aj od západu, aby si sadli k stolu nášho Pána, kým mnohí, ktorí sa pokladajú za vyvolených, budú vyhnaní do večnej tmy. A tak nehovorme, že tento muž, pretože nosí lesklý monokel, nie je vyvolenou nádobou, alebo že táto žena, pretože nosí diamantový náhrdelník a vozí sa v rolls-roycei, nebude nosiť biele rúcho a zlatú korunu v Novom Jeruzaleme, alebo že títo ľudia, pretože cestujú Modrým expresom na Riviéru, neodhodia raz svoje koruny pri rieke Živej vody. Počujem občas také reči v nedeľu v Hyde Parku, ale sú to reči zlé a nerozumné a vedú len k nesvárom a k závisti, a nie k milosrdenstvu. My všetci sme zblúdili ako ovce, a ja to môžem tvrdiť, pretože som bol veľký hriešnik, kým ma tento ušľachtilý muž, a on je skutočne ušľachtilý, nepristihol vo chvíli, keď som sa mu dobýjal do trezoru, a tak sa stal nástrojom božím a odviedol ma zo širokej cesty, ktorá vedie do záhuby. Och, bratia a sestry, aký to bol pre mňa šťastný deň, haleluja! Aké bohaté požehnanie ma navštívilo prostredníctvom Božej milosti! Poďme teraz vzdať vďaku nebesiam, pieseň číslo sto dva. (Esmeralda, podaj našim vzácnym priateľom spevníky.)“

„Prepáčte,“ povedal Wimsey slečne Murchisonovej. „Vydržíte to? Myslím, že to je už koniec.“

Harmónium, harfa, psaltérium, citara a rôzne iné nástroje spustili, že im takmer praskli ušné bubienky, zhromaždenie pozdvihlo svoje rôznorodé hlasy a slečna Murchisonová s údivom

zistila, že sa pridala — najprv trochu nasmelo, a potom skutočne
vrúcne — k tej dojímavej piesni:

*Prechádzajúc bránou, prechádzajúc bránou Nového Jeruzalema
umytí krvou Baránka.*

Wimsey, ktorý sa zjavne vynikajúco zabával, vyspevoval
jasavo a šťastne bez najmenších rozpakov; slečna Murchisonová
nevedela posúdiť, či preto, že bol na to zvyknutý, alebo
jednoducho preto, že patril k ľuďom, ktorí vo všetkom nachádzajú
uspokojenie a vždy sa všade cítia ako doma.

Odláhlo jej, keď sa touto piesňou pobožnosť skončila a
zhromaždenie sa rozišlo za všeobecného potriasania rúk.
Hudobníci slušne povylievali zrazenú vlhkosť zo svojich
dychových nástrojov do kozuba a žena, ktorá hrala na harmóniu,
zavrela veko a vstala, aby privítala hostí. Predstavili ju jednoducho
ako Bellu a slečna Murchisonová správne usúdila, že je to žena
pána Billa Rumma a Esmeraldina matka.

„Tak veru, od kázania a spevu človek vysmädne,“ povedal
Bill, „takže hádam neodmietnete šálku čaju alebo kávy?“

Wimsey vysvetlil, že čaj práve vypili, a nástojil, aby sa rodina
nedala vyrušovať pri jedle.

„Ale však ešte neni čas na večeru,“ povedala pani Rummová.
„Azda by si si mohol vybaviť svoju záležitosť tu s paňou a pánom,
Bill, a možno si potom dajú s nami. Budeme mať bravčové
nožičky,“ dodala láskavo.

„To je od vás veľmi milé,“ povedala slečna Murchisonová
neisto.

„Bravčové nožičky treba dlho variť,“ povedal Wimsey, „a
pretože bude trochu trvať, kým našu záležitosť vybavíme, s
radosťou prijímame pozvanie — ale iba ak vám tým naozaj
nenarobíme starosti.“

„Vôbec nie,“ povedala pani Rummová srdečne. „Mám osem krásnych nožičiek a s trochou syra budú stačiť pre všetkých. Pod', Esmeralda, ocko má prácu.“

„Pán Peter nám zaspieva,“ povedalo dieťa a uprelo na Wimseyho vyčítavé oči.

„Prosím ťa, neobťažuj jeho lordstvo,“ karhala ju pani Rummová, „Že sa nehanbiš!“

„Po večeri ti zaspievam, Esmeralda,“ povedal Wimsey. „A teraz choď ako poslušné dievčatko, lebo sa začnem mračiť. Bill, doviedol som ti novú žiačku.“

„Vždy vám veľmi rád poslúžim, vaše lordstvo, pretože viem, že je to pre slávu Božiu.“

„Ďakujem,“ povedal Wimsey skromne. „Je to jednoduchá vec, Bill, ale pretože tu slečna nemá skúsenosti so zámkami a podobnými vecami, priviedol som ti ju, aby si ju zaučil. Viete, slečna Murchisonová, predtým ako sa Billovi zjavilo svetlo...“

„Bud' chvála jeho menu!“ prerušil ho Bill.

„...bol to najšikovnejší vlamač a kasár v Spojenom kráľovstve. Jemu neprekáža, že vám to hovorím, pretože sa už vylicil a skoncoval s tým všetkým, a teraz je z neho skvelý a veľmi počestný zámočník.“

„Bud' chvála tomu, ktorého pomocou som zvíťazil!“

„Ale z času na čas, keď potrebujem pomoc pre spravodlivú vec, Bill mi poskytne niečo zo svojej bohatej zásoby skúseností.“

„Som nesmierne blažený, že môžem využiť svoj talent, ktorý som tak hriechne zneužíval, pre službu Bohu. Nech je požehnané Jeho sväté meno, lebo zmenil zlé na dobré.“

„Správne,“ prikývol Wimsey. „Pozri sa, Bill, ide mi o skrinku s dokladmi u jedného advokáta, ktorá môže a nemusí obsahovať čosi, čo by mohlo dostať nevinnú osobu z ťažkostí. Táto dáma sa môže dostať ku skrinke, Bill, ak by si jej mohol ukázať, ako sa dá otvoriť?“

„Ukázať?“ mrmlal Bill s hlbokým opovrhnutím. „Samozrejme, že môžem! Skrinka, to je hračka! Na to neni treba nijakú zručnosť. Tie plechové zámky, to je ako vypáčiť obyčajnú detskú pokladničku. V celom Londýne nie je skrinka na spisy, ktorú by som neotvoril so zaviazanými očami a v boxerských rukaviciach kúskom uvareného makarónu.“

„Ja viem, Bill. Lenže ty to robiť nebudeš. Môžeš naučiť túto dámu, ako sa to robí?“

„Jasné, že môžem. Aká je to zámka, slečna?“

„Neviem,“ povedala slečna Murchisonová. „Myslím, že celkom obyčajná. Teda — otvára sa obyčajným kľúčom — nie patentným alebo podobne. Pán, teda ten advokát, má jeden zväzok kľúčov a pán Pond druhý — sú to celkom obyčajné kľúče.“

„Aha,“ povedal Bill, „potom vám bude stačiť taká polhodina, slečna, aby ste sa naučili všetko, čo budete potrebovať.“ Vybral z kredenca pol tucta rôznych zámok a zväzok čudných háčikov z tenkého drôtu, navlečených na krúžku ako kľúče.

„To sú šperháky?“ spýtala sa slečna Murchisonová zvedavo.

„Presne tak, slečna. Diablov vynález!“ prikývol a s láskou pohládzal lesklú oceľ. „Koľkokrát si takýmito kľúčmi úbohý hriešnik otvoril zadné vrátka do pekla.“

„Tentoraz,“ povedal Wimsey, „vyvedú úbohú nevinnú dušu z väzenia na slnečné svetlo — ak v tomto mizernom podnebí ešte vôbec nejaké slnko bude svietiť.“

„Chvála Bohu za Jeho nekonečné milosrdenstvo! Tak teda, slečna, v prvom rade musíte pochopiť konštrukciu zámky. Pozerajte sem.“

Vzal jednu zo zámok a ukázal jej, ako treba pridržať pružinu, aby sa západka posunula.

„Vidíte, slečna, že nijaký zložitý inštrument nepotrebujete. Kolík a pružina — to je všetko: Len si to skúste.“

Slečna Murchisonová to skúsila a otvorila niekoľko zámok tak ľahko, až ju to prekvapilo.

„Dobre, slečna, problém je však v tom, že keď je zámka na svojom mieste, tak do nej nevidíte. Ale máte sluch a máte v prstoch cit, ktorým vás obdaril Pán Boh (buď pochválené Jeho meno!) práve na tento účel. Čiže musíte zavrieť oči, slečna, a dívať sa prstami, a keď je pružina dosť zatlačená dozadu, nechať západku zaskočiť.“

„Obávam sa, že som veľmi nešikovná,“ povedala slečna Murchisonová po piatom či šiestom pokuse.

„Neznervózňujte sa, slečna. Len pokojne a uvidíte, že za chvíľku nájdete ten správny spôsob, ani sama nebudete vedieť ako. Musíte cítiť, keď to už pôjde hladko, a musíte pracovať každou rukou zvlášť. Nechceli by ste si vyskúšať jednu kombináciu, keď už ste tu, vaše lordstvo? Mám tu hotový poklad. Dostal som to od Sama, však viete, koho myslím. Toľkokrát som sa ho už usiloval obrátiť na pravú cestu, ale márne. Nie. Bill, hovorí mi, náboženstvo nie je nič pre mňa, hovorí tá úbohá zatúlaná ovečka, ale nechcem sa s tebou hádať, Bill, a tunák som ti priniesol niečo na pamiatku.“

„Bill, Bill,“ povzdychol si Wimsey a vyčítavo mu pohrozil prstom. „Obávam sa, že nebol získaný počestným spôsobom.“

„Vaše lordstvo, keby som poznal majiteľa, s veľkou radosťou by som mu to vrátil. Je celkom dobrý, veď vidíte. Sám vložil pod pánty výbušninu a celý predok vyletel aj so zámkou. Je malá, ale je to hotová nádhera — pre mňa celkom nový typ. Ale zvládol som to,“ povedal Bill s neskrývanou hrdosťou, „za hodinu alebo dve.“

„To by musela byť čertovská zámka, aby si si s ňou neporadil, Bill.“ Wimsey si položil zámku pred seba a začal krútiť gombíkom. Prsty sa mu pohybovali s mikrometrickou presnosťou a napínal uši, aby počul, keď zúbky zapadnú do seba.

„Panebože!“ zvolal Bill, tentoraz bez zbožného zámeru, „keby ste chceli, bol by z vás jedinečný kasár, pred čím nech vás však Pán Boh vo svojom milosrdenstve ochraňuje!“ „V tomto živote by to na mňa bolo priveľa, Bill,“ povedal Wimsey. „Dočerta! Teraz som to prešvihol!“

Otočil gombík späť a začal odznova.

Kým priniesli bravčové nožičky na stôl, slečna Murchisonová už získala značnú zručnosť v otváraní bežných typov zámok a oveľa väčšiu úctu voči vlamačstvu ako profesii.

„A nikdy sa neponáhľajte, slečna,“ znelo Billovo posledné ponaučenie, „inak na zámke necháte škrabance, a urobíte si hanbu. Krásny kúsok, však, lord Peter?“

„Je to nad moje sily,“ zasmial sa Wimsey.

„To chce prax,“ povedal Bill. „Keby ste s tým boli začali zavčasu, mohol z vás byť majster.“ Vzdychol si. „Dnes ich už veľa neni — buď Mu chvála za to! — čo poriadne ovládajú svoje remeslo. Trhá mi srdce, keď vidím taký krásny kúsok roztrhaný výbušninou na kusy. Ved' čo je gelignit? Každý somár, ktorý sa nebojí narobiť poriadny kravál, si s ním poradí. Tomu ja hovorím barbarstvo.“

„Bill, tak už prestaň nad tým lamentovať,“ povedala pani Rummová karhavo. „Pod' sa pekne najesť. Keď už je niekto taký zvrhlý, že robí trezory, čo na tom záleží, či to robí odborne alebo fušuje?“

„To sú tie ženy — prepáčte, slečna.“

„Ale ved' vieš, že je to pravda,“ povedala pani Rummová.

„Ja zas vidím, že tie nožičky vyzerajú pripravené vysoko odborne,“ povedal Wimsey, „a to mi úplne stačí.“

Keď boli nožičky zjedené a *Nazaret* zaspievaný, na veľkú radosť rodiny Rummovcov, večer sa príjemne skončil zaspievaním nábožnej piesne a slečna Murchisonová sa ocitla na Whitechapel

Road so zväzkom kľúčov vo vrecku a s podivuhodnými poznatkami v hlave.

„Máte zábavných známych, lord Peter.“

„Áno, je to švanda, však? Ale Bill je veľmi vzácny človek. Jednej noci som ho našiel vo svojom byte a uzavrel som s ním akési spojenectvo. Učil som sa od neho a tak podobne. Spočiatku bol trochu ostýchavý, ale potom sa zásluhou jedného môjho priateľa stal kresťanom — je to dlhý príbeh — no a skrátka, dal sa na zámočníctvo a výborne sa mu darí. Cítite sa už odborníkom na zámky?“

„Myslím, že áno. A čo mám hľadať, keď tú skrinku otvorím?“

„Nuž,“ povedal Wimsey, „ide o to, že pán Urquhart mi ukázal čosi, čo údajne malo byť konceptom závetu, ktorý mu pani Wrayburnová nadiktovala pred piatimi rokmi. Napísal som vám na papier hlavné body. Tu ho máte. No a háčik je v tom, že ten koncept bol napísaný na stroji, ktorý, ako ste mi povedali, bol kúpený priamo od výrobcu len pred tromi rokmi.“

„Chcete tým povedať, že to písal v ten večer, keď zostal vo svojej pracovni tak dlho?“

„Vyzerá to tak. No a prečo? Keby mal ten pôvodný koncept, prečo mi ho neukázal? Navyše mi ho vôbec nemusel ukazovať, ibaže by ma bol chcel zaviesť na falošnú stopu. A ďalej, hoci povedal, že má ten papier doma, a musel vedieť, že ho tam má, predstieral, že ho hľadá medzi dokumentami pani Wrayburnovej. A opäť — prečo? Aby som si myslel, že dokument už existuje. Dospel som k záveru, že ak nejaký závet existuje, nezhoduje sa s konceptom, ktorý mi ukázal.“ „Skutočne to tak vyzerá.“

„Chcem, aby ste našli skutočný závet — či už originál, alebo jeho kópiu. Neberte ho, len sa pokúste zapamätať si hlavné body, najmä mená hlavného dediča alebo dedičov a meno osoby, ktorá zdedí všetko, čo zostane. Majte na pamäti, že ten dostane všetko, čo výslovne nie je odkázané niekomu inému, alebo všetko, čo

zostane, ak dedič zomrie skôr ako pisateľka závetu. Chcem vedieť hlavne to, či niečo odkázala Philipovi Boyesovi, alebo či sa v závete vôbec spomína rodina Boyesovcov. Ak by tam závet nebol, môže tam byť nejaký iný zaujímavý dokument, napríklad tajná nadácia s inštrukciami, aby vykonávateľ závetu disponoval peniazmi nejakým zvláštnym spôsobom. Skrátka, chcem hlavné body z každého dokumentu, ktorý sa vám bude zdať zaujímavý. Nestrácajte čas písaním podrobných poznámok. Ak môžete, uložte si fakty v hlave a zapíšte si ich dodatočne, keď odídete z kancelárie. A dávajte pozor, aby ste tam nezabudli tie pakľúče.“

Slečna Murchisonová slúbila, že sa bude pridŕžiavať jeho príkazov, a pretože práve prichádzal taxík, Wimsey ju doň posadil a poslal domov.

Pán Norman Urquhart vrhol pohľad na hodiny, ktoré ukazovali štvrt' na päť, a zavolať cez otvorené dvere:

„Slečna Murchisonová, budú už tie prísažné vyhlásenia hotové?“

„Práve dopisujem poslednú stranu, pán Urquhart.“

„Hneď ako skončíte, prineste ich sem. Ešte dnes večer musia byť doručené pánu Hansonovi.“

„Áno, pán Urquhart.“

Slečna Murchisonová hlučne lietala prstami po klávesnici a valec vracala s takým zbytočným rámusom, že pán Pond opäť trpko ľutoval, že kancelársky personál je prefeminizovaný. Slečna Murchisonová dopísala stranu, hlučne ju okrášľila riadkom ozdobných čiarok a bodiek, uvoľnila valec, posunula ho, nahnevane vyšklbla papiere, kopírovací papier zahodila do koša, usporiadala kópie, rázne ich oklepala zo všetkých strán, aby boli úhl'adne zarovnané, a vbehla s nimi do šéfovej pracovne.

„Nemala som čas prečítať si ich,“ oznamovala.

„V poriadku,“ povedal pán Urquhart.

Slečna Murchisonová odišla a zavrela za sebou dvere. Pozbierala svoje veci, vybrala si zrkadielko a bez hanby si napudrovala pomerne veľký nos, strčila do napchatej kabelky za hrst' všelijakých drobností, pripravila si čisté papiere a vložila ich na druhý deň pod kryt písacieho stroja, schmatla klobúk z vešiaka, narazila si ho na hlavu a šikovnými netrpezlivými prstami si podeň pozastrkovala neposlušné pramene vlasov.

Pán Urquhart zazvonil — dva razy.

„Ach, doparoma!“ uľavila si slečna Murchisonová a do tváre sa jej nahrnula krv.

Strhla si klobúk z hlavy a vošla do šéfovej pracovne.

„Slečna Murchisonová,“ povedal pán Urquhart zjavne nahnevany, „viete, že ste vynechali celý odsek na prvej strane?“

Slečna Murchisonová sa ešte väčšmi začervenala. „Naozaj? Veľmi ma to mrzí.“

Pán Urquhart držal dokument, ktorý svojím objemom pripomínal onen slávny spis, o ktorom sa hovorilo, že niet na svete toľko pravdy, aby zaplnila také dlhé prísazné vyhlásenie.

„Je to veľmi nepríjemné,“ povedal. „Práve toto vyhlásenie je najdlhšie a najdôležitejšie zo všetkých troch a zajtra ráno ho nevyhnutne musia mať.“

„Nechápem, ako som mohla spraviť takú hlúpu chybu,“ zamrmľala slečna Murchisonová. „Zostanem tu dnes večer a prepíšem to.“

„Obávam sa, že budete musieť. Žiaľbohu, už to nebudem môcť po vás prečítať, ale nič sa nedá robiť. Prosím vás, starostlivo to po sebe skontrolujte a postarajte sa, aby to zajtra pred desiatou ráno bolo u pána Hansona.“

„Prosím, pán Urquhart. Budem dávať veľký pozor. Skutočne ma to veľmi mrzí. Dám si záležať, aby to bolo v úplnom poriadku, a sama to tam zanesiem.“

„Áno, to by bolo dobre,“ povedal pán Urquhart. „A nech sa to viackrát nestane.“

Slečna Murchisonová vzala papiere a so zmäteným výrazom vyšla von. Nahnevane a hlučne strhla zo stroja kryt, vytiahla zásuvku až na doraz, oklepávala kancelársky, kopírovací a prieklepový papier, ako keď teriér trasie potkana, a zúrivo sa vrhla do písania.

Pán Pond, ktorý práve zamkol svoj stôl a dával si na krk hodvábny šál, sa na ňu prekvapene zadíval.

„Musíte dnes večer ešte niečo napísať, slečna Murchisonová?“

„Musím to celé ešte raz prepísať,“ odpovedala slečna Murchisonová. „Vynechala som jeden odsek na prvej strane,

samozrejme, že to muselo byť akurát na prvej strane, a on chce, aby tú sprostosť mali u Hansonovcov zajtra ráno pred desiatou.“

Pán Pond si povzdychol a potriasol hlavou.

„Tieto stroje vedú k nepozornosti,“ povedal jej vyčítavo. „Za starých čias si každý pisár dával veľký pozor, aby neurobil nejakú hlúpu chybu, pretože to znamenalo celý dokument znova prepísať rukou.“

„Ešte šťastie, že som vtedy nežila,“ odsekla slečna Murchisonová. „To už človek mohol byť rovno na galejach.“

„A navyše sme nekončili o pol piatej,“ pokračoval pán Pond. „Vtedy sme pracovali.“

„Možno ste pracovali dlhšie,“ povedala slečna Murchisonová, „ale neurobili ste za deň toľko práce ako dnes.“

„Pracovali sme spoľahlivo a presne,“ povedal pán Pond dôrazne, kým slečna Murchisonová zlostne uvoľňovala dve písmená, ktoré sa do seba zakliesnili pri jej rýchlych úderoch.

Dvere na pracovni pána Urquharta sa otvorili a umlčali ironickú odpoveď na pisárkiných perách. Zažlelal im dobrý večer a odišiel. Pán Pond ho nasledoval.

„Dúfam, že skončíte skôr, ako upratovačka odíde, slečna Murchisonová,“ povedal. „Ak nie, nezabudnite, prosím, zhasnúť svetlo a odovzdať kľúče pani Hodgesovej na prízemí.“

„Áno, pán Pond. Dobrú noc.“

„Dobrú noc.“

Jeho kroky prešli chodbou, potom zazneli hlasnejšie, keď išiel okolo okien, a zanikli smerom k Brownlow Street. Slečna Murchisonová písala ďalej, až kým si nebola istá, že Pond už sedí v metre. Potom vstala, rýchlo sa rozhliadla a pristúpila k vysokému radu políc zaplnenému čiernymi skrinkami na doklady, na ktorých bolo veľkými bielymi písmenami napísané meno klienta.

Bola tam aj WRAYBURNOVÁ, ale záhadne zmenila svoje miesto. To bolo samo osebe nevysvetliteľné. Jasne si spomínala, že ju tesne pred Vianocami položila na vrch kopy s menami MORTIMER, SCROGGINS, LORD COOTE, BRATIA DOLBYOVCI a WINGFIELD. A teraz, deň po Štefanovi, bola na spodku kopy zavalená skrinkami s menami BODGERS, SIR J. PENRIDGE, FLATSBY a COATEN, TRUBODY LTD. a UNIVERSAL BONE TRUST. Niektorí očividne robili počas voľných dní veľké upratovanie a slečna Murchisonová veľmi pochybovala, že by to bola pani Hodgesová.

Bolo to nepríjemné, pretože všetky police boli plné a bude musieť zložiť všetky skrinky a niekde ich dať, aby sa mohla dostať ku skrinke s menom WRAYBURNOVÁ. A každú chvíľku príde pani Hodgesová, a hoci na pani Hodgesovej vlastne nezáležalo, mohlo by to vyzeráť čudne...

Slečna Murchisonová si pritiahla od stola stoličku (pretože polica bola dosť vysoko), postavila sa na ňu a zložila UNIVERSAL BONE TRUST. Skrinka bola pomerne ťažká a stolička (bola otáčavá, ale nie ten moderný typ s jednou tenkou čapovou nohou a pevným operadlom, ktoré vám podopiera spodnú časť chrbta, takže pri práci sedíte vzpriamene) sa pod ňou stále hýbala, keď opatrne kládla skrinku na vrch úzkej skrine. Načiahla sa znova, vzala TRUBODY LTD. a položila ju na BONE TRUST. Načiahla sa tretí raz a chytila FLATSBY A COATEN. Práve keď sa naklónala, aby ich odložila na ostatné, zazneli kroky a prekvapený hlas sa za ňou spýtal:

„Hľadáte niečo, slečna Murchisonová?“

Slečna Murchisonová sa strhla tak prudko, že sa s ňou vratká stolička otočila o deväťdesiat stupňov a takmer ju zhodila pánu Pondovi do náručia. Nešikovne zliezla, stále s čiernou skrinkou v rukách.

„Ale ste ma vystrašili, pán Pond! Myslela som si, že ste odišli.“

„Ved’ som aj,“ povedal pán Pond, „ale keď som prišiel k stanici metra, zistil som, že som si tu zabudol balíček. Je to mrzuté — musel som sa kvôli tomu vrátiť. Nevideli ste ho niekde? Malý okrúhly pohárik v hedom papieri.“

Slečna Murchisonová položila Flatsbyho a Coatena na stoličku a poobzerala sa okolo seba.

„Zdá sa, že na stole nie je,“ povedal pán Pond. „Panebože, prídem neskoro domov! Ale musím ho nájsť, potrebujeme ho na večeru — je to totiž kaviár. Dnes máme hostí. Kam som ho len mohol položiť?“

„Možno ste si ho položili na umývadlo, keď ste si umývali ruky,“ prehodila slečna Murchisonová ochotne.

„Ale áno, to je možné.“ Pán Pond nervózne odbehol a počula, ako na chodbe hlasno zavrzgali dvere umývárne. Zrazu jej prišlo na um, že má na stole otvorenú kabelku. Čo ak pakľúče vidieť? Prv ako stihla urobiť prvý krok k svojmu stolu, pán Pond sa triumfálne vrátil.

„Veľmi vám ďakujem za pomoc, slečna Murchisonová. Kaviár bol tam. Moja žena by bola hrozne nešťastná! Tak teda ešte raz dobrú noc.“ Pán Pond zamieril ku dverám. „Mimochodom, niečo ste hľadali?“

„Hľadala som myš,“ odpovedala slečna Murchisonová a nervózne sa zachichotala. „Sedela som a pracovala, keď som ju zbadala utekať hore po skrini... stratila sa za tamtými skrinkami.“

„Hnusné potvory,“ povedal pán Pond. „Úplne sa to tu nimi hmýri. Často som hovoril, že by sme tu mali mať mačku. Teraz ju už asi nechytíte. Ale vidí sa mi, že sa myši nebojíte.“

„Nie,“ povedala slečna Murchisonová a s vypätím síl sa dívala pánovi Pondovi do očí. Ak pakľúče vystavujú na stole na obdiv svoje pavúčie tvary — a obávala sa, že to tak je — bolo by

šialenstvom pozrieť sa tým smerom. „Nie. Za vašich mladých liet sa, myslím, všetky ženy myši báli.“

„Áno, báli,“ pripustil pán Pond, „ale vtedy, samozrejme, nosili dlhšie sukne.“

„Chudery,“ povedala slečna Murchisonová.

„Vyzerali veľmi pôvabne,“ povedal pán Pond. „Dovoľte, aby som vám pomohol dať tie skrinky na miesto.“

„Zmeškáte vlak,“ pripomenula mu slečna Murchisonová.

„Už som ho zmeškal,“ odpovedal pán Pond pri pohľade na hodinky. „Budem musieť ísť tým o pol šiestej.“ Úslužne zodvihol Flatsbyho a Coatena a odvážne so skrinkou vystúpil na vratké sedadlo otáčavej stoličky.

„To je od vás veľmi milé,“ povedala slečna Murchisonová a sledovala ho, ako ju kladie na miesto.

„Rado sa stalo. Keby ste mi láskavo podali tie ďalšie...“

Slečna Murchisonová mu podala TRUBODY LTD. a UNIVERSAL BONE TRUST.

„Tak!“ povedal pán Pond, keď vyložil poslednú skrinku a oprášil si ruky. „Teraz už len dúfajme, že myš sa viac neukáže. Poviem pani Hodgesovej, aby obstarala nejaké mača.“

„To by bolo výborné,“ povedala slečna Murchisonová. „Dobrá noc, pán Pond.“

„Dobrá noc, slečna Murchisonová.“

Jeho kroky sa chvíľku ozývali z chodby, potom zazneli hlasnejšie, keď prechádzal popod okno, a druhý raz sa stratili smerom k Brownlow Street.

„Uch!“ vydýchla si slečna Murchisonová. Priskočila k stolu. Jej strach bol neopodstatnený. Kabelka bola zatvorená a kľúče nebolo vidieť.

Pritiahla stoličku späť na miesto a sadla si práve vo chvíli, keď rachotenie kýblov a metiel na chodbe oznamovalo príchod pani Hodgesovej.

„Jaj!“ vyhrkla pani Hodgesová a zostala prekvapená stáť na prahu pri pohľade na usilovne píšucu úradníčku. „Prepáčte, slečna, ale nevedela som, že tu ešte niekto je.“

„Je mi ľúto, pani Hodgesová. No musím ešte dokončiť nejakú prácu. Ale nech sa páči. Mňa si nevšímajte.“

„To nič, slečna,“ povedala pani Hodgesová. „Začnem pracovňou pána Partridgea.“

„Nuž, ak by vám to neprekážalo,“ povedala slečna Murchisonová. „Musím napísať niekoľko strán a, ehm, urobiť konspekt, viete, poznámky, z nejakých dokumentov pre pána Urquharta.“

Pani Hodgesová prikývla a znovu sa vytratila. O chvíľu hlasný buchot nad hlavou oznamoval, že je v pracovni pána Partridgea.

Slečna Murchisonová už dlhšie nečakala. Zase pritiahla stoličku k policiam, jednu po druhej rýchlo poskladala skrinky s názvami BONE TRUST, TRUBODY LTD., FLATSBY A COATEN, SIR J. PENRIDGE A BODGERS. Srdce jej prudko bilo, keď ako poslednú zložila skrinku s menom WRAYBURNOVÁ a niesla ju k svojmu stolu.

Otvorila kabelku a vysypala jej obsah. Zväzok kľúčov zaštrkotal na stole spolu s vreckovkou, pudrenkou a hrebeňom. Mala pocit, akoby ju tenké lesklé drôty pálili v prstoch.

Práve keď si vyberala najvhodnejší kľúč, niečo hlasno buchlo do okna.

Vyľakane sa obrátila. Nikoho nevidela. Strčila pakľúče do vrecka športového kabátika, po špičkách prešla cez miestnosť a vykukla von. V svetle lampy uvidela troch malých chlapcov, ako sa usilujú preliezť železný plot, ktorý chránilo posvätnú pôdu Bedford Row. Prvý chlapec, ktorý ju zbadal, čosi zagestikuloval a ukázal smerom dole. Slečna Murchisonová mu pohrozila a zakričala: „Zmiznite!“

Chlapča odpovedalo niečo, nezrozumiteľné a znovu ukázalo dolu. Slečna Murchisonová sa z buchnutia do okna, posunkov a kriku dovŕpila, že im za plot spadla drahocenná lopta. Rázne potriasla hlavou a vrátila sa k svojej úlohe.

Ale táto príhoda ju upozornila na to, že okno nemá rolety a že v jasnom elektrickom svetle môže hocikto z ulice vidieť, čo robí, ako keby stála na osvetlenom javisku. Nebol dôvod domnievať sa, že by tam boli páni Urquhart alebo Pond, ale znepokojené svedomie ju znervózňovalo. A čo keby išiel okolo policajt, ten by iste rozoznal pakľúče na sto metrov. Znovu vyzrela von. Bola to iba jej vzrušená obrazotvornosť, alebo sa naozaj z Hand Courtu vynorila robustná postava v tmavomodrom?

Slečna Murchisonová v návale strachu schmatla skrinku na dokumenty a uchýlila sa s ňou do súkromnej pracovne pána Urquharta.

Tu ju aspoň nik nemôže vidieť. Keby niekto vošiel — povedzme pani Hodgesová — jej prítomnosť síce môže vyvolať prekvapenie, ale na druhej strane bude počuť, keď niekto pôjde a bude vopred pripravená.

Ruky mala studené a triasli sa jej a nebola práve v najlepšom duševnom rozpoložení, aby využila ponaučenia Bystrozrakého Billa. Niekoľkokrát sa zhlboka nadýchla. Kázal jej, aby sa neponáhľala. Dobré teda, nebude sa ponáhľať.

Starostlivo si vybrala pakľúč a strčila ho do zámky. Zdalo sa jej, že s ním márne štrkoce celú večnosť, až napokon pocítila na zahnutom konci odpor pružiny. Jednou rukou pevne tlačila pružinu hore a druhou zasúvala druhý kľúč. Cítila, ako sa západka pohla — o chvíľu sa ozvalo ostré šťuknutie a zámka bola otvorená.

V skrinke nebolo veľa papierov. Na prvom dokumente bol dlhý zoznam cenných papierov s nadpisom Cenné papiere uložené v Lloydovej banke. Ďalej tam boli kópie splnomocnení, ktorých originály boli takisto uložené v banke. Potom nasledoval šanón s

korešpondenciou. Obsahovala listy pani Wrayburnovej, z ktorých posledný mal dátum spred piatich rokov. Ďalej tam boli listy nájomníkov, bankárov a účastinárov s kópiami odpovedí napísanými v kancelárii Normana Urquharta a ním podpísané.

Slečna Murchisonová si ich netrpezlivo prelistovala. Nič z toho nepripomínalo závet alebo kópiu závetu — dokonca nenašla ani pochybný koncept, ktorý advokát ukázal Wimseymu. Teraz už na dne skrinky zostali len dva papiere. Slečna Murchisonová vzala do rúk prvý z nich. Bolo to splnomocnenie z januára 1925, ktoré oprávňovalo Normana Urquharta zastupovať pani Wrayburnovú. Druhý bol hrubší a úhladne previazaný červenou stužkou. Slečna Murchisonová ju stiahla a dokument rozložila.

Bola to zmluva o správe majetku, na základe ktorej mal celý majetok pani Wrayburnovej spravovať Norman Urquhart v jej mene, s podmienkou, že jej z vlastného bežného účtu každý rok bude vyplácať určitú sumu na osobné výdavky. Zmluva mala dátum júl 1920 a bol k nej pripojený list, ktorý si slečna Murchisonová rýchlo prečítala.

Appleford, Windle 15. mája 1920

Milý Norman,

srdečne Ti ďakujem, drahý chlapče, za list k narodeninám a za krásny šál. Je od Teba veľmi pekné, že tak verne pamätáš na svoju starú tetu.

Napadlo mi, že teraz, keď už mám vyše osemdesiat rokov, je načase, aby som zverila svoje záležitosti úplne do Tvojich rúk. Ty a Tvoj otec ste celé tie roky pre mňa svedomito pracovali a vždy ste sa so mnou riadne radili, prv ako ste podnikli nejaké kroky ohľadne investícií. Ale teraz som už naozaj taká stará, že som celkom stratila kontakt so súčasným svetom a nemôžem sa tváriť, že moje názory majú nejakú cenu. Som nielen stará, ale navyše aj unavená, a hoci mi vždy všetko vysvetľuješ veľmi jasne, písanie listov ma v mojom veku veľmi vyčerpáva a zaťažuje.

Preto som sa rozhodla zveriť správu svojho majetku až do mojej smrti do Tvojich rúk, aby si ním mohol disponovať podľa vlastného uváženia a nemusel sa zakaždým so mnou radiť. A navyše, hoci sa zatiaľ teším dobrému zdraviu a hlavu mám celkom jasnú, môže sa to kedykoľvek zmeniť. Môžem ochrnúť alebo sa stať senilnou, alebo chcieť nejako hlúpo použiť svoje peniaze, ako to staré ženy občas robievajú.

Napíš mi teda takúto zmluvu, prines mi ju, aby som ju podpísala. A zároveň Ti dám inštrukcie o mojom závete.

Ešte raz Ti ďakujem za blahoželenie.

Tvoja milujúca prateta Rosanna Wrayburnová

„Hurá!“ zvolala slečna Murchisonová. „Tak teda závet predsa len existuje! A táto zmluva je pravdepodobne tiež dôležitá.“

Znovu si prečítala list, letmo prebehla jednotlivé klauzuly, pričom si všímala, že Norman Urquhart je ustanovený Za jediného správcu majetku, a napokon sa pokúsila vryť do pamäti niekoľko väčších a dôležitejších položiek zo zoznamu cenných papierov. Potom dokumenty vrátila na pôvodné miesto, zamkla skrinku — šlo jej to ako po masle — odniesla ju na miesto, naukladala na ňu ostatné skrinky a v okamihu, keď sa pani Hodgesová vracala do kancelárie, už sedela za strojom.

„Už som skoro hotová, pani Hodgesová,“ zvolala veselo.

„Myslela som, že ešte nebudete,“ povedala pani Hodgesová. „Nepočula som klepanie na stroji.“

„Robila som si poznámky rukou,“ vysvetľovala slečna Murchisonová. Skrkvala pokazenú stranu a odhodila ju do koša spolu s tou, ktorú začala prepisovať. Zo zásuvky vytiahla správne napísanú prvú stranu, ktorú si vopred pripravila, pridala ju k ostatným, vložila originál a požadované množstvo kópií do obálky, zapečatila ju, napísala na ňu adresu firmy Hanson a Hanson,

nasadila si klobúk, obliekla kabát, a keď sa srdečne rozlúčila s pani Hodgesovou, odišla.

Kancelária firmy Hanson a Hanson nebola ďaleko. Keď vhodila obálku do schránky, rýchlym krokom za tichého pospevovania zamierila k autobusovej zastávke na rohu Theobald's Road a Gray's Inn Road.

„Myslím, že si zaslúžim večeru v Soho,“ povedala si slečna Murchisonová.

Ako kráčala z Cambridge Circus na Frith Street, začala si znovu pospevovať. Zrazu sa zháčila. Po chvíľke uvažovania si uvedomila, že spieva Prechádzajúc bránou, prechádzajúc bránou...

„Preboha!“ zhrozila sa slečna Murchisonová. „Tuším som už nadobro strelená!“

Lord Peter zablahoželal slečne Murchisonovej a pozval ju na slávnostný obed do Rules, kde majú mimoriadne dobrý starý koňak pre tých, ktorí to vedia oceniť. Ved' preto sa aj vrátila do kancelárie trochu neskôr a v tom zhone zabudla vrátiť kľúče. Ale pri dobrom víne a v príjemnej spoločnosti sa stáva, že človek na niečo zabudne.

Wimsey musel vynaložiť veľa vnútorných síl, aby sa nerozbehol do Hollowayskej väznice, ale namiesto toho sa vrátil do svojho bytu, aby porozmýšľal. Hoci udržiavať obžalovanú v dobrej nálade bolo veľmi užitočné a potrebné (práve tým ospravedlňoval svoje takmer každodenné návštevy), nemohol si zastierať, že by bolo oveľa užitočnejšie a potrebnéjšie, keby dokázal jej nevinu. Doteraz vlastne neurobil nijaké pokroky.

Keď mu Norman Urquhart predložil koncept závetu, teória o samovražde vyzerala veľmi nádejne. Ale jeho dôvera v pravosť tohto konceptu bola teraz dosť otrasená. Zostávala malá nádej, že sa nájde vrecúško s bielym práškom z Deviatich kruhov, ale ako dni nemilosrdne ubiehali, i táto nádej sa takmer celkom rozplynula. Wimseyho trápilo, že v tom sám nič nepodniká — najradšej by sa rozbehol na Gray's Inn Road a vyšetroval, zavražďoval, podplácal, podrobil každého krížovému výsluchu a dôkladne prehládaval každý kútik v Kruhoch a ich okolí, ale vedel, že polícia to urobí lepšie ako on.

Prečo sa ho Norman Urquhart pokúšal tým závetom oklamať? Ved' pokojne mu mohol odmietnuť akúkoľvek informáciu! Určite je v tom nejaký háčik. Ale ak Urquhart nie je skutočným dedičom, potom hrá dosť nebezpečnú hru. Keby stará pani zomrela a platnosť závetu by sa súdne schvaľovala, fakty by sa pravdepodobne dostali na svetlo — a umrieť môže každú chvíľu.

Aké by to bolo ľahké, pomyslel si s ľútosťou, trošičku smrť pani Wrayburnovej urýchliť. Má deväťdesiattri rokov a je veľmi slabá. Predávkovanie nejakého lieku, otras, dokonca mierne rozčúlenie... Nie, nemá zmysel takto rozmýšľať. Napadlo mu, kto asi býva so starou paňou a stará sa o ňu...

Bolo tridsiateho decembra a ešte stále nemal nijaký plán. Úctyhodné zväzky kníh na policiach od svätých, historikov, básnikov, filozofov sa vysmievali jeho nemohúcnosti. Všetka múdrosť ani celá tá krása mu nevedeli poradiť, ako zachrániť ženu, po ktorej nesmierne túži, pred potupnou smrťou obesením. A v tomto smere sa pokladal za dosť múdreho. Obrovská a bezvýchodisková zložitosť vecí mu pripadala ako pasca, do ktorej sa chytil. Škrípal zubami a bezmocne zúrila, chodiac hore-dole po útulnej, prepychovej, priveľkej izbe. Vo veľkom benátskom zrkadle nad kozubom si videl hlavu a plecia. Videl peknú, trochu hlúpu tvár so slamovými vlasmi, hladko sčesanými dozadu; monokel, nezmyselne posadený pod obočím, ktorým mu smiešne pošklbávalo; dokonale vyholenú, hladkú, bezpohlavnú bradu; bezchybne naškrobený vysoký golier, elegantne uviazanú kravatu, farebne zladenú s vreckovkou, čo vykúkala z náprsného vrecka drahého, na mieru šitého obleku. Chytil ťažkú bronzovú figúrku, ktorá stála na rímse nad kozubom — bol to prekrásny, patinovaný predmet, a keď ho bral do rúk, neodolal a pohladkal ho, a v tom náhle dostal chuť rozbiť zrkadlo a rozbiť vlastnú tvár, revať a vyčíňať ako divé zviera.

Je hlupák! To sa predsa nerobí. Zdedené zábrany dvadsiatich storočí civilizácie človeku spútavajú ruky i nohy smiešnymi okovami strachu zo zosmiešnenia. A čo keby to zrkadlo rozbil? Nič by sa nestalo. Prišiel by Bunter, nevzrušený a neprekvapený, pozbieral by črepiny na lopatku a poradil by mu, aby si dal horúci kúpeľ a masáž. Na druhý deň by objednal nové zrkadlo, pretože niekto by mohol prísť a vypytovať sa naň a zdvorilo ľutovať, že sa

zrkadlo nešťastnou náhodou zničilo. A Harriet Vaneovú by aj tak obesili.

Wimsey sa spamätal, zazvonil na Buntera, aby mu priniesol klobúk a kabát, a taxíkom sa odviezol k slečne Climpsonovej.

„Mám istú prácu,“ povedal príkrejšie, ako mal v úmysle, „a chcel by som, aby ste sa na ňu podujali vy sama. Nikomu inému by som to nemohol zveriť.“

„Ste veľmi láskavý, že to hovoríte,“ povedala slečna Climpsonová.

„Problém je v tom, že vám vôbec nemôžem povedať, ako sa do toho pustiť. Všetko závisí od toho, čo zistíte na mieste.

Chcem, aby ste odcestovali do Windlu vo Westmorlande a vyhládali senilnú a ochrnutú starú paniu menom Wrayburnová, ktorá býva v dome zvanom Applefold. Nevie, kto sa o ňu stará, ani ako by ste sa do domu mohli dostať. Ale musíte to urobiť a musíte zistiť, kde je uložený jej závet, a ak to bude možné, prečítajte ho.“

„Preboha!“ zvolala slečna Climpsonová.

„A čo je horšie,“ pokračoval Wimsey, „máte na to iba týždeň.“

„To je veľmi krátky čas,“ povedala slečna Climpsonová.

„Chápete,“ vravel Wimsey, „ak nebudeme mať nejaký skutočne pádny dôvod pre odloženie procesu slečny Vaneovej, prípad sa bude prejednávať na nasledujúcom zasadaní súdu medzi prvými. Keby sa mi podarilo presvedčiť obhajcu, že máme aspoň akú-takú nádej získať nové dôkazy, mohli by požiadať o odklad. Ale v túto chvíľu nemám nič, čo by sa dalo nazvať dôkazom — iba veľmi, veľmi nejasné podozrenie.“

„Rozumiem,“ povedala slečna Climpsonová. „Nuž, nik z nás nemôže spraviť viac, ako je v jeho silách, a je veľmi dôležité veriť. Viera hory prenáša, ako sa vraví.“

„Potom sa ňou, pre milosrdenstvo božie, dobre zásobte,“ povedal Wimsey zachmúrene, „lebo vidí sa mi, že to vyzerá na

prenesenie Himalájí a Álp a navyše kúska Kaukazu a Skalnatých hôr.“

„Môžete sa spoľahnúť, že urobím všetko, čo bude v mojich chabých silách,“ uistovala ho slečna Climpsonová, „a požiadam nášho drahého vikára, aby slúžil zvláštnu omšu za človeka, ktorý sa podujal na ťažkú úlohu. Kedy mám začať?“

„Ihneď,“ povedal Wimsey. „Myslím, že by ste mali vystupovať pod svojím menom a ubytovať sa v miestnom hoteli, nie, v penzionáte, tam bude viac príležitostí na klebetenie. O Windli toho veľa neviem, iba to, že je tam továreň na obuv a celkom pekné okolie, ale je to pomerne malé mestečko a myslím, že tam budú pani Wrayburnovú všetci poznať. Je veľmi bohatá a kedysi bola veľmi slávna. Musíte nájsť ženu — určite tam taká bude — ktorá ošetruje a opatruje pani Wrayburnovú a nepohne sa od nej vo dne v noci ani na krok. Ak zistíte, že má nejakú slabosť, zaútočte na ňu z tej strany. A, mimochodom, je veľmi ľahko možné, že závet tam vôbec nebude a že ho má istý advokát menom Norman Urquhart, ktorý má kanceláriu na Bedford Row. V tom prípade stačí, ak rozhodíte siete, aby sa v nich niečo zachytilo — hocičo — čo by bolo v jeho neprospech. Je to prasynovec pani Wrayburnovej a občas ju navštevuje.“

Slečna Climpsonová si tieto inštrukcie zaznačila.

„A teraz bežím a vy sa pust'te do toho,“ povedal Wimsey. „Vezmite si z firemnej pokladnice, koľko potrebujete. A ak budete potrebovať nejakú špeciálnu výzbroj, pošlite mi telegram.“

Keď lord Peter Wimsey odišiel od slečny Climpsonovej, znovu sa ho zmocnil svetabôľ a sebaľútosť. Tentoraz v podobe jemnej melanchólie. Presvedčený o vlastnej zbytočnosti rozhodol sa, že vykoná aspoň jeden dobrý skutok, prv ako sa uchýli do kláštora alebo odíde na ľadové pustatiny Antarktídy. Taxíkom sa zaviezol na Scotland Yard a dal sa ohlásiť u vrchného inšpektora Parkera.

Parker sedel vo svojej pracovni a čítal hlásenie, ktoré mu práve prišlo. Pozdravil Wimseyho s výrazom skôr rozpačitým ako radostným.

„Prišiel si kvôli tomu vrecúšku s bielym práškom?“

„Tentoraz nie,“ povedal Wimsey. „Nemyslím, že by ste ho niekedy našli. Nie. Som tu, ehm, kvôli trochu delikátnejšej veci. Kvôli mojej sestre.“

Parker vyskočil a odložil hlásenie nabok.

„Kvôli lady Mary?“

„Eh, áno. Pokiaľ viem, boli ste spolu zopárkrát na večeri a tak podobne, však?“

„Lady Mary ma poctila — raz alebo dva razy — svojou spoločnosťou,“ priznal Parker. „Nemyslel som si — nevedel som — teda, mal som dojem...“

„Takže mal si ten dojem, áno?“ spýtal sa Wimsey vážne. „Mary je totiž výborné dievča, aj keď to vravím ja, a...“

„Ubezpečujem ťa,“ povedal Parker, „že mi to nemusíš hovoriť. Domnievaš sa, že by som si jej správanie mohol zle vysvetľovať? Dnes predsa nie je nič nezvyčajné, že ženy s najlepšou povest'ou idú na večeru so svojimi priateľmi bez gardedámy, a lady Mary...“

„Nemám na mysli gardedámu,“ povedal Wimsey. „Mary si na to nepotrpí a ja si tiež myslím, že je to nezmysel. Ale keďže som jej brat — mal by to vlastne vybaviť Gerald, ale Mary si s ním akosi nerozumie a pravdepodobne mu nešepká do uška svoje tajomstvá, najmä preto, že by to hneď zavesil na nos Helen — čo som to chcel povedať? Áno — ako Marin brat totiž predpokladám, že je mojou povinnosťou tomu trochu pomôcť a sem-tam utrúsiť vhodné slovko.“

Parker zamyslene d'obal perom do pijaka.

„Nerob to,“ povedal Wimsey, „pokazíš si pero. Vezmi si ceruzku.“

„Mám taký dojem,“ povedal Parker, „že som nemal predpokladať...“

„Čo si nemal predpokladať, človeče?“ spýtal sa Wimsey s hlavou naklonenou nabok ako vrabec.

„Nič, voči čomu by niekto mohol namietat,“ bránil sa Parker pobúrene. „Čo si to vlastne myslíš, Wimsey? Chápem, že z tvojho hľadiska je nevhodné, aby lady Mary Wimseyová večerala vo verejnej reštaurácii s policajtom, ale ak si myslíš, že som jej niekedy povedal čo len slovo, ktoré by som nemohol pri všetkej slušnosti povedať...“

„...v prítomnosti jej matky, tak ubližuješ tej najčistejšej a najušľachtilejšej bytosti, aká kedy žila, a urážaš svojho priateľa,“ prerušil ho Peter tým, že mu vzal slová z úst a pohotovo z nich stvoril záver vety. „Ty si mi ale dokonalý prežitok viktoriánskych čias, Charles. Najradšej by som ťa dal do sklenej vitríny. Samozrejme, že si nepovedal ani slovo! Mňa však zaujíma prečo!“

Parker naňho vytreštil oči.

„Už päť rokov,“ pokračoval Wimsey, „na moju sestru pozeráš ako hlúpa ovca, a keď niekto vysloví jej meno, preľakneš sa ako zajac. Čo tým chceš dosiahnuť? Nie je to príjemné ani povzbudzujúce. Pripravuješ to úbohé dievča o nervy. Prepáč, ale začínam pochybovať, že máš vôbec nejakú odvahu. Nikomu sa nepáči, keď sa niekomu trasú kolená kvôli jeho sestre — hlavne keď to trvá tak dlho. Nedá sa na to pozerat'. Rozčuľuje to. Prečo sa neudrieš do mužnej hrude a nepovieš: Peter, kamarát môj, rozhodol som sa, že sa prekopem do vášho rodinného zákopu a stanem sa tvojím švagrom? Čo ti v tom bráni? Azda Gerald? Pravdaže, je to somár, ale v podstate to nie je zlý chlap. Alebo Helen? Je síce trochu otravná, ale nemusíš sa s ňou často stretávať. Alebo ja? Pretože ak ide o mňa, ja sa chystám stať pustovníkom. V minulosti bol predsa nejaký Peter pustovník, nie? Takže vám

nebudem stáť v ceste. No tak, človeče, vysyp, v čom je problém, vyriešime to raz-dva. Von s tým!“ „Chceš... pýtaš sa ma...”

„Pýtam sa na tvoje úmysly, došľaka!“ povedal Wimsey. „A ak ani toto pre teba nie je dosť viktoriánske, tak už neviem, čo chceš. Chápem, že si chcel dať Mary čas, aby sa spamätala z tej nešťastnej histórie s Cathcartom a tým Goylesom, ale uvedom si, chlapče, že aj s ohľaduplnosťou sa to dá prehnať. Nemôžeš predsa rátať s tým, že dievča bude na teba čakať donekonečna! Čakáš na priestupný rok alebo čo?“

„Pozri sa Peter, neblázni. Ako môžem tvoju sestru požiadať o ruku?“

„Ako to urobíš, to je tvoja vec. Môžeš jej povedať: Starká, čo keby sme sa vzali? Znie to moderne, je to jasné a jednoznačné. Alebo si môžeš kláknúť na jedno koleno a povedať: Ráčili by ste ma poctiť svojou rukou a srdcom?, čo je pekné a staromódne, a pritom to dnes znie originálne. Alebo jej môžeš napísať, poslať telegram, alebo zatelefonovať. Ale to už ponechám na tvoju fantáziu.“

„To nemyslíš vážne!“

„Božemôj! Zbavím sa niekedy v živote tej príšernej povesti, že som blázon? Charles, Mary je kvôli tebe strašne nešťastná a ja chcem, aby si sa s ňou oženil, aby už bol pokoj.“

„Nešťastná?“ vykrikol Parker. „Ona že je nešťastná?“

Wimsey si veľavýznamne zaťukal na čelo.

„Drevo, tvrdé drevo! Ale zdá sa, že ten posledný úder ho predsa len naštiepil. Áno, je nešťastná — kvôli tebe, už ti to došlo?“

„Peter, ty si vážne myslíš...”

„No len nijaké nervy,“ tíšil ho Wimsey. „Kvôli mne nemusíš. Budeš ich potrebovať pre Mary. Splnil som si svoju bratskú povinnosť a hotovo. Upokoj sa. Vráť sa k svojim hláseniam...”

„Kriste,“ povedal Parker. „Prv ako budeme pokračovať, mám tu pre teba jednu správu.“

„Akú správu? Prečo mi to hovoríš až teraz?“

„Nepustil si ma k slovu.“

„Dobre, tak o čo ide?“

„Našli sme to vrecúško.“

„Čože?“

„Našli sme vrecúško.“

„Naozaj ste ho našli?“

„Áno. Jeden z barmanov...“

„Na barmanov sa vykašli. Si si istý, že je to ono?“

„Pravdaže. Overili sme si to.“

„Pokračuj. Analyzovali ste obsah?“

„Áno. Dali sme ho analyzovať.“

„No a čo to bolo?“

Parker sa naňho pozrel očami človeka, ktorý prináša zlú správu, a neochotne povedal:

„Sóda bikarbóna.“

Pán Crofts sa takmer ospravedlňoval: „Ved' som vám to hovoril.“ Sir Impey Biggs odmerane vyhlásil: „Veľmi nepríjemné.“

Opísať život lorda Petra Wimseyho v nasledujúcom týždni by nebolo ani príjemné, ani povznášajúce. Nútená nečinnosť vyvoláva príznaky podráždenosti aj u najlepších ľudí. Nemohlo ho potešiť dokonca ani nepríčetné šťastie vrchného inšpektora Parkera a lady Mary Wimseyovej tým väčšmi, že bolo sprevádzané úmornými prejavmi náklonnosti voči nemu. Ako hrdina z poviedky Maxa Beerbohma ani Wimsey „neznášal, keď ho dojímali“. A iba trochu ho potešila správa usilovného Freddyho Arbuthnota, že pán Norman Urquhart je skutočne zapletený do bankrotu Megatheria.

Slečna Kitty Climpsonová na druhej strane žila „vo víre udalostí“, ako sama rada hovorievala. List, ktorý napísala deň po príchode do Windlu, nám poskytuje bohaté podrobnosti.

Hillside View,
Windle, Westmorland,
1. januára 1930

Milý lord Peter,

som si istá, že už netrpezlivo čakáte na to, ako sa veci majú, a hoci som tu iba jeden deň, keď sa všetko vezme do úvahy, myslím si, že som ho využila dobre.

Prišla som sem vlakom v pondelok neskoro v noci po veľmi zdĺhavej ceste a nekonečnom čakaní, hoci vďaka Vášmu láskavému naliehaniu, aby som cestovala prvou triedou, som nakoniec nebola ani trochu unavená. Nikto si nevie predstaviť, ako také pohodlie mení situáciu, najmä ak človek už nie je najmladší. Po všetkom tom nepohodlnom cestovaní, ktoré som musela vytrpieť, keď som bola chudobná, sa mi zdá, že žijem priam v hriešnom prepychu!

Vagón bol dobre vykúrený — vlastne až priveľmi, a rada by som bola otvorila okno, ale sedel tam jeden veľmi tučný obchodník, zababušený až po uši do kabáta a vlnených svetrov, ktorý rázne protestoval! Dnešní muži sú ako skleníkové rastlinky, nemyslíte? Úplne inakší ako môj drahý otec, ktorý nikdy nedovolil, aby sa v dome kúrilo pred prvým novembrom a po tridsiatom prvom marci, ani keď bol teplomer na nule!

V Staničnom hoteli som bez problémov dostala pohodlnú izbu, hoci bolo neskoro večer. Za starých čias by slobodnú ženu, ktorá pricestovala o polnoci sama s kufrom, neboli pokladali za slušnú osobu — aký úžasný rozdiel v porovnaní s dneškom! Som vďačná za to, že som sa takýchto zmien dožila, pretože nech si staromódni ľudia vravia, čo chcú o väčšej dôstojnosti a skromnosti žien za čias kráľovnej Viktórie, tí, čo sa na to pamätajú, vedia, v akých ťažkých a ponížujúcich podmienkach žili.

Včera ráno som sa ako prvé vydala hľadať vhodný penzión, ako ste mi kázali, a mala som veľké šťastie, že som natrafila na tento dom už pri druhom pokuse. Je veľmi dobre vedený a slušný a bývajú tu tri staršie dámy, ktoré dobre poznajú všetky tunajšie klebety, takže vzhľadom na náš cieľ som nemohla nájsť nič výhodnejšie.

Len čo som sa ubytovala, išla som von na menšiu výzvednú cestu. Na High Street som stretla veľmi ochotného policajta a spýtala som sa ho, kde býva pani Wrayburnová. Vedel to a poradil mi, aby som šla autobusom až po obchod s rybárskymi potrebami, a že ma to bude stáť jednu pencu a odtiaľ je to už len asi päť minút peši. Spravila som, ako mi poradil, a autobus ma zaviezol priamo za mesto na križovatku, kde je na rohu obchod s rybárskymi potrebami. Sprievodca bol veľmi zdvorilý a ochotný a ukázal mi cestu, takže som dom našla bez ťažkostí.

Je to nádherné staré sídlo na rozľahlom súkromnom pozemku. Dom je pomerne veľký, postavený v osemnástom storočí, s krytou

verandou a krásnym zeleným trávnikom s cédom a kvetinovými záhonmi. V lete to tam musí vyzeráť ako v raji. Chvíľu som sa na dom dívala z cesty — nazdávala som sa, že aj keby ma niekto videl, nebude to považovať za čudné, pretože každý sa rád pozrie na také pekné staré sídlo. Väčšina roliet bola stiahnutá, ako keby väčšia časť domu bola neobývaná, a nevidela som nikde ani záhradníka, ani nikoho iného. Zrejme v tomto ročnom období nie je v záhrade veľa práce. Z jedného komína sa dymilo, takže dom predsa len prejavoval príznaky života.

Prešla som sa kúsok po ceste a potom som sa vrátila, a znovu som obišla dom, a tentoraz som videla slúžku zahnúť za roh, bola však, pravdaže, príďaleko na to, aby som sa jej mohla prihovoriť. Tak som sa autobusom odviezla naspäť a naobedovala som sa vo svojom penzióne, aby som sa zoznámila so spolubývajúcimi.

Prírodzene, že som sa nechcela hneď začať vypytovať, takže sprvu som dom pani Wrayburnovej ani nespomenula; hovorila som len tak všeobecne o Windli. Nebolo ľahké odpovedať na otázky starých dám, ktorým sa zdalo čudné, že sem niekto prišiel práve v tomto ročnom období, ale hoci som vyslovene neklamala, myslím, že som v nich vyvolala dojem, že som zdedila nejaké peniaze a cestujem po Jazernej oblasti, aby som si vyhládla vhodné miesto, kde by som sa v lete usadila! Naznačila som, že trochu maľujem — keď som bola mladá, všetky dievčatá sa museli naučiť aspoň trochu maľovať akvarely, takže som sa mohla blysnúť pomerne slušnými technickými znalosťami, ktoré ich uspokojili.

To mi poskytlo výbornú príležitosť, aby som spomenula ten dom! Aký prekrásny dom, povedala som, a býva v ňom vôbec niekto? Pravdaže som to nevyklopila hneď — počkala som, kým pospomínali viaceré malebné miesta na okolí, ktoré by mohli maliara zaujať. Pani Peglerová, taká zavalitá klebetná stará pani s podrezaným jazykom, mi všetko podrobne vyrozprávala. Drahý

lord Peter, o zhýralom a hriešnom živote pani Wrayburnovej neviem akurát to, čo nestojí za to vedieť!!! Ale najväčšiu cenu pre mňa malo to, že mi prezradila meno opatrovateľky a spoločníčky pani Wrayburnovej. Je to istá slečna Boothová, asi šesťdesiatročná ošetrovateľka na dôchodku, a býva s pani Wrayburnovou celkom sama, ak nerátam služobníctvo a gazdinú. Keď som sa dopočula, že pani Wrayburnová je taká stará a ochrnutá a vetchá, spýtala som sa, či to stačí, keď sa o ňu stará iba slečna Boothová, ale pani Peglerová povedala, že gazdiná je veľmi spoľahlivá osoba a že pracuje pre pani Wrayburnovú už dlhé roky, a keď je slečna Boothová preč, je schopná postarať sa o ňu sama. Takže to vyzerá, že slečna Boothová občas niekam chodí! Zdá sa, že v penzióne ju nikto osobne nepozná, ale vraj ju často vidieť v meste v ošetrovateľskej uniforme. Podarilo sa mi získať dosť dobrý opis, takže keby som ju náhodou stretla, dovoľm si tvrdiť, že by som ju pomerne rýchlo spoznala!

A to je naozaj všetko, čo sa mi za jeden deň podarilo zistiť. Dúfam, že nebudete príliš sklamaný, ale musela som si vypočuť hŕbu miestnych klebiet najrozličnejšieho druhu, a samozrejme, nemohla som rozhovor násilne zvrtnúť na pani Wrayburnovú, lebo by to vyzeralo podozrivo.

Ozvem sa Vám, hneď ako získam nejaké ďalšie informácie.

So srdečným pozdravom

Katharine Alexandra Climpsonová

Slečna Climpsonová dopísala list v súkromí svojej spálne, a prv ako zišla dole, ho bezpečne ukryla vo svojej objemnej kabelke. Dlhoročné skúsenosti zo života v penziónoch ju naučili opatrnosti, aby otvorene neukazovala obálku adresovanú členovi čo i len nižšej šľachty, pretože by tým vyvolala celkom zbytočnú zvedavosť. Iste, zlepšilo by sa tým jej postavenie, ale v túto chvíľu

si slečna Climpsonová neželala upútať na seba pozornosť. Potichu vyšla dverami v hale a vykročila smerom do centra.

Predchádzajúci deň si všimla jednu väčšiu čajovňu, dve nové, konkurujúce si čajovne, jednu trochu staromódnu čajovňu v úpadku, Lyonovu čajovňu a štyri ponuré a v podstate bezvýznamné čajovne, v ktorých sa okrem občerstvenia predávali aj zákusky. Bolo už pol jedenástej. Nasledujúcu hodinu a pol mohla pri troche námahy získať prehľad o tej časti obyvateľstva Windlu, ktorá holdovala raňajšej šálke kávy. Podala list na pošte a potom si položila otázku, kde začať. Lyona si môže nechať na nejaký iný deň. Bola to obyčajná priemerná čajovňa bez orchestra. Jeho zákazníkmi budú zrejme ženy z domácnosti a úradníčky. Z ostatných štyroch do úvahy najväčšmi prichádzal Centrál. Bol to dosť veľký podnik, vysvietený a veselý, a z dverí vychádzali tóny hudby.

Ošetrovatelky mávajú rady veľké, dobre osvetlené podniky a hudbu. Ale Centrál mal jednu nevýhodu. Každý, kto by prichádzal od domu pani Wrayburnovej, by musel prejsť okolo všetkých ostatných čajovní. Z tohto dôvodu bol na pozorovanie oveľa výhodnejší Útulný kútik, odkiaľ bolo vidieť na autobusovú zastávku. Slečna Climpsonová teda začala svoje podujatie tu. Vybrala si stôl pri okne, objednala si šálku kávy a diétne keksy a čakala.

Keď po polhodine neuvidela nijakú ženu v uniforme ošetrovatelky, objednala si ďalšiu šálku kávy a nejaké sladkosti. Dovnútra zatiaľ vošlo veľa ľudí a hlavne žien, ale ani jedna z nich nezodpovedala opisu slečny Boothovej. O pol dvanástej slečna Climpsonová cítila, že keby zostala trochu dlhšie, bolo by to podozrivé a vedenie by to mohlo rozladiť. Zaplatila účet a odišla.

V Centráli bolo o niečo viac ľudí ako v Útulnom kútiku. Do určitej miery v ňom bolo lepšie, pretože mal pohodlné prútené stoličky namiesto začmudených dubových lavíc a namiesto

pomalých, vznešene sa tváriacich dám vrtké servírky. Slečna Climpsonová si objednala ďalšiu šálku kávy a rožok s maslom. Pri okne nebol voľný ani jeden stôl, ale zbadala jeden pri orchestri, odkiaľ mohla sledovať celú miestnosť. Keď zazrela vo dverách tmavomodrý závoj, rozbúchalo sa jej srdce, ale ukázalo sa, že patrila statnej mladej žene s dvoma deťmi a kočíkom, a nádej opäť pohasla. O dvanástej si slečna Climpsonová priznala, že v Centráli nepochodila.

Ako posledný navštívila Orient, podnik, ktorý sa na výzvedy vonkoncom nehodil. Tvorili ho tri malé miestnosti nepravidelného tvaru, slabo osvetlené štyridsaťwattovými žiarovkami v japonských tienidlách a navyše zatienené koráľkovými závesmi a záclonkami. Slečna Climpsonová zvedavo nazrela do každého kúta a výklenku, pričom vyrušila niekoľko zaľúbených párov. Potom sa vrátila k stolu pri dverách a sadla si k štvrtej šálke kávy. Odbilo pol jednej a slečna Boothová sa nezjavila. Teraz už nepríde, pomyslela si slečna Climpsonová. Bude sa musieť vrátiť a dať svojej pacientke obed.

Vrátila sa do penziónu iba s malou chuťou na pečenú baraninu.

O pol štvrtej vyrazila znovu do ulíc, aby sa oddala čajovým orgiám. Tentoraz zahrnula do plánu aj Lyona a štvrtú čajovňu. Začala na opačnom konci mesta a vracala sa smerom k autobusovej zastávke. Keď zápasila už s piatou šálkou čaju, cez okno v Útulnom kútiku zbadala ponáhľajúcu sa postavu. Zimný súmrak už hustol a pouličné osvetlenie nebolo veľmi silné, ale jasne videla statnú staršiu ošetrovateľku s čiernym závojom a v sivom plášti, ako rýchlym krokom kráča po neďalekom chodníku. Keď natiahla krk, videla, ako sa rozbehla, na rohu naskočila na autobus a zmizla smerom k rybárskym potrebám.

„Škoda!“ povedala si slečna Climpsonová, keď sa jej autobus stratil z dohľadu. „Niekde som ju musela prehliadnuť. Alebo bola

na návšteve u niekoho v dome. Obávam sa, že dnešný deň bol neúspešný. A žalúdok mám naliaty čajom!“

Našťastie slečnu Climpsonpvú nebo obdarilo dobrým žalúdkom, pretože nasledujúce dopoludnie sa predstavenie opakovalo. Samozrejme, bolo možné, že slečna Boothová chodí do mesta iba dva-tri razy do týždňa, alebo že vychádza z domu len popoludní, ale slečna Climpsonová nechcela nič nechať na náhodu. Aspoň sa presvedčila, že musí sledovať autobusovú zastávku. Tentoraz zaujala svoje miesto v Útulnom kútiku o jedenástej a čakala do dvanástej. Nestalo sa nič, a tak išla domov.

O tretej popoludní tam bola znovu. Servírka ju už poznala a prejavila určité pobavenie a mierny záujem o jej časté návštevy. Slečna Climpsonová jej vysvetlila, že sa veľmi rada díva na okoloidúcich a utrúsila niekoľko pochvalných slov o podniku a obsluhu. Obdivovala starý malebný hostinec na druhej strane ulice a povedala, že by si ho rada nakreslila.

„Áno,“ povedalo dievča, „chodíva sem kvôli nemu veľa umelcov.“

To slečne Climpsonovej vnuklo skvelú myšlienku a na druhý deň ráno si so sebou priniesla ceruzku a náčrtník.

Zvláštnou zlomyselnosťou osudu sa však stalo, že len čo si objednala kávu, otvorila náčrtník a začala kresliť obrysy štítu hostinca, prišiel autobus a z neho vystúpila statná ošetrovatel'ka v čierno-sivej uniforme. Nevošla do Útelného kútika, ale rázne si vykračovala po opačnej strane ulice a závoj za ňou povieval ako zástava.

Slečna Climpsonová prejavila ostrým výkrikom svoju namrzenosť, čím upútala čašníčkinu pozornosť.

„To je nepríjemné!“ povedala slečna Climpsonová, „zabudla som si gumu. Musím si skočiť nejakú kúpiť.“

Položila náčrtník na stôl a zamierila ku dverám.

„Kávu vám odložím, slečna,“ povedalo dievča ochotne. „Najlepšie papiernictvo je obchod pána Bulteela, hneď vedľa hostinca U medveďa.“

„Ďakujem vám pekne,“ povedala slečna Climpsonová a vybehla.

Čierny závoj ešte vždy povieval v diaľke. Slečna Climpsonová za ním utekala, čo jej sily stačili. Závoj vplával do drogérie. Slečna Climpsonová prešla na druhú stranu cesty kúsok za ňou a zadívala sa do výkladu s detskými výbavičkami. Závoj vyšiel, chvíľku sa nerozhodne vznášal nad chodníkom, obrátil sa, prešiel vedľa slečny Climpsonovej a vošiel do obchodu s topánkami.

Ak si chce kúpiť šnúrky do topánok, nebude to dlho trvať, pomyslela si slečna Climpsonová, ale ak si bude niečo skúšať, môže to trvať celé dopoludnie. Pomalý kráčala okolo dverí. Našťastie akýsi zákazník práve vychádzal, a tak spoza neho nakukla a zazrela, ako čierny závoj vchádza do zadnej časti predajne. Ráznym pohybom otvorila dvere. V prednej časti bol pult s rozličným tovarom a ošetrovatel'ka zmizla za dverami s nápisom Dámska obuv.

Kým si slečna Climpsonová kupovala pár hnedých hodvábných šnúrok, v duchu uvažovala. Využiť príležitosť a ísť za ňou? Skúšanie topánok zvyčajne chvíľu trvá. Skúšajúci je nadtľho pripútany ku kreslu, zatiaľ čo predavačka loží po rebríkoch a znáša kopy lepenkových škatúl. S človekom, ktorý si skúša topánky, sa dá pomerne ľahko nadviazať rozhovor. Ale je v tom háčik. Aby bola vaša prítomnosť opodstatnená, musíte si sami vyskúšať nejaké topánky. Čo to znamená? Predavačka vás najprv ochromí tým, že vám vyzuje pravú topánku a zmizne. A čo ak zatiaľ osoba, ktorú sledujete, dokončí nákup a odíde? Máte skákať za ňou na jednej nohe ako blázon? Alebo vzbudiť podozrenie tým, že si rýchlo obujete vlastnú topánku a vybehnete von s nezaviazanými šnúrkami a nepresvedčivo zamrmlete čosi, že ste zabudli na

dôležitú schôdzku? A ešte horšie — čo ak práve budete mať na nohách jednu topánku svoju a druhú z obchodu? Čo si o vás pomyslia, keď zrazu ujdete s tovarom, ktorý vám nepatrí? Z prenasledovateľa by sa veľmi rýchlo stal prenasledovaný!

Keď slečna Climpsonová v duchu zvážila tento problém, zaplatila za šnúrky a odišla. Už z čajovne ušla bez zaplatenia a nemôže si dovoliť dva takéto priestupky za jedno dopoludnie.

Detektív, najmä ak je oblečený ako robotník, poslíček alebo doručovateľ telegramov, môže niekoho sledovať oveľa nenápadnejšie. Môže sa na niekoho zavesiť a nebude vzbudzovať pozornosť. Žena sa nemôže len tak ponevierať. Na druhej strane si môže celú večnosť prezeráť výklady. Slečna Climpsonová si zvolila klobučníctvo. Pozorne si prezrela všetky klobúky v oboch výkladoch a potom sa vrátila k mimoriadne elegantnému modelu s krátkym závojčekom a s dvoma výrastkami pripomínajúcimi králičie uši. Práve vo chvíli, keď by si už náhodný divák mohol pomyslieť, že sa konečne rozhodne a vojde dovnútra, aby sa spýtala na cenu, ošetrovateľka vyšla z obchodu s topánkami. Slečna Climpsonová ľútostivo potriasla hlavou nad králičími ušami, pristúpila k druhému výkladu, chvíľu tam nerozhodne stála — a napokon sa pohla ďalej.

Ošetrovateľka už bola asi tridsať metrov pred ňou a pridala do kroku ako kôň, ktorý zavetril svoju stajňu. Opäť prešla na druhú stranu ulice, pozrela do výkladu preplneného pestrofarebnými vlnami, rozmyslela si to, išla ďalej a vošla do kaviarne Orient.

Slečna Climpsonová sa ocitla v situácii človeka, ktorý po dlhom prenasledovaní konečne chytil motýľa do siete. Úlovok je v bezpečí a lovec si môže vydýchnuť. Teraz je však problém, ako vybrať motýľa zo siete a nepoškodiť ho.

Je, samozrejme, ľahké vojsť za nejakou osobou do kaviarne a prisadnúť si k jej stolu, ak je tam voľné miesto. Ale nemusíte byť vítaný. Možno to bude pokladať z vašej strany za vnucovanie, ak

sa prihrniete rovno k nej, keď sú ostatné stoly voľné. Je lepšie, ak máte naporúdzi nejakú zámienku, napríklad zdvihnete zo zeme vreckovku alebo upozorníte, že má otvorenú kabelku. Ak vám tá osoba nijakú zámienku neposkytne, najlepšie bude, ak si nejakú vymyslíte.

Papiernictvo bolo hneď vedľa. Slečna Climpsonová vošla dnu, kúpila si gumu, tri pohľadnice, mäkkú ceruzku a kalendár a dala si to všetko zabaliť. Potom pomaly prešla na druhú stranu ulice a vstúpila do Orientu.

V prvej miestnosti sedeli v jednom boxe dve ženy s chlapčekom, v druhom popíjal starší pán mlieko a v treťom si dve dievčence pochutnávali na koláčoch s kávou.

„Prepáčte,“ prihovorila sa slečna Climpsonová, „ale nie je tento balíček váš? Našla som ho rovno pred dverami.“

Staršia žena, ktorá bola očividne na nákupoch, si náhlivo prezrela množstvo rozmanitých balíčkov, pričom každý z nich ohmatala, aby si v mysli vybavila, čo v ňom je.

„Myslím, že nie je môj, ale nemôžem to povedať naisto. Počkajte, pozriem sa. Tu mám vajíčka a slaninu — čo je toto, Gertie? Je to pasca na myši? Nie, to je predsa sirup proti kašľu a toto sú korkové vložky do topánok pre tetu Edith, toto je čokoláda, nie, nátierka z údenáča, a tu je tá čokoláda, bože, zdá sa mi, že som tú pascu na myši naozaj niekde stratila, ale toto asi nebude ona.“

„Nie, mama,“ ozvala sa mladšia žena, „nepamätáš sa, keď pascu na myši nám pošlú spolu s vaničkou.“

„Samozrejme, máš pravdu. Tak, tým sa to vysvetlilo. Pascu na myši aj s tými dvoma panvicami pošlú spolu s vaničkou. A to je všetko, až na mydlo, a to máš ty, Gertie. Nie, ďakujeme veľmi pekne, ale toto naozaj nie je naše, musel to stratiť niekto iný.“

Starý pán balíček rázne, ale zdvorilo odmietol, a dve dievčence sa iba zachichotali. Slečna Climpsonová šla ďalej. V druhej

miestnosti sa jej dve mladé ženy so svojimi spoločníkmi slušne poďakovali, ale povedali, že balíček nie je ich.

Slečna Climpsonová prešla do tretej miestnosti. V jednom kúte sedela pomerne hlučná spoločnosť so psom a vzadu, v najtmavšom a najodľahlejšom z výklenkov Orientu, sedela ošetrovateľka a čítala knihu.

Hlučná spoločnosť o balíčku nič nevedela a slečna Climpsonová s búšiacim srdcom zamierila k ošetrovateľke.

„Prepáčte,“ oslovila ju s milým úsmevom, „ale tento balíček bude zrejme váš. Našla som ho pred dverami a pýtala som sa naň už všetkých ostatných ľudí v kaviarni.“

Ošetrovateľka zdvihla oči. Bola to sivovlasá staršia žena s veľkými zvedavými modrými očami, ktoré svojím upreným pohľadom privádzajú spolubesedníka do pomykova a zvyčajne sú príznakom určitej citovej lability. Usmiala sa na slečnu Climpsonovú a prívetivo povedala:

„Nie, nie, nie je môj. Ste veľmi láskavá. Ale všetky svoje balíčky mám tu.“

Neurčito ukázala na čalúnené sedadlo, zaberajúce tri strany výklenku, a slečna Climpsonová, ktorá ten posunok pochopila ako pozvanie, si rýchlo sadla.

„To je zvláštne,“ povedala, „som si istá, že vypadol niekomu, kto vchádzal dnu. Neviem, čo s ním mám urobiť.“ Jemne ho ohmatala. „Asi nebude cenný, ale človek nikdy nevie. Myslím, že by som ho mala odnieť na policajnú stanicu.“

„Mohli by ste ho nechať v pokladni,“ navrhla ošetrovateľka, „čo ak sa sem majiteľ vráti a bude sa ho dožadovať?“

„Veru, to by som mohla,“ zvolala slečna Climpsonová. „To je výborný nápad. Samozrejme, to bude najlepšie. Zrejme ma pokladáte za veľmi hlúpu, ale vôbec mi to nenapadlo. Obávam sa, že som veľmi nepraktická, a pritom obdivujem praktických ľudí.“

Ja by som nikdy nemohla vykonávať vaše povolanie, však? Hocičo nepredvídané ma vie vyviesť z miery.“

Ošetrovatel'ka sa znova usmiala.

„To je do veľkej miery otázka cviku,“ povedala. „A samozrejme aj zvyku. Ale zo všetkých týchto drobných slabostí sa dá vyliečiť, keď zveríte svoju myseľ Vyššej moci — nemyslíte?“

Jej oči sa hypnoticky zadívali do očí slečny Climpsonovej. „Asi máte pravdu.“

„Je veľká chyba,“ pokračovala ošetrovatel'ka, zavrela knihu a položila ju na stôl, „domnievať sa, že niečo v duševnej oblasti je malé alebo veľké. Aj tie najnepatrnejšie myšlienky a skutky sú riadené vyššími centrami duchovnej moci, ak v ňu skutočne veríme.“

Časníčka sa prišla spýtať slečny Climpsonovej, čo si želá.

„Božemôj! Zdá sa, že som sa votrela k vášmu stolu...!“

„Len sed'te,“ povedala ošetrovatel'ka.

„Naozaj nemáte nič proti tomu? Veľmi nerada by som vás vyrušovala...“

„Vôbec nevyrušujete. Žijem veľmi osamelým životom a vždy sa teším, ak sa môžem s niekým sympatickým porozprávať.“

„Ste veľmi láskavá. Dám si koláčiky a šálku čaju. Je to príjemná kaviareň, však? Je tu tak ticho a pokojne. Len keby tí ľudia s tým psom nerobili taký huriavk. Nemám rada takýchto veľkých psov a myslím, že sú aj dosť nebezpeční, nie?“

Slečna Climpsonová odpoveď prepočula, pretože si zrazu všimla názov knihy na stole, a diabol alebo anjel strážny (nebola si celkom istá, ktorý z nich) jej tu takpovediac ponúkol na striebornej tácni lákavé pokušenie. Knihu vydalo Špiritistické vydavateľstvo a volala sa *Môžu mŕtvi prehovoriť?*

V tom okamihu, akoby ju osvietilo, videla slečna Climpsonová každú podrobnosť svojho dokonalého plánu. Bol založený na podvode, čomu sa jej svedomie zhrozene bránilo, ale bol zaručený.

Zápasila s diablom. Aj keď ide o správnu vec, možno niečo také ospravedlniť?

Zašepkala akúsi modlitbu, ktorou prosila o vnuknutie, ale jedinou odpoveďou jej bol tichý hlas v uchu: To je skvelý nápad, slečna Climpsonová, a bol to hlas Petra Wimseyho.

„Prepáčte,“ povedala slečna Climpsonová, „ale vidím, že sa venujete špiritizmu. To je veľmi zaujímavé!“

Ak existovala nejaké téma, o ktorej slečna Climpsonová naozaj veľa vedela, tak to bol práve špiritizmus. Je to rastlina, ktorej sa vynikajúco darí v atmosfére penziónov. Slečna Climpsonová musela neraz sledovať výklady, keď pred jej vzpierajúcim sa rozumom predvádzali rôzne zariadenia na vyvolávanie duchov a spojenie s nimi, na zaznamenávanie ich autentických odkazov, prejavy astrálnych telies, tranzové stavy a ekto plazmické materializácie. Vedela veľmi dobre, že cirkev takéto veci zakazuje, ale bola platenou spoločníčkou toľkých starých dám, že musela veľa krát konať proti svojmu vnútornému presvedčeniu!

A potom sa zoznámila s tým čudným človekom zo Spoločnosti pre výskum psychických javov. Dva týždne býval v tom istom súkromnom hoteli v Bournemouthe ako ona. Bol odborník na domy, v ktorých straší, a na odhaľovanie lomoziacich strašidiel. Oblúbil si slečnu Climpsonovú, a tak s ním strávila niekoľko zaujímavých večerov a počúvala o trikoch, ktoré používajú médiá. Pod jeho vedením sa naučila pohybovať so stolíkmi a vyvolávať praskavé zvuky. Vedela, ako sa skúmajú dve zlepené bridlicové tabuľky, aby sa našli stopy na ich hranách, kadiaľ sa medzi ne nenápadne zasunula krieda upevnená na čiernom drôte, pomocou ktorého sa píše odkazy duchov. Videla dômyselné gumové rukavice, ktoré v nádobe s parafínom zanechávajú odtlačok rúk ducha a ktoré po vypustení vzduchu možno nebadane vytiahnuť zo stuhnutého vosku cez uzučnú dieru. Teoreticky dokonca vedela —

ale v praxi si to nikdy nevyskúšala — ako treba držať ruky, keď ich človeku zväzujú za chrbtom, aby mohol uvoľniť prvý falošný uzol, ktorý robí všetky ostatné uzly zbytočnými, aj ako pobiehať potme po miestnosti a bubnovať na tamburíne namiesto toho, aby zviazaná ležala v čiernej komôrke s múkou v každej hrsti. Slečna Climpsonová žasla nad hlúposťou a skazenosťou ľudstva.

Ošetrovatel'ka stále rozprávala a slečna Climpsonová jej mechanicky odpovedala.

„Je iba začiatočníčka,“ povedala si slečna Climpsonová, „číta si učebnicu... A je celkom nekritická... Musí predsa vedieť, že tú ženu dávno odhalili... Ľudí ako ona by nemali samých púšťať z domu — úplne priťahujú podvodníkov... Nepoznám pani Craigovú, o ktorej hovorí, ale povedala by som, že je poriadne prešibaná... Pani Craigovej sa musím vyhnúť, asi toho vie priveľa... Ak mi to tá naivná osoba zhltne, potom zhltne všetko.“

„Vyzerá to úžasne, však?“ povedala slečna Climpsonová nahlas. „Ale nie je to trošku nebezpečné? Povedali mi, že aj ja som senzitívna, ale nikdy som nemala odvahu si to vyskúšať. Je rozumné otvoriť svoju myseľ týmto nadprirodzeným vplyvom?“

„Nie je to nebezpečné, ak poznáte správny spôsob,“ ubezpečovala ju ošetrovatel'ka. „Človek sa musí naučiť, ako si vytvoriť ochrannú vrstvu z čistých myšlienok, aby do nej nemohli preniknúť žiadne zlé vplyvy. Tak krásne som sa porozprávala s niektorými drahými zosnulými...“

Slečna Climpsonová si naliala ďalšiu šálku čaju a čašníčku poslala po tanier koláčikov.

„...žiaľbohu, ja sama nie som médium, teda aspoň zatiaľ nie. Neviem nadviazať spojenie, ak som sama. Pani Craigová vraví, že to chce prax a sústredenie. Včera večer som to skúšala s tabuľkou, ale ukazovadlo iba opisovalo špirály.“

„Vaše vedomie je asi priveľmi aktívne,“ nadhodila slečna Climpsonová.

„Áno, zrejme je to tak. Pani Craigová tvrdí, že som mimoriadne vnímavá. Keď sme spolu, dosahujeme prekrásne výsledky. Žiaľbohu, práve teraz je v zahraničí.“

Srdce slečny Climpsonovej poskočilo tak prudko, že skoro vyliala čaj.

„Teda vy ste médium?“ pokračovala ošetrovatel'ka. „Povedali mi, že som,“ opatrne odpovedala slečna Climpsonová.

„Rada by som vedela,“ povedala ošetrovatel'ka, „keby sme usporiadali spolu seansu...“

Dychtivo pozrela na slečnu Climpsonovú.

„Skutočne by som nerada...“

„Ale choďte! Ste taká vhodná osoba. Som si istá, že by sme mali dobré výsledky. A duchovia tak veľmi túžia po spojení s nami. Pravdaže by som to nerada skúšala s niekým, komu by som nedôverovala. Existuje toľko falošných médií...“ (Tak niečo predsa len vieš! pomyslela si slečna Climpsonová.) „...ale s niekým, ako ste vy, je človek úplne bezpečný. Uvidíte, akú zmenu to vnesie do vášho života. Kedysi som sa trápila nad všetkou bolesťou a biedou sveta — veď viete, koľko jej vidíme — kým som si neuvedomila, že existuje posmrtný život a že všetky skúšky, ktorými prechádzame, sú iba prípravou na život na vyššej úrovni.“

„Nuž,“ povedala slečna Climpsonová, „som ochotná skúsiť to. Ale viete, nemôžem povedať, že tomu naozaj verím.“

„Uvidíte, že budete.“

„Je pravda, že raz alebo dva razy som zažila čudné veci — a nemohol to byť trik, pretože som tých ľudí poznala — veci, ktoré som si nevedela vysvetliť...“

„Nože ma príd'te dnes večer navštíviť,“ presviedčala ju ošetrovatel'ka. „Urobíme si takú malú seansu, a potom uvidíme, či ste skutočne médium. Ja nepochybujem o tom, že ste.“

„Dobre,“ súhlasila slečna Climpsonová. „Mimochodom, ako sa voláte?“

„Caroline Boothová — slečna Caroline Boothová. Ošetrujem jednu starú ochrnutú paniu v tom veľkom dome na Kendal Road.“

Pánboh zaplať aspoň za to, pomyslela si slečna Climpsonová. Nahlas povedala:

„A ja sa volám Climpsonová. Myslím, že mám niekde vizitku. Nie, zabudla som ju doma. Ale bývam v penzióne Hillside View. Ako sa k vám dostanem?“

Slečna Boothová jej povedala adresu, aj kedy jej ide autobus a pripojila pozvanie na večeru, ktoré slečna Climpsonová prijala. Slečna Climpsonová sa vrátila domov a napísala krátku správu:

Drahý lord Peter, iste sa už pýtate, čo sa so mnou stalo. Ale konečne mám pre Vás novinu. Dobyla som pevnosť!!! Dnes večer tam idem a môžete očakávať veľké veci!!!

*V rýchlosti
so srdečným pozdravom
Katharine A. Climpsonová*

Po obede slečna Climpsonová šla znovu do mesta. Najprv, pretože bola čestná osoba, sa zastavila po náčrtník v Útulnom kútiku a zaplatila účet s vysvetlením, že ráno sa stretla s jednou známou a tá ju zdržala. Potom navštívila niekoľko obchodov. Nakoniec si vybrala malú kovovú škatuľku na mydlo, ktorá vyhovovala jej potrebám. Bola mierne vypuklá, a keď sa zavrela a jemne stlačila, vydala hlasné zapraskanie. S trochou dôvtipu ju pomocou širokej náplaste pripevnila na pevný pružný podväzok. Keď si ju posunula na kostnaté koleno a silno pritlačila druhým kolenom, škatuľka vydala praskavé zvuky, ktoré by presvedčili aj toho najväčšieho skeptika. Slečna Climpsonová si sadla pred zrkadlo a hodinu si to nacvičovala, kým sa jej nedarilo vyludzovať praskot s minimálnou telesnou námahou.

Ďalej kúpila dlhý pevný drôt opletený čiernou priadzou, aký sa používa na vystuženie klobúkov. Dvojmo zložený, ohnutý do pravého uhla a priviazaný na zápästie stačil na rozkývame ľahkého stolíka. Váhu ťažkého stola by zrejme neunesol, ale nemala čas objednať si príslušný nástroj u kováča. V každom prípade to skúsi. Vybrala si čierne zamatové domáce šaty s dlhými širokými rukávami a odl'ahlo jej, keď zistila, že drôtičky sa dajú uspokojivo skryť.

O šiestej sa obliekla, na nohu si pripevnila škatuľku na mydlo — obrátila ju smerom von, aby v autobuse náhodou nezapraskala a nevyľakala spolucestujúcich — obliekla si plášť do dažďa, vzala si klobúk a dáždník a vyrazila na cestu za závetom pani Wrayburnovej.

Večerali v krásnej, starej, drevom obloženej miestnosti s klasicistickým stropom a kozubom a jedlo bolo vynikajúce. Slečna Climpsonová sa cítila osviežená a plná energie.

„Pôjdeme do mojej izby, dobre?“ navrhla slečna Boothová. „Je to jediná skutočne pohodlná miestnosť. Viete, väčšia časť domu je zavretá. Ospravedlňte ma na chvíľočku, moja drahá, dám pani Wrayburnovej večeru a pripravím ju na spanie, chuderku, a potom môžeme začať. Nebude mi to trvať dlhšie ako polhodinku.“

„Je úplne bezvládna, však?“

„Áno, je celkom ochrnutá.“

„Môže hovoriť?“

„Sotva to možno nazvať rečou. Občas niečo zamrmle, ale nedá sa jej rozumieť. Je to smutné, však, a pritom je taká bohatá! Bude to pre ňu vyslobodenie, keď naposledy vydýchne.“

„Chudera!“ vzdychla si slečna Climpsonová. Hostiteľka ju zaviedla do malej, útulne zariadenej obývačky a tam ju nechala medzi kvetovanými poťahmi a ozdobnými predmetmi. Slečna Climpsonová očami rýchlo prebehla po knihách — okrem niekoľkých bežných diel o špiritizme to zväčša boli romány — a potom obrátila svoju pozornosť na rímsu nad kozubom. Bola preplnená fotografiami, čím sa nelíšila od iných izieb ošetrovateliiek. Medzi skupinovými fotografiami z nemocnice a portrétmi venovanými „vd'ačnými pacientmi“ bola nápadná kabinetná fotografia pána v obleku a s fúzmi, aké sa nosili v deväťdesiatych rokoch minulého storočia, ako sa opiera o bicykel na nejakom skalnom výstupku s horskou roklinou v pozadí. Rám bol strieborný, masívny a tepaný.

Na otca je príliš mladý, premýšľala slečna Climpsonová, keď ju obrátila a prezrela si zadnú stranu. Skôr milenec alebo milovaný brat. Hm! *Najdrahšej Lucy od navždy milujúceho Harryho*. Brat to

teda nebude. Adresa fotografa je z Coventry. Harry bol pravdepodobne obchodník s bicyklami. Ale čo sa mu stalo? Zrejme k svadbe nedošlo. Umrel, alebo jej bol neverný. Prvotriedny rám a čestné miesto uprostred. Kytička skleníkových narcisov vo váze — povedala by som, že Harry zomrel. Čo ďalej? Rodinná fotografia? Áno. Našťastie aj s menami. Najdrahšia Lucy na kraji, ocko a mamička, Tom a Gertrude. Tom a Gertrude sú starší, ale ešte môžu byť nažive. Ocko je duchovný. Priestranný dom — asi dedinská fara. Fotografova adresa z Maidstonu. Moment. Tu je zas ocko, tentoraz so skupinou malých chlapcov. Zrejme učil na škole, alebo dával súkromné hodiny. Dvaja chlapci majú slamené klobúky s cikcakovou stuhou — teda pravdepodobne to je škola. A čo ten strieborný pohár? T. Booth a tri ďalšie mená — Štvorica z Pembroke College, 1883. To nie je drahá škola. Ktovie, či ocko nebol proti Harrymu, lebo predával bicykle? Tamtá kniha vyzerá ako školská cena. Aj je. Maidstonská dievčenská škola — za vynikajúci prospech v anglickej literatúre. Pozrime sa. Nevracia sa už? Nie, zbytočný poplach. Mladý muž vo vojenskej uniforme. *Tvoj milujúci synovec G. Booth* — aha, to bude Tomov syn. Dúfam, že prežil. Áno, tentoraz už ide.

Keď sa dvere otvorili, slečna Climpsonová sedela pri ohni, začítaná do *Raymonda*.

„Odpusťte, že som vás nechala čakať,“ povedala slečna Boothová, „ale úbohá starká je dnes večer akási nepokojná.

Hodinku-dve vydrží sama, ale potom budem musieť ísť opäť k nej. Začneme hneď? Už sa neviem dočkať!“

Slečna Climpsonová ochotne súhlasila.

„Zvyčajne používame tento stolík,“ slečna Boothová priniesla malý, okrúhly bambusový stolík s poličkou medzi nohami. Slečna Climpsonová si pomyslela, že ešte nikdy nevidela kus nábytku, ktorý by sa lepšie hodil na falšovanie nadpozemských úkazov, a úprimne pochválila slečnu Craigovú za jej voľbu.

„Necháme svetlo svietiť?“ spýtala sa.

„Nie, zhasneme,“ povedala slečna Boothová. „Pani Craigová hovorila, že modré lúče denného alebo elektrického svetla sú pre duchov pritvrde. Viete, rušia vibrácie. Takže zvyčajne svetlo zhasneme a sedíme pri kozube. Žiara ohňa úplne stačí, aby sa dali robiť poznámky. Budete zapisovať vy, alebo ja?“

„Myslím, že by ste to radšej mali robiť vy, pretože v tom máte väčší cvik,“ povedala slečna Climpsonová.

„Dobre.“ Slečna Boothová si vzala ceruzku a blok a zhasla svetlo.

„Teraz si pekne sadneme a končeky prstov zľahka položíme na kraj stola. Pravdaže, je lepšie, ak sa vytvorí kruh, ale nedá sa to, keď sme len dve. A myslím, že bude lepšie, ak zo začiatku nebudeme rozprávať — kým nenadviažeme spojenie, chápete. Kam si chcete sadnúť?“

„Hoci aj sem,“ povedala slečna Climpsonová.

„Neprekáža vám oheň za chrbtom?“

Slečna Climpsonová vyhlásila, že jej vôbec neprekáža.

„To je dobre, takto na stôl nebudú dopadať nijaké lúče.“

„To som si myslela,“ povedala slečna Climpsonová úprimne.

Položili končeky prstov na stôl a čakali.

Prešlo desať minút.

„Cítite nejaký pohyb?“ zašepkala slečna Boothová.

„Nie.“

„Niekedy to trvá dlhšie.“

Ticho.

„Ach! Zdá sa mi, že teraz som čosi zacítila.“

„Ja mám pocit, akoby mi típli prsty.“

„Aj ja. Čoskoro sa to začne.“

Po chvíli.

„Nechcete si na chvíľu oddýchnuť?“

„Trochu ma bolia zápästia.“

„To sa stáva, kým si človek zvykne. Prúdi cez ne energia.“

Slečna Climpsonová zdvihla prsty zo stola a jemne si masírovala zápästia. Z čierneho zamatového rukáva ticho vykĺzli tenké čierne háky.

„Cítim, že všade okolo nás je energia. Po chrbte mi chodia zimomriavky.“

„Pokračujme,“ povedala slečna Climpsonová. „Už som si odpočinula.“

Ticho.

„Mám pocit,“ zašepkala slečna Climpsonová, „akoby ma niečo chytilo vzadu za krk.“

„Nehýbte sa.“

„A ruky od lakt'ov mám celkom stĺpnuté.“

„Psst! Aj ja.“

Slečna Climpsonová by bola mohla dodať, že ju bolia deltoidy, keby vedela, že sa tak volajú. Nie je to nič nezvyčajné, keď sedíte a končeky prstov máte položené na stole bez opory zápästia.

„Celá sa trasiem,“ povedala slečna Boothová.

V tom momente stôl prudko nadskočil. Slečna Climpsonová neodhadla správne silu, potrebnú na zdvihnutie bambusového stolíka.

„Ach!“

Po krátkej prestávke sa stôl znovu začal pohybovať, ale miernejšie, a napokon sa pravidelne pohojdával. Slečna Climpsonová zistila, že ak ho jemne nadvihne svojou dosť veľkou nohou, môže prakticky úplne odľahčiť drôtom na zápästí. A to bolo dobre, pretože sa bála, že nie sú dosť pevné, aby dlho vydržali také zaťaženie.

„Neoslovíme ho?“

„Počkajte chvíľku,“ povedala slečna Boothová. „Chce sa priblížiť z boku.“

Slečnu Climpsonovú tento výrok prekvapil, lebo prezrádzal vysoký stupeň predstavivosti, ale úslužne rozkývala stôl do mierneho točivého pohybu.

„Čo keby sme radšej vstali?“ navrhla slečna Boothová.

To nebolo dobre, pretože nie je ľahké pohybovať stolíkom v predklone a stáť pritom na jednej nohe. Slečna Climpsonová sa rozhodla, že upadne do tranzu. Hlava jej klesla na prsia a potichu zastonala. Zároveň odtiahla ruky, čím uvoľnila háky a stôl sa ďalej trhane krútil pod ich prstami.

Z kozuba s treskotom vypadol kus uhlia a plamene vyšľahli do výšky. Slečna Climpsonová sa strhla, stôl sa prestal krútiť a s buchnutím dopadol na zem.

„Panebože!“ vykrikla slečna Boothová. „Svetlo rozptýlilo vibrácie. Moja drahá, ste v poriadku?“

„Áno, áno,“ zamrmlala slečna Climpsonová neurčito. „Stalo sa niečo?“

„Tá sila bola úžasná,“ povedala slečna Boothová. „Nikdy som ju tak zreteľne necítila.“

„Tuším som zaspala,“ ospravedlňovala sa slečna Climpsonová.

„Boli ste v tranze,“ povedala slečna Boothová. „Duch sa už ujímal vedenia. Nie ste veľmi unavená? Môžete pokračovať?“

„Cítim sa celkom dobre,“ povedala slečna Climpsonová, „len som trochu ospalá.“

„Ste mimoriadne silné médium,“ vyhlásila slečna Boothová.

Slečna Climpsonová nebadane pohýbala nohou, aby sa jej rozprúdila krv, a v duchu s ňou vrelo súhlasila.

„Tentoraz dáme pred oheň zástenu,“ povedala slečna Boothová. „Tak je to lepšie. Dobre!“

Znovu položili ruky na stôl, ktorý sa takmer okamžite začal hojdať.

„Už nebudeme strácať čas,“ povedala slečna Boothová.

Jemne si odkašlala a oslovila stolík.

„Je duch prítomný?“

Prask.

Stôl sa prestal hýbať.

„Jedno zapraskanie bude znamenať áno a dve nie, dobre?“

Prask!

Tento spôsob vypytyvania mal tú výhodu, že ten, kto sa pýta, musí klásť jednoznačné otázky.

„Si duch zosnulej osoby?“

„Áno.“

„Si Fedora?“

„Nie.“

„Si niektorý z duchov, ktorí ma už predtým navštívili?“

„Nie.“

„Si nám priateľsky naklonený?“

„Áno.“

„Si rád, že si tu?“

„Áno, áno, áno.“

„Si šťastný?“

„Áno.“

„Prišiel si sa nás na niečo spýtať?“

„Nie.“

„Chceš nám v niečom pomôcť?“

„Nie.“

„Hovoríš v mene iného ducha?“

„Áno.“

„Chce hovoriť s mojou priateľkou?“

„Nie.“

„Teda so mnou?“

„Áno, áno, áno, áno.“ (Stôl sa prudko rozkýval.)

„Je to duch ženy?“

„Nie.“

„Muža?“

„Áno.“

Tiché zhíknutie.

„Je to duch, s ktorým som sa pokúšala nadviazať spojenie?“

„Áno.“

Prestávka, stôl sa zľahka nachýlil nabok.

„Budeš sa s nami zhovárať pomocou abecedy? Jedno zaklopanie bude znamenať A, dve B a tak ďalej?“

(Neskoro! pomyslela si slečna Climpsonová.)

Prask!

„Ako sa voláš?“

Osem úderov a hlboký vdych.

Jeden úder...

„H-A...“

Dlhý rad úderov.

„Bolo to R? Klopeš príliš rýchlo.“

Prask!

„H-A-R... správne?“

„Áno.“

„Je to Harry?“

„Áno, áno, áno.“

„Och, Harry! Konečne! Ako sa máš? Si šťastný?“

„Áno — nie — osamelý.“

„To nebola moja vina, Harry.“

„Áno. Trochu.“

„Veď som musela pamätať na svoju povinnosť. Spomeň si, kto vstúpil medzi nás.“

„Áno. O-T-E-“

„Nie, nie, Harry! Bola to mat...“

„P-O-T-V-O-R-A!“ prerušil ju stôl.

„Ako môžeš hovoriť tak škaredo?“

„Láska má prednosť!“

„Teraz to už viem. Ale vtedy som bola primladá. Nemôžeš mi to odpustiť?“

„Všetko odpustené. Aj matke.“

„To som rada! Čo robíš tam, kde si, Harry?“

„Čakám. Pomáham. Zmierujem sa.“

„Máš pre mňa nejakú zvláštnu správu?“

„Chod' do Coventry!“ (Tu sa stôl znovu rozhybal.)

Zdalo sa, že táto správa slečnu Boothovú ohúrila.

„Ach, Harry, to si celý ty! Nezabudol si na svoj starý žartík. Povedz mi...“

Stôl začal prejavovať príznaky veľkého vzrušenia a vychrlil rad nezrozumiteľných písmen.

„Čo chceš?“

„G-G-G...“

„Určite nás niekto ruší,“ povedala slečna Boothová. „Kto je to, prosím?“

„G-E-O-R-G-E“ (veľmi rýchlo).

„George! Nijakého Georgea nepoznám, iba ak Tomovho syna. Dúfam, že sa mu nič zlé nestalo.“

„Hahaha! Nie George Booth, George Washington.“ „George Washington?“

„Haha!“ (Stôl sa začal triasť tak prudko, že médium ho sotva udržalo. Slečna Boothová, ktorá si rozhovor zapisovala, teraz znovu položila ruky na stôl, ktorý prestal poskakovať a už sa len pohojďaval.)

„Kto je tu teraz?“

„Pongo.“

„Kto je Pongo?“

„Sprostredkujúci duch.“

„Kto to pred chvíľkou hovoril?“

„Zlý duch. Už je preč.“

„Je tam ešte Harry?“

„Odišiel.“
„Chce ešte niekto hovoriť?“
„Helen.“
„Aká Helen?“
„Nepamätáš sa? Tá z Maidstonu.“
„Maidstone? Aha, máš na mysli Elien Pateovú?“
„Áno, Pateovú.“
„No toto! Dobrý večer, Elien. Je od teba milé, že si sa ozvala.“
„Pamätáš sa na tú psinu?“
„Myslíš vtedy v spálni?“
„Kate, hnusoba.“
„Nie, na Kate si nepamätám, iba ak na Kate Hurleyovú. Máš na mysli tú?“
„Protivná Kate. Zhasnuté svetlá.“
„Ach, už viem, čo chce povedať! Ako po zhasnutí svetiel ukradla koláče.“
„Áno.“
„Ešte vždy zle hláskuješ, Elien.“
„Miss-, Miss-“
„Mississippi? Ešte vždy si sa to nenaučila?“
„Smiešne.“
„Sú tam, kde si, mnohí z našej triedy?“
„Alice a Mabel. Pozdravujú.“
„To je od nich milé. Aj ja ich pozdravujem.“
„Áno. Veľa pozdravov. Kvety. Slnko.“
„Čo...“
„P,“ povedal stôl netrpezlivo.
„To je zase Pongo?“
„Áno. Unavený.“
„Chceš, aby sme prestali?“
„Áno. Inokedy.“
„Tak teda dobrú noc.“

„Dobrá noc.“

Médium sa zaklonilo na stoličke s vyčerpaným výrazom, ktorý bol úplne oprávnený. Vytukávať písmená abecedy je veľmi únavné a navyše mala slečna Climpsonová strach, aby jej škatuľka na mydlo nespadla.

Slečna Boothová zažala svetlo.

„Bolo to úžasné!“ povedala.

„Dostali ste odpovede, ktoré ste čakali?“

„Áno. Vy ste ich nepočuli?“

„Nedávala som stále pozor,“ povedala slečna Climpsonová.

„Počítanie je dosť ťažké, ak na to nie ste zvyknutá. Určite ste veľmi ustatá. Už to necháme a uvaríme si čaj. Nabudúce by sme mohli použiť tabuľku. Je to oveľa rýchlejšie.“

Slečna Climpsonová sa nad tým zamyslela. Určite by to bolo menej únavné, ale nebola si istá, či s ňou bude vedieť narábať.

Slečna Boothová dala variť vodu a pozrela na hodiny.

„Panebože, už je takmer jedenásť! Ako ten čas uletel! Musím sa ísť pozrieť za svojou starkou. Nechcete si zatiaľ prečítať otázky a odpovede? O pár minút som späť.“

Zatiaľ to ide dobre, pomyslela si slečna Climpsonová. Podarilo sa jej získať dôveru. O niekoľko dní bude môcť uskutočniť svoj plán. Ale pri Georgeovi urobila chybu. A bolo hlúpe spomenúť Helen. Nellie by bolo bývalo všestrannejšie — pred štyridsiatimi piatimi rokmi bola Nellie na každej škole. Ale koniec koncov, na tom, čo človek povie, až tak veľmi nezáleží — ten druhý sa mu z toho takmer vždy pomôže dostať. Ako príšerne ju bolia nohy i ruky! Unavene premýšľala, či nezmeškala posledný autobus.

„Obávam sa, že áno,“ povedala slečna Boothová, keď sa jej na to po návrate spýtala. „Ale zavoláme taxík. Samozrejme, na môj účet. Trvám na tom, pretože ste boli taká láskavá a prišli ste až sem, len aby ste mi urobili radosť. Nemyslíte, že takéto rozhovory s duchmi sú jednoducho nádherné? Predtým Harry nikdy nechcel

prísť — chudák Harry! Obávam sa, že som sa voči nemu zachovala veľmi nepekne. On sa síce potom oženil, ale ako ste videli, nikdy na mňa nezabudol. Býval v Coventry, a kedysi sme si z toho robili žarty — preto to spomenul. Škoda, že neviem, ktorá Alice a Mabel to boli. Mali sme v triede Alice Gibbonsovú a Alice Roachovú, obe veľmi milé dievčatá. Tá Mabel bude zrejme Mabel Herridgeová. Pred mnohými rokmi sa vydala a odišla do Indie. Nepamätám sa, ako sa potom volala, a nikdy som o nej už nepočula, ale určite je už na druhom svete. Pongo je nový prostredník. Musím sa ho spýtať, kto je. Prostredníčkou pani Craigovej je Fedora — bola otrokyňa na Poppeinom dvore.“

„Naozaj?“ začudovala sa slečna Climpsonová.

„Raz večer nám rozpovedala svoj príbeh. Je to veľmi romantické! Hodili ju levom, lebo bola kresťanka a nechcela mať nič s Nerónom.“

„To je veľmi zaujímavé.“

„Však? Ale nehovorí dobre po anglicky a občas jej dosť ťažko rozumieť. A niekedy tam pustí tých otravných duchov. Pongo sa zbavil Georgea Washingtona veľmi rýchlo. Dúfam, že prídete znovu. Môžete zajtra večer?“

„Pravdaže, ak chcete.“

„Príďte, prosím vás. A nabudúce si musíte vypýtať nejakú správu aj pre seba.“

„Určite si vypýtam,“ povedala slečna Climpsonová. „Bolo to pre mňa niečo úplne nové — jednoducho úžasné. Nikdy som ani len netušila, že mám taký dar.“

A to bola naozaj pravda.

Samozrejme, bolo zbytočné, aby sa slečna Climpsonová pokúšala pred dámami z penziónu zatajiť, kde bola a čo robila. Už len jej návrat taxíkom o polnoci vzbudil živý záujem, a tak radšej povedala pravdu, aby ju nepodozrievali z niečoho oveľa horšieho.

„Drahá slečna Climpsonová,“ povedala pani Peglerová, „dúfam, že si nebudete myslieť, že sa miešam do vašich záležitostí, ale musím vás varovať pred pani Craigovou a jej priateľmi. Nepochybujem o tom, že slečna Boothová je skvelá žena, ale nepáči sa mi, s kým sa stýka. A najmä som proti špiritizmu. Usiluje sa preniknúť do vecí, o ktorých nemáme vedieť, a to môže priniesť veľmi nežiadúce následky. Keby ste boli vydatá, vyjadrila by som sa jasnejšie, ale môžete mi veriť, že takéto záľuby často veľmi výrazne ovplyvnia povahu človeka.“

„Viete, pani Peglerová,“ namietla slečna Etheredgeová, „myslím, že sa mýlite. Jedna z najskevejších žien, aké poznám — a som hrdá, že ju môžem nazvať svojou priateľkou — je špiritistka a je to skutočná svätica, čo dokazuje svojím životom i skutkami.“

„To je možné, slečna Etheredgeová,“ odpovedala pani Peglerová a čo najmajestátnejšie vypla svoju statnú postavu, „ale o to tu nejde. Nehovorím, že špiritista nemôže žiť bezúhonným životom, ale tvrdím, že väčšinou sú to čudní ľudia, a zďaleka nie pravdovravní.“

„Náhodou som v živote poznala niekoľko takzvaných médií,“ pripojila sa slečna Tweallová, „a boli to bez výnimky ľudia, ktorí od prvej chvíle vzbudzovali nedôveru.“

„Väčšinou sú takí,“ povedala slečna Climpsonová, „a som si istá, že málokto mal lepšiu príležitosť ako ja, aby to mohol posúdiť. Ale domnievam sa a dúfam, že aspoň niektorí z nich to myslia úprimne, aj keď sa vo svojom presvedčení mýlia. Aký máte

na to názor vy, pani Liffeyová?“ dodala a obrátila sa k majiteľke penziónu.

„No-oo,“ zatiahla pani Liffeyová, ktorá vzhľadom na svoje postavenie musela súhlasiť podľa možnosti so všetkými, „z toho, čo som čítala, a nie je toho veľa, pretože mám na čítanie málo času, musím povedať, že podľa mňa existujú určité dôkazy, že v niektorých prípadoch a za prísne kontrolovaných okolností je v tom, čo tvrdia špiritisti, hádam predsa len trochu pravdy. Niežeby som s tým osobne chcela mať niečo spoločné. Ako vraví pani Peglerová, ani ja väčšinou nestojím o ľudí, ktorí sa venujú špiritizmu, hoci nepochybne sú medzi nimi aj výnimky. Povedala by som, že preskúmanie tejto otázky by sme mali prenechať skutočne kvalifikovaným odborníkom.“

„Plne s vami súhlasím,“ povedala pani Peglerová. „Nenachádzam slov, aby som vyjadrila svoj odpor k tomu, že ženy typu pani Craigovej prenikajú do ríše, ktorá by pre nás všetkých mala byť posvätná. Predstavte si, slečna Climpsonová, že tá žena — ktorú nepoznám a ani nemám v úmysle poznať — bola raz taká bezočivá a napísala mi, že na jednej zo svojich seansí dostala pre mňa správu údajne od môjho nebohého manžela! Nedokážem vám opísať, ako som sa cítila. Takto verejne zhanobiť generálovo meno v súvislosti s takým hlúpym nezmyslom! A samozrejme, že to bol číry výmysel, pretože generál je ten posledný človek, ktorý by chcel mať niečo do činenia s týmito neprístojnosťami. Zhubné ohlupovanie, ako tomu mojím drsným vojenským spôsobom hovoril. A keď sa mne, jeho vdove, dostalo do uší, že prišiel do domu pani Craigovej, hral na harmonike a prosil, aby sa modlili za jeho vyslobodenie z miesta, kde je za trest, mohla som to pokladať len za dobre premyslenú urážku. Generál chodieval pravidelne do kostola a bol veľkým odporcom modlitieb za mŕtvych a ostatných katolíckych nezmyslov. A pokiaľ ide o to, že sa nachádza na nejakom nežiadúcom mieste, bol to ten najlepší človek, aj keď

občas trochu prudký. A pokiaľ ide o tú harmoniku, dúfam, že nech je kdekoľvek, trávi svoj čas nejakým lepším spôsobom.“

„To je nehanebné!“ zvolala slečna Tweallová.

„Kto je tá pani Craigová?“ spýtala sa slečna Climpsonová.

„Nikto nevie,“ povedala pani Peglerová tajomne.

„Vraj je to vdova po nejakom lekárovi,“ zamiešala sa do rozhovoru pani Liffeyová.

„Nazdávam sa,“ vyhlásila slečna Tweallová, „že je to riadna potvora.“

„Žena v jej veku,“ rozhorčovala sa pani Peglerová, „ktorá si vlasy farbí hennou a nosí náušnice až po pleciami...“

„A chodí tak výstredne oblečená,“ doplnila slečna Tweallová.

„A stretáva sa s čudnými ľuďmi,“ dodala pani Peglerová. „Pamätáte sa na toho černocho, pani Liffeyová, ktorý nosil zelený turban a zvyčajne sa modlil u nej v záhrade pred domom, až kým nezasiahla polícia?“

„Zaujímaloby ma,“ povedala slečna Tweallová, „odkiaľ berie peniaze.“

„Podľa mňa, tá žena vymáha od ľudí peniaze. Iba Boh vie, čo im na tých svojich špiritistických seansách nahovorí.“

„Ale čo ju priviedlo práve do Windlu?“ spýtala sa slečna Climpsonová. „Myslím, že Londýn alebo nejaké väčšie mesto by bolo pre ňu výhodnejšie, ak je taká, ako hovoríte.“

„Neprekvapilo by ma, keby sa skrývala,“ povedala slečna Tweallová zachmúrene. „Občas sa pre človeka stane nejaké miesto prihorúcim.“

„Hoci sa celkom nestotožňujem s vašim všeobecným odsúdením špiritizmu,“ povedala slečna Climpsonová, „musím s vami súhlasiť, že skúmanie psychických javov môže byť skutočne veľmi nebezpečné, ak sa o to pokúša nepovolaná osoba, a podľa toho, čo mi slečna Boothová povedala, veľmi pochybujem, či je pani Craigová vhodným radcom pre neskúsených ľudí. Pokladám

však za svoju povinnosť slečnu Boothovú vystríhať, a o to sa práve pokúšam. Ale ako viete, niečo podobné treba robiť veľmi taktne — inak sa dotyčná osoba môže ešte väčšmi zatvrdiť. V prvom rade si treba získať jej dôveru, a potom postupne ju človek môže priviesť k správnejmu spôsobu myslenia.“

„To je pravda,“ horlivo súhlasila slečna Etheredgeová a bledobelasé oči jej oživene zažiarili. „Ja sama som sa takmer dostala pod vplyv jednej hroznej podvodníčky, ale moja drahá priateľka mi ukázala správnejšiu cestu.“

„Možno,“ povedala pani Peglerová, „ale aj tak si myslím, že najlepšie je nemať s tým nič spoločné.“

Slečna Climpsonová sa touto vynikajúcou radou nedala odradiť a šla na dohovorenú schôdzku. Po chvíľke, keď sa stolík opäť čulo rozhojdal, Pongo súhlasil s komunikáciou pomocou tabuľky, ale spočiatku mu to veľmi nešlo. Pripisoval to skutočnosti, že za svojho života na zemi sa nikdy nenaučil písať. Na otázku, kto je, odpovedal, že bol akrobat a žil v období renesancie v Taliansku a že celým menom sa volá Pongocelli. Žil veľmi neviazaným životom, ale vykúpil sa tým, že za veľkého moru vo Florencii statočne odmietol opustiť choré dieťa. Dostal mor a zomrel, a teraz prechádzal obdobím skúšky, v ktorom odčinoval svoje hriechy tým, že slúžil ako sprievodca a tlmočník ostatným duchom. Bol to dojemný príbeh a slečna Climpsonová bola naň naozaj veľmi hrdá.

George Washington bol pomerne dotieravý a seansu kazilo aj množstvo záhadných porúch, o ktorých Pongo hovoril ako o „žiarlivých vplyvoch“. Ale „Harry“ sa i tak znovu zjavil a mal pre slečnu Boothovú niekoľko potešujúcich odkazov. Prihlásila sa aj Mabel Herridgeová, ktorá im živo opísala svoj život v Indii. A tak v podstate, aj keď sa vezmú do úvahy všetky ťažkosti, to bol úspešný večer.

V nedeľu sa seansa nekonala, pretože svedomie média sa vzbúrilo. Slečna Climpsonová mala pocit, že jednoducho nemôže. Namiesto toho šla do kostola a nesústredene počúvala vianočnú novinu.

Ale v pondelok si obe ženy znovu sadli za bambusový stolík a nasleduje záznam seansy, ako ho urobila slečna Boothová.

19:30 večer

Otázka: Dobrý večer. Kto je tam?

Odpoveď: Tu je Pongo. Dobrý večer. Boh vám žehnaj!

Otázka: Veľmi sa tešíme, že si s nami, Pongo.

Odpoveď: Výborne. Tak sme zase spolu.

Otázka: Si to ty, Harry?

Odpoveď: Áno. Chcem ťa iba pozdraviť. Je tu taká tlačienica!

Otázka: Čím je vás viac, tým lepšie. Rady sa stretneme so všetkými svojimi priateľmi. Čo môžeme pre vás urobiť?

Odpoveď: Pozorne počúvajte, čo duchovia hovoria.

Otázka: Urobíme všetko, čo je v našich silách.

Odpoveď: Dajte sa vypchať!

Otázka: George, choď preč, nechceme ťa tu.

Odpoveď: Odpál', hlupák.

Otázka: Pongo, nemôžeš ho poslať preč?

(Tu ceruzka načrtla akúsi škaredú tvár.)

Otázka: To je tvoj portrét?

Odpoveď: To som ja, George Washington. Haha! (Ceruzka načmárala akési háky-báky a zhodila tabuľku zo stola na zem. Keď ju dali na miesto, začala písať Pongovým písmom.) Odohnal som ho. Dnes večer je tu veľmi rušno. F. žiarli a poslala ho sem, aby nás vyrušoval. Nič si z toho nerobte. Pongo silnejší.

Otázka: Kto že je žiarlivý?

Odpoveď: Naničhodná osoba. Maladetta.

Otázka: Je tam ešte Harry?

Odpoveď: Nie. Niekto iný. Je tu duch, ktorý potrebuje vašu pomoc.

Otázka: Kto je to?

Odpoveď: Ťažko povedať. Čakajte. (Ceruzka nakreslila rad veľkých slučiek.)

Otázka: Aké je to písmeno?

Odpoveď: Dočerta! Nebuďte netrpezlivé! Je tu jeden problém. Skúsím znovu. (Ceruzka niekoľko minút len tak čmárala a potom napísala veľké C.)

Otázka: Máme písmeno C. Je to správne?

Odpoveď: C-C-C...

Otázka: C už máme.

Odpoveď: C-R-E... (Ďalšie náhle prerušenie.)

Odpoveď (Pongovým rukopisom): Pokúša sa, ale odpor je veľký: Povzbudzujte v duchu.

Otázka: Chceš, aby sme zaspievali duchovnú pieseň?

Odpoveď (zase Pongo, veľmi nahnevaný): Buďte ticho! (Tu sa rukopis opäť zmenil.) M-O...

Otázka: Je to ešte vždy to isté slovo?

Odpoveď: R-N-A.

Otázka: Chceš povedať Cremorna?

Odpoveď (novým písmom): Cremorna, Cremorna. Podarilo sa! Teším sa!

V tom okamihu sa slečna Boothová obrátila k slečne Climpsonovej a zmäteným hlasom povedala:

„To je veľmi zvláštne. Cremorna bolo umelecké meno pani Wrayburnovej. Preboha, dúfam, že neumrela! Keď som od nej odchádzala, cítila sa celkom dobre. Nemala by som sa ísť radšej na ňu pozrieť?“

„Čo ak ide o inú Cremornu?“

„Ale je to také nezvyčajné meno.“

„Prečo by sme sa nespýtali, kto to je?“

Otázka: Cremorna, aké je tvoje priezvisko?

Odpoved' (ceruzka veľmi rýchlo napísala): Rosegardenová —
ide to už ľahšie.

Otázka: Nerozumieme ti.

Odpoved': Rose-Rose-Rose.. .dokelu!

Otázka: Och! (Panebože, pletie dokopy dve mená.) Máš na
mysli Cremornu Gardenovú?

Odpoved': Áno.

Otázka: Rosannu Wrayburnovú?

Odpoved': Áno.

Otázka: Prešla si na druhú stranu?

Odpoved': Ešte nie. Som vo vyhnanstve.

Otázka: Si ešte v tele?

Odpoved': Ani v tele, ani mimo tela. Čakám. (Zasiahol Pongo.)
Ak to, čo nazývate mysl'ou, odíde, duch čaká vo
vyhnanstve na Veľkú zmenu. Prečo tomu nerozumiete?
Ponáhl'ajte sa. Veľké problémy.

Otázka: Je nám to veľmi Túto. Niečo vás trápi?

Odpoved': Veľmi trápi.

Otázka: Dúfam, že to nesúvisí s liečbou doktora Browna alebo
s mojou opaterou...

Odpoved': (Pongo) Nebláznite. (Cremorna) Môj závet. Otázka:
Chcete zmeniť závet?

Odpoved': Nie.

Slečna Climpsonová: To je dobre, lebo myslím, že by to bolo
protizákonné. Čo s ním máme spraviť, drahá pani
Wrayburnová?

Odpoved': Pošlite ho Normanovi.

Otázka: Normanovi Urquhartovi?

Odpoved': Áno. On bude vedieť.

Otázka: Bude vedieť, čo s ním má spraviť?

Odpoveď: Potrebuje ho.

Otázka: Dobre. Môžete nám povedať, kde ho nájdeme?

Odpoveď: Zabudla som. Hľadajte.

Otázka: Je v dome?

Odpoveď: Vravím vám, že som zabudla. Ťažkosti. Nič neviem. Slabnem, slabnem. (Tu písmo začalo byť nezreteľné a nepravideľné.)

Otázka: Pokúste sa spomenúť si.

Odpoveď: Je v p... (Ceruzka začala divo tancovať.) Nejde to. (Zrazu iným, energickým rukopisom.) Zmiznite, zmiznite, zmiznite.

Otázka: Kto to bol?

Odpoveď (Pongo): Už je preč. Znovu zlý vplyv. Haha! Strat sa! Koniec. (Ceruzka médiu vypadla z ruky, a keď ju znovu položili na stôl, odmietla odpovedať na ďalšie otázky.)

„To je mrzuté!“ zvolala slečna Boothová.

„Vy zrejme neviete, kde by ten závet mohol byť, však?“

„Nemám tušenia. V p...“ yravela. „Musí byť niekde v dome, inak by ho pán Urquhart mal. Čo by to p mohlo znamenať?“

„Pracovňa, príborník, písací stôl...?“

„Polica? Môže to byť čokoľvek.“

„Aká škoda, že nám to nestihla povedať. Skúsme ešte raz nadviazať spojenie! Alebo budeme hľadať na všetkých miestach, ktoré prichádzajú do úvahy?“

„Najprv hľadáme, a ak nič nenájdeme, môžeme to skúsiť znova.“

„To je dobrý nápad. V jednej zásuvke v príborníku sú všelijaké kľúče.“

„Mali by sme ich vyskúšať,“ navrhla slečna Climpsonová odvážne.

„Vyskúšame. Pomôžete mi?“

„Ak myslíte, že to bude správne. Ved' viete, som cudzia osoba.“

„Tá správa bola určená práve tak vám ako mne. Bola by som radšej, keby ste mi pomohli. Možno vám zide na um zopár miest.“

Slečna Climpsonová už nerobila okolký a išla hore za slečnou Boothovou. Bolo to zvláštne — vlastne okrádali bezvládnú starenu v záujme niekoho, koho nikdy nevidela. Čudné. Ale ak to chcel lord Peter, tak šlo určite o dobrú vec.

Na hornom konci krásneho točitého schodiska bola dlhá, široká chodba, ktorá mala steny husto obvešané od vrchu po spodok portrétmi, kresbami, zarámovanými listmi slávnych osobností, programami a všelijakými drobnosťami pripomínajúcimi divadelnú šatňu.

„Tu a v týchto dvoch miestnostiach je celý jej život,“ poznamenala ošetrovatel'ka. „Keby sa táto zbierka niekedy predávala, vyniesla by kopu peňazí. Pravdepodobne k tomu jedného dňa dôjde.“

„Neviete, kto zdedí tie peniaze?“

„Nuž, vždy som si myslela, že pán Norman Urquhart — je to jej príbuzný, a tuším jediný. Ale nikdy mi to nikto nepovedal.“

Otvorila vysoké dvere s klasickým architrávom a rozsvietila.

Bola to impozantná miestnosť s tromi vysokými oknami a so štukovým stropom zdobeným gracióznymi girlandami kvetov a s nádhernými lustrami. Čistota ich línií však bola znetvorená nevkusnými tapetami s popínavými ružami a ťažkými krikľavočervenými plyšovými závesmi s hrubými zlatými strapcami a šnúrami pripomínajúcimi oponu viktoriánskeho divadla. Každý kúsok priestoru bol zaprataný nábytkom — intarzované skrinky nezmyselne susedili s mahagónovými komodami; etažérky a ozdobné stolíky sa tiesnili vedľa podstavcov ťažkých nemeckých mramorových a bronzových sošiek; lakované španielske steny, sheratonské skrinky, čínske vázy, alabastrové

lampy, stoličky a pohovky všetkých tvarov, farieb a štýlov sa tlačili vedia seba ako rastliny bojujúce v tropickej džungli o svoju existenciu. Bola to izba ženy bez vkusu a miery, ktorá nič neodmietla a ničoho sa nevzdala a pre ktorú sa fakt vlastníctva stal vo svete strát a zmien jedinou istotou.

„Môže to byť tu alebo v spálni,“ povedala slečna Boothová. „Prinesiem si kľúče.“

Otvorila dvere vpravo. Nesmierne zvedavá slečna Climpsonová vošla po špičkách za ňou.

Spáľňa bola ešte hroznejšia ako obývačka a pripomínala zlý sen. Pri obrovskej pozlátenej posteli so závesmi z ružového brokátu, ktoré splývali z baldachýnu podopieraného tučnými zlatými amormi, sliepňala malá stolná lampa. V polotme sa črtali obludné skrine, ďalšie ozdobné skrinky, vysoké bielizníky. Veľké trojdielne zrkadlo na toaletnom stolíku, vyčáčkanom volánikmi, a obrovské otáčavé zrkadlo uprostred izby matne odrážali strašidelné obrysy nábytku.

Slečna Boothová otvorila prostredné dvere na najväčšej skrini. Dvere zavrzgali a ovanula ich ťažká jazmínová vôňa. Zrejme sa v izbe nič nezmenilo, odkedy jej obyvateľku postihla porážka a nemota.

Slečna Climpsonová potichu podišla k posteli. Inštinktívne sa pohybovala opatrne ako mačka, hoci bolo jasné, že bytosť, ktorá v posteli leží, už nikdy nič nevystraší ani neprekvapí.

Stará, prastará tvár, taká drobná oproti obrovskej perine a vankúšu, že vyzerala ako tvár bábiky, sa na ňu dívala doširoka otvorenými nevidomými očami. Bola posiatá jemnými vráskami ako pokožka vymočená v mydlovej vode, ale všetky hlboké čiary vyryté životnými skúsenosťami vyhladili uvoľnené, ochabujúce svaly. Bola opuchnutá aj zvráskavená. Slečne Climpsonovej pripomínala ružový detský balónik, z ktorého unikol už takmer všetok vzduch. Prúd vzduchu, ktorý s hvízdavým, chrapľavým

zvukom vychádzal z ochabnutých perí, ešte zvyšoval túto podobnosť. Spod nočného čepca vrúbeného čipkou vytrčalo niekoľko riedkych pramienkov bielych vlasov.

„Zvláštne, však,“ povedala slečna Boothová, „že kým tu ona takto leží, jej duch s nami môže hovoriť.“

Slečny Climpsonovej sa zmocnil pocit svätokrádeže. Iba vďaka nesmiernemu úsiliu sa ovládla a nepriznala sa. Podvázok so škatuľkou na mydlo, ktorý si pre istotu vytiahla nad koleno, sa jej bolestivo zarezával do stehna — a to jej ustavične pripomínalo jej nehanebnosť.

Ale slečna Boothová už odstúpila od postele a vytáhovala zásuvky jedného z bielizníkov.

Uplynuli dve hodiny a ešte vždy hľadali. Písmeno p poskytovalo mimoriadne široké pole možností. Práve preto si ho slečna Climpsonová zvolila a jej predvídavosť sa osvedčila. Pri troche vynachádzavosti mohlo písmeno p označovať takmer všetky úkryty v dome. Veci, ktoré neboli ani posteľou, poduškou, príborníkom, písacím stolom, priehradkou a podobne, mohli byť opísané ako pozlátené, plyšové, páperové, pomarančové, purpurové alebo prinajhoršom mohli označovať miesto — predsieň, pivnicu či povalu, a pretože každá polica a priehradka v jednotlivých kusoch nábytku boli prepchaté výstrižkami z novín, listami a rôznymi suvenírmi, obe hľadajúce ženy čoskoro od námahy rozbolela hlava, nohy i chrbát.

„Nemala som ani tušenia,“ povedala slečna Boothová, „že do úvahy prichádza tak veľa miest.“

Slečna Climpsonová, ktorá sedela na dlážke, vlasy mala uvoľnené a rozstrapatené a čiernu spodničku vyhrnutú takmer až po škatuľku na mydlo, unavene súhlasila.

„Je to strašne vyčerpávajúce, však?“ povedala slečna Boothová. „Nechceli by ste si urobiť prestávku? Zajtra by som

mohla v hľadaní pokračovať sama. Mrzí ma, že vás takto unavujem.“

Slečna Climpsonová sa zamyslela. Keby slečna Boothová našla závet v jej neprítomnosti a poslala ho Normanovi Urquhartovi, je otázne, či by sa slečne Murchisonovej podarilo dostať sa k nemu skôr, ako by ho znovu skryl, alebo zničil. Asi by ho skryl, nezničil by ho. Sama skutočnosť, že by mu závet poslala slečna Boothová, by právnenému zástupcovi zabránila v tom, aby ho zničil, pretože by tu bol svedok, že dokument existuje. Ale mohol by ho úspešne a dosť dlho skrývať — a v tejto záležitosti je čas rozhodujúci.

„Ach, nie som ani trošku unavená,“ povedala veselo a začala si upravovať vlasy do podoby, ktorá sa približovala ich zvyčajnej upravenosti. V rukách držala čierny poznámkový blok, ktorý vybrala zo zásuvky japonského sekretára, a mechanicky v ňom listovala. Do očí jej padol rad čísel: 12, 18, 4, 0, 9, 3, 15 a snažila sa uhádnuť, čo asi znamenajú.

„Tu sme už prezreli všetko,“ vyhlásila slečna Boothová. „Myslím, že sme nič nevynechali. Ibaže by tu niekde bola tajná zásuvka.“

„Čo povie, nemohol by byť v nejakej knihe, ktorej názov sa začína na p?“

„V knihe! Samozrejme. Ale sme hlúpe, že sme na to nepomysleli skôr! V detektívkach sú závetý vždy skryté v knihách.“

„Častejšie ako v skutočnom živote,“ pomyslela si slečna Climpsonová, ale vstala, oprášila sa a bodro povedala: „Tak veru. Je v dome veľa kníh?“

„Tisícky,“ odpovedala slečna Boothová. „V knižnici na prízemí.“

„Pani Wrayburnová by som akosi nepokladala za náruživú čitateľku.“

„Myslím, že ňou ani nikdy nebola. Tie knihy kúpila spolu s domom, aspoň tak mi povedal pán Urquhart. Viete, takmer všetko sú to staré knihy — bachanty viazané v koži. Nekonečne nudné. Nikdy som tam nenašla nič na čítanie. Ale sú to práve také knihy, do ktorých sa skrývajú závet.“

Vyšli na chodbu.

„Mimochodom,“ povedala slečna Climpsonová, „nebude to služobníctvu čudné, že sa tak neskoro motáme po dome?“

„Všetci už spia vo vedľajšom krídle. Okrem toho vedia, že občas mávam návštevy. Pani Craigová sa tu často zdržala do noci, keď sme mali zaujímavú seansu. Je tu host'ovská izba, kde môžem nechať prespať svojich známych.“

Slečna Climpsonová už nenamietala, a tak zišli dolu do haly a odtiaľ do knižnice. Bola to priestranná miestnosť a steny aj výklenky zapĺňali usporiadané šíky kníh — skl'učujúci pohľad.

„Pravda,“ povedala slečna Boothová, „keby duch nebol trval na písmene p...“

„Tak čo?“

„Tak by som povedala, že ten dokument bude tu dole v trezore.“

Slečna Climpsonová v duchu zaúpela. Panebože, to je predsa samozrejmé! Keby len jej priveľká vynachádzavosť... No, ale treba z toho vyťažiť čo najviac.

„Čo keby sme sa doň pozreli?“ navrhla. „Písmeno p mohlo poukazovať na niečom celkom iné. Alebo do toho zasiahol George Washington. To sa mu celkom podobá, nemyslíte?“

„Ale keby bol závet v trezore, pán Urquhart by o ňom vedel.“

Slečna Climpsonová cítila, že vynachádzavosti priveľmi popustila uzdu.

„Neurobíme nič zlé, ak sa presvedčíme,“ podotkla.

„Ale ja nepoznám kombináciu,“ namietla slečna Boothová. „Pán Urquhart ju, pravdaže, pozná. Mali by sme mu napísať a spýtať sa ho.“

Slečne Climpsonovej čosi zišlo na um.

„Myslím, že ju viem,“ zvolala. „V tom poznámkovom bloku, ktorý som pred chvíľkou prezerala, bol rad siedmich čísel, a už vtedy som si pomyslela, že si ich tam asi napísala, aby na ne nezabudla.“

„Poznámkový blok!“ zvolala slečna Boothová. „To je ono! Ako sme len mohli byť také hlúpe! Samozrejme, že sa nám pani Wrayburnová pokúšala povedať, kde nájdeme kombináciu!“

Slečna Climpsonová si opäť zagratulovala k všestranne využiteľnému písmenu p.

„Vybehnem hore a prinesiem ho,“ zvolala.

Keď sa vrátila dolu, slečna Boothová stála pred časťou knižnice, ktorá sa dala otvoriť ako dvere a odhalila zelené oceľové dvierka vstavaného trezoru. Slečna Climpsonová sa trasúcimi rukami dotkla gombíka s číslami a pokrútila ním.

Prvý pokus bol neúspešný, pretože zo zápisu nebolo jasné, akým smerom treba gombíkom krútiť, ale na druhý pokus šípka preskočila na siedme číslo s uspokojujúcim cvaknutím.

Slečna Boothová chytila rukoväť a dvierka sa otvorili. Vnútri ležal zväzok dokumentov. Navrchu, priamo pred ich očami, ležala dlhá, zapečatená obálka. Slečna Climpsonová po nej rýchlo siahla.

Závet Rosanny Wrayburnovej 5. júna 1920

„No nie je to úžasné?“ zvolala slečna Boothová. Slečna Climpsonová s ňou súhlasila.

Slečna Climpsonová strávila noc v host'ovskej izbe.

„Najlepšie by bolo,“ navrhla, keď sa hľadanie skončilo, „keby ste pánu Urquhartovi poslali krátky list, napísali by ste mu o seanse a o tom, že považujete za najlepšie a najistejšie mu závet poslať.“

„Bol by veľmi prekvapený,“ povedala slečna Boothová. „A veru neviem, čo by na to povedal. Právnicki zvyčajne neveria na duchov. A bude sa čudovať, že sa nám podarilo otvoriť trezor.“

„Ale veď práve duch nás priviedol priamo ku kombinácii, či nie? Nemôže predsa od vás chcieť, aby ste takúto správu ignorovali. Dôkazom vašej dobrej vôle je, že závet posielate priamo jemu. A hádam by bolo dobre, keby ste mu napísali, aby pricestoval, prezrel obsah trezora a zmenil kombináciu, čo poviete?“

„Nebolo by lepšie, keby som si závet nechala a požiadala ho, aby si poň pricestoval,“

„Ale čo ak ho súrne potrebuje?“

„Prečo si teda poň neprišiel?“

Slečna Climpsonová si s miernym podráždením všimla, že pokiaľ nejde o špiritistické odkazy, slečna Boothová prejavuje do určitej miery samostatný úsudok.

„Možno ešte nevie, že ho potrebuje. Možno duchovia predvídali, že ho bude naliehavo potrebovať v najbližších dňoch.“

„Áno, to je veľmi pravdepodobné. Keby len ľudia lepšie využívali spoľahlivé rady, ktoré sa im núkajú, čo všetko by mohli predvídať a koľkým veciam by mohli predísť! Nuž, myslím, že máte pravdu. Nájdeme veľkú obálku, do ktorej sa závet zmestí, ja napíšem list a zajtra ho pošleme.“

„Nebolo by lepšie poslať ho doporučené?“ nadhodila slečna Climpsonová. „Ak mi ho zveríte, hneď ráno ho odnesiem na poštu.“

„Naozaj by ste to urobili? To mi spadne kameň zo srdca. Ale teraz ste už iste aj vy taká unavená ako ja, takže dám zohriať vodu do termoforov a pôjdeme spať. Urobte si pohodlie u mňa v obývačke. Ešte vám musím prichystať posteľ. Čože? Nie, naozaj to zvládnem sama. Nerobte si, prosím vás, starosti. Som zvyknutá na postielanie.“

„Ja sa teda postarám o vodu,“ povedala slečna Climpsonová. „Musím vám aspoň v niečom pomôcť.“

„Tak dobre. Nebude to dlho trvať. Voda z kuchynského bojlera je dosť horúca.“

Keď slečna Climpsonová osamela v kuchyni so syčiacou a odfukujúcou kanvicou na pokraji varu, nestrácala čas. Po špičkách rýchlo vyšla z kuchyne, zastala pri schodoch a načúvala, ako sa ošetrovateľkine kroky vzdáľujú. Potom vkĺzla do malej obývačky, vzala závet v zalepenej obálke a dlhý tenký nôž na papier, ktorý si už vopred vyhládla ako užitočný nástroj, a ponáhľala sa späť do kuchyne.

Je prekvapujúce, ako dlho trvá kanvici s vodou, ktorá je zdanlivo tesne pred bodom varu, kým sa z jej pyšteka vyvalí vytúžený prúd hustej pary. Klamné obláčiky pary a prestávky v pískaní pozorovateľa neuveriteľne napínajú. Slečne Climpsonovej sa zdalo, že za ten čas, kým voda zovrela, by sa dalo postlať dvadsať postelí. Ale ani sledovaná kanvica nemôže zadržiavať teplo naveky. Po čase, ktorý jej pripadal ako hodina, ale v skutočnosti trval len asi sedem minút, slečna Climpsonová kradmo a s vinovatým pocitom pridržala zalepenú obálku nad horúcou parou.

„Nesmiem sa ponáhľať,“ povedala si slečna Climpsonová, „nesmiem sa ponáhľať, lebo ju roztrhnem.“

Nôž zastrčila pod zalepený koniec. Lep povolil a obálka sa otvorila bez zatrhnutia práve vtedy, keď sa na chodbe ozvali kroky slečny Boothovej.

Slečna Climpsonová pohotovo pustila nôž za sporák a otvorenú obálku zasunula za pokrievku na stene.

„Voda už vri!“ zvolala spokojne. „Kde sú termofory?“ Pevnou rukou, čo svedčilo o dobrých nervoch, ich naplnila. Slečna Boothová sa jej poďakovala a s fľašami v rukách vyšla hore schodmi.

Slečna Climpsonová vytiahla závet z úkrytu, vybrala ho z obálky a prebehla ho očami.

Nebol to dlhý dokument, a napriek právnickým výrazom sa jeho obsah dal ľahko pochopiť. Netrvalo ani tri minúty a vložila ho späť, navlhčila okraje a obálku znovu zalepila. Strčila si ju do vrečka na spodničke — nosila totiž užitočné a staromódne veci — a išla do komory. Keď sa slečna Boothová vrátila, pokojne pripravovala čaj.

„Myslela som si, že nás po tej námahe osvieži,“ poznamenala.

„Výborný nápad,“ povedala slečna Boothová. „Práve som to sama chcela navrhnúť.“

Slečna Climpsonová zanesla čajník do obývačky a nechala slečnu Boothovú, aby prichystala na táčnu šálky, mlieko a cukor. Keď čajník stál na polici nad kozubom a závet opäť nevinne ležal na stole, slečna Climpsonová sa usmiala a zhlboka si vydýchla. Jej poslanie sa skončilo.

*List slečny Climpsonovej lordovi Petrovi Wimseymu
Utorok 7. januára 1930*

Drahý lord Peter!

*Ako asi viete z môjho ranného telegramu, podarilo sa mi to!
Hoci neviem, ako sa ospravedlním pred svojím svedomím za*

metódy, ktoré som použila! Ale nazdávam sa, že cirkev berie do úvahy nevyhnutnosť podvádzania u detektíva alebo vojenských špiónov, a verím, že moje úskoky môžu byť zaradené do tejto kategórie. Ale vás asi sotva zaujímajú moje náboženské ohľady!!! Takže Vám radšej rovno poviem, čo som zistila!

V poslednom liste som Vám vysvetlila svoj plán, takže už budete vedieť, čo máte robiť so samotným závetom, ktorý som riadne odoslala ako doporučenú zásielku dnes ráno na meno pána Normana Urquharta. Ten bude prekvapený, keď ho dostane! Slečna Boothová napísala vynikajúci sprievodný list, ktorý som pred odoslaním čítala a ktorý vysvetľuje okolnosti, no neuvádza nijaké mená! Telegrafovala som slečne Murchisonovej, aby čakala zásielku, a dúfam, že sa jej podarí byť pri tom, keď ju otvorí, aby sme mali ešte jedného svedka existencie závetu. Rozhodne si nemyslím, že by sa odvážil ho sfalšovať. Dúfam, že ho slečna Murchisonová bude môcť podrobne preskúmať, pretože ja sama som na to nemala čas (bolo to všetko veľmi dobrodružné a už sa teším, ako Vám o tom porozprávam, keď sa vrátim), ale v prípade, že sa jej to nepodarí, napíšem Vám hlavné body.

Majetok sa skladá z nehnuteľností (dom a pozemky) a z hnutel'ností (dobré ovládam právnické výrazy, však?), presný výpočet však nie som schopná urobiť. V závete šlo v podstate o toto:

Všetok nehnuteľný majetok zdedí Philip Boyes.

Päťdesiat tisíc libier v hotovosti dostane takisto Philip Boyes.

Zvyšok (nehovorí sa mu rezíduum?) pripadne Normanovi Urquhartovi, ktorý je ustanovený za jediného vykonávateľa závetu.

Ďalej odkazuje menšie čiastky dobročinným ustanovizniám, ale podrobnosti som si nezapamätala.

Je tam zvláštny odsek, v ktorom sa vysvetľuje, že väčšia časť majetku sa odkazuje Philipovi Boyesovi na znamenie toho, že

pisateľka závetu odpúšťa jeho rodine nepekne správanie, lebo on za to nenesie zodpovednosť.

Závet má dátum 5. júna 1920 a svojimi podpismi ho overili Eva Gubbinsová, gazdiná, a John Briggs, záhradník.

Dúfam, drahý lord Peter, že Vám táto informácia pre Vaše účely postačí. Dúfala som, že hoci slečna Boothová závet zalepila do ďalšej obálky, podarí sa mi ho vybrať a v pokoji ho preštudovať, ale žiaľbohu, obálku z bezpečnostných dôvodov zapečatila osobnou pečaťou pani Wrayburnovej, a ja nemám dostatočnú zručnosť na to, aby som takú pečať odstránila a znovu na list dala, hoci som počula, že sa to dá urobiť horúcim nožom.

Iste chápete, že hneď teraz nemôžem z Windlu odísť—vyzeralo by to čudne, keby som po tejto udalosti odišla tak náhle. Okrem toho dúfam, že pri niektorej ďalšej seanse sa mi podarí varovať slečnu Boothovú pred pani Craigovou a pred jej prostredníčkou Fedorou, pretože som si takmer istá, že táto osoba je práve taká šarlatánka ako ja, a pritom nemá moje nezištné motívy! Takže nebudte prekvapení, keď tu zostanem povedzme ešte týždeň. Trochu mi robia starosti ďalšie výdavky, ktoré tým vzniknú, takže, ak to z hľadiska bezpečnosti nebudete pokladať za opodstatnené, dajte mi vedieť — a ja sa podľa toho zariadim.

Želám vám veľa úspechov, drahý lord Peter,

so srdečným pozdravom

Katharine A. Climpsonová

P. S. Ako vidíte, podarilo sa mi splniť úlohu takmer v rozpätí daného týždňa. Je mi veľmi ľúto, že som ju nedotiahla celkom dokonca už včera, ale strašne som sa bála, aby som celú vec nepokazila priveľkou náhľivosťou.

„Bunter,“ povedal lord Peter, keď zdvihol oči od listu, „vedel som, že s tým závetom niečo nie je v poriadku.“ „Áno, vaše lordstvo.“

„Závety svojím spôsobom prebúdzajú v ľuďoch tie najhoršie povahové vlastnosti. Ľudia, ktorí sú za normálnych okolností priami a prívetiví, sa skrútia ako vývrtka a šalejú, len čo začujú slová odkazujem a zanechávam. To mi pripomína, že by nebolo od veci, keby sme to oslávili kvapkou šampanského zo strieborného vedierka. Prineste fľašu Pommery a povedzte vrchnému inšpektorovi Parkerovi, že by som bol rád, keby sa u mňa zastavil. A prineste mi tie poznámky pána Arbuthnota. A ešte čosi, Bunter!“

„Vaše lordstvo?“

„Zavolajte pánu Croftsovi a povedzte mu, že som odhalil vraha aj motív a že dúfam, že onedlho predložím dôkazy o tom, ako bol zločin spáchaný, a aby sa pokúsil zariadiť, aby proces asi o týždeň odložili.“

„Prosím, vaše lordstvo.“

„Ale aj tak, Bunter, zatiaľ ešte stále neviem, ako to urobil.“

„Onedlho na to nepochybne prídete, vaše lordstvo.“ „Určite,“ povedal Wimsey bezstarostne. „Určite. Takú maličkosť predsa hravo vyriešim.“

Pán Pond od začudovania zamlaskal jazykom o svoj umelý chrup.

Slečna Murchisonová zdvihla oči od stroja.

„Čo sa stalo, pán Pond?“

„Ale nič,“ odsekol vedúci kancelárie pohrdavo. „Bláznivý list od bláznivej príslušníčky vášho pohlavia, slečna Murchisonová.“

„To nie je nič nové.“

Pán Pond sa zamračil, pretože mu tón jeho podriadenej pripadal bezočivý. Vzal list aj s prílohou a odniesol ho do šéfovej kancelárie.

Slečna Murchisonová rýchlo priskočila k jeho pracovnému stolu a pozrela na otvorenú obálku. Na pečiatke bolo Windle.

„Výborne,“ povedala si v duchu. „Pán Pond je lepší svedok ako ja. Som rada, že list otvoril on.“

Vrátila sa na svoje miesto. Po niekoľkých minútach sa objavil pán Pond s miernym úsmevom.

O päť minút neskôr slečna Murchisonová, mračiac sa nad svojím zápisníkom, vstala a podišla k nemu.

„Viete čítať tesnopis, pán Pond?“

„Nie,“ odpovedal vedúci kancelárie. „Za mojich čias sa to nepokladalo za nevyhnutné.“

„Neviem rozlúštiť tento znak,“ priznala sa slečna Murchisonová. „Vyzerá ako *postúpiť práva*, ale mohol by znamenať aj *posúdiť*— a to je rozdiel, však?“

„To teda je,“ povedal pán Pond sucho.

„Asi by som radšej nemala riskovať,“ povedala slečna Murchisonová. „Ešte predpoludním to musí odísť. Radšej by som sa ho mala spýtať.“

Pán Pond odfrkol — nie po prvý raz — nad nepozornosťou pisárky.

Slečna Murchisonová svižne prešla cez miestnosť a bez zaklopania otvorila šéfove dvere — trúfalosť, nad ktorou pán Pond znovu zafučal.

Pán Urquhart stál chrbtom k dverám a niečo robil pri rímse nad kozubom. Prudko sa zvrtol a nahnevane zvolal.

„Už som vám povedal, slečna Murchisonová, že prv ako vstúpite, máte vždy zaklopať.“

„Prepáčte, zabudla som.“

„Nech sa to viackrát nestane. Aký máte problém?“

Nevrátil sa k stolu, ale zostal stáť opretý o kozub. Ulízanú hlavu, ktorá sa črtala na pozadí sivohnedej steny, držal mierne naklonenú dozadu, akoby — aspoň slečne Murchisonovej sa tak zdalo — niekoho kryl alebo sa pred niekým bránil.

„Nemôžem rozlúštiť jedno slovo zo zápisu vášho listu Tewkovi a Peabodymu,“ povedala slečna Murchisonová, „a tak som si povedala, že bude lepšie, ak sa vás na to opýtam.“

„Nabudúce,“ pán Urquhart sa prísne na ňu zadíval, „by ste si mali robiť poznámky čitateľne. Ak diktujem prirýchlo, tak mi to povedzte. Ušetrili by ste si tým nepríjemnosti — nemyslíte?“

Slečna Murchisonová si spomenula na krátky súbor pravidiel, ktorý lord Peter — napoly žartom, napoly vážne — kedysi zostavil pre ich Útulok. Presnejšie na pravidlo číslo sedem, ktoré znelo: Nikdy neverte človeku, ktorý sa vám díva priamo do očí. Chce vám tým zabrániť, aby ste si niečo všimli. Zistíte, čo to je.

Odvrátila oči od pohľadu svojho zamestnávateľa.

„Veľmi sa ospravedlňujem, pán Urquhart. Už sa to nikdy nestane,“ zamrmlala. Na okraji obloženia priamo za právnikovou hlavou bola čudná tmavá čiara, ako keby panel dobre nezapadal do svojho rámu. Nikdy predtým si to nevšimla.

„Nuž teda, s čím máte problém?“

Slečna Murchisonová vyrukovala so svojou otázkou, dostala odpoveď a odišla. Keď vychádzala, vrhla letmý pohľad na stôl. Závet na ňom nebol.

Vrátila sa na svoje miesto a dopísala listy. Keď ich odniesla na podpis, využila príležitosť a znovu sa pozrela na obloženie. Nijakú tmavú čiaru nebolo vidieť.

Slečna Murchisonová odišla z kancelárie presne o pol piatej. Mala pocit, že by nebolo múdre, keby sa tam zbytočne zdržiavala. Rýchlym krokom sa pustila po Hand Court, zahla doprava na Holborn, znovu odbočila doprava okolo Feathestone Buildings, vkĺzla do Red Lion Street a vyšla na Red Lion Square. O päť minút sa už znovu prechádzala po námestí a došla až po Princeton Street. Odtiaľ z bezpečnej vzdialenosti videla, ako pán Pond, chudý, meravý a zhrbený, vyšiel z budovy a kráča po Bedford Row k stanici metra na Chancery Lane. Krátko nato vyšiel z dverí pán Urquhart. Na chvíľu zastal a pozrel sa doľava aj doprava, potom sa pustil krížom cez ulicu rovno k nej. Zľakla sa, že ju zbadal, a rýchlo sa skryla za nákladné auto, ktoré stálo pri chodníku. Kryptá autom sa dostala za roh ulice k mäsiarstvu a zahľadela sa do výkladu plného novozélandskej jahňaciny a mrazeného hovädzieho mäsa. Pán Urquhart sa približoval. Jeho kroky sa ozývali hlasnejšie, potom stíchli. Slečna Murchisonová upierala oči na veľký kus zadného hovädzieho, keď sa jej za chrbtom ozval: „Dobrý večer, slečna Murchisonová. Vyberáte si kotletu na večeru?“

„Ach, dobrý večer, pán Urquhart. Áno, práve som ľutovala, že Prozreteľnosť nezariadila, aby predávali pre slobodné ženy menšie porcie mäsa.“

„Veru, človeku sa hovädzina a baranina preje.“

„A bravčové býva ťažko stráviteľné.“

„Presne tak. Nuž, slečna Murchisonová, mali by ste sa vydať.“

Slečna Murchisonová sa zachichotala.

„Ach, pán Urquhart, prišlo to tak nečakane.“

Pán Urquhart sa pod nezvyčajne pehavou pokožkou začervenal.

„Dobrá noc,“ odsekol ľadovým hlasom.

Slečna Murchisonová sa v duchu smiala, keď za ním pozerala, ako odchádza.

„Dúfam, že ho to usadilo. Voči podriadeným netreba byť familiárny, lebo to môžu zneužiť.“

Dívala sa za ním, kým sa jej nestratil na opačnej strane námestia, potom sa po Princeton Street vrátila na Bedford Row a znovu vošla do budovy úradu. Upratovačka práve schádzala po schodoch.

„Už som tu zas, pani Hodgesová! Pustili by ste ma dnu? Stratila som kúsok hodvábnej látky. Asi som ho nechala na stole, alebo mi spadol na zem. Nenašli ste ho náhodou?“

„Nie, slečna. Vašu kanceláriu som ešte neupratovala.“

„Idem ho teda pohľadať. Potrebujem sa dostať k Bournovi pred pol siedmou. Je to strašná otrava.“

„Áno, slečna, a všade je toľko ľuďí, aj autobusy sú prepchaté. Nech sa páči, slečna.“

Otvorila dvere a slečna Murchisonová rýchlo vošla dnu.

„Nemám vám pomôcť pri hľadaní, slečna?“

„Nie, ďakujem, pani Hodgesová, neobťažujte sa, prosím. Myslím, že to nájdem raz-dva.“

Pani Hodgesová si vzala vedro a odišla ho naplniť k vodovodu na dvore. Hneď ako jej ťažké kroky vystúpili opäť na druhé poschodie, slečna Murchisonová vošla do šéfovej pracovne.

„Musím zistiť, čo je za tým obložením.“

Domy na Bedford Row sú hogartovského štýlu, vysoké, symetrické, so zvláštnym starodávnym čarom. Obloženie v miestnosti pána Urquharta, aj keď zohavené mnohými vrstvami náterov, bolo elegantné a nad kozubom bola girlanda kvetov a

ovocia, na dnešné časy priveľmi bohatá, so stuhou a košíkom uprostred. Pokiaľ sa panel otváral skrytou pružinou, ovládací gombík bude pravdepodobne skrytý v tomto ozdobnom reliéfe. Slečna Murchisonová si pritiahla stoličku ku kozubu a prstami náhlivo prešla po girlande. Oboma rukami pritláčala na rôzne miesta, pričom stále napínala uši, či niekto nejde.

Takéto hľadanie je ľahké pre odborníkov, ale slečna Murchisonová vedela o tajných skrýšach iba to, čo sa dočítala v dobrodružnej literatúre. Nevedela prísť na to, v čom fígel' spočíva. Asi po štvrtíhodine sa jej začalo zmocňovať zúfalstvo.

Buch-buch-buch. Pani Hodgesová schádzala po schodoch.

Slečna Murchisonová odskočila od steny tak prudko, až sa stolička pod ňou posunula, a musela sa celou silou oprieť o obloženie, aby nespadla. Zoskočila, dala stoličku na miesto, zdvihla oči — a zbadala, že panel je dokorán otvorený.

Najprv si myslela, že sa stal zázrak, ale hneď si uvedomila, že keď sa pošmykla, pritlačila zboku na rám panelu. Malý štvorec dreva sa posunul nabok a odkryl vnútorné dvierka s kľúčovou dierkou uprostred.

Počula pani Hodgesovú vo svojej kancelárii, ale bola príliš vzrušená, aby sa znepokojovala, čo si pani Hodgesová pomyslí. Pritiahla pred dvere ťažké kreslo, aby nikto nemohol vojsť potichu a bez námahy. Bleskurýchlo vybrala kľúč Bystrozrakého Billa — aké šťastie, že ich ešte nevrátila! A aké šťastie, že pán Urquhart sa spoliehal na tajný úkryt a nepokladal za potrebné vybaviť ho patentnou zámkou!

Po chvíľke sa jej kľúčmi podarilo zámku odomknúť. Otvorila malé dvierka.

Vnútri bol zväzok papierov. Slečna Murchisonová si ich prezrela — najprv rýchlo — potom znovu a so zmäteným výrazom na tvári. Potvrdenky dlhopisov, obligácie, Megatherium, tie názvy investícií jej boli povedomé, kde sa s nimi len...?

Zrazu slečna Murchisonová pocítila slabosť a so zväzkom papierov v rukách klesla na stoličku.

Práve si uvedomila, čo sa stalo s peniazmi pani Wrayburnovej, ktoré mal Norman Urquhart spravovať na základe toho dôverčivého splnomocnenia, a prečo je otázka závetu taká dôležitá. V hlave jej vírili myšlienky. Zo stola vzala kus papiera a náhlivo si začala tesnopisom písať stručné poznámky o hlavných bodoch jednotlivých transakcií, ktorých sa doklady týkali.

Niekoľko zabúchal na dvere.

„Ste tam, slečna Murchisonová?“

„Okamih, pani Hodgesová. Myslím, že mi spadol niekde sem na zem.“

Prudko potisla veľké kreslo k dverám tak, aby sa nedali otvoriť.

Musí sa ponáhľať. Poznačila si toho dosť, aby lorda Petra presvedčila, že treba preskúmať finančné záležitosti pána Urquharta. Doklady uložila naspäť do skryše, presne ako ich našla. Všimla si, že tam je aj závet, položený osve. Slečna Murchisonová nazrela dnu. Vzadu bolo ešte čosi. Strčila tam ruku a vytiahla záhadný predmet. Bolo to biele papierové vrecúško s menom zahraničnej lekárne. Na jednom konci bolo otvorené, a keď pozrela, čo je v ňom, uvidela, že obsahuje asi dve unce jemného bieleho prášku.

Okrem ukrytého pokladu a záhadných dokumentov nič nemôže vyvolať senzačnejšie dohady ako vrecúško s neznámym bielym práškom. Slečna Murchisonová si vzala list čistého papiera, odsypala naň trošku prášku, vrátila vrecúško do skryše a pakľúčom dvierka znovu zamkla. Trasúcimi sa prstami zatlačila panel na miesto, pričom dávala pozor, aby dobre priliehal a nebolo vidieť žiadnu tmavú čiaru, ktorá by ju prezradila.

Odtiahla kreslo od dverí a veselo zvolala:

„Už ho mám, pani Hodgesová!“

„Tak predsa,“ povedala pani Hodgesová vo dverách.

„Len si predstavte!“ povedala slečna Murchisonová. „Práve som si prezerala vzorky, keď pán Urquhart zazvonil, a tento kúsok sa mi zrejme prilepil na šaty a tu niekde spadol na zem.“

V ruke víťazoslávne držala malý kúsok hodvábu. Popoludní ho vystrihla z podšívky kabelky — čo bol ďalší z dôkazov jej oddanosti práci, keby bol nejaký vôbec potrebný, pretože to bola pekná kabelka.

„Panebože,“ povedala pani Hodgesová. „Ako dobre, že ste ho našli, slečna Murchisonová, však?“

„Už som sa takmer vzdala,“ povedala slečna Murchisonová. „Bol až tu, v tomto tmavom kúte. Ale teraz musím letieť, aby som sa do obchodu dostala skôr, ako zavrú. Dobrú noc, pani Hodgesová.“

Ale dlho predtým, ako obchod pánov Bourn a Hollingswortha zavrel svoje dvere, slečna Murchisonová zazvonila pri dverách na treťom poschodí domu č. 110 A na Piccadilly.

Porada už bola v plnom prúde. Bol tam urodzený Freddy Arbuthnot a tváril sa priateľsky; hlavný inšpektor Parker vyzeral utrápený; lord Peter sa zdal ospalý; a Bunter ju uviedol a postavil sa úctivo bokom zhromaždenia a tam postával.

„Priniesli ste nám niečo nové, slečna Murchisonová? Ak áno, prišli ste v pravú chvíľu, keď sa supy pozlietali. Pán Arbuthnot, vrchný inšpektor Parker, slečna Murchisonová. A teraz si všetci sadnime a cíťte sa ako doma. Nedáte si šálku čaju? Alebo by ste si vypili pohárik?“

Slečna Murchisonová občerstvenie odmietla.

„Hm!“ pokračoval Wimsey. „Pacientka odmieta potravu. Oči sa jej divo lesknú. Tvári sa rozrušene. Pery má pootvorené a prsty sa nervózne pohrávajú so sponkou kabelky. Symptómy svedčia o akútnom záchvate zhovorčivosti. Povedzte nám to najhoršie, slečna Murchisonová.“

Slečnu Murchisonovú nebolo treba pobádať. Rozpovedala svoje dobrodružstvá a vychutnávala skutočnosť, že od prvého po posledné slovo udržiavala svojich poslucháčov v napätej pozornosti. Keď nakoniec vytiahla papier s bielym práškom, spoločnosť prejavila svoje uznanie všeobecným potleskom, ku ktorému sa diskkrétne pridal i Bunter.

„Presvedčilo ťa to, Charles?“ spýtal sa Wimsey.

„Priznávam, že som hlboko ostrasený,“ povedal Parker. „Samozrejme, treba urobiť rozbor prášku...“

„Urobíme ho, ty stelesnená opatrnosť,“ povedal Wimsey. „Bunter, pripravte škripec a drvič palcov. Bunter absolvoval špeciálny kurz a vie urobiť Marshov test. Poznáš predsa ten test, či nie?“

„Viem, o čo zhruba ide.“

„Tak, deti moje, do toho. Zatiaľ si zhrňme, čo už vieme.“

Bunter šiel pripraviť pokus a Parker si odkašlal a zahľadel sa do svojich poznámok v notese.

„Nuž,“ začal, „myslím, že veci sa majú takto. Vravíš, že slečna Vaneová je nevinná, a chceš to dokázať tým, že vznesieš presvedčivé obvinenie voči Normanovi Urquhartovi. Doteraz sa tvoje dôkazy proti nemu takmer úplne zameriavajú na motív a sú podložené dôkazmi o úmyselnom zavádzaní vyšetrovania na nesprávnu stopu. Hovoríš, že tvoje pátranie doviedlo prípad do bodu, keď by polícia mohla, ba dokonca mala prevziať vyšetrovanie, a v tom s tebou súhlasím. Ale varujem ťa, že predsa len budeš musieť dokázať spôsob a príležitosť na vykonaní činu.“

„Viem. Ešte niečo?“

„Ak to vieš, tak je to v poriadku. Výborne. Philip Boyes a Norman Urquhart sú teda jediní žijúci príbuzní pani Wrayburnovej, čiže Cremorny Gardenovej, ktorá je bohatá a zostanú po nej peniaze. Pred mnohými rokmi pani Wrayburnová zverila všetky svoje finančné záležitosti do rúk Urquhartovho otca,

jediného člena rodiny, s ktorým neprestala udržiavať styky. Po otcovej smrti sa týchto záležitostí ujal Norman Urquhart a v roku 1920 mu pani Wrayburnová vystavila zmluvu o správe majetku, ktorá ho oprávňovala disponovať jej majetkom. Napísala tiež závet, v ktorom majetok rozdelila nerovným dielom medzi svojich dvoch prasynovcov. Philipovi Boyesovi pripadol celý nehnuteľný majetok a päťdesiat tisíc libier, kým Norman mal dostať zvyšok a bol menovaný jediným vykonávateľom závetu. Keď si sa Normana Urquharta pýtal na závet, úmyselne ťa oklamal, keď tvrdil, že všetky peniaze zdedí on, ba dokonca predložil doklad, ktorý vydával za koncept tohto závetu. Údajný koncept má neskorší dátum ako závet, ktorý našla slečna Climpsonová, ale niet pochyb, že ho napísal Urquhart, určite v posledných troch rokoch a pravdepodobne v posledných dňoch. Navyše skutočnosť, že hoci pravý závet ležal na mieste, ktoré je pre Urquharta prístupné, a on ho napriek tomu nezničil, naznačuje, že novší závet nejestvuje. Mimochodom, Wimsey, prečo závet jednoducho nevzal a nezničil? Ako jediný žijúci dedič by aj tak všetko dostal.“

„Možno mu to nezišlo na um. Alebo možno žijú ešte ďalší príbuzní. Čo ten strýko v Austrálii?“

„To je pravda. V každom prípade, nezničil ho. V roku 1925 pani Wrayburnová úplne ochrnula a stala sa senilnou, takže už nehrozilo, že by sa mohla pýtať na stav svojho majetku, alebo že by napísala nový závet.“

Približne v tom čase, ako vieme od pána Arbuthnota, sa Urquhart pustil do nebezpečných špekulácií. Robil chyby, prišiel o peniaze, hazardoval ešte väčšmi, aby sa z toho dostal, a tak sa do veľkej miery zaplietol do bankrotu trustu Megatherium. Určite stratil oveľa viac, ako si mohol dovoliť, a zo zistenia slečny Murchisonovej — o ktorom musím povedať, že by som ho veľmi nerád oficiálne bral na vedomie — sa dozvedáme, že čoraz väčšmi zneužíval svoje postavenie správcu majetku pani Wrayburnovej a

používal jej peniaze na vlastné Špekulácie. Jej účastiny dával ako zálohu na vysoké pôžičky a takto získané peniaze investoval do Megatheria a iných pochybných podnikov.

Kým pani Wrayburnová žila, nehrozilo mu nijaké nebezpečenstvo, pretože stačilo, keď jej vyplácal čiastky potrebné na údržbu domu a vedenie domácnosti. Všetky účty za domácnosť a podobne platil on ako jej zástupca na základe právneho splnomocnenia a takisto platil všetko služobníctvo, a kým to robil, nikoho nebolo nič do toho, čo urobil s kapitálom. Ale vo chvíli, ako by pani Wrayburnová umrela, musel by skladať účty druhému dedičovi, Philipovi Boyesovi, a vysvetliť mu, kam sa podel kapitál, ktorý spreneveril.

V roku 1929, práve v čase, keď sa Philip Boyes pohádal so slečnou Vaneovou, mala pani Wrayburnová ťažký záchvat a len len že neumrela. Nebezpečenstvo pominulo, ale hocikedy sa mohlo zopakovať. Zistujeme, že takmer hneď potom sa zblížil s Philipom Boyesom a navrhol mu, aby býval v jeho dome. V tom čase mal Boyes tri záchvaty, ktoré jeho lekár pripisoval gastritíde, ale ktoré sa príznakmi podobali aj na otravu arzénom. V júni 1929 Philip Boyes odcestoval do Walesu a jeho zdravotný stav sa zlepšil.

Za Boyesovej neprítomnosti pani Wrayburnová dostala ďalší nebezpečný záchvat a Urquhart sa ponáhlal do Windlu, pravdepodobne s úmyslom, že ak príde k najhoršiemu, závet zničí. Nestalo sa tak a do Londýna sa vrátil práve včas, aby zastihol Boyesa pri návrate z Walesu. Ešte v ten večer Boyes ochorie a príznaky sú podobné ako na jar, ale oveľa prudšie. Po troch dňoch umiera.

Urquhart sa už cíti celkom bezpečný. Ako jediný dedič dostane po smrti pani Wrayburnovej všetky peniaze, ktoré odkázala Philipovi Boyesovi. Teda — nedostane ich, lebo si ich už

vzal a premárnil, ale už ho nik nebude žiadať, aby predložil účty a jeho podvody nebudú odhalené.

Potiaľto sú dôkazy týkajúce sa motívu mimoriadne presvedčivé a oveľa vierohodnejšie ako dôkazy proti slečne Vaneovej.

Ale je v tom háčik, Wimsey. Kedy a ako bol jed podaný? Vieme, že slečna Vaneová mala arzén a že mu ho mohla dať ľahko a bez svedkov. Ale Urquhart mal na to príležitosť iba pri večeri, ktorú jedol s Boyesom, a ak je v tomto prípade niečo isté, tak je to skutočnosť, že jed nebol podaný počas večere. Všetko, čo Boyes jedol a pil, jedol a pil aj Urquhart alebo služobníctvo, a jedinou výnimkou je burgundské, ktorého zvyšok analyzovali a zistili, že bolo neškodné.“

„Viem,“ povedal Wimsey, „ale práve to je na tom také podozrivé. Počul si niekedy, že by jedlo bolo podávané za takých bezpečnostných opatrení? Je tu sherry, ktoré nalievala slúžka z originálnej fľaše. Polievka, ryba a dusené kurča, všetko jedlá, z ktorých nemožno otráviť iba jednu porciu, aby nebol otrávený aj zvyšok — omeleta, tak ostentatívne pripravovaná priamo na stole rukami obete — víno, zapečatené a označené — zvyšky zjedené v kuchyni — človek by povedal, že ten chlap si dal obrovskú námahu, aby na jedlo nepadol ani tieň podozrenia. Víno je ten posledný detail, ktorý robí celú vec neuveriteľnou. Chceš povedať, že v prvých chvíľach, keď si všetci myslia, že ide o bežnú nevoľnosť, a keď by milujúceho bratanca mali naplňať obavy o chorého, je normálne a prirodzené, aby v mysli nevinného človeka vzniklo podozrenie, že ide o otravu? Ak on sám bol nevinný, potom musel niečo tušiť. A ak niečo tušil, prečo to nepovedal lekárovi a nedal urobiť rozbor jeho výlučkov a tak ďalej? Prečo sa vlastne hneď zabezpečoval proti obvineniu, ktoré nikto nevyslovil, ak nevedel, že takéto obvinenie by bolo opodstatnené? A potom je tu tá vec s ošetrovatelkou.“

„Presne tak. Ošetrovatel'ka mala podozrenie.“

„Keby bol o ňom vedel, bol by podnikol kroky, aby ho dôkladne rozptýlil. Ale zrejme o ňom nevedel. Mám teraz na mysli to, čo si dnes hovoril. Polícia znovu hovorila so sestrou Williamsovou a tá im povedala, že Norman Urquhart si dával veľký pozor, aby s pacientom nikdy nezostal sám a nikdy mu nepodal jedlo ani liek, ani vtedy, keď bola pri tom. Nesvedčí to o zlom svedomí?“

„Peter, nenájdeš právnika ani porotu, ktorá by ti to uverila.“

„Áno, ale nepripadá ti to zvláštne? Počúvajte, slečna Murchisonová. Jedného dňa ošetrovatel'ka niečo robila v izbe chorého a na rímse od kozuba položila liek. Prišla naň reč a Boyes poznamenal: Nerobte si starosti, sestrička. Norman mi dá moju medecínu. A viete, ako zareagoval Norman? Nepovedal: Pravdaže, kamarát, ako by si bol urobil ty alebo ja. Vôbec nie. Povedal: Nechám to radšej na sestričku, ešte by som to pobabral. Trochu čudné, však?“

„Mnohí ľudia sú veľmi nervózni, keď majú obslúžiť chorých,“ povedala slečna Murchisonová.

„Áno, ale väčšina ľudí vie bez problémov nakvapkať liek do pohára. Boyes nebol v delíriu - rozprával celkom normálne. Vravím vám, že ten chlap sa premyslene chránil.“

„Možno,“ pripustil Parker, „ale aj tak, starký, kedy mu dal ten jed?“

„Zrejme nie počas večere,“ povedala slečna Murchisonová. „Ako hovoríte, priveľmi nápadne sa zabezpečil. Možno chcel, aby sa všetci sústredili na večeru a nevšimli si iné príležitosti. Nedal si whisky alebo niečo iné, keď prišiel, alebo predtým, ako odišiel?“

„Práve že nie. Bunter obletoval Hannah Westlockovú, až to takmer hraničilo s porušením manželského sľubu, a tá mu povedala, že Boyesovi pri príchode sama otvorila dvere, že vyšiel rovno na poschodie do svojej izby, že Urquhart bol v tom čase

preč a vrátil sa len štvrt' hodinu pred večerou a že sa obaja zvíтали až pri tom pamätnom poháriku sherry v knižnici. Dvojkridlové dvere medzi knižnicou a jedálňou boli po celý čas otvorené a Hannah chodila hore-dolu a prestierala stôl, takže si je istá, že Boyes si dal iba sherry, a nič iné.“

„Ani len tabletku na trávenie?“

„Nič.“

„A čo po večeri?“

„Keď dojedli omeletu, Urquhart spomenul kávu. Boyes sa pozrel na hodinky a povedal: Nemám čas, kamarát. Musím bežať na Doughty Street. Urquhart sa ponúkol, že mu zavolá taxík a šiel k telefónu. Boyes poskladal obrúsok, vstal a vyšiel do haly. Hannah mu pomohla s kabátom. Keď prišiel taxík, Boyes nastúpil a odišiel a Urquharta už ani nevidel.“

„Zdá sa mi,“ povedala slečna Murchisonová, „že Hannah je mimoriadne dôležitý svedok Urquhartovej obhajoby. Nemyslíte si — nerada to hovorím ale nemyslíte si, že Bunterovi možno city zahmlievajú úsudok?“

„Bunter je presvedčený,“ odpovedal lord Peter, „že Hannah je úprimná veriaci. Sedel vedľa nej v kostole a spievali spolu z jedného spevníka.“

„Ale to môže byť obyčajné pokrytectvo,“ namietla slečna Murchisonová zápalisto, pretože bola bojovná racionalistka. „Neverím týmto pobožným ľuďom.“

„Nespomenul som to ako dôkaz jej statočnosti,“ povedal Wimsey, „ale ako dôkaz Bunterovej odolnosti.“

„Ved' on sám vyzerá ako duchovný.“

„Nikdy ste Buntera nevideli, keď nie je v službe,“ povedal lord Peter významne. „Ja áno, a môžem vás uistiť, že spevník by obmäkčil jeho srdce asi tak, ako by čistá whisky zmäkčila pečeň anglického dôstojníka v Indii. Nie, ak Bunter tvrdí, že Hannah je čestná, tak potom je čestná.“

„To teda definitívne vylučuje nápoje a večeru,“ povedala slečna Murchisonová, ktorú to síce nepresvedčilo, ale bola ochotná byť nezaujatá. „A čo karafa na vodu v spálni?“

„Dočerta!“ zvolal Wimsey. „Jedna nula pre vás, slečna Murchisonová. Na to sme nemysleli. Karafa — áno — to je veľmi sľubný nápad. Spomínaš si, Charles, že v Bravovom prípade padlo podozrenie, že mu jed nasypala urazená slúžka do karafy s vodou? Aha, Bunter — tu ste! Keď budete nabudúce držať Hannah za ruku, spýtajte sa jej, či pán Boyes pil pred večerou vodu z karafy.“

„Prepáčte, vaše lordstvo, táto možnosť mi už zišla na um.“

„Naozaj?“

„Áno, vaše lordstvo.“

„Bunter, vám nikdy nič neunikne?“

„Usilujem sa, aby ste so mnou boli spokojný, vaše lordstvo.“

„No dobre, nehovorte ako hlupák. Rozčuľuje ma to. Čo bolo s tou karafou?“

„Práve som chcel povedať, vaše lordstvo, keď prišla táto dáma, že som zistil dosť zvláštnu vec, ktorá sa týka karafy na vodu.“

„Konečne sa pohneme z miesta,“ poznamenal Parker a obrátil v notese novú stranu.

„To by som radšej netvrdil, pán hlavný inšpektor. Hannah ma informovala, že pána Boyesa po príchode odvieďla do spálne a odišla, ako sa patrilo. Ešte nestihla zájsť ani ku schodom, keď pán Boyes vystrčil hlavu z dverí a zavolať ju späť. A požiadal ju, aby mu naliala do karafy vodu. To ju dosť prekvapilo, pretože si presne pamätala, že do nej naliala vodu, keď izbu pripravovala.“

„Nemohol ju vyliat sám?“ spýtal sa Parker dychtivo.

„Rozhodne nie do seba — na to nemal čas. Ani pohár nebol použitý. Navyše karafa bola nielen prázdna, ale znútra suchá. Hannah sa ospravedlnila za nedbanlivosť a hneď karafu vypláchla a napustila do nej vodu z vodovodu.“

„Zvláštne,“ povedal Parker. „Ale je celkom možné, že ju predtým nenaplnila.“

„Prepáčte, pán hlavný inšpektor. Hannah bola touto príhodou taká prekvapená, že sa o nej zmienila kuchárke, pani Petticanovej, ktorá povedala, že si jasne spomína, že ju v to ráno videla, ako nalieva vodu do karafy.“

„Dobre teda,“ povedal Parker, „Urquhart alebo niekto iný ju určite vylial a karafu do sucha vyutieral. Ale prečo? Čo by normálny človek urobil, keby zistil, že v jeho karafe nie je voda?“

„Zazvonil by,“ povedal Wimsey rýchlo. „Alebo zavola,“ dodal Parker.

„Alebo,“ povedala slečna Murchisonová, „ak nebol zvyknutý na obsluhu, nalial by si vodu z krčahu v spálni.“

„Aha... samozrejme, Boyes bol viac-menej zvyknutý na bohémsky život.“

„Ale tak či tak,“ povedal Wimsey, „je to nezmyselne komplikované. Oveľa jednoduchšie by bolo otráviť vodu v karafe. Načo na celú vec upozorniť jej komplikovaním? Okrem toho sa nemôžete spoľahnúť, že obeť použije vodu z krčaha — a ani nepoužila.“

„A i tak ho otrávil,“ povedala slečna Murchisonová, „hoci jed nebol ani v krčahu, ani v karafe.“

„Nie — obávam sa, že s krčahom a karafou sa ďalej nedostaneme.“

„Ale napriek tomu,“ povedal Parker, „má táto príhoda presvedčila. Akosi je to príliš dokonalé. Wimsey má pravdu. Nie je normálne, aby bola obhajoba taká dokonalá.“

„Môjtybože,“ povedal Wimsey, „presvedčili sme Charlesa Parkera. Nič viac netreba. Je tvrdohlavejší ako akákoľvek porota.“

„Áno,“ povedal Parker skromne, „myslím, že uvažujem logickejšie. A teraz ma nemýli prokurátor. Ale bol by som spokojnejší, keby som mal trochu objektívnejší dôkaz.“

„Budeš ho mať. Potrebuješ štipku skutočného arzénu. Tak čo, Bunter, ako to ide?“

„Prístroj je pripravený, vaše lordstvo.“

„Výborne. Poďme sa pozrieť, či môžeme pánu Parkerovi poskytnúť to, čo potrebuje. Chodte napred, my pôjdeme za vami.“

V malej miestnosti, v ktorej Bunter zvyčajne vyvolával fotografie, a preto bola vybavená výlevkou, pracovným stolom a Bunsenovým horákom, stál prístroj potrebný na vykonanie Marshovho testu na arzén. V banke už bublala destilovaná voda a Bunter zdvihol malú skúmavku, ktorá sa zahrievala nad plameňom horáka.

„Všimnite si, vaše lordstvo,“ upozorňoval Bunter, „že prístroj je chemicky dokonale čistý.“

„Ja nevidím vôbec nič,“ povedal Freddy.

„Ako by povedal Sherlock Holmes, tam, kde nič nie je, môžeš rátať s tým, že nič neuvidíš,“ povedal Wimsey milo. „Charles, dosvedčíš, že voda, banka a skúmavka a všetko ostatné nie je kontaminované arzénom?“

„Dosvedčím.“

„Budeš ju milovať, starať sa o ňu a neopustíš ju v dobrom ani v zlom — prepáčte! Obrátil som dve strany naraz. Kde je ten prášok? Slečna Murchisonová, môžete nám potvrdiť, že táto zapečatená obálka je tá istá, ktorú ste priniesli z kancelárie, že obsahuje záhadný biely prášok z tajnej skrýše pána Urquharta?“

„Áno.“

„Pobozkajte Bibliu. Ďakujem. No a teraz...“

„Počkaj,“ požiadal ho Parker, „nepreveril si si samotnú obálku.“

„To je pravda. Vždy v tom musí byť nejaký háčik. Slečna Murchisonová, nemáte so sebou náhodou ešte jednu úradnú obálku?“

Slečna Murchisonová sa začervenala a začala sa prehŕňať v kabelke.

„Nuž, dnes poobede som napísala priateľke krátky list...“

„V pracovnom čase a na papieri svojho zamestnávateľa,“ povedal Wimsey. „Ach, Diogenes dobre vedel, prečo hľadal statočného pisára s lampášom! Nič si z toho nerobte. Dajte ju sem. Účel svätí prostriedky.“

Slečna Murchisonová vytiahla obálku a vybrala z nej list. Bunter jej úctivo podal vyvolávaciu miskú, aby do nej obálku vložila a potom ju rozstrihal na malé kúsky a hodil ich do banky. Voda veselo zabublala, ale skúmavka zostala bez jedinej škvrnky.

„Začne sa už voľačo diať?“ vyzvedal pán Arbuthnot. „Zdá sa mi totiž, že toto predstavenie nemá spád, nemyslíte?“

„Ak nebudeš potichu sedieť, vyhodím ťa,“ zavrátil ho Wimsey. „Bunter, pokračujte. Preskúmame obsah obálky.“

Bunter otvoril druhú obálku a opatrne nasypal biely prášok do širokého hrdla banky. Všetkých päť hláv sa nedočkavo nahlo nad prístroj. A v tú chvíľu sa na skúmavke, v mieste, kde sa jej dotýkal plameň, akoby zázrakom začala vytvárať jemná strieborná škvrna. Každou sekundou sa zväčšovala a tmavla, až vytvorila tmavý hnedočierny prstenec s kovovolesklým stredom.

„To je nádhera,“ vyhlásil Parker s nadšením odborníka.

„Ten kahan vám nejako čmudí alebo čo,“ povedal Freddy.

„Je to arzén?“ spýtala sa slečna Murchisonová potichu.

„Dúfam, že áno,“ Wimsey opatrne vzal skúmavku a podržal ju proti svetlu. „Je to buď arzén, alebo antimón.“

„Ak vaše lordstvo dovoľí, pridaním malého množstva roztoku chlóróvého vápna dostaneme jasnú odpoveď na túto otázku.“

Za napätého ticha vykonal ďalšiu skúšku. Pod vplyvom odfarbovacieho roztoku sa škvrna začala strácať, až úplne zmizla.

„Teda je to arzén,“ povedal Parker.

„Áno,“ povedal Wimsey nonšalantne, „samozrejme, že je to arzén. Či som to nehovoril?“ Hlas sa mu mierne chvel od potláčaného triumfu.

„To je všetko?“ spýtal sa Freddy sklamane.

„Vari vám to nestačí?“ rozhorčila sa slečna Murchisonová.

„Nie celkom,“ povedal Parker, „ale je to veľký pokrok. Dokazuje to, že Urquhart vlastnil arzén a po oficiálnom pátraní vo Francúzsku pravdepodobne budeme vedieť, či ho mal už v júni. Mimochodom, je to obyčajná kyselina arzenitá bez prímеси dreveného uhlia či indiga, čo súhlasí s výsledkami pitvy. To je uspokojivé, ale bolo by ešte uspokojivejšie, keby sme mohli dokázať, že Urquhart mal príležitosť ho podať. Zatiaľ sme však jednoznačne dokázali iba to, že ho Boyes nemohol zjesť ani pred večerou, ani počas večere, ani po nej, teda v čase potrebnom na to, aby sa prejavili účinky otravy.

Pripúšťam, že svedectvo, ktoré tak jednoznačne túto možnosť vylučuje, je samo osebe podozrivé, ale aby sme presvedčili porotu, dal by som prednosť niečomu lepšiemu ako *credo quia impossibile*.“

„Niečo sme prehliadli,“ povedal Wimsey pokojne. „Zrejme niečo, čo bije do očí. Hneď sa pustím do riešenia tohto malého problému. Ty zatiaľ nepochybne usilovne budeš pracovať na tom, aby si oficiálne získal dôkazový materiál, ktorý tu už naši priatelia tak šikovne nazhromaždili nekonvenčnými metódami, a prichystáš sa zatknúť pravého vinníka, keď príde čas.“

„Samozrejme,“ povedal Parker, „s radosťou. Odhliadnuc od osobných sympatií, oveľa radšej by som na lavici obžalovaných videl toho ulízaného frajera než hocijakú ženu, a ak sa polícia dopustila dajakej chyby, čím skôr ju napraví, tým lepšie pre všetkých zúčastnených.“

Wimsey sedel potom dlho do noci v čierno-žltej knižnici, kde sa naňho zvrchu dívali objemné folianty. Predstavovali

nahromadené bohatstvá ľudskej múdrosti a poetickej krásy, nehovoriac o tisícoch libier, ktoré za ne zaplatil. Ale všetci títo radcovia stáli nemo na svojich policiach. Po stoloch a stoličkách boli porozhadzované kriľavočervené zväzky *Významných britských procesov* — Palmer, Pritchard, Maybrick, Seddon, Armstrong, Madeleine Smithová, veľkí odborníci na otravy arzénom vedľa kapacít súdneho lekárstva a toxikológie.

Návštevníci divadiel sa poodvážali domov v limuzínach a taxíkoch a svetlá svietili nad prázdny priestranstvom Piccadilly, len občas prehrmotalo po čiernom asfalte pomalé a ťažké nákladné auto, dlhá noc sa končila a zimný úsvit sa lenivo predieral spleťou londýnskych striech. Tichý, nervózny Bunter sedel v kuchyni, varil kávu a znovu a znovu čítal tú istú stránku *Britského časopisu pre fotografy*.

O pol deviatej sa ozval z knižnice zvonček.

„Vaše lordstvo?“

„Pripravte mi kúpeľ, Bunter.“

„Prosím, vaše lordstvo.“

„A trochu kávy.“

„Hneď to bude, vaše lordstvo.“

„A okrem týchto kníh všetky poodkladajte.“

„Áno, vaše lordstvo.“

„Už viem, ako to urobil.“

„Skutočne, vaše lordstvo? Dovoľte, aby som vám vyjadril svoje úctivé blahoželenie.“

„Ešte to musím dokázať.“

„To už je vedľajší problém, vaše lordstvo.“

Wimsey zazíval. Keď sa Bunter asi o minútu vrátil s kávu, lord Peter spal.

Bunter potichu odložil knihy a zvedavo sa pozrel na tie, ktoré zostali ležať otvorené na stole. Bol to *Proces s Florence Maybrickovou, Súdne lekárstvo a toxikológia* Dixona Manna,

kniha s nemeckým názvom, ktorému Bunter nerozumel, a *Shropshirský mládenec* od A. E. Housemana.

Bunter do nich chvíľu hľadel, a potom sa udrel po stehne.

„No jasné!“ povedal si potichu. „Bože, akí sme len boli slepí!“
Zľahka sa dotkol pleca svojho pána.

„Tu je káva, vaše lordstvo.“

„Takže vy sa za mňa nevydáte?“ spýtal sa lord Peter. Obžalovaná potriasla hlavou.

„Nie. Nebolo by to voči vám čestné. A okrem toho...“ „No?“

„Bojím sa. Z toho sa už človek nedostane. Budem s vami žiť, ak chcete, ale nevydám sa za vás.“

Hovorila to takým bezútešným tónom, že Wimseyho jej šľachetná ponuka nemohla nadchnúť.

„Ale takéto spolužitie vždy nefunguje,“ namietol. „Dočerta so všetkým, vy by ste to mali vedieť — odpusťte, že na to narážam — ale je to strašne nepohodlné, a človek má rovnakú kopu starostí, ako keby bol ženatý.“

„Viem. Ale môže s tým skončiť, kedykoľvek zachce.“

„Ale ja nebudem chcieť.“

„Ale áno. Nezabúdajte, že máte rodinné tradície. Musíte si vziať bezúhonnú ženu.“

„Došľaka s bezúhonnou ženou! A pokiaľ ide o rodinné tradície — sú na mojej strane, ak vôbec za voľáčo stoja. Čokoľvek niektorý Wimsey urobí, je správne, a beda tomu, kto mu stojí v ceste. Máme o tom pradáвне rodinné heslo: Robím si, čo chcem. A tak je to správne. Nemôžem povedať, že keď sa dívam do zrkadla, pripadá mi presne ako starý Gerald de Wimsey, ktorý sa pri obliehaní Acru naparoval na ťažnom koni, ale pokiaľ ide o manželstvo, mám v úmysle spraviť to, čo budem chcieť. Kto mi v tom zabráni? Nemôžu ma zožrať. Keď na to príde, nemôžu sa ma ani zriecť.“

Harriet sa zasmiala.

„Nie, myslím, že sa vás nemôžu zriecť. Nemuseli by ste odísť do cudziny so svojou nemožnou ženou, potĺkať sa po Európe v malých kúpeľných mestečkách ako hrdinovia viktoriánskych románov.“

„Určite nie.“

„Zabudli by ľudia, že som mala milenca?“

„Dieťa drahé, na takéto veci zabúdajú dennodenne. Sú na to odborníci.“

„A že som bola podozrivá z vraždy?“

„A že ste boli triumfálne oslobodená od obvinenia, hoci vás k tej vražde takmer dohnal.“

„Nuž, nevydám sa za vás. Ak na toto všetko môžu ľudia zabudnúť, môžu zabudnúť aj na to, že nie sme zosobášení.“

„To áno, oni môžu zabudnúť. Ale ja nie, a v tom je ten rozdiel. Zdá sa, že nám rozhovor akosi viazne. Môžem aspoň usudzovať, že myšlienka na život so mnou vás sama osebe beznádejne neodpuďuje?“

„Ale veď je to všetko také absurdné,“ protestovala Harriett. „Ako mám vedieť, čo by som urobila alebo neurobila, keby som bola voľná a keby som si bola istá, že to — prežijem?“

„Prečo nie? Ja si viem predstaviť, čo by som urobil aj v tých najnepravdepodobnejších situáciách, hoci týmto si môžete byť nabetón istá.“

„Ja nie,“ povedala Harriet a jej odpor bol čoraz slabší. „Prosím vás, prestaňte už na mňa naliehať! Ja neviem. Nevládzem myslieť. Neviem, čo bude o... o niekoľko týždňov. Jediné, po čom túžim, je dostať sa z toho a mať pokoj.“

„V poriadku,“ povedal Wimsey, „nebudem vás obťažovať.“

Nie je to férové. Zneužívam svoje výhodné postavenie. Za týchto okolností mi ani nemôžete povedať: Sviniar a zmiznúť, takže už vás nebudem trápiť. Radšej zmiznem sám, pretože mám schôdzku s manikérkou. Chutné dievčatko, ibaže trochu afektovane rozpráva. Majte sa dobre!“

Manikérka, ktorú objavil pomocou hlavného inšpektora Parkera a jeho stopovacích psov, bola dievčina s mačacou tvárou, vyzývavými spôsobmi a bystrými očami. Bez zdráhania prijala

pozvanie svojho klienta na večeru a nebola prekvapená, keď jej dôverne pošepkal, že ju chce o niečo požiadať. Oblými laktami sa oprela o stôl, koketne naklonila hlavu a chystala sa draho predať svoju počestnosť.

Ako prosba odznievala, jej správanie sa až komicky menilo. Oči stratili predstieranú nevinnosť, ešte aj vlasy akoby splasli a čelo sa vraštilo od úprimného začudovania.

„Prečo nie, samozrejme, že by som mohla,“ povedala napokon, „ale na čo to potrebujete? Pripadá mi to čudné.“

„Povedzme, že ide o žart,“ povedal Wimsey.

„Nie.“ Zovrela pery. „Nepáči sa mi to. Nemá to zmysel, ak ma chápate. Je to nejaký čudný žart a mohla by som sa kvôli tomu dostať do maléru. Počujte, nejde náhodou o nejaké — ako sa im hovorí — minulý týždeň o nich písali v rubrike madame Crystalovej — čary, viete, zariekanie, okultizmus, slovom niečo také. Nechcela by som nikomu ublížiť.“

„Nebudem robiť nijakú voskové figúrku, ak vám ide o to. Počujte, patríte k dievčatám, ktoré vedia zachovať tajomstvo?“

„Ja nie som klebetná. Viem držať jazyk za zubami. Nie som ako ostatné dievčatá.“

„To naozaj nie ste. Práve preto som vás pozval. Tak teda počúvajte, poviem vám, o čo ide.“

Naklonil sa dopredu a začal hovoriť. Na drobnej namaľovanej tváričke obrátenej k nemu sa zračil čoraz väčší záujem a nadšenie, takže jej priateľka, ktorá večerala pri neďalekom stole, šla puknúť od závidi, presvedčená, že miláčikovi Mabel sa ponúka byť v Paríži, auto značky Daimler a tisíclibrový náhrdelník, a preto sa na smrť pohádala so svojím gavalierom.

„Ako vidíte,“ povedal Wimsey, „veľmi mi na tom záleží.“

Miláčik Mabel si unesene povzdychla. „Je to skutočne pravda? Nevymysleli ste si to? Je to lepšie ako vo filme.“

„Áno, ale nesmiete o tom nikomu ani muknúť. Ste jediná, komu som to povedal. Neprezradíte mu to?“

„Jemu? Je to špinavé prasa. Dám si pozor. Spoločnajte sa, urobím to pre vás. Nebude to ľahké, pretože budem musieť vziať nožničky, a tie zvyčajne nepoužívame. Ale zvládnem to. Môžete mi veriť. Viete, vezmem si také malé. Chodievala k nám pomerne často, ale dám vám všetko, čo získam. A zariadim to s Fredom. Vždy chodí k Fredovi. Fred to spraví, ak ho o to požiadam. Čo mám s nimi urobiť, keď ich budem mať?“

Wimsey vytiahol z vrečka obálku.

„Tu sú,“ povedal dôrazne, „dve malé škatuľky. Nesmiete ich vybrať, skôr ako získate vzorky, pretože sú špeciálne pripravené, aby boli chemicky úplne čisté, ak viete, ako to myslím. Keď budete mať všetko pripravené, otvorte obálku, vyberte škatuľky, do jednej vložte odstrižky nechťov a do druhej vlasy, ihneď ich zavrite, vložte do čistej obálky a pošlite na túto adresu. Rozumeli ste?“

„Áno.“ Nedočkavo natiahla ruku.

„Dobré dievča. A ani muk.“

„Ani muk!“ Posunkom naznačila prehnanú opatrnosť.

„Kedy máte narodeniny?“

„Ja nijaké nemám. Ja nestarnem.“

„Správne. Takže vám môžem hocikedy poslať dar k nenarodeninám. Napríklad líšku. Takej peknej dievčine kožušina pristane.“

„Vy ste hotový básnik,“ utáhovalo si z neho dievča. „To vy ma inšpirujete,“ povedal Wimsey zdvorilo.

„Prišiel som,“ povedal pán Urquhart, „na vaše písomné pozvanie. Som veľmi zvedavý, aké nové informácie máte o smrti môjho nešťastného bratanca. Samozrejme, veľmi rád vám pomôžem, ak to bude v mojich silách.“

„Ďakujem,“ povedal Wimsey. „Nech sa páči, sadnite si. Už ste zrejme večerali, však? Ale šálku kávy si iste dáte. Určite máte rád tureckú kávu. Môj sluha ju robí vynikajúco.“

Pán Urquhart ponuku prijal a Bunterovi vyslovil kompliment, ako dobre sa naučil pripravovať tento zvláštny presladený nápoj, taký odporný pre priemerného Európana.

Bunter sa mu vážne poďakoval za pochvalu a zdvorilo ho ponúkol škatuľkou rovnako odpornej hmoty nazývanej turecký med, ktorá nielenže sa lepí na podnebie a na zuby, ale človeka navyše zahalí do oblaku cukrovej múčky. Pán Urquhart si hneď napchal veľký kus do úst a nezrozumiteľne zamrmlal čosi, že je to pravý orientálny druh. Wimsey si so strohým úsmevom niekoľkokrát chlipol silnej čiernej kávy bez cukru a mlieka a nalial si pohárik starého koňaku. Bunter odišiel a lord Peter si položil na kolená otvorený poznámkový blok, pozrel na hodinky a začal hovoriť.

Najprv dosť obširne zrekapituloval okolnosti života a smrti Philipa Boyesa. Pán Urquhart nebadane zíval, jedol, popíjal a počúval.

Wimsey, s očami stále upretými na hodinky, potom začal hovoriť o závete pani Wrayburnovej.

Pán Urquhart, dosť prekvapený, odložil šálku s kávou, utrel si zalepené prsty do vreckovky a vytreštil naňho oči.

Napokon povedal:

„Môžem sa vás spýtať, ako ste sa dostali k tým veľmi pozoruhodným informáciám?“

Wimsey hodil rukou.

„Vďaka polícii,“ povedal. „Policajná organizácia je skvelá vec. Človek sa čuduje, čo všetko zistia, keď chcú. Predpokladám, že nič z toho nepopierate?“

„Počúvam,“ povedal pán Urquhart zachmúrene. „Keď skončíte toto mimoriadne zaujímavé rozprávanie, hádam prídem na to, čo by som mal vlastne poprieť.“

„Ale iste,“ povedal Wimsey, „pokúsím sa vám to objasniť. Samozrejme, nie som právnik, ale pousilujem sa vyjadrovať čo najpresnejšie.“

Ručičky na hodinkách opísali už celý kruh, no Wimsey neúprosne pokračoval.

„Ako vidím,“ povedal, keď uzavrel otázku motívu, „vaším prvoradým záujmom bolo zbaviť sa Philipa Boyesa. Podľa môjho názoru to bol skutočne nepríjemný chlap a na vašom mieste by som asi aj ja mal chuť zbaviť sa ho.“

„A to je všetko, z čoho ma obviňujete?“ spýtal sa advokát.

„Vôbec nie. Práve prichádzam k jadru veci. Pomaly, ale iste, je moje heslo. Vidím, že som vás obral o sedemdesiat minút vášho drahocenného času, ale verte mi, že to nebola premárnená hodina.“

„Keby celý tento absurdný príbeh bol pravdivý, čo však veľmi dôrazne popieram,“ poznamenal pán Urquhart, „veľmi by ma zaujímalo, ako som podľa vás ten arzén doňho dostal. Vymysleli ste si na to nejakú vtipnú teóriu? Alebo predpokladáte, že som podplatil svoju kuchárku a slúžku, aby sa stali mojimi spolupáchateľmi? Nemyslíte, že by to odo mňa bolo trochu neuvážené a poskytovalo by im to skvelú príležitosť na vydieranie?“

„Natoľko neuvážené,“ povedal Wimsey, „že to u takého predvídavého človeka, ako ste vy, vôbec neprichádza do úvahy. Napríklad to zapečatenie fľaše burgundského svedčí o intelektu,

ktorý predpokladá všetky možnosti — a to je nezvyčajné. Táto epizóda vlastne od samého začiatku pútala moju pozornosť.“

„Skutočne?“

„Pýtate sa ma, ako a kedy ste doňho dostali ten jed. Myslím, že to nebolo pred večerou. Prezieravosť, ktorú ste prejavili vyprázdnením karafy na vodu v spálni — nie, ani to sme neprehliadli! — a vaša opatrnosť — dali ste si záležať, aby ste sa so svojím bratancom stretli pred svedkom a nikdy ste s ním nezostali osamote — čas pred večerou celkom vylučujú.“

„Povedal by som, že áno.“

„A potom to sherry,“ pokračoval Wimsey zamyslene. „Bola to nová fľaša, práve preliata do karafy. Za povšimnutie stojí zmiznutie jej zvyšku. Ale myslím, že sherry môžeme vylúčiť.“

Pán Urquhart sa ironicky uklonil.

„Polievka — jedli ju aj kuchárka, aj slúžka, a obe to prežili. Mám sto chutí o polievke neuvažovať, a to isté platí aj o rybe. Otráviť porciu ryby by bolo ľahké, ale vyžadovalo by to spoluprácu Hannah Westlockovej, čo je v rozpore s mojou teóriou. A pre mňa je teória, pán Urquhart, posvätná vec — takmer by sa dalo povedať dogma.“

„Je to nebezpečný spôsob myslenia,“ poznamenal právnik, „ale za daných okolností sa s vami nebudem hádať.“

„Okrem toho,“ pokračoval Wimsey, „keby bol jed podaný v polievke alebo v rybe, bol by začal pôsobiť skôr, ako Philip — dúfam, že mu tak môžem hovoriť — odišiel z vášho domu. A sme pri kurčati. Pani Petticanová a Hannah Westlocková sú podľa mňa presvedčivým dôkazom toho, že kurča bolo nezávadné. A navyše podľa toho, ako sa o ňom vyjadrovali, určite bolo vynikajúce. Hovorím ako človek s veľkými gastronomickými skúsenosťami, pán Urquhart.“

„Som si toho plne vedomý,“ povedal pán Urquhart zdvorilo.

„A tak nám zostáva už iba omeleta. Jedinečná pochúťka, ak sa dobre pripraví a ak sa — to je veľmi dôležité — zje hneď. To bol vynikajúci nápad, dať si vajcia a cukor priniesť na stôl a pripraviť a usmažiť omeletu na mieste. Mimochodom, predpokladám, že z omelety nikto neodniesol nijaký zvyšok do kuchyne. Nie, nie! Takú dobrotu predsa človek nenechá nedojedenú! Je oveľa lepšie, ak si kuchárka spraví dobrú, čerstvú omeletu pre seba a svoju kolegyňu priamo v kuchyni. Som si istý, že okrem vás a Philipa z tej omelety nikto ani neochutnal.“

„To je pravda,“ povedal pán Urquhart, „nemá zmysel, aby som to popieral. Ale nezabúdajte, že aj ja som z nej jedol, a bez následkov. A navyše ju môj bratanec pripravoval sám.“

„Veru tak. Štyri vajcia, ak si dobre pamätám, cukor a džem takpovediac z domácej špajze. Nie, cukor a džem boli určite v poriadku. Hm, myslím, že sa nemýlim, ak poviem, že jedno z vajec bolo prasknuté, keď ho priniesli.“

„Možno. Nepamätám sa.“

„Nie? Nuž, nie ste pod prísahou. Ale Hannah Westlocková si pamätá, že keď ste vajcia priniesli domov — vy ste ich totiž sám kúpili, pán Urquhart — poznamenali ste, že jedno je prasknuté a výslovne ste si želali, aby sa použilo na omeletu. Vlastne sám ste ho na ten účel vložili do misky.“

„No a čo?“ spýtal sa pán Urquhart, možno o trošku menej bezstarostne ako predtým.

„Nie je veľmi ťažké dostať do puknutého vajca práškový arzén,“ povedal Wimsey. „Sám som si to vyskúšal pomocou sklenej rúrky. S malým lievikom by to možno šlo ľahšie. Arzén má dosť vysokú špecifickú hmotnosť — na jednu kávovú lyžičku sa vojde sedem alebo osem gramov. Usadí sa na dolnom konci vajca a všetky stopy na vonkajšej strane škrupiny sa dajú ľahko utrieť. Isteže, ešte jednoduchšie bolo naliať do vajca arzén v

tekutej podobe, ale zo zvláštnych dôvodov som svoj pokus urobil s obyčajným bielym práškom. Rozpúšťa sa celkom dobre.“

Pán Urquhart si vybral z puzdra cigaru a veľmi dlho si ju pripaľoval.

„Chcete tým povedať,“ ozval sa napokon, „že pri šľahaní štyroch vajec sa práve to otrávené nejakým zázrakom oddelilo od ostatných a so svojím obsahom arzénu zostalo na jednej strane omelety? Alebo že si môj bratanec úmyselne vzal tú otrávenú časť a zvyšok nechal mne?“

„Vôbec nie, vôbec nie,“ protestoval Wimsey. „Chcem tým iba povedať, že arzén bol v omelete a dostal sa tam vo vajci.“

Pán Urquhart odhodil zápalku do kozuba.

„Zdá sa, že vaša teória má podobné trhliny ako to vajce.“

„Ešte som neskončil. Ďalšia časť mojej teórie sa zakladá na veľmi jemných náznakoch. Dovoľte, aby som ich vymenoval. Vaše odmietnutie piť počas večere, vaša pľeť, niekoľko odstrižkov nechťov, kúsky vašich pestovaných vlasov — keď to všetko dám dokopy a pridám vrecúško s bielym arzénom z tajnej skrinky vo vašej kancelárii, pomädlím si ruky — takto — a je z toho konope, pán Urquhart, konope!“

Vo vzduchu zľahka naznačil tvar slučky.

„Nerozumím vám,“ povedal právnik priškrteným hlasom.

„Akoby nie,“ povedal Wimsey. „Ved' viete, konope — robia sa z neho povrazy. Vynikajúci materiál, také konope. Ale dobre, vráťme sa k arzénu. Ako viete, ľuďom vo všeobecnosti škodí, ale sú ľudia — napríklad tí štajerskí sedliaci, o ktorých sa toľko hovorí — ktorí ho vraj jedia len tak. Vravia, že je dobrý na vetry, čistí pľeť a dodáva vlasom lesk, a z toho istého dôvodu ho dávajú aj svojim koňom. Vlastne nie kvôli pleti, lebo taký kôň jej veľa nemá, ale viete, čo myslím. A potom je tu tá príšerná ženská Maybricková — aj ona ho jedávala, aspoň tak sa povára. Tak či tak, je všeobecne známe, že niektorí ľudia ho naozaj užívajú, a

keď si naň zvyknú, môžu zjesť také dávky, že by to každého normálneho človeka zabilo. Ale vy to všetko určite viete.“

„Prvý raz o niečom takom počujem.“

„Čo tým chcete dosiahnuť? Tak dobre teda. Budeme sa tváriť, že je to pre vás novinka. Slovom, nejaký chlapík — zabudol som, ako sa volal, ale je to všetko v Dixonovi Mannovi — bol zvedavý, ako ten fígel' funguje, začal robiť pokusy na psoch, krmil ich arzénom — iste kopu z nich zabil — až nakoniec prišiel na to, že kým tekutý arzén sa vylučuje cez obličky a je veľmi škodlivý pre organizmus, práškový arzén možno podávať denne, dávku vždy trochu zväčšovať, takže po čase si črevá naň zvyknú a vedia ho vylúčiť takpovediac bez ťažkostí. Raz som sa v jednej knihe dočítal, že je to vďaka leukocytom — tým sympatickým bielym krvinkám, veď viete — ktoré túto látku obklopia a ženú ju von, aby nemohla uškodiť. V každom prípade ide o to, že ak užívate práškový arzén dlhší čas — povedzme asi tak rok — vytvoríte si akúsi imunitu a môžete požiť šesť až sedem gramov naraz a nepocítite ani len náznak nejakých ťažkostí.“

„Veľmi zaujímavé,“ povedal pán Urquhart.

„Tí štajerskí sedliaci to očividne takto robia a dávajú si veľký pozor, aby po požití arzénu asi dve hodiny nič nepili, lebo by sa dostal do obličiek a mohol by ich zabiť. Obávam sa, že to neviem vysvetliť dosť odborne, ale podstata je v tomto. Skrátka, prišlo mi na um, kamarát, že ak ste dostali ten skvelý nápad najprv imunizovať seba, tak ste si pokojne mohli pochutnávať na tej arzénovej omelete spolu so svojím priateľom. Jeho zabila a vám neublížila.“

„Rozumiem.“

Právnik si navlhčil pery.

„Nuž, ako som už povedal, máte peknú čistú pleť — až na tie viditeľné škvrny, ktoré vám arzén tu a tam zanechal na pokožke (niekedy sa to stáva) — máte lesklé vlasy a tak ďalej a všimol som

si, že ste pri večeri nič nepili. A tak som si povedal: Peter, chlapče zlatý, čo to znamená? A keď potom vo vašej skrinke naši vrecúško s arzénom — momentálne nás nemusí zaujímať ako — povedal som si: Ale, ako dlho to už asi trvá? Ten váš úslužný zahraničný lekárnik povedal polícii, že dva roky. Je to pravda? Čiže približne odvtedy, ako zbankrotovalo Megatherium, však? Prosím, nič nehovorte, ak nechcete. Potom sme získali kúsky vašich vlasov a nechťov a — čuduj sa svete, bolo v nich plno arzénu. Preto som vás požiadal, aby ste sa zastavili na kus reči. Viete, myslel som si, že by ste mi mohli k tomu niečo povedať.“

„Môžem povedať iba toľko,“ povedal Urquhart s tvárou bielou ako krieda, ale prísne profesionálnym tónom, „že by ste túto smiešnu teóriu radšej pred nikým nemali spomínať. Neviem, čo ste vy a polícia — o ktorej som naozaj presvedčený, že je schopná všetkého — hľadali v mojej kancelárii, ale vyhlasovať o mne, že som prepadol drogám, je urážka na cti, a to je trestné. Je pravda, že som určitý čas bral liek, ktorý obsahuje nepatrné množstvo arzénu — doktor Grainger vám môže ukázať recept — a že sa mi možno usadil v pokožke a vo vlasoch, ale inak už nemáte nijaký dôvod na svoje strašné obvinenie.“

„Nijaký?“

„Nijaký.“

„Potom ako je možné,“ spýtal sa Wimsey pokojne, ale s určitou hrozbou v pevne ovládanom hlase, „ako je možné, že ste dnes večer skonzumovali bez zjavnej ujmy na zdraví dávku arzénu, ktorá by stačila zabiť dvoch alebo troch normálnych ľudí? Ten odporný turecký med, ktorým ste sa napchávali — ak sa tak môžem vyjadriť — spôsobom neprimeraným vášmu veku a postaveniu, bol posypaný bielym arzénom. Zjedli ste ho, Boh vám buď milostivý, pred pol druhu hodinou. Keby vám arzén mohol ublížiť, už hodinu by ste sa tu zvíjali v agónii.“

„Vy diabol!“

„Nemohli by ste predstierať aspoň nejaké príznaky?“ spýtal sa Wimsey sarkasticky. „Nemám vám priniesť umývadlo? Alebo zavolať lekára? Nepáli vás v hrdle? Sťahujú sa vám vnútornosti v kĺboch? Je už síce večer, ale pri troche dobrej vôle by ste aj teraz určite mohli prejaviť aspoň nejaké príznaky.“

„Klamete. Nikdy by ste sa neodvážili niečo také urobiť! Bola by to vražda!“

„Myslím, že v tomto prípade by nebola. Ale som ochotný počkať, ako sa to skončí.“

Urquhart naňho vytriešťal oči. Wimsey vyskočil z kresla a postavil sa k nemu.

„Na vašom mieste by som nepoužil násilie. Travič nech sa drží svojej fľaštičky. Navyše som ozbrojený. Prepáčte tú melodrámu. Tak bude vám zle, alebo nie?“

„Zbláznili ste sa.“

„To nehovorte. Človeče, vzchopte sa. Tak pod'me, pokúste sa o to. Mám vás odviesť do kúpeľne?“

„Je mi zle.“

„Iste. Ale váš tón nie je presvedčivý. Tamtými dverami, cez chodbu a do tretích dverí naľavo.“

Právnik sa vypoťácal von. Wimsey sa vrátil do knižnice a zazvonil.

„Myslím, Bunter, že pán Parker bude v kúpeľni potrebovať pomoc.“

„Prosím, vaše lordstvo.“

Bunter odišiel a Wimsey čakal. Po chvíli začul zvuky zápasu a vo dverách sa zjavila skupina ľudí — Urquhart, bledý ako stena, so strapatými vlasmi a neupravenými šatami, a po jeho bokoch Parker a Bunter, ktorí ho pevne držali za ramená.

„Bolo mu zle?“ spýtal sa Wimsey so záujmom.

„Nie, nebolo,“ povedal zamračený Parker a nasadil svojej koristi putá. „Celých päť minút ťa preklínal, potom sa pokúsil

vyliezť oknom, ale zistil, že by musel skočiť z tretieho poschodia, vrhol sa do šatníka a vletel mi rovno do náručia. Už sa nebráňte, človeče, iba čo si ublížite.“

„A ešte stále nevie, či bol otrávený, alebo nie?“

„Nezdá sa, že by si s tým lámal hlavu. V každom prípade nerobil nijaké opatrenia. Jeho jedinou myšlienkou bolo zdrhnúť.“

„Slabota,“ povedal Wimsey. „Keby som chcel, aby si ľudia mysleli, že som bol otrávený, zahral by som im lepšie divadlo, než bolo toto.“

„Preboha, prestaňte už,“ prosil zajatec. „Dostali ste ma pomocou špinavého, odporného triku. To vám nestačí? Mohli by ste už prestať tárať.“

„Aha,“ povedal Parker, „takže sme vás dostali, čo? Varoval som vás, aby ste mlčali, ale ak za každú cenu chcete hovoriť, nie je to moja chyba. Mimochodom, Peter, dúfam, že si ho neotrávil, alebo áno? Nezdá sa, že by mu to ublížilo, ale malo by to vplyv na lekársku správu.“

„Samozrejme, že som ho neotrávil,“ povedal Wimsey. „Len som chcel vedieť, ako bude reagovať. No, maj sa! Ostatné už nechávam na teba.“

„My sa oňho postaráme,“ povedal Parker. „Ale mohol by si požiadať Buntera, aby zavolať taxík.“

Keď zatknutý so svojím sprievodom odišiel. Wimsey sa s pohárom v ruke zamyslene obrátil k Bunterovi. _

„*Mithridates zomrel starý*, vraví básnik. Ale ja o tom pochybujem, Bunter. V tomto prípade o tom veľmi pochybujem.“

Na sudcovom stole boli zlatožlté chryzantémy. Vyzerali ako horiace zástavy.

Obžalovaná hľadela vyzývavo do nabitej súdnej siene, zatiaľ čo tajomník súdu čítal obžalovací spis. Sudca, tučný starší muž s tvárou ako z osemnásteho storočia, spýtať sa hľadel na generálneho prokurátora.

„Vaša ctihodnosť, mám za úlohu vám oznámiť, že štát nepredkladá proti obžalovanej nijaké dôkazy.“

Sieňou preletel šum, ako keď v korunách stromov zašumí vietor.

„Mám tomu rozumieť tak, že žaloba voči obžalovanej sa sťahuje?“

„Také som dostal inštrukcie, vaša ctihodnosť.“

„V tom prípade,“ povedal sudca pokojne a obrátil sa k porote, „vám nezostáva nič iné ako vyniesť oslobodzovací rozsudok.“ Potom dodal: „Na galérii nech je ticho.“

„Okamih, vaša ctihodnosť.“ Sir Impey Biggs, mohutný a majestátny, sa zdvihol zo svojho miesta.

„V záujme mojej klientky — v záujme slečny Vaneovej, vaša ctihodnosť, prosím o dovoľenie povedať niekoľko slov. Bolo proti nej vznesené obvinenie, vaša ctihodnosť, strašné obvinenie z vraždy a ja by som bol rád, keby sa jasne povedalo, že moja klientka opúšťa túto súdnu sieň bez poškvرنy na svojej cti. Pokiaľ viem, vaša ctihodnosť, v tomto prípade obžaloba nebola stiahnutá pre nedostatok dôkazov. Ako je mi známe, vaša ctihodnosť, polícia získala ďalšie informácie, ktoré definitívne dokazujú úplnú nevinu mojej klientky. Takisto som sa dozvedel, vaša ctihodnosť, že bola zatknutá ďalšia osoba a že sa bude konať nový proces. Vaša ctihodnosť, táto žena sa musí vrátiť do života oslobodená od viny nielen týmto súdom, ale aj súdom verejnej mienky. Každá

pochybnosť by bola neprípustná, vaša ctihodnosť, a som presvedčený, že v tom, čo hovorím, mám plnú podporu prokurátora.“

„Samozrejme,“ povedal prokurátor. „Mám za úlohu vyhlásiť, vaša ctihodnosť, že štát odvolal obžalobu voči slečne Vaneovej na základe nezvratného presvedčenia o jej úplnej nevine.“

„To veľmi rád počujem,“ povedal sudca. „Obžalovaná, tým, že štát bezvýhradne odvolal vaše obvinenie z tohto hrozného činu, dokázal vašu nevinu bez akýchkoľvek pochybností. Odteraz sa nikto nesmie domnievať, že na vás ľpie čo i len najmenšie podozrenie, a ja vám srdečne gratulujem k tomuto šťastnému koncu vašej dlhej a ťažkej skúšky. A prosím — veľmi dobre chápem tých, ktorí teraz tleskajú, ale toto nie je divadlo ani futbalový zápas, a ak nestíchnu, dám vyprázdniť súdnu sieň. Členovia poroty, pokladáte obžalovanú za vinnú, alebo nevinnú?“

„Nevinnú; vaša ctihodnosť.“

„Výborne. Obžalovaná je prepustená bez poškvrný na cti. Ďalší prípad.“

Takto sa skončil až do poslednej chvíle senzačný, a možno najsenzačnejší súdny proces nášho storočia.

Keď Harriet Vaneová, už ako slobodná žena, schádzala dolu schodmi, zistila, že na ňu Čakajú Eiluned Priceová a Sylvia Marriottová.

„Drahá Harriet!“ zvolala Sylvia.

„Trikrát hurá!“ privítala ju Eiluned.

Harriet ich pozdravila trochu neprítomne.

„Kde je lord Peter Wimsey?“ spýtala sa. „Musím sa mu poďakovať.“

„To sa ti nepodarí,“ povedala Eiluned bez obalu. „Videla som ho, ako vo chvíli, keď bol vynesенý rozsudok, odchádza.“

„Ach!“ povedala slečna Vaneová.

„Príde ťa navštíviť,“ utešovala ju Sylvia.

„Nie, nepríde,“ povedala Eiluned.

„Prečo nie?“ začudovala sa Sylvia.

„Je príliš taktný,“ vysvetlila Eiluned.

„Obávam sa, že máš pravdu,“ povedala Harriet.

„Ten muž sa mi páči,“ povedala Eiluned. „Nemusíš sa uškŕňať. Skutočne sa mi páči. Nespráva sa ako kráľ Cophetua, a hlboko sa pred ním skláňam. Ak ho budeš chcieť vidieť, budeš ho musieť zavolať.“

„To neurobím,“ vyhlásila Harriet.

„Ale áno, urobíš,“ povedala Sylvia. „Mala som pravdu, pokiaľ ide o vraha, a budem mať pravdu aj v tomto.“

Lord Peter Wimsey ešte v ten večer odišiel k vojvodovi z Denveru. Celú rodinu našiel rozrušenú, iba stará vojvodkyňa uprostred všeobecného zmätku pokojne tkala koberec.

„Počuj, Peter,“ povedal vojvoda, „ty jediný máš na Mary nejaký vplyv. Musíš niečo urobiť. Chce sa vydať za tvojho kamaráta policajta.“

„Viem,“ povedal Wimsey. „A prečo nie?“

„Je to smiešne,“ povedal vojvoda.

„Vôbec nie,“ povedal lord Peter. „Charles je výborný chlapec.“

„To je možné,“ namietol vojvoda, „ale Mary sa nemôže vydať za policajta.“

„Tak teda počúvaj,“ povedal Wimsey a chytil sestru pod pazuchu. „Mary necháš na pokoji. Na začiatku tohto procesu Charles síce urobil menšiu chybičku, ale nestáva sa mu to často. Vôbec by som sa nečudoval, keby z neho jedného dňa bol významný muž s titulom. Ak sa chceš s niekým hádať, hádaj sa so mnou.“

„Panebože!“ zvolal vojvoda. „Azda sa nechceš oženiť s policajtkou?!“

„Nie celkom,“ povedal Wimsey, „mám v úmysle oženiť sa s obžalovanou.“

„Čože?!“ povedal vojvoda. „Preboha! Naozaj?“

„Ak ma bude chcieť...“ dodal lord Peter Wimsey.

KONIEC

SPOLOČNOSŤ PRIATEĽOV KRÁSNYCH KNÍH

**najstaršia abonentná edícia
na Slovensku**

☐ ☐ ☐

**za odber 3 kníh zadarmo
prémiová kniha**

☐ ☐ ☐

**členovia hradia iba 50 % nákladov
za poštovné**

☐ ☐ ☐

**cenové zvýhodnenie v porovnaní
s predajom na voľnom trhu**

**STAŇTE SA ČLENMI
EDÍCIE SPKK**

Prudký jed je tretí román známej anglickej spisovateľky Dorothy Sayersovej, v ktorom vystupuje svojrázny lord Peter. Chladnokrvného a racionálne uvažujúceho muža sa v tomto románe spisovateľka D. Sayersová usilovala poľudštiť tým, že v ňom prebudila cit k mladej úspešnej autorke detektívnych románov, ktorá sa dostala pred súd za vraždu svojho bývalého milenca. Všetko svedčí proti nej — mala motiv i príležitosť pomstiť sa mu. Dôkazy polície sú navonok nezvratné, a predsa ju porota — na všeobecné prekvapenie — neuzná za vinnú a proces sa bude opakovať. Podarí sa lordovi Petrovi Wimseymu dokázať, že Harriet Vaneová neotrávila svojho milenca arzénom a nájsť skutočného vraha? Zdá sa, že je to úloha nad ľudské sily. No tentoraz lorda Petra vedie k pátraniu nielen túžba po spravodlivom rozsudku, ale cit mocnejší ako nenávisť. Navyše má veľmi nezvyčajných, ale mimoriadne šikovných pomocníkov, ktorí používajú nekonvenčné metódy.

13 / 92

Nezáväzná spotrebiteľská cena

Kčs 56,—

ISBN 80-220-0378-6